

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΟ Στην Αθήνα σήμερα, 16 Σεπτεμβρίου 2001, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00 π.μ., στην Αίθουσα Γερουσίας (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Φλώρινας κ. Γεωργίου Λιανή, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη», της Σύνοσης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΣΤ' Σύνοδος 2000 2001 (1η συνεδρίαση). Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αग्रιμάκης (Ν. Χίου), Γάκου Ελένη (Ν. Λαρίσης), Γαργάλη Πολυξένη (Α' Αθήνας), Γαρμπή Αιμιλία (Α' Αθήνας), Γεωργακάκου Μαργαρίτα (Β' Αθήνας), ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ Εύη (Ν. Ρεθύμνης), Γκορλίτσα Ανατολή (Β' Θεσσαλονίκης), Γοργογιέτας Βύρωνας (Α' Πειραιά), Δανέζης Λάζαρος (Β' Πειραιά), ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ Ανδρέας (Λεμεσός Κύπρος), ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Μαρία (Ν. Καβάλας), Καλαφάτης Δημήτρης (Α' Αθήνας), Αθανασιάδου Χριστίνα (Επικρατείας), Κάλλη Έλλη (Ν. Κορινθίας), Κανελλοπούλου Ευσταθία (Α' Αθήνας), Κανταρίδου Φωτεινή (Β' Αθήνας), ΚΑΠΑΚΤΣΗ Στεφάνια Αγγελική (Β' Αθήνας), ΚΑΡΑΠΑΛΗ Αθηνά (Α' Θεσσαλονίκης), Κεσέν Συράκος Ιωάννης (Α' Αθήνας), Κουβελετσίου Μαρία (Ν. Τρικάλων), Κούνα Αγγελική (Ν. Ηλείας), ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ Φώτιος (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούκου Αργυράκη Αγγελική (Β' Αθήνας), Αποστολίδου Αντιγόνη (Β' Αθήνας), Κυριακοπούλου Ευγενία (Ν. Φθιώτιδας), Κυριλλίδη Αλεξία (Ν. Λαρίσης), Κώνστα Κυριακή (Ν. Βοιωτίας), ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ Βλαντισλάβ (Β' Αθήνας), Λιάγκας Νικόλαος (Ν. Κορινθίας), Μπογιατζής Ιωάννης (Αυστραλία), Αιακού Ειρήνη (Β' Αθήνας), Λουπασάκης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Χανίων), Νεοκλέους Λίνα (Λεμεσός Κύπρος), Μάνου Ευαγγελία (Ν. Ηλείας), Νικολάου Χρυστάλλα (Λάρνακα Κύπρος), Μαρή Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΠΑΝΤΑΖΗ Ζωή (Γερμανία), ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ Κωνσταντίνος (Υπόλοιπο Αττικής), Αρβανίτη Μαρία (Ν. Αχαΐας), Μόσχου Μαρία (Ν. Φωκίδας), Περικλέους Χρυστάλλα (Λεμεσός Κύπρος), Μπαλωμένου Όλγα (Ν. Ιωαννίνων), ΜΠΑΤΣΑΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ (Μ. Ημαθίας), ΜΠΑΤΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ (Α' Θεσσαλονίκης), ΝΑΣΣΗΣ Νικόλαος (Ν. Αρκαδίας), Νικολαΐδης Παύλος (Β' Αθήνας), ΝΤΕΛΑΚΗ Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Ξενάκη Ελευθερία (Ν. Πέλλας), Παλιοσπύρου Ιωάννα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Μαρίνα (Ν. Ηρακλείου), Βαρελάς Ιορδάνης (Ν. Ξάνθης), Παπαδοπούλου Μαρία (Ν. Σερρών), Παπαθεοδώρου Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Παππάς Νεκτάριος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Παραλίδου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Πεταλάς Στέφανος (Ν. Πέλλας), Πράσιнос Παναγιώτης (Ν. Μεσσηνίας), Ρήγας Νικόλαος (Ν. Λαρίσης), ΡΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Αρκαδίας), Σαββοπούλου Αναστασία (Α' Πειραιά), Σιούτης Γιάννης (Β' Αθήνας), ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΣΙΣΚΟΥ Λήδα Ευφροσύνη (Ν. Ημαθίας), Σπύρου Δημήτριος (Ν. ΄ρτας), Σωμαράκης Χριστόφορος (Ν. Ηρακλείου), ΤΑΛΙΟΥΡΙΔΟΥ Σελβίρα (Ν. Σερρών), ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ Ροδάνθη (Υπόλοιπο Αττικής), Τσιάμης Νικόλαος (Β' Αθήνας), Τσίνα Ζωή (Ν. Καρδίτσας), Βιολιτζή Κωνσταντίνα (Α' Θεσσαλονίκης), Βλαχονικολός Σταύρος (Ν. Μεσσηνίας) και Βουτσινά Κατερίνα (Α' Αθήνας). Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθη και ο Καθηγητής Ιωάννης Μαρκαντώνης, μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων». ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Καλωσορίσατε στη Βουλή των Ελλήνων. Έχω την τιμή να προεδρεύω για δεύτερη χρονιά στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων και το θεωρώ μεγάλη τιμή για μένα. Βρίσκεστε, ίσως, στην ιστορικότερη αίθουσα του Κοινοβουλίου. Στα έδρανα που κάθεστε, κάθονταν με-

γάλες προσωπικότητες της Ελλάδος. Αυτό χρεώνει όλους μας να είμαστε, όπως πρέπει να είμαστε σε μια τέτοια διαδικασία. Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων είναι μια από τις Διαρκείς Επιτροπές της Βουλής, που ασχολείται με τα θέματα του Πολιτισμού, όπου υπάγονται και τα ζητήματα που είναι αρμόδια με τον αθλητισμό. Επίσης, ασχολείται με τα θέματα της παιδείας, όπου υπάγονται και τα θέματα που σχετίζονται με τη θρησκεία. Όπως καταλαβαίνετε η Επιτροπή μας σχετίζεται με τα θέματα των Υπουργείων Πολιτισμού και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Όλες οι ενότητες που θα συζητήσουμε σήμερα, έχουν να κάνουν περίπου με τα ζητήματα που πριν λίγο σας είπα. Ξεκινώντας τη σημερινή μας πρώτη συνεδρίαση, το λόγο θα πάρει ο Εισηγητής και θα αναπτύξει τις θέσεις του για περίπου 8 λεπτά, θα δεχθώ κάποιες μικρές παραβιάσεις του χρόνου, ώστε να μπορέσουν να μιλήσουν όσο το δυνατόν περισσότεροι έφηβοι. Ο Εισηγητής θα αναφερθεί στα θέματα της Σύνθεσης Κειμένων της δικής μας Επιτροπής, στα οποία περιλαμβάνονται όλες οι προτάσεις σας, οι οποίες έγιναν, όταν πήρατε μέρος σ' αυτό το Πρόγραμμα. Κατά τη διάρκεια ομιλίας του κ. Εισηγητή, όποιος Έφηβος Βουλευτής επιθυμεί στη συνέχεια να πάρει το λόγο, μπορεί να γραφεί ομιλητής, γράφοντας σε ένα μικρό χαρτί το όνομα του και την περιφέρεια από την οποία προέρχεται, θα το παραδώσει στη Γραμματεία και το Προεδρείο θα συγκεντρώσει τα ονόματα με σειρά προτεραιότητας, ώστε να πάρουν το λόγο, όσο το δυνατόν περισσότεροι Έφηβοι Βουλευτές. Μπορείτε να συμφωνήσετε ή να διαφωνήσετε με τα θέματα που προτείνονται στη Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Μπορείτε να προτείνετε και βελτιώσεις. Στη συνέχεια ο Πρόεδρος της Επιτροπής περιέγραψε τη διαδικασία των συνεδριάσεων και κατέληξε: Σας εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες. Ο,τιδήποτε χρειάζεστε, μπορείτε να απευθυνθείτε σε εμένα. Το λόγο έχει η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Εύη ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ. ΕΥΗ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ (Ν. Ρεθύμνης Εισηγήτρια): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, οι δικές μας εργασίες και άλλων συμμαθητών μας που κατατέθηκαν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων θίγουν θέματα σχετικά με τη θρησκεία, την πολιτιστική κληρονομιά μας, τη γλώσσα μας, κυρίως όμως, αφορούν το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα και τα προβλήματα του, με τα οποία εμείς οι μαθητές ερχόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι. Κατ' αρχάς, το σχολείο, έτσι όπως λειτουργεί σήμερα, ίσως να μην μας προσφέρει τίποτε άλλο πέρα από ψύχωση για τη βαθμοθηρία. Αντίθετα, μας στερεί τα κίνητρα για την ενασχόληση μας με τα μαθήματα, άρα την ανακάλυψη και την ουσιαστική κατάκτηση της γνώσης. Λίγοι από εμάς έχουν ασχοληθεί με τη μουσική, τις ξένες γλώσσες, το σκέ διο, τον αθλητισμό και το θέατρο και όσοι έχουν ασχοληθεί: σίγουρα δεν θα το έχουν κάνει μέσα στο σχολείο, αφού όχι μόνο αυτό, αλλά και άλλα μαθήματα επιτακτικότερης ανάγκης, όπως ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός και η σεξουαλική αγωγή, απουσιάζουν. Ωστόσο, και τα 'μαθήματα, τα οποία εντάσσονται στο σχολικό πρόγραμμα, σπάνια διδάσκονται με τρόπο κατάλληλο και επαρκή. Το σχολείο συνήθως μας περιορίζει σε μία πρόχειρη και συντομη παράδοση τους από καθηγητές που ουκ ολίγες φορές είναι ανειδίκευτοι και φυγόπονοι. Η λογική με την οποία μερικοί από αυτούς κάνουν το μάθημα τους και με την οποία θα συνεχίζουν να το κάνουν, αν δεν ληφθούν μέτρα, όπως η άρση της μονιμότητας του επαγγέλματος τους και η αξιολόγηση τους από εμάς τους ίδιους τους μαθητές, είναι η λογική «τί με νοιάζει εμένα, αν ο μαθητής μαθαίνει, αφού έτσι και αλλιώς εγώ τα χρήματα μου θα τα πάρω». Δηλαδή, όποιος; κατάλαβε, κατάλαβε και όποιος δεν κατάλαβε, να κάνει φροντιστήριο. Και όποιος δεν έχει χρήματα για φροντιστήριο, «να πάει να κόψει το λαιμό του» ή να πάει να κάνει μάθημα στη δωρεάν πρόσθετη διδακτική στήριξη, που και αυτό «χαρακίρι» είναι, αφού εάν δεν επεκταθεί και δεν ενισχυθεί ως θεσμός η πρόσθετη διδακτική στήριξη, θα συνεχίσει να υπολειπεται και το μάθημα της θα είναι χαμηλού επιπέδου, όπως τα μαθήματα που γίνονται στα Ενιαία και Τεχνικά Λύκεια. Επίσης, η υλική υποδομή στα σχολεία, όπως και τα ίδιο τα σχολικά κτήρια χρειάζονται γενναία αναβάθμιση. Τα περισσότερα σχολεία δεν έχουν εργαστήρια χημείας και φυσικής ή αίθουσες πληροφορικής. Ακόμη και τα σχολικά

βιβλίο είναι απελπιστικά ανακριβή και αποξενώνουν το μαθητή. Ακόμη και οι άδειοι χώροι που υπάρχουν, όταν υπάρχουν δεν χρησιμοποιούνται πάντοτε, αλλά και όταν χρησιμοποιούνται δεν φυλάσσονται επαρκώς, με αποτέλεσμα να γίνεται τóπος συνάθροισης «βαπορακιών» και ναρκωμανών πράγμα που μας βάζει σε κινδύνους. Δυστυχώς, υπάρχει ακόμα και το πρόβλημα της σεξουαλικής παρενόχλησης μέσα στα σχολεία που λόγω της έλλειψης κατάλληλου προσωπικού (σχολικών ψυχολόγων) δε αντιμετωπίζεται. Κλείνοντας το θέμα των εκπαιδευτικών προβλημάτων πρέπει να αναφερθούμε και στην κατάσταση στο χώρο το αθλητισμού. Οι υλικές ελλείψεις περιγράφονται με τη φράση «δεν έχουμε αθλητική παιδεία». Αντί να παρουσιάζουμε την εικόνα που θα έπρεπε λόγω της ιστορίας μας, έχουμε μπει στην «οικονομική κούρσα» διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων τραυματίζοντας βαριά τον οικονομικό προϋπολογισμό μας.

146

Όσον αφορά στη θρησκεία, παρόλο που πιστεύουμε ότι αυτή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πατρίδα μας και ότι η Εκκλησία έχει στηρίξει σημαντικά τον ελληνικό πολιτισμό, δε θα διστάσουμε να ασκήσουμε κριτική σ' αυτήν. Εμείς οι νέοι θέλουμε μία Εκκλησία «ανοικτόμυαλη», προσαρμοσμένη στις σύγχρονες αντιλήψεις και ανάγκες. Οι προτάσεις είναι οι εξής: Να διαχωρισθούν οι ρόλοι Εκκλησίας και Κράτους και να σταματήσει αυτός ο αγώνας για το ποιος θα «καπελώσει» 'ΙΟΙΟΝ. Η Εκκλησία και ο Αρχιεπίσκοπος, αντί να επιδιώκουν την προβολή, να δείξουν έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για τι: ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, δηλαδή να εκπληρώσουν το κοινωνικό τους έργο, ακόμα και μοιράζοντας μέρος τη: περιουσίας τους στους άπορους. Να φορολογηθεί η εκκλησιαστική περιουσία και να παύσει το κράτος να πληρώνει μισθούς κληρικών, καθώς επίσης να γίνεται έλεγχος στα οικονομικά της Εκκλησίας. Πολλοί νέοι εκφράζουν τις ανησυχίες τους για την τύχη του Ελληνικού πολιτισμού και του κυρίου εκφραστή της, της Ελληνικής γλώσσας. Η λανθασμένη χρήση της από τα Μ.Μ.Ε. σε συνδυασμό με την εισροή των νεολογισμών και τη: γλώσσας του INTERNET, αλλά και το προβληματικό υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα, έχουν σαν άμεση συνέπεια την αλλοτρίωση της γλώσσας μας, κάτι που δε βοηθάει και στην αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. Θα ήθελα να αναφερθώ στην παγκοσμιοποίηση και στην επίδραση που θα έχει στην αλλοτρίωση της πολιτιστικής μας παράδοσης και κληρονομιάς. Ενώ σήμερα ζητούμε την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα, γνωρίζοντας τουλάχιστον πού βρίσκονται, με την παγκοσμιοποίηση θα είναι μάταιο να σκεφθούμε την αναζήτηση των βασικών πολιτισμικών μας στοιχείων. Ευχαριστώ πολύ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να κάνω κάποιες παρατηρήσεις. Ο προϋπολογισμός των Ολυμπιακών Αγώνων είναι πια συγκεκριμένος. Έχετε δίκιο ότι δεν ήταν συγκεκριμένος, ότι ξεπερνά το ύψος που είχε προβλεφθεί αρχικά και αγγίζει πλέον το 1,5 τρις δρχ.. Αυτό που δεν είναι γνωστό στη χώρα, είναι ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν έχουν μόνο έξοδα αλλά και έσοδα. Η ΔΟΕ, για παράδειγμα, δίνει για τους Ολυμπιακούς Αγώνες ένα ποσό γύρω στα 800 δις. δρχ. Σαφώς τα έξοδα είναι πολύ σημαντικά. Τα οφέλη, όμως, είναι ανυπολόγιστα για τη χώρα μας. Η Έφηβος Βουλευτής Πολυξένη Γαργάλη έχει το λόγο. ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΓΑΡΓΑΛΗ (Α' Αθήνας): Η Ελλάδα που πρώτη έδωσε τα φώτα του πολιτισμού σε όλο τον κόσμο εγκαταλείπεται από τους μεγάλους και ισχυρούς, αλλά απολίτιστους και χωρίς ιστορία λαούς. Ακόμα και εμείς οι Έλληνες δεν εκτιμούμε τον πολιτισμό και τις παραδόσεις μας. Δε μαθαίνουμε την ιστορία μας, δεν επισκεπτόμαστε τα μουσεία μας. Έχει ξεχασθεί και αφεθεί το θέμα της επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα στο «σπίτι τους», πράγμα που θα αποτελούσε δικαίωση για τη Μελίνα Μερκούρη και τον ιστορικό Μακρυγιάννη. Στην επαρχία δε γίνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις. Είναι ολοφάνερη η κατώτερη ποιότητα πολιτισμού. Τα παιδιά φορτώνονται από μικρά με πολλές υποχρεώσεις και χάνουν την παιδικότητα τους. Ο ελεύθερος χρόνος, όμως, είναι απαραίτητος, για ξεκούραση, ψυχαγωγία και ανθρώπινη επικοινωνία. Δυστυχώς, όμως, οι σημερινοί μαθητές δεν έχουν καθόλου ελεύθερο χρόνο λόγω φόρτου

εργασίας (σχολείο, φροντιστήριο, ξένες γλώσσες, διάβασμα), προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αυριανής αγοράς εργασίας. Η ανυπαρξία ελεύθερου χρόνου δε μας επιτρέπει λοιπόν να ασχοληθούμε με τις ιδιαίτερες κλίσεις μας και με άλλες εκδηλώσεις που πιθανότατα μας κεντρίζουν το ενδιαφέρον, όπως συναυλίες, εκθέσεις ζωγραφικής, παραστάσεις χορού. Η τέχνη έχει εξοριστεί από το σχολείο. Δεν υπάρχει αισθητική αγωγή επί της ουσίας. Έτσι οι μαθητές, ιδιαίτερα αυτοί του Λυκείου, μην έχοντας χρόνο να τρέξουν από μόνοι τους ή να πληρώσουν τα επιπλέον δίδακτρα για κάποιο Ωδείο ή κάποια σχολή χορού ή ζωγραφικής, χάνουν και την τελευταία ευκαιρία να ασχοληθούν με εικαστικά μαθήματα. Τα νέα παιδιά ψυχαγωγούνται με ξενόφερτους τρόπους διασκέδασης συνομπάροντας ή πολλές φορές ντρέπονται να πουν ότι τους αρέσει η παραδοσιακή μας μουσική. Κατ' αυτό τον τρόπο δεν προάγεται η αυθεντική τέχνη αλλά τα επαναλαμβανόμενα κακής ποιότητας προϊόντα της πολιτιστικής βιομηχανίας. Προτείνω λοιπόν να γίνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα και να διοργανώνονται φεστιβάλ, τα οποία μπορούν να γίνονται είτε από τους πολιτιστικούς φορείς κάθε νομού ή κάθε περιφέρειας είτε και από τα σχολεία τα (δια και άλλους συλλόγους, τα οποία θα γίνονται τους καλοκαιρινούς μήνες που οι τουριστικές περιοχές σφύζουν από επισκέπτες, ντόπιους και ξένους, που ενδιαφέρονται ιδιαίτερα να παρακολουθήσουν τα πολιτιστικά δρώμενα. Τα φεστιβάλ θα μπορούν να έχουν σαν περιεχόμενο χορευτικές εκδηλώσεις με συνοδεία παραδοσιακών οργάνων, με απώτερο σκοπό την αναβίωση και την υπενθύμιση των παραδόσεων μας. Επίσης, προτείνω, να εκμεταλλευθούμε την Ολυμπιάδα του 2004 για να προβάσουμε τον πολιτισμό μας, αλλά, κυρίως, για να ζητήσουμε την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα. Επίσης, προτείνω να ενισχυθούν τα προγράμματα ανταλλαγής μαθητών που είναι ο ωραιότερος και αμεσότερος τρόπος μετάδοσης και γνωριμίας του πολιτισμού μας και με ελληνόπουλα από άλλες περιοχές και με παιδιά από άλλες χώ-

147

ρες που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν από κοντά το μεγαλείο του πολιτισμού μας. Προτείνω ακόμα να φυλάσσονται οι αρχαιολογικοί χώροι από άτομα έμπειρα και εξειδικευμένα σε θέματα αρχαιολογίας και έτσι «με ένα σμπάρο χτυπάμε πολλά τρυγόνια», δηλαδή επιτυγχάνεται η φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και δαμάζεται το φαινόμενο της αρχαιοκαπηλείας. Ταυτόχρονα, απορροφώνται στην αγορά εργασίας απόφοιτοι της Αρχαιολογίας και υπάρχουν ξεναγοί ενημερωμένοι σε θέματα σχετικά. Η πρόταση μπορεί να γίνει πιο σαφής αν λάβουμε υπόψη μας προγράμματα που μπορούν να οργανωθούν από το Υπουργείο Νέας Γενιάς κατά τους καλοκαιρινούς μήνες με κάποια επιδότηση για φοιτητές ή αποφοίτους της Αρχαιολογικής Σχολής και άλλων σχετικών σχολών. Ευχαριστώ πολύ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κουτσούκου Αργυράκη Αγγελική. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ ΑΡΓΥΡΑΚΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, επέλεξα να ασχοληθώ με την παιδεία, γιατί είναι ένα ζήτημα που πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη. Χωρίς σωστή παιδεία δεν υπάρχει πολιτισμός, δημοκρατία, ελευθερία. Κυριαρχεί ο σκοταδισμός και η πνευματική βία. Κατά πόσον όμως το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα προετοιμάζει εμάς τους νέους να αντιμετωπίσουμε τη ζωή σαν άτομα ξεχωριστά, ανεξάρτητα και ολοκληρωμένα; Αν πράγματι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι ικανοποιητικό, τότε γιατί η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα της Ευρώπης, στην οποία υπάρχουν φροντιστήρια; Πώς μπορούν να χρησιμοποιούν την αξιοκρατία σαν πρόσχημα για τον τρόπο επιλογής των υποψηφίων που θα γίνουν δεκτοί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Πού ακριβώς βρίσκεται αυτή η αξιοκρατία και πώς μπορούν να κρίνουν και να αποφασίζουν κάθε χρονιά για την επιτυχία ή μη χιλιάδων υποψηφίων, και ποιος μπορεί να αποδείξει ότι ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων διασφαλίζει την επιλογή των υποψηφίων αξιοκρατικά ή ότι μια συγκεκριμένη βαθμολογία αντιπροσωπεύει πραγματικά τις γνώσεις και τις δεξιότητες ενός μαθητή; Πώς γίνεται ένα και μόνο μόριο να μας στερεί την είσοδο στη σχολή της προτίμησής μας; Πώς

γίνεται να εξαλείφονται η προσωπικότητα, οι σκέψεις και οι ιδέες μας και σαν άτομα να μας αντιπροσωπεύει απλά και μόνο ένας αριθμός και σύμφωνα με αυτόν να παίζεται η επιτυχία μας; Αυτό λέγεται αξιοκρατία; Πώς γίνεται π.χ. στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π. να εισάγονται μαθητές τεχνολογικής κατεύθυνσης, οι οποίοι δεν έχουν διδαχθεί χημεία; Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι που εμείς οι έφηβοι βιώνουμε καθημερινά. Στην προσπάθεια μας να προσανατολισθούμε και μέσα από την οδυνηρή διαδικασία της ωρίμασης, δεχόμαστε τη συνεχή πίεση να εξομοιωθούμε με το πρότυπο του μέσου εφήβου, του ιδανικού εφήβου, όπως την έχουν φανταστεί κάποιοι σοφοί ενήλικες. Η διαφορετικότητα, λοιπόν, δεν έχει θέση σήμερα. Προσπαθούν να ομογενοποιήσουν ακόμη και την προσωπικότητα, τις σκέψεις, τις ιδέες μας. Μας ισοπεδώνουν και δεν μας αντιμετωπίζουν ως ξεχωριστά άτομα, με σκέψεις, ιδέες και με τη δική του προσωπικότητα ο καθένας, αλλά σαν πανομοιότυπα προϊόντα μιας εποχής. Η πιο γνήσια και φανερή εκδήλωση αυτού του φαινομένου που περιέγραψα, δυστυχώς, γνωρίζουμε όλοι ότι γίνεται μέσα από την παιδεία. Αντί να βρίσκει ο καθένας τον εαυτό του μέσα από τη σωστή εκπαίδευση, προσπαθούν να μετατρέψουν τα άτομα σε μια ομοιόμορφη μάζα. Λοιπόν, ως εδώ! Η διαφορετικότητα δεν είναι απλά αναγκαιότητα, αλλά και ανθρώπινο δικαίωμα και η καταπάτησή του είναι απαράδεκτη. Πρέπει να βάλουμε φρένο σε αυτήν την απόπειρα ισοπέδωσης μας, να σταματήσει αυτή η ομογενοποίηση ανθρώπων και ιδεών και να καταργηθούν, επιτέλους, οι μύθοι και τα στερεότυπα. Θα ήθελα ένα σύστημα πραγματικά ανοιχτών οριζόντων που θα μας επιτρέψει να γίνουμε αυτοί που είμαστε, να γνωρίζουμε τον εαυτό μας, να λάβουμε σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό μέσα από την αυτογνωσία. Οραματίζομαι ένα σχολείο οικουμενικό που θα μας προσφέρει όχι μόνο πολλές γνώσεις, αλλά και γνήσια πνευματική καλλιέργεια, στοιχεία που θα μας καταστήσουν χρήσιμους και συνειδητοποιημένους πολίτες. Προτείνω, λοιπόν, εισαγωγή του θεσμού της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, προσαρμοσμένη στον κάθε μαθητή, ανάλογα με τις κλίσεις, τις δεξιότητες, τα ταλέντα του, ώστε να τα αναπτύξει και να γίνει το καλύτερο που μπορεί. Κατάταξη των μαθητών σε επίπεδα, από πολύ μικρή ηλικία, ανάλογα με το δείκτη νοημοσύνης τους. Ολοήμερο σχολείο, αλλά χωρίς απουσίες και βαθμολογία στις εξετάσεις με κλίμακα, Κατάργηση των Πανελληνίων Εξετάσεων και εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ανάλογα με το επίπεδο και τη βαθμολογία του κάθε μαθητή. Αναβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών. Παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων και για καθηγητές και για μαθητές. Ύπαρξη κατάλληλης υποδομής, δηλαδή, ολοκληρωμένες σχολικές βιβλιοθήκες και υπολογιστές. Περισσότερες πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις. Η βιωματική διδασκαλία να γίνει θεσμός. Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι δεν είμαστε η γενιά της παρακμής, αλλά μια γενιά δυνατή, με στόχους, με όνειρα και με προοπτικές, μας αξίζουν πολλά. Οι μεγαλύτεροι έχουν ευθύνη απέναντι μας, γιατί το μέλλον το δανείστηκαν από εμάς. Αρνούμαι, λοιπόν, να γίνει η γενιά μου άλλη μια

148

γενιά που θα την καταπιεί το σύστημα. Επιτέλους, οι δρόμοι είναι μόνο δυο: Μπροστά ή πίσω. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Εγώ διαλέγω το πρώτο. Πιστεύω στην επένδυση στην παιδεία και στη νεολαία. Αξίζει τον κόπο, γιατί είμαι πεπεισμένη ότι, αν δώσουν στον καθένα από εμάς την ευκαιρία να (καλύψει τον εαυτό του, εμείς δε θα προχωρήσουμε απλά μπροστά. Εμείς θα εκτοξεύσουμε την Ελλάδα κατακόρυφα προς τα επάνω. Είναι στο χέρι μας. Σας ευχαριστώ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το ίονο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος ΝΑΣΣΗΣ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΑΣΣΗΣ (Νομός Αρκαδίας): Ξεκινώντας κι μιλήσω για την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, μπαίνω προφανώς σε έναν κυκεώνα θέσεων και αντιθέσεων, Μέσα στους σκοπούς μου δεν είναι να σχολιάσω το εκπαιδευτικό σύστημα παίρνοντας το μέρος της Κυβέρνησης ή της Αντιπολίτευσης. Έχοντας επίγνωση της ηλικίας μου και της σαφώς μειονεκτικής μου θέσης στον τομέα της αντικειμενικής παρατήρησης, σκοπεύω να μιλήσω για έναν τομέα τον, τουλάχιστον, γνωρίζω. Δεν έχω

σκοπό να καταπιαστώ με θέματα που εξαιτίας της ηλικίας μου δεν γνωρίζω επαρκώς. Το εκπαιδευτικό σύστημα καταδικάζει τόσο τους καλούς, όσο και τους χειρότερους μαθητές. Η οργή που πηγάζει από μέσα μου δεν εξαρτάται από την επάρκεια ή την υπολειτουργία του μορφωτικού συστήματος, αλλά από το ένα και μοναδικό γεγονός ότι η Αμερική ή κάποια άλλη μεγάλη δύναμη, μας ελέγχει ακόμη και σε αυτό τον τομέα. Σίγουρα είναι ένα θέμα, που ίσως πιστεύετε ότι είναι «διάφορο στην Επιτροπή αυτή. Λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι η παιδεία είναι η ευρύτερη καλλιέργεια του πνεύματος, η βιοθεωρία με την οποία ζούμε είναι αμερικανοποιημένη ή, τουλάχιστον, μια βιοθεωρία μιας χώρας διαφορετικής από την Ελλάδα και αρκετά μακριά από την ελληνική παράδοση. Πιστεύω ακράδαντα ότι μέσα στην εκπαίδευση είναι και η ανάδειξη εθνικής συνείδησης. Λέμε ότι όλοι γεννιόμαστε (tabula rasa, αλλά το πλανητικό χωριό είναι ένα φαινόμενο που πλησιάζει. Η συμβατικότητα μας με τους ισχυρούς και τα συμβατικά συλλυπητήρια δεν αξίζουν και πρέπει να στηριζόμαστε στην ιστορία και τις ρίζες μας για να έχουμε γνώση. Η γνώση θα ρίξει τις μάσκες στο θέατρο του παραλόγου, που ονομάζουμε ελληνική κοινωνία. Τελικά, πρέπει οι Έλληνες να γίνουμε Έλληνες και όχι ετεροκίνητα όντα. Ξεκινώντας να μιλήσω γι' αυτό το θέμα, αυτό που μου έρχεται πρώτο στο μυαλό είναι η συνειδητοποίηση ότι μέσα στην ελληνική κοινωνία στηριζόμαστε περισσότερο στους Αμερικάνους, παρά στους ίδιους τους Έλληνες. Είμαστε σε ένα σύστημα, που έχει ξεχάσει εντελώς την ελληνική παράδοση και κινδυνεύουμε να απομακρυνθούμε από τους ίδιους μας τους εαυτούς. Ένα φαινόμενο θλιβερό, το οποίο θα μας παύσει ως έθνος.

Η λύση είναι μία. Ή θα αναπτύξουμε την εθνική μας συνείδηση και θα εισάγουμε στην ελληνική παιδεία πραγματικά ελληνικά και εμπειριστατωμένα θέματα ή απλώς θα γίνουμε άλλο ένα υποχείριο, μια δεύτερη χώρα για την Αμερική ή για κάποια άλλη μεγάλη χώρα. Πιστεύω ότι μέσα σε αυτή την Επιτροπή, που είναι η βάση για την ανάπτυξη και το πλάσιμο των χαρακτήρων της κοινωνικής συνείδησης της επόμενης κοινωνίας, μπορούμε να αποβάλουμε κάθε στοιχείο αμερικανικού ή ξενόφερτου πνεύματος και να αναπτύξουμε μια δικιά μας προσωπικότητα. Εμείς οι ίδιοι κάποτε αποτελέσαμε το φάρο των λαών, με το φωτεινό πολιτισμό μας, αλλά αυτά αποτελούν ιστορία. Η στιγμή είναι τώρα να αρχίσουμε να προσαρμοζόμαστε στις νέες προοπτικές και στις νέες δυνατότητες. Δεν έχουμε περιθώρια να δίνουμε άτομα να σπουδάζουν στο εξωτερικό και να μην επιστρέφουν στην Ελλάδα, ούτε όμως και να μην αξιοποιούμε τα μεγάλα μυαλά, που γεννιούνται στην Ελλάδα. Δυστυχώς, αυτό συμβαίνει και ελπίζω πως με προσπάθεια και με γνώση θα μπορέσουμε να κατακτήσουμε το αύριο και πρέπει να θυμόμαστε πάντα ότι οι καλοί σκοπευτές σημαδεύουν πάντα λίγο παραπάνω από το στόχο. Έχοντας αυτό στο μυαλό και πιστεύοντας στις δυνατότητες μας και στην ελληνική μας συνείδηση, που σε καμία περίπτωση δεν εξαρτάται από τους Αμερικάνους, όπως μας έχουν επιβάλει σήμερα, ίσως να μπορέσουμε στο μέλλον και εμείς να σταματήσουμε τον έλεγχο από την Αμερική που πιστεύω ότι σήμερα είναι υπαρκτός και να αναπτύξουμε τη δική μας συνείδηση. Κατά την άποψη μου, που δεν είναι δεσμευτική για κανέναν, δεν έχουμε ούτε την υποχρέωση ούτε την ανάγκη να δίνουμε συγχαρητήρια ή συλλυπητήρια στην προκειμένη περίπτωση, για ένα γεγονός που γνωρίζουμε. Σας ευχαριστώ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Όλγα Μπαλωμένου έχει το λόγο. ΟΛΓΑ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ (Ν. Ιωαννίνων): Το θέμα για το οποίο θα ήθελα να μιλήσω θίχτηκε από την εισηγήτρια και είναι η σχέση που υπάρχει σήμερα μεταξύ Εκκλησίας και κράτους. Όλοι ξέρουμε ότι υπάρχει μια κρίση των σχέσεων και παίρνουμε θέση. Ποια είναι η σωστή και ποια η λάθος πλευρά; Η Εκκλησία μιλάει με μια γλώσσα ξύλινη, την οποία δεν καταλαβαίνουμε και δεν μας ταιριάζει. Οι ιερείς, αν όχι η πλειοψηφία, τουλάχιστον πολλοί από αυτούς, δημιουργούν οικονομικά ή σεξουαλικά σκάνδαλα, οτιδήποτε δηλαδή δε θέλουμε. Δεν είναι αυτοί που μας εκφράζουν. Ακούμε εφήβους, οι οποίοι λένε «πιστεύω στο θεό, αλλά δεν πιστεύω στους ιερείς, δεν πιστεύω στην Εκκλησία». Όσον αφορά την εκκλησιαστική περιουσία, γιατί χρειάζεται όλη

αυτή; Έχουμε τόσες πολλές οικονομικές ανάγκες ως έθνος και δεν έχουμε χρήματα. Υποτίθεται ότι πρέπει να τη δίνουν στους φτωχούς. Έτσι γίνεται; Γιατί, οι ιερείς δεν

149

πληρώνονται από το κράτος; Όλη αυτή η περιουσία, που θα πάει; Αρκεί να σας πω ότι η Μητρόπολη Ιωαννίνων είναι βασική μέτοχος στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος και δεν έχει κτίσει στα Ιωάννινα ούτε ένα παρεκκλήσι. Όλα κτίστηκαν από ευεργέτες. Αυτό είναι σωστό; Το κράτος τηρεί μια στάση αδιαφορίας και μια έλλειψη διαλόγου. Ισχύει το «αποφασίζουμε και διατάζουμε». Κανένας διάλογος, καμία δημοκρατία, έχει καταλυθεί κάθε θεσμός. Το θέμα είναι αν θα γράφεται το θρήσκευμα στις ταυτότητες; Είναι τόσο σημαντικό; Το κάτω κάτω είναι ομολογία πίστεως να γράφουμε ένα Χ και ένα Ο και μετά να ξεχνάμε τι σημαίνει θεός; Να θυμόμαστε την Εκκλησία μόνο όταν πηγαίνουμε σε βαπτίση και σε γάμους; Όχι, νομίζω ότι αυτό δεν εκφράζει κανέναν από εμάς. Δεν πιστεύω στο στίχο των Παπαροκάδων που λέει «Φίλε να αγαπάς Ελλάδα, Ορθοδοξία, όταν τα ξεχνάς δεν υπάρχει ελευθερία». Η Ελλάδα ήταν πάντα συνδεδεμένη με την Ορθοδοξία; Το ξέρετε ότι στα πρώτα χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, η λέξη «Έλληνας» θεωρείτο βρισιά; Αυτό μας δείχνει ότι η Ελλάδα δεν ήταν πάντα άρρηκτα συνδεδεμένη με την Ορθοδοξία. Οι αγωνιστές του '21 έλεγαν «είμαστε Έλληνες», δεν έλεγαν «είμαστε Χριστιανοί». Δε θέλω με κανένα τρόπο να υποβαθμίσω το ρόλο της θρησκείας. Ίσα ίσα πιστεύω ότι είναι πάρα πολύ σημαντική για τη ζωή μας. Πιστεύω, όμως, ότι υπάρχει προκατάληψη. Ο καλός Έλληνας είναι ο Ορθόδοξος Έλληνας. Αυτό δεν είναι σωστό. Πιστεύω, ότι στα σχολεία πρέπει να διδασκόμαστε και άλλες θρησκείες, έτσι ώστε να μπορούμε να ψάξουμε μόνοι μας. Αυτό είναι το σωστό και αυτό πρέπει να γίνει. Όχι επειδή είμαστε Έλληνες, είμαστε Ορθόδοξοι ή επειδή είμαστε Ορθόδοξοι, είμαστε Έλληνες. Συμφωνώ με την κυρία Γαργάλη, ότι η Ελλάδα έδωσε τα φώτα του πολιτισμού. Το θέμα είναι, μπορεί να τα δίνει σήμερα; Αν είμαστε προκατειλημμένοι, με κανένα τρόπο. Γι' αυτό πιστεύω ότι, πρώτα στο θρησκευτικό τομέα και μετά σε οποιοδήποτε άλλο, δεν πρέπει να είμαστε προκατειλημμένοι. Είμαστε έφηβοι. Δεν μας ταιριάζει αυτό. Σας ευχαριστώ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ειρήνη Διάκου έχει το λόγο. ΕΙΡΗΝΗ ΛΙΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να αναφέρω ένα θέμα που νομίζω ότι πρέπει να μας αφορά όλους. Αναφέρομαι στην ελληνική γλώσσα. Τα τελευταία χρόνια συζητιέται πολύ αυτό το θέμα, λόγω κάποιων αναφορών που έχουν γίνει για το ποια θα είναι η επίσημη γλώσσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε παρατηρήσει ότι τώρα τελευταία η ελληνική γλώσσα έχει γίνει λίγο αμερικάνικη, δηλαδή, έχουν αρχίσει να μπαίνουν στο λεξιλόγιο μας νέες λέξεις, που τις χρησιμοποιούμε συνεχώς, χωρίς να το καταλαβαίνουμε, βέβαια, τι; περισσότερες φορές. Είναι αλήθεια ότι μέχρι το 1976 υπήρξε ένα γλωσσικό ζήτημα, το ζήτημα της επιλογής μεταξύ της: δημοτικής και της καθαρεύουσας. Αυτό το ζήτημα λύθηκε. Και όμως, παρατηρούμε ότι υπάρχουν προβλήματα ακόμη και σήμερα. Προσπαθούμε να βγάλουμε κάθε τι λόγιο από την έκφραση μας, γραπτή ή προφορική και προσπαθούμε να τυποποιήσουμε το λόγο μας. Αυτό δεν είναι σωστό, γιατί γλώσσα πρέπει να έχει μια άμεση σχέση με την ελευθερία και τη δημοκρατία. Νομίζω ότι όλοι μας πρέπει να έχουμε αυτή την ελευθερία και στο λόγο μας και στις πράξεις μας. Είναι αλήθεια ότι παρατηρείται το φαινόμενο της λεξιπενίας, δηλαδή, πολλές φορές δε μπορούμε να βρούμε τις κατάλληλες λέξεις για να εκφραστούμε. Μας λείπει η ευχέρεια του λόγου. Προτείνω να υπάρχει το μάθημα της γλωσσολογίας στα σχολεία, πέρα από το μάθημα της Έκφρασης Έκθεσης που διδασκόμαστε και επίσης θα ήταν μια πολύ καλή ιδέα κάποιοι μαθητές, ίσως εμείς, να κάνουμε μια εργασία πάνω στη γλώσσα ή να βγάλουμε ένα λεξικό, το οποίο θα έχει κάποιους αμερικάνικους όρους, τους οποίους χρησιμοποιούμε, με την ελληνική μετάφραση, έτσι ώστε να μπορούμε όλοι να χρησιμοποιούμε αυτές τις λέξεις. Η ελληνική γλώσσα είναι πάρα πολύ πλούσια και είναι κρίμα να μη τη χρησιμοποιούμε. Επίσης, θα ήταν καλό να έβγαζαν κάποιοι επιστήμονες γλωσσολόγοι τέτοιου είδους λεξικά ή οι

μαθητές να συμμετείχαν σε κάποια συνέδρια που γίνονται σχετικά με τη γλώσσα και να υπήρχε ενημέρωση τους. Είναι ένα θέμα που μας αφορά όλους, γιατί η γλώσσα είναι η Ελλάδα, έχει περάσει από τόσα προβλήματα, τη διατηρούμε ακόμα και πρέπει να τη διατηρήσουμε, γιατί πραγματικά είναι κάτι που αξίζει. Η γλώσσα είμαστε εμείς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μόσχου Μαρία.

ΜΑΡΙΑ ΜΟΣΧΟΥ (Νομός Φωκίδας): Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, αγαπητοί συμβουλευτές, εγώ με τη σειρά μου θα ήθελα να θίξω το θέμα του εκπαιδευτικού συστήματος, που πιστεύω ότι αφορά όλους μας και όχι μόνο εμένα. Είναι ένα σύστημα που μας οδηγεί σε πολύωρα φροντιστήρια, έναντι αδράς αμοιβής και στην περίφημη βαθμοθηρία. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι βωμός άγχους. Συνοδεύεται από άθλιες αίθουσες, κακογραμμένα βιβλία, μη εξοπλισμένα εργαστήρια φυσικής και χημείας και από καθηγητές, που τις περισσότερες φορές είναι ακατάλληλοι για διδασκαλία, μιας και στερούνται μεταδοτικότητας και των απαραίτητων γνώσεων. Προτείνω την άμεση κάλυψη των αναγκών των σχολείων, σε ευρύχωρες αίθουσες, για πιο εύκολη διδασκαλία και των εργαστηρίων σε εξοπλισμό και βιβλία. Προτείνω την αξιολόγηση όλων των εκπαιδευτικών, που σίγουρα είναι αναγκαία, αυτά τουλάχιστον τα χρόνια, κάθε πέντε χρόνια.

150

Τέλος, προτείνω τον εμπλουτισμό των αιθουσών με νέα οπτικοακουστικά, τεχνολογικά μέσα, όπως είναι οι υπολογιστές, στέρεο, τηλεοράσεις κ.λπ.. Αυτά σίγουρα θα κάνουν τη διδασκαλία πιο ευχάριστη και πιο εύκολη προς εμάς, ώστε να δώσουμε τη δέουσα σημασία σε κάποια μαθήματα, όπως είναι η πληροφορική ή η φυσική με κάποια μέσα, που ίσως βοηθήσουν και εμάς και τους εκπαιδευτικούς. Όλοι, λοιπόν, μαζί, ενωμένοι πρέπει να παλέψουμε με έναν κοινό στόχο, που είναι η καλύτερευση του καινούργιου συστήματος και της σχολικής διδασκαλίας. Είναι στο χέρι μας και μπορούμε να το σώσουμε από οποιονδήποτε άλλο εξωτερικό παράγοντα. Σας ευχαριστώ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παύλος Νικολαΐδης. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχήν, θα ήθελα να αναφερθώ σε μερικά θέματα που έχουν ήδη ειπωθεί για την θρησκεία. Πρώτα, θα ήθελα να αναφερθώ στο μάθημα των θρησκευτικών. Προτείνω να χωριστεί σε δύο κεφάλαια, σε δύο διαφορετικά βιβλία. Το ένα βιβλίο θα μπορούσε να αναφέρεται σε όλες τις θρησκείες που υπάρχουν στον κόσμο μας και στην θρησκεία σαν φαινόμενο. Να είναι βαθμολογήσιμο μάθημα, το οποίο θα μας μάθαινε να ανεχόμαστε την πολυπολιτισμικότητα, που υπάρχει στη σημερινή κοινωνία. Το δεύτερο μάθημα μπορούσε να είναι ένα μάθημα, το οποίο να αναφέρεται στην Ορθοδοξία, θα μπορούσε να γίνεται από κληρικούς, φυσικά μη βαθμολογήσιμο. Για να αναπτύξουμε τη δική μας θρησκεία, μπορούμε να πηγαίνουμε στο κατηχητικό. Όσον αφορά το θέμα των ταυτοτήτων, κατ' αρχήν, θέλω να δηλώσω, ότι τάσσομαι κατά της αναγραφής του θρησκευόμενου στις ταυτότητες. Όσον αφορά, όμως, την αρχή των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, που επικαλούνται οι πολέμιοι της και έχοντας κατά νου, ότι η Εκκλησία ήταν πρόθυμη να δεχθεί την προαιρετική αναγραφή του θρησκευόμενου δεν πιστεύω, ότι τίθεται τέτοιο θέμα. Έχει αποδειχθεί νομικά στην περίπτωση του τηλεοπτικού προγράμματος «Μεγάλος Αδελφός», ότι εφόσον κάποιος είναι πρόθυμος να δηλώσει τα προσωπικά του δεδομένα, κανένας δεν μπορεί να του το απαγορεύσει. Εδώ, όμως, τίθεται ένα άλλο θέμα. Οι ταυτότητες δεν είναι ένα παρακμιακό μέσο μαζικής ενημέρωσης, για να μπορεί να προβάλλει καθένας τα προσωπικά του δεδομένα, αλλά είναι δημόσιο έγγραφο. Μία Κυβέρνηση, όμως, θα έπρεπε να είναι ευέλικτη και να μην κυβερνάει σύμφωνα με ανώτερα πνευματικά κριτήρια, παρά σύμφωνα με τη λαϊκή βούληση. Αφού η λαϊκή βούληση είναι σύμφωνη με την προαιρετική αναγραφή

του θρησκευματος, τότε, ελάχιστο χρέος της Κυβέρνησης είναι να δεχθεί τον διάλογο. Ένα άλλο θέμα που έχει ήδη ειπωθεί είναι για την ελληνική γλώσσα. Εδώ, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα της γλώσσας μας. Θέλω να επισημάνω, ότι η σύγχρονη παρακμή που παρατηρείται στη γλώσσα μας δεν οφείλεται στη γλώσσα μας αυτή καθ' εαυτή, αλλά οφείλεται σε άλλα βαθύτερα αίτια, τα οποία δεν μπορούν να καταπολεμηθούν τόσο απλά. Ακούγονται π.χ. προβληματισμοί, ότι πλέον η ελληνική γλώσσα στην καθημερινή μας ομιλία έχει χάσει την γλαφυρότητα της. Πώς, όμως, έχει κανείς την απαίτηση να χρησιμοποιούμε μία γλαφυρή γλώσσα σε ένα τόσο διεφθαρμένο και κάθε άλλο παρά γλαφυρό κόσμο. Όσον αφορά τη συνθηματική ορολογία, πως μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει εκτενείς προσεγγμένους λόγους, όταν η σύγχρονη κοινωνία επιβάλλει την ταχύτητα σε σκέψεις, σε λόγια και σε πράξεις, όταν όλοι οι αυτοματισμοί απαιτούν τυποποιημένα λόγια και εκφράσεις. Αν, λοιπόν, θέλουμε μία γλώσσα πλουσιότερη, θα πρέπει να δώσουμε κίνητρα για να την αναπτύξουμε και όχι να περιμένουμε την ευλογία του ουρανού, για να αποκτήσουμε ξαφνικά τη δυνατότητα να εκφραζόμαστε σαν λογοτέχνες. Ένα πολύ καλό κίνητρο θα ήταν η επέκταση της Βουλής των Εφήβων, όχι βέβαια σαν Βουλής των Εφήβων, που σαν θεσμός είναι καλός, είναι, όμως, περιορισμένος τόσο σε δυνατότητες όσο και σε συμμετοχή, αλλά σαν Βουλής του σχολείου ή Βουλής των Σχολείων. Ένας τέτοιος θεσμός που θα λειτουργούσε σε κάθε περιοχή, καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου, θα πολιτικοποιούσε τους μελλοντικούς πολίτες από νωρίς κάνοντας τους να αξιοποιήσουν και να κατανοήσουν την αξία του δημοκρατικού πολιτεύματος, την δύναμη της γλώσσας, την ισχύ της πλειοψηφίας καθώς και την χαρά της συμμετοχής στα κοινά. Τέλος, θα δίδασκε επιτέλους τους νέους, πόσα θαύματα μπορεί να κάνει η γλώσσα και τι επιρροή μπορεί να έχει η φωνή της στο μέλλον της κοινωνίας, όταν αυτή χρησιμοποιηθεί σωστά. Είναι ντροπή, ένα αγαθό που ανακάλυψαν οι προγονοί μας χιλιάδες χρόνια πριν, εμείς να το περιορίζουμε τόσο ασφυκτικά. Να καταντάει μία προνομιακή ενασχόληση για εκλεκτούς και όχι ένα θεμελιώδες δικαίωμα του κάθε μελλοντικού πολίτη. Καλή είναι η αντιπροσωπευτική αρχή. Όταν, όμως, η πλειοψηφία του λαού έχει άγνοια γύρω από το τί σημαίνει Βουλή, γίνεται απλώς μία δικαιολογία στα χέρια των εκάστοτε πολιτικών, για να παίζουν με το μέλλον μας δίχως τύψεις. Η πραγματική αλήθεια είναι ότι, όταν ένας λαός που δεν ξέρει να χρησιμοποιεί τη γλώσσα του με τον τρόπο που αρμόζει σε μία τόσο πλούσια γλώσσα, είναι δείγμα ότι δεν έχει τον απαιτούμενο πνευματικό πλούτο για να ανταποκριθεί σε αυτό το δύσκολο έργο. Για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, θα μπορούσαν να αναπτυχθούν μέσα στο σχολείο σχολικές εφημερίδες, θα μπορούσαμε όλοι να εκφραζόμαστε ελεύθερα και να μαθαίνουμε να χρησιμοποιούμε καλύτερα τη γλώσσα. Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ στο μάθημα της Έκθεσης

151

Έκφρασης. Είναι ντροπή να γράφουμε δύο εκθέσεις το χρόνο και να μην εξασκούμε στο μάθημα αυτό. Επιτέλους, θα μπορούσε να επιβάλλεται κάθε εβδομάδα από μία πανελλήνια επιτροπή ένα θέμα έκθεσης και να μην περιμένουμε από τα φροντιστήρια ή από ιδιαίτερα. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά ΚΑΡΑΠΑΛΗ. ΑΘΗΝΑ ΚΑΡΑΠΑΛΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Το πραγματικό μου όνομα είναι Ελληνίδα, όπως και όλων εσάς. Στα 17 χρόνια της ζωής μου έμαθα, τι σημαίνει να ανήκεις σε μια πατρίδα. Εν ονόματι λοιπόν αυτής της κοινής οικογένειάς μας, σας αποκαλώ αδέρφια μου. Ευχαριστώ την πατρίδα μου γι' αυτό που μου προσφέρει και εγώ της προσφέρω τα όνειρα μου και τους ενθουσιασμούς μου. Θέλω να θίξω το ζήτημα των σχολικών εγκαταστάσεων και αιθουσών που είναι άθλιες στο κατώφλι του 21ου αιώνα και της παγκοσμιοποίησης. Δεν είναι κτισμένες για μαθητές. Το σχολείο στο οποίο φοιτώ στο κέντρο της Θεσσαλονίκης είναι ένα τσιμεντένιο κλουβί, με γκρίζους και βρώμικους τοίχους που μοιάζει με φυλακή. Τα σχολικά κτήρια είναι κτισμένα για το παρελθόν. Εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία μας. Στους χώρους τους αναπτύσσονται μικρόβια και υπάρχει

πρόσφατο θανατηφόρο επεισόδιο μηνιγγίτιδας. Προτείνω τη δημιουργία πιο οργανωμένων σχολικών εγκαταστάσεων, να είναι ευήλιες, ευάερες και να έχουν πράσινο. Όσον αφορά τις γυμναστηριακές εγκαταστάσεις των σχολείων, πρέπει να τονίσω ότι είναι ανύπαρκτες. Γυμναστική γίνεται στο τσιμέντο. Σχετικά με τα αθλητικά Γυμνάσια και Λύκεια, συμφωνώ με τη σύσταση τους, προκειμένου να βοηθηθούν οι έφηβοι αθλητές και να καταξιωθούν στον αθλητικό χώρο. Όμως, η προσπάθεια αυτή είναι μίση. Οι συνθήκες στις εγκαταστάσεις αυτές δεν είναι φυσιολογικές. Τα σχολεία αυτά συστεγάζονται με άλλα, με αποτέλεσμα να κάνουν μάθημα τα παιδιά σε υπόγειες αίθουσες, όπου εμφανίζονται τρωκτικά, τα καλοριφέρ είναι χαλασμένα, γεμίζουν οι αίθουσες νερά κ.λπ. Δεν ξέρω γιατί φέρνουν τους αθλητές σ' αυτό το επίπεδο. Πρέπει οι έφηβοι αθλητές να ασκούνται σε ειδικά εξοπλισμένες αθλητικές εγκαταστάσεις. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία ΝΤΕΛΑΚΗ έχει το λόγο. ΜΑΡΙΑ ΝΤΕΛΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Για τους αρχαίους προγόνους μας το παιδεύειν παρέπεμψε σε ένα ευρύ φάσμα εννοιών: Στο φιλοκαλείν, στο φιλοσοφείν, στο αθλείσθαι, στο οιδέναι, αλλά πάνω απ' όλα στην αρετή. Επομένως, τότε η παιδεία δεν στόχευε μόνο στην μόρφωση, αλλά κυρίως στην ηθική καλλιέργεια και στην αγωγή της ψυχής και του πνεύματος. Αυτός ο απaráμιλλος συνδυασμός σώματος και πνεύματος ήταν γνωστό στους αρχαίους Έλληνες ότι είχε τη δυνατότητα να δημιουργήσει δραστήριους ανθρώπους, ικανούς να συμμετέχουν στα κοινά και να οδηγήσουν το ανθρώπινο πνεύμα σε νέες κατακτήσεις. Για τους σύγχρονους, όμως, ημών πατέρες το παιδεύειν παραπέμπει στην κοινή, λαϊκή του σημασία που έχει να κάνει με την ταλαιπωρία. Απόδειξη είναι ότι όλα τα μέχρι στιγμής εκπαιδευτικά συστήματα που έχουν εφαρμοσθεί επάνω μας, έχουν ως στόχο τους να μας βασανίζουν. Δεν είναι εύκολο να γνωρίζουμε άριστα και ταυτόχρονα μαθηματικά και ιστορία. Δεν είναι εύκολο ύστερα από μια κουραστική σχολική χρονιά να αποστηθίσουμε μέσα σε ένα ψυχοφθόρο μήνα 14 μαθήματα για να εξετασθούμε. Ο βασικότερος παράγοντας που επιτείνει την κατάσταση είναι ο πολλαπλασιασμός των σχολείων, εφόσον είμαστε υποχρεωμένοι να παρακολουθούμε και το φροντιστήριο. Με ποια όπλα θα αντιμετωπίσουμε την λαίλαπα της παγκοσμιοποίησης; Πώς θα έλθουμε αντιμέτωποι με τις δυσκολίες που κυοφορεί η ζωή; Πάντως όχι με την στεγνή και απρόσωπη γνώση, τη φυσική και τα αρχαία. Αυτό που χρειάζεται είναι η χαλύβδωση και καλλιέργεια πνεύματος και σώματος. Αυτό που χρειάζεται είναι ο επαναπροσδιορισμός του κύριου σκοπού της παιδείας, δηλαδή, η ανάπτυξη πολυμερούς προσωπικότητας με άποψη για τα τεκταινόμενα και ικανότητα συμμετοχής στα σχολικά και τα κοινωνικά πλαίσια. Η παιδεία δεν είναι απλή αποθήκευση γνώσεων και θαυμασμός της προγονικής αρετής. Σήμερα υπάρχει ανάγκη δημιουργίας ανθρώπων και ύστερα επαγγελματιών και επιστημόνων. Πού είναι η τέχνη και ο αθλητισμός; Ο μονόχοντος τρόπος ζωής στο σχολείο σβήνει κάθε δίψα για μάθηση, για ξεγνοιασιά που πηγάζει από τη διονυσιακή μέθη της ηλικίας του εφήβου. Απομακρύνει τον έφηβο από την κοινωνία, τον αναγκάζει να βιώσει το άγχος του, τον απομακρύνει από την γνώση και τον αναγκάζει να κυνηγήσει τον βαθμό, δεν προωθεί την ευγενή άμιλλα. Καλύπτει όμως αυτό το σύστημα την αξιολόγηση μιας προσωπικότητας που αποτελείται από διαφορετικές παραμέτρους; Καιρός είναι η πολιτική εξουσία να βάλει στην άκρη τις αντιδικίες, προβαίνοντας σε μέτρα υπέρ της παιδείας. Μια παιδεία, όμως, που θα δίνει τη δυνατότητα στο νέο να αναπτύξει κάθε πτυχή της προσωπικότητας του. Τί καλύτερο από το να μας οδηγούν τα όνειρα μας και να καθοδηγούμε εμείς οι ίδιοι τους στόχους μας. Τί καλύτερο από το να συνδυάζουμε γνώση, πολιτισμό, τέχνη, κοινωνικοποίηση κ.λπ.. Δεν είμαστε μηχανές γνώσεων, είμαστε άνθρωποι γεμάτοι ενέργεια και οράματα. Δώστε μας το χρόνο, όχι μόνο για να διαβάσουμε, αλλά και για να ονειρευτούμε, να ερωτευτούμε, να δώσουμε διέξοδο στις δεξιότητες μας, να νιώσουμε χαρά. Απαλλάξτε μας από το βραχνά του 18,19 και του 20. Υπάρχει σύστημα που να οδηγεί σε τέτοια διαπαιδαγώγηση

και εκπαίδευση; Αν ναι, τότε το θέλουμε, το απαιτούμε, το περιμένουμε, γιατί θα είναι η μεγαλύτερη προσφορά σας. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρή Ελένη. ΜΑΡΗ ΕΛΕΝΗ (Ν. Ηρακλείου): Επειδή αγαπώ πολύ την ιδιαίτερη πατρίδα μου την Κρήτη, και ιδιαίτερα το Ηράκλειο, θα μιλήσω για την έλλειψη πολιτιστικών υποδομών στο Ηράκλειο. Φορείς παιδείας είναι οι θεσμοί, όπως η οικογένεια, το σχολείο, τα Μ.Μ.Ε. και ο πολιτισμός. Στον πολιτισμό περικλείονται οι βαρυσήμαντοι όροι μουσική, θέατρο, λογοτεχνία, ποίηση, εικαστικές τέχνες, χορός. Οι νέοι πρέπει να έρχονται σε επαφή με την τέχνη, τον πολιτισμό, όχι μόνο για να μπορούν να κρίνουν, τί είναι όμορφο, καλοδουλεμένο και τί όχι, αλλά και για να δουλέψουν ένα μέρος του, να το κάνουν δικό τους και, ίσως, μ' αυτόν τον τρόπο να πάρουν κάποια θετικά στοιχεία από αυτό. Στο Ηράκλειο, όμως, δεν υπάρχει δημοτικό θέατρο, λυρική σκηνή, μουσείο μοντέρνας τέχνης. Βέβαια, υπάρχει η Δεκελαία Βιβλιοθήκη και η Πινακοθήκη, αλλά και εδώ υπάρχει πρόβλημα. Οι χώροι αυτοί δεν προσελκύουν το νεανικό κοινό, αντιθέτως, το απωθούν. Όχι, γιατί είναι φτωχά σε εκθέματα, αλλά γιατί θυμίζουν μουσεία του 1960. Ωστόσο, το Ηράκλειο ανθίζει το καλοκαίρι με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στα Κηποθέατρα Καζατζάκης και Χατζηδάκης και σε άλλα μέρη του Ηρακλείου. Η προσέλευση του κοινού είναι μεγάλη, όχι μόνο όταν οι συντελεστές είναι μεγάλα ονόματα της Αθήνας, αλλά και όταν έρχονται ανώνυμα σχήματα. Είναι ένας θεσμός που γνωρίζει επιτυχία, γιατί το κοινό του Ηρακλείου δράττεται της ευκαιρίας να παρακολουθήσει πολιτισμό. Μια ευκαιρία που σπανίως εμφανίζεται το χειμώνα, εάν εξαιρέσουμε κάποιες επιθεωρήσεις που υπηρετούν τη βωμολοχία. Το δυστύχημα είναι ότι και αυτά τα σχήματα γνωρίζουν επιτυχία. Δε γνωρίζω το λόγο, αλλά πιστεύω ότι αυτό συμβαίνει, επειδή δεν έχουν την τύχη να έρχονται συχνά σε επαφή με το θέατρο και συγχέουν το αστείο με το γελοίο. Είναι, όμως, κρίμα, τα κέντρα πολιτισμού που υπάρχουν να μην αξιοποιούνται σωστά. Αν εξαιρεθεί το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας που είναι εκσυγχρονισμένο, τα υπόλοιπα μουσεία είναι μωσαϊκά. Αν και το Αρχαιολογικό Μουσείο του Ηρακλείου είναι το δεύτερο μεγαλύτερο από αυτό της Αθήνας, η εικόνα του είναι κάθε άλλο παρά «πολιτιστική». Τα δείγματα Μινωικού Πολιτισμού είναι εξάισια. Οι καρτέλες που εξηγούν το κάθε έκθεμα είναι τραγικές. Χρησιμοποιείται δυσνόητη ορολογία και κανείς δεν έχει σκεφθεί να ανανεώσει τις καρτέλες αυτές, να τους δώσει μια άλλη μορφή πιο ενδιαφέρουσα και κάποιο καλύτερο περιεχόμενο. Ίσως, να υπάρχει κάποια μουσική στο χώρο του Μουσείου ή κάποιες απαγγελίες ποιημάτων και κειμένων που αναφέρονται Οίο Μινωικό Πολιτισμό. Δεν υπάρχει κάποιο ενημερωτικό φυλλάδιο που να παρουσιάζει εν συντομία το Μινωικό Πολιτισμό, την ιστορία του Μουσείου και να προτείνει και άλλα μουσεία ή αρχαιολογικές τοποθεσίες. Ένα άλλο σοβαρό μειονέκτημα του Μουσείου είναι η πρόσβαση στα άτομα με κινητικά προβλήματα, που είναι αδύνατη. Αυτό αποτελεί δείγμα ρατσισμού, θεωρώντας ότι όλοι έχουν την τύχη να μπορούν να μετακινούνται χωρίς προβλήματα και δείγμα αλαζονείας, θεωρώντας αυτήν τη δυνατότητα δεδομένη. Νωρίτερα, η κυρία Λιακού μίλησε για λεξικά. Στη Δεκελαία Βιβλιοθήκη δεν υπάρχει διαθέσιμο λεξικό για το κοινό. Επίσης, θα ήθελα να σας πω ότι μόνο το 5% των γλωσσών είναι καταγεγραμμένο. Δείτε, τί πλούτος γνώσης και πολιτισμού κρύβεται εκεί έξω. Επίσης, μία συνάδελφος από τη Θεσσαλονίκη μίλησε για σχολεία «σαν φυλακή». Το σχολείο στο οποίο φοιτώ και στεγάζει πέντε σχολεία. Ήταν σχεδιασμένο για φυλακή! Κάνουμε μάλιστα μάθημα στο κελί της απομόνωσης, που εμείς το έχουμε ονομάσει «Κελί 33». Η τέχνη αποτελεί μέσο έκφρασης και εκτόνωσης. Μέσα από την τέχνη μπορεί να εκφράσει κανείς όλες τις ανησυχίες του και τις επιθυμίες του. Τα λόγια είναι αρκετές φορές δύσκολο να ειπωθούν στην εποχή της τηλεόρασης και του INTERNET, που έχουν χαθεί οι διαπροσωπικές σχέσεις. Ένα πινέλο, μία κιθάρα, μία φωτογραφική μηχανή είναι δίκτυα σκέψευ. Αποτελούν όργανα έκφρασης. Η τέχνη δε μας κρίνει, μας απελευθερώνει. Δε μας απατάει άμεσα, το αποτέλεσμα είναι η τελική απάντηση. Δεν είναι μόνο η καλαισθησία, αλλά κυρίως το νόημα. Αν και η ερμηνεία της

τέχνης έχει μία υποκειμενικότητα και ο καθένας την εκλαμβάνει αλλιώς, μία καλλιτεχνική δημιουργία μπορεί να εμπνεύσει και να εκφράσει πολλούς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαργαρίτα Γεωργακάκου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Επιτροπή Προγράμματος της Βουλής των Εφήβων, που μας έδωσε την ευκαιρία να παρουσιαστούμε σήμερα εδώ και να εκφράσουμε τις απόψεις μας. Θα ξεκινήσω το λόγο μου, αναφέροντας μία πολύ χαρακτηριστική φράση του Γκαίτε: «Καμία μεγαλοφυΐα δεν έχει αξία, χωρίς αρετή». Αναμφισβήτητα ο σύγχρονος επιστήμονας πέρα από άριστος γνώστης του αντικειμένου του, πρέπει να είναι και άνθρωπος. Αυτό, γιατί μία γνώση τυπική, στεγνή και μηχανιστική, που δε συνοδεύεται από τις απαραίτητες ηθικές αξίες, είναι επικίνδυνη. Ο άνθρωπος που βλέπει τη γνώση ως αυτοσκοπό και υποδουλώνεται σ' αυτό, χωρίς ηθικές αντιστάσεις, κατανάει θύμο της γνώσης του. Γίνεται ένας ψυχρός υπολογιστής, που βλέπει τη γνώση μόνο ως μέσο υλικής προαγωγής και όχι ηθικής ανύψωσης και βελτίωσης. Με τον τρόπο αυτό, όμως, η επιστήμη αποκλίνει από το σωστό προορισμό της και γίνεται μονομερής και μονόπλευρη.

153

ρη. Όλο το ενδιαφέρον της εντοπίζεται μόνο στην ικανοποίηση των υλικών αναγκών και όχι των ηθικών, που είναι και ο πραγματικός της στόχος. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, η επιστήμη να φέρνει τη δυστυχία και την αλλοτρίωση. Ο βασικός στόχος της επιστήμης γίνεται μία χίμαιρα. Επίσης, η επιστήμη παίρνει ένα καθαρά συμφεροντολογικό χαρακτήρα και η γνώση γίνεται όργανο ικανοποίησης προσωπικών συμφερόντων, όπως είναι η απόκτηση πλούτου και η κατάληψη υψηλών θέσεων. Ο συνάνθρωπος χάνει πια την έννοια του ως ανθρώπινο ον και ξεπέφτει σε αντικείμενο εκμετάλλευσης, αισχροκέρδειας, εκβιασμού και καταπίεσης. Εκτός από όλα αυτά, η έλλειψη ηθικότητας δημιουργεί ένα μεγάλο κενό. Το μεγαλύτερο, ίσως, που θα μπορούσε να υπάρξει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας ειδικά για έναν επιστήμονα. Έτσι, αυτός γίνεται ασυνείδητος, ανεύθυνος, απαθής και σκληρός. Όλα αυτά έχουν άμεσα δυσμενή αντίκτυπο στην κοινωνία. Το πιο σημαντικό, όμως, από όλα είναι ότι η επιστήμη, χωρίς ιδανικά, μπορεί να γίνει αιτία ανυπολόγιστου κακού. Σήμερα, μάλιστα, που έχει στο αποθεματικό της τεράστιες δυνάμεις και εξοντωτικά μέσα, όπως η ραδιενέργεια, οι ακτίνες λέιζερ κ.λπ.. Αν, λοιπόν, για μια στιγμή της λείψει η φρόνηση και η ευθύνη, μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη καταστροφή σε όλο τον πλανήτη μας. Δυστυχώς, αυτό επιβεβαιώνεται καθημερινά και όχι μόνο σε ανίσχυρα κράτη, αλλά και σε υπερδυνάμεις του πλανήτη. Αντίθετα, όταν η γνώση συνοδεύεται από την ψυχική καλλιέργεια, κάνει τον κάτοχο της ανθρωπιστή, αφού αυτός υποτάσσεται σε ένα υψηλό ανθρωπιστικό στόχο και στοχεύει στη βελτίωση της κοινωνίας. Σήμερα που έχουμε φθάσει σε ένα ανώτερο επίπεδο μάθησης και έρευνας, μόνο η παιδεία έχει τη δύναμη να αναχαιτίσει στο μέλλον την ορμή της αμείλικτης προόδου που δεν γνωρίζει ηθικούς φραγμούς. Μετά από όλα αυτά, πως είναι δυνατόν οι πολιτικοί και πνευματικοί ηγέτες να αγνοούν ή να εθελουφλούν και να κατευθύνουν την παιδεία μας σε καθαρά τεχνοκρατικούς προσανατολισμούς, παραμελώντας το ανθρωπιστικό περιεχόμενο της; Ο ρόλος της ηθικής στην επιστημονική γνώση έχει αξία ανυπολόγιστη. Δεν θα εξυψώσει τον άνθρωπο η στεγνή και ωφελμιστική μάθηση, αλλά ο πραγματικός εξανθρωπισμός του. Η πρότασή μου είναι ο συνδυασμός επιστήμης και ηθικής. Όχι στείρα επιστήμη, ούτε άγονη ηθική. Μία σωστή μόρφωση δεν πρέπει να έχει σκοπό τη δημιουργία μηχανικών, αλλά ευγενικών εγκεφάλων. Μακάρι, αυτή η σωστή μόρφωση να είναι πάντα η καλύτερη εγγύηση για ένα καλύτερο μέλλον και όχι η αιτία της αυτοκαταστροφής μας. Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σελβίρα ΤΑΛΙΟΥΡΙΔΟΥ.

ΣΕΛΒΙΡΑ ΤΑΛΙΟΥΡΙΔΟΥ (Ν. Σερρών): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι πολλά αυτά που απασχολούν σήμερα τους νέους. Ένα θέμα που δεν έχει θιχτεί είναι το θέμα της σεξουαλικής αγωγής. Πιστεύω ότι οι νέοι αγνοούν σημαντικά πράγματα γύρω από αυτό το θέμα. Πολλοί το αντιμετωπίζουν ως αστείο, ενώ άλλοι ντρέπονται να αναφερθούν σε αυτό. Γιατί να συμβαίνει αυτό, αφού μας αφορά όλους και είναι μία εμπειρία που αργά ή γρήγορα θα τη βιώσουμε; Σήμερα οι νέοι παραπληροφορούνται και έχουν εσφαλμένες εντυπώσεις για το θέμα αυτό. Πολλοί ντρέπονται να το συζητήσουν ακόμη και με τους φίλους τους. Καλό θα ήταν, η πληροφόρηση να αρχίσει από τα σχολεία, από τις μικρές ηλικίες, σε ένα χώρο όπου οι νέοι νιώθουν πιο άνετα. Οι κίνδυνοι που εγκυμονούν είναι πολλοί και λόγω άγνοιας μπορεί εύκολα κάποιος να «την πατήσει». Όλοι έχουμε παραδείγματα από την καθημερινή ζωή. Γιατί να καταστρέψει κάποιος τη ζωή του, εάν δεν το θέλει; Αυτό είναι άδικο. Γι' αυτό πρέπει να δραστηριοποιηθούμε όσο πιο γρήγορα γίνεται, με την βοήθεια των ενηλίκων που γνωρίζουν περισσότερα και έχουν πιο πολλές εμπειρίες. Κατά καιρούς αναφέρθηκε το θέμα του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία. Όμως δεν έγινε τίποτα, έμειναν τα λόγια. Γιατί; Αφού είναι εξίσου σημαντικό με την ιστορία και τη φυσική. Είναι κάτι που μας αφορά άμεσα. Ας προσπαθήσουμε να βοηθήσουμε και να προστατέψουμε τους εαυτούς μας και να μη ντρεπόμαστε να αντιμετωπίσουμε την αλήθεια με σοβαρότητα. Το να αντιμετωπίζει κανείς ανοικτά το θέμα της σεξουαλικής αγωγής είναι θάρρος και τόλμη για το δικαίωμα σε μια καλύτερη ζωή χωρίς ανασφάλειες και ενδοιασμούς. Ευχαριστώ. Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 10'. (Μετά τη διακοπή) ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Σαββοπούλου. Στο σημείο αυτό προσέρχεται ο κ. Αντώνης Σαμαράκης, συγγραφέας, και Πρόεδρος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, θα αναφερθώ στην κρίση που περνά σήμερα το βιβλίο. Αυτό το θέμα μας ενδιαφέρει όλους. Ο Νεοέλληνας δεν διαβάσει. Η σημερινή εποχή αποτελεί εποχή της τεχνολογικής ευημε

154

ρίας. Αυτό συνεπάγεται απομάκρυνση από ορισμένες συνήθειες, που, εκτός των άλλων, βοηθούν στη διαμόρφωση της προσωπικότητας μας. Μία τέτοια συνήθεια ή καλύτερα, ένα τέτοιο ενδιαφέρον είναι η στροφή μας προς το βιβλίο. Σήμερα, δυστυχώς, η ανάγνωση των βιβλίων τείνει προς εξαφάνιση και ιδιαίτερα από την πλευρά των νέων. Είναι γεγονός ότι οι νέοι δεν ενδιαφέρονται να διαβάσουν ένα βιβλίο. Προτιμούν τα «εύπεπτα» θεάματα, ενώ είναι τραγική η κατάληξη ορισμένων, όσον αφορά την τηλεόραση και τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μας απομακρύνουν σιγά σιγά από τα βιβλία και αυτό έχει πολλά επακόλουθα. Χωρίς να το καταλάβουμε, αυτά «τα μαγικά κουτιά» μας στερούν την κριτική σκέψη καθώς και την ευκαιρία να προβληματισθούμε. Ασυνείδητα προκαλείται τύφλωση του νου, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη φαντασίας και αυτό είναι πολύ σημαντικό για μας τους νέους. Ένας άλλος λόγος είναι η έλλειψη ελεύθερου χρόνου, λόγω των πολλών υποχρεώσεων που σ' αυτή την ηλικία οφείλουμε να διεκπεραιώσουμε. Παράλληλα προσπαθούμε να προσαρμοσθούμε στους γρήγορους ρυθμούς της καταναλωτικής κοινωνίας στην οποία ζούμε. Θα έπρεπε όλα τα σχολεία να εξοπλισθούν με βιβλιοθήκες στελεχωμένες από βιβλιοθηκονόμους και αυτό να γίνεται και στα σχολεία της επαρχίας. Να διοργανώνονται εκθέσεις βιβλίων και να δωρίζουμε βιβλία σε γνωστούς και συγγενείς. Να μάθουν οι καθηγητές τους μαθητές να αγαπούν τα βιβλία. Να δημιουργηθεί μία υγιής σχέση μεταξύ ανθρώπου και βιβλίου. Πιστεύω ότι η ανάγνωση βιβλίου αποτελεί μία έγκυρη πηγή για να προσεγγίσουμε τον πολιτισμό και τις παραδόσεις μας. Μόνο όταν

είμαστε γνώστες της τόσο ένδοξης ιστορίας μας, θα μπορούμε να υπερηφανευόμαστε πραγματικά που είμαστε πολίτες αυτής της χώρας που αποτελεί το κέντρο του παγκόσμιου πολιτισμού. Διαβάζοντας ένα βιβλίο, κερδίζουμε πολύ περισσότερα από την απλή εκμάθηση της σωστής χρήσης της γλώσσας. Μας βοηθά να σκεπτόμαστε, να προβληματιστούμε και μας βοηθά στη σωστή διαμόρφωση της προσωπικότητας μας. Πάνω απ' όλα ενισχύει τη φαντασία μας, πράγμα το οποίο όσο απλό και αν ακούγεται, είναι το πιο ισχυρό ίσως όπλο για εμάς, την γενιά του 21ου αιώνα, ώστε να δημιουργήσουμε έναν καλύτερο κόσμο, κάνοντας τις ιδέες και τα οράματα μας πραγματικότητα. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ροδάνθη ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ. ΡΟΔΑΝΘΗ ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ (Υπ. Αττικής): Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, κύριε Σαμαράκη, αγαπητοί συνάδελφοι, πολύς λόγος γίνεται σήμερα για την πολιτικοποίηση που συνεπάγεται τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος του καθενός από το άτομο στην κοινωνία, πράγμα που σημαίνει ενδιαφέρον για τα κοινά. Όμως, πως πραγματώνεται η πολιτικοποίηση των νέων μέσα από τα σχολεία; Ας μη γελιόμαστε, το ενδιαφέρον των μαθητών είναι καθαρά προσωπικό και πολλές φορές περιορίζεται στις 5ήμερες εκδρομές ή, ακόμη, σε μια απλή συνεννόηση ανάμεσα στους μαθητές και στους καθηγητές, τι μάθημα θα κάνουμε σήμερα, πώς θα αναπληρώσουμε το κενό, ενώ οι καθηγητές οι ίδιοι αδιαφορούν για την πολιτική διάσταση του σχολείου, καθώς βιάζονται να καλύψουν την ύλη και οι πιο σημαντικές αποφάσεις του σχολείου λαμβάνονται ερήμην μας. Από την άλλη πλευρά, για τους μαθητές δεν υπάρχει χρόνος. Τρέχουν σαν τρελοί στα φροντιστήρια και αναλώνονται άσκοπα με ευτελή μέσα διασκέδασης, επισκέψεις σε νυχτερινά κλαμπ, καφετέριες, οπότε δεν υπάρχει χρόνος για ενημέρωση. Αν δεν υπάρχει ενημέρωση, πώς θα υπάρχει ενδιαφέρον; Και αν δεν υπάρχει ενδιαφέρον, πώς θα υπάρξει πολιτικοποίηση; Μαθήματα πολιτικής αγωγής δεν υπάρχουν και αν υπάρχουν, περιορίζονται μόνο στη Β' Λυκείου στο μάθημα του δικαίου, στο οποίο, όμως, δεν γίνεται εξοικείωση με πολιτικούς όρους, ούτε ενημέρωση για τους θεσμούς και τα κρατικά όργανα. Με λίγα λόγια ετοιμαζόμαστε για να γίνουμε δικηγόροι, δημοσιογράφοι, πολιτικοί μηχανικοί, αλλά το εκπαιδευτικό σύστημα στο σύνολο του ξεχνά ότι πάνω από όλα ετοιμαζόμαστε για να γίνουμε πολίτες. Προσωπικά προτείνω να γίνει εφαρμογή στην πράξη των θεσμών. Η εκλογή του 15μελούς συμβουλίου να γίνεται με αξιολογητικά κριτήρια και όχι με βάση τις προσωπικές συμπάθειες ή αντιπάθειες των μαθητών. Επίσης, αυτό που χρειάζεται το σχολείο είναι η ενίσχυση των ανθρωπιστικών μαθημάτων. Ας αναρωτηθούμε, επιτέλους, τί ήταν αυτό που έκανε τον Αθηναίο του 5ου προ Χριστού αιώνα να ριγεί και να δακρύζει στο άκουσμα των λέξεων «δημοκρατία αξιοκρατία ελευθερία λόγου». Και ας μην μείνουμε στον τύπο, αλλά στην ουσία. Η Ελλάδα γέννησε ένα Περικλή, ένα Δημοσθένη, ένα Βενιζέλο, γέννησε όμως και τη γενιά του 21ου αιώνα, τη δική μας γενιά. Ονειρευόμαστε και εμείς επιδιώξεις και οράματα. Το σχολείο είναι αυτό που μπορεί να τους δώσει ώθηση και πνοή. Η Πολιτεία μπορεί να τα κάνει πραγματικότητα. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Λήδα Ευφροσύνη ΣΙΣΚΟΥ. ΛΗΔΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΣΙΣΚΟΥ (Νομός Ημαθίας): Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, ξέρω πως όλοι, όσοι είναι σήμερα εδώ, και μαζί και εγώ, είναι αρκετά προβληματισμένοι. Στα αλήθεια γιατί είμαστε εδώ; Τί θα πούμε και ποιος θα μας ακούσει; Όλοι μας είμαστε μαθητές Λυκείου, απλά παιδιά που μαζί με το βάρος της καθημερινότητας μας αντιμετωπίζουμε και τους προβληματισμούς μας. Έχουμε μάθει πλέον να ζούμε σε ένα νέο ρυθμό ζωής, καθώς ο ελεύθερος χρόνος μας είναι σε εμάς κάτι το σχεδόν άγνωστο. Όπως αρκετοί από

εσάς γνωρίζετε, τα φροντιστήρια έχουν ήδη αρχίσει και πολλά από τα παιδιά που είναι σήμερα εδώ θα κάνουν επιπλέον ώρες για να καλύψουν αυτό το διάστημα κατά το οποίο λείπουν. Έτσι, πριν ακόμη καλά καλά αρχίσει η νέα σχολική χρονιά, ο ελεύθερος χρόνος τους θα μειωθεί κατά πολύ. Είναι, νομίζω, αρκετό να σας αναφέρω, κάτι που ήδη ξέρετε,

ότι ένας μέτριος μαθητής κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, περνάει 67 ώρες στο σχολείο και τουλάχιστον 34 στο φροντιστήριο καθημερινά. Στον υπόλοιπο χρόνο του διαβάζει 2 ώρες τα μαθήματα του σχολείου, μια ώρα για το φροντιστήριο, καταναλώνει μια ώρα στις μετακινήσεις και αν παρακολουθεί μαθήματα Αγγλικών, άλλη 11/2 ώρα την καταναλώνει εκεί. Δηλαδή, περίπου 15 ώρες την ημέρα αφιερωμένες μόνο στον σχεδιασμό του αύριο. Ίσως, αν βλέπατε πιο προσεκτικά τους νέους σήμερα, θα καταλαβαίνατε ότι έχουν πλέον γίνει αντικοινωνικοί. Έχουν κλειστεί στον εαυτό τους. Ζούμε, λοιπόν, το αύριο για το σήμερα; Πείτε μου, πώς μπορεί κάποιος που θέλει να βγει έξω, να βρει λίγο χρόνο; Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ρωτήσω, δεν θυμάστε τίποτα από την εφηβική σας ηλικία; Πόσες φορές δεν σας είπε να πετάξετε τα βιβλία και να βγείτε έξω. Να ζήσετε και εσείς λίγες στιγμές ηρεμίας, δίχως το άγχος του τι θα γίνει μετά. Αυτό που θέλω να πω εγώ, είναι ότι κανένας δεν γεννήθηκε μέσα στο κοστούμι του σοβαρού. Κανένας άνθρωπος δεν κατάφερε έως τώρα να θυσιάσει την ελευθερία του, δίχως να το μετανοιώσει. Για εμένα, αυτά θα είναι, ίσως, τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου. Και λέω ίσως, γιατί κάθε φορά που θα αφήνω το βιβλίο για να ξεφύγω έστω για λίγο, μετά θα χάνω τον ύπνο μου για να καταφέρω να αναπληρώσω τον χαμένο χρόνο. Μετά, όμως, πώς θα αναπληρώσω τα χαμένα χρόνια; Πιστεύω ότι την ξεγνοιασιά πρέπει να την έχω τώρα. Τη ζωή δεν μας τη διδάσκουν στο σχολείο, σε κανένα βιβλίο δεν μαθαίνεται, πρέπει μονοί μας να βρούμε έξω και να τη ζήσουμε. Η λύση του προβλήματος αυτού, αν και προσωρινή, νομίζω ότι είναι η κατάργηση των εξετάσεων στη Β' Λυκείου. Έτσι, λοιπόν, θα θυσιάζουμε μόνο ένα χρόνο της ζωής μας πάνω από τα βιβλία. Και όλα αυτά, για να ζήσουμε ένα αβέβαιο μέλλον στο αύριο. Στ' αλήθεια αξίζει; Κάτι που μου ζήτησαν οι συμμαθητές μου, πριν φύγω, ήταν να ζητήσω την μείωση των 7ώρων σε 6ώρα ή ακόμη και 5ωρα. Όλοι μας ξέρουμε ότι η 7η ώρα στα σχολεία μας είναι άχρηστη, γιατί κανείς δεν την παρακολουθεί. Θα ήθελα να πω ότι είναι ωραία η θέα από εδώ, από τη θέση του ισχυρού, και πως είναι κρίμα που η φαντασία κάθεται σε αυτή τη θέση μόνο 4 ημέρες το χρόνο. Της κλέβει, βλέπετε, τη θέση η σοβαρότητα. Μια σοβαρότητα, όμως, που δεν είναι τίποτε άλλο από δειλία. Είναι στο χέρι μας να μη γίνουμε και εμείς έτσι. Γι* αυτό, λοιπόν, είμαστε εδώ σήμερα για να παλέψουμε για τη ζωή που μας ανήκει, το αύριο που μας περιμένει. Σας ευχαριστώ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Δημήτριος Καλαφάτης.. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Α' Αθήνας): Αγαπητέ κ. Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχήν, εκπροσωπώ το νυκτερινό Λύκειο. Το πρωί εργάζομαι και το βράδυ διαβάζω. Στα χέρια μας προσφέρθηκε ένα δώρο ζωής. Κληρονομήσαμε από τη γενιά του Πολυτεχνείου μια νέα ζωή, μια νέα εποχή, την ηλεκτρονική, της ταχύτητας, της πληροφορικής, της εικόνας. Ένα πεδίο σπουδαίο για δημιουργία και δράση. Τους ευχαριστούμε και υποσχόμεθα πως εμείς θα παλέψουμε δημιουργικά και θα αναδείξουμε τις ποιοτικές πλευρές της νέας αυτής εποχής. Χρειαζόμαστε, όμως, και τη συμπαράσταση τους. Προσδιορίζοντας τα χαρακτηριστικά της εποχής μας η σμίκρυνση του χρόνου και του χώρου, η ανάδειξη του πραγματικού και εικονικού από μόνα τους και αντικειμενικά, αποκτούν ένα αξιόπιστο κριτήριο για την προσέγγιση τους, για ανάλυση και σύνθεση των νέων προβλημάτων που προβάλλει η εποχή μας. Έφηβοι Βουλευτές, στους σύγχρονους αυτούς καιρούς αναδεικνύονται σύγχρονα προβλήματα. Αυτά, για να τα διερευνήσει κάποιος και να εισχωρήσει, προϋποθέτουν και σύγχρονο «κλειδί». Αυτό δεν είναι τίποτα άλλο, παρά η ποιοτική παιδεία, η γνώση, η ανάδειξη ποιοτικών και αξιόπιστων κριτηρίων, η πλούσια γνώση της ιστορίας μας και του πολιτισμού μας και η ανάπτυξη της κοινωνικής μόρφωσης. Αυτά θα αποτελούν τη δική μας αντιπυραυλική άτρωτη ομπρέλα στην παγκόσμια κοινότητα της ελεύθερης αγοράς. Έφηβοι Βουλευτές, οι σελίδες της εποχής μας δε γυρίζουν «με το σάλιο στο δάκτυλο». Γυρίζουν με πυρηνική ενέργεια, με μεγάλη ταχύτητα. Κύριε Πρόεδρε του Εθνικού Κοινοβουλίου, σας ευχαριστούμε γι' αυτό το παράθυρο της Βουλής, που ανοίξατε σε εμάς. Είναι καιρός για εγρήγορση. Είναι καιρός για άμεσα, πρακτικά, σύγχρονα μέτρα για την παιδεία και τον πολιτισμό μας. Είναι καιρός να

διευρύνουμε τους παρθενώνες της ιστορίας μας σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Τώρα είναι η ευκαιρία. Τώρα είναι η συγκυρία των Ολυμπιακών Αγώνων. Είναι καιρός να ιδρύσουμε σε όλες τις χώρες του κόσμου πολιτισμικές πρεσβείες. Αυτή η ιστορική στιγμή κάνει αδήριτη την ανάγκη για άμεσα πρακτικά μέτρα και συνεχή κινητικότητα σε συνεργασία με όλους τους θεσμικούς φορείς της πολιτείας και της κοινωνίας μαζί με τη νεολαία για τη νεολαία. Θα ήθελα να απευθυνθώ στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και σε όλους τους κυρίους και τις κυρίες που συνέβαλαν στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων. Ευελπιστούμε πως όλοι οι βουλευτές και τα κόμματα, καθώς και όλη η διανοήση αυτού του τόπου θα συμβάλουν στο κτίσιμο των δικών μας «διδύμων» απόλυτα άτρωτων από κάθε ιδεολογική, πολιτιστική τρομοκρατική επιδρομή.

156

Πρέπει να αποκτήσουμε κρίση, ώστε να μη γινόμαστε φερέφωνα μεγάλων φιλοσόφων. Ένας εργάτης με κρίση είναι εκατό φορές ανώτερος από έναν καθηγητή χωρίς κρίση. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Ιορδάνης Βαρελάς έχει το λόγο. ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΒΑΡΕΛΑΣ (Ν. Ξάνθης): Θα ήθελα κ. Πρόεδρε, να προτείνετε στον Πρόεδρο της Βουλής να παρευρίσκεται κάποιος εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για να παρακολουθεί τη συζήτηση. Σύμφωνα με το νέο σύστημα παιδείας που εφαρμόζεται στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, δημιουργήθηκαν και συνεχίζουν να δημιουργούνται νέα τμήματα στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε οι μαθητές να έχουν περισσότερους «δρόμους» να ακολουθήσουν. Αυτό είναι μια από τις θετικότερες παραμέτρους του συστήματος, πρώτον, γιατί δημιουργούνται, νέες θέσεις εργασίας και δεύτερον, γιατί αναβαθμίζεται ο κρατικός μηχανισμός, λειτουργώντας όλο και περισσότερο με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Το σφάλμα στην όλη υπόθεση για μένα είναι ότι μόνο σία αστικά κέντρα γίνεται η κατάλληλη ενημέρωση για τις νέες σχολές. Έτσι, οι μαθητές των ακριτικών περιοχών έχουν κυριολεκτικά «μαύρα μεσάνυχτα». Εκτός τούτου, αρκετές ειδικότητες στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, όπως επίσης ο πρώτος ή ο δεύτερος κύκλος της τεχνολογικής κατεύθυνσης δε λειτουργούν σε πολλές περιοχές. Για παράδειγμα, στην Ξάνθη, σε μερικά Λύκεια δε λειτουργεί καν η τεχνολογική κατεύθυνση. Σε άλλα πρέπει να επιλέξουμε αναγκαστικά τον πρώτο ή το δεύτερο κύκλο. Η συνάδελφος κ. Μόσχου, ζήτησε εξοπλισμό σία σχολεία. Στο σχολείο μου έχουμε την τύχη να τα διαθέτουμε όλα αυτά. Όμως, δεν μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε. Στο σχολείο μου δεν έχουμε καθόλου υπολογιστές. Πού είναι, κύριοι συνάδελφοι, οι ίσες ευκαιρίες στην παιδεία; Μήπως θα έπρεπε να ενισχυθούν λίγο περισσότερο οι ακριτικές περιοχές; Θα πρέπει και εμείς σαν μαθητές των ακριτικών περιοχών να ζητήσουμε να δίνουμε εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε μια ειδική κατηγορία. Μου κάνει τρομερή εντύπωση, πως από την πρώτη μέρα της εφαρμογής του συστήματος είχε ειπωθεί πως θα καταργηθεί η παραπαιδεία. Αυτή, όμως, όχι μόνο δεν καταπολεμήθηκε, αλλά έχει ενισχυθεί ακόμη περισσότερο. Αφού όλοι οι μαθητές πηγαίνουν το απόγευμα στα φροντιστήρια, το πρωί αντιμετωπίζουν το σχολείο σαν ένα χώρο ξεκούρασης. Αυτό δε γίνεται μόνο από τους μαθητές, αλλά και από τους καθηγητές. Όπως είναι γνωστό, το απόγευμα έχουν τα ιδιαίτερα τους. Όλα αυτά που βλέπω καθημερινά στις αίθουσες, αποκλίνουν αρκετά από τη βασική αρχή λειτουργίας των σχολείων. Στις πρώτες τάξεις του δημοτικού μας έμαθαν οι δάσκαλοι, πως το σχολείο έχει σκοπό να μας δείξει τον τρόπο, ώστε να αντιμετωπίσουμε καλύτερα στο μέλλον «το μεγάλο σχολείο», δηλαδή, την κοινωνία και την καθημερινή ζωή. Στις μέρες μας εφαρμόζεται ακριβώς το αντίθετο. Οι μαθητές κυνηγούν τους μεγάλους βαθμούς. Όπως είπα, λόγω της μη ικανότητας των δημόσιων σχολείων να λειτουργήσουν σωστά, σιγά σιγά αρχίζει η ιδιωτικοποίηση των Λυκείων και των πανεπιστημίων. Καθημερινά, όλοι βλέπουμε και ακούμε δεκάδες διαφορετικές διαφημίσεις ξένων πανεπιστημίων ή ιδιωτικών σχολών. Μέχρι πού θα φτάσει αυτό; Ευχαριστώ πολύ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ έχει το

λόγο. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ (Ν. Αρκαδίας): Κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με το θέμα που έθιξε ο προηγούμενος συνάδελφος, για την παραπαιδεία. Πιστεύω ότι στα χρόνια μας παρατηρείται μια όλο και μεγαλύτερη παρακμή του ελληνικού δημοσίου σχολείου, και κυρίως του Λυκείου. Το Λύκειο σήμερα έχει γίνει ένα πάρεργο. Πηγαίνουμε όλοι στα φροντιστήρια και πιστεύουμε ότι αυτό θα αντικαταστήσει το σχολείο. Πιστεύουμε, ότι το σχολείο είναι κατώτερο του φροντιστηρίου. Αυτό το περνούν και οι καθηγητές, οι οποίοι, αντί να μας βοηθούν στο σχολείο, αδιαφορούν, χαζεύουν και προτιμούν να πουν στο ιδιαίτερο μάθημα τους τα πιο σημαντικά. Το σχολείο έχει γίνει ένα πάρεργο, στο οποίο πηγαίνουμε για να ξεκουραστούμε, να κάνουμε την πλάκα μας και, όπως είχε πει και ένας καθηγητής μου, το σχολείο είναι ένα μέρος, που ο μόνος σκοπός που προσφέρει πια, με τα φροντιστήρια, είναι να βρούμε «γκόμενα». Ήθελα να επισημάνω τόσο στον κ. Πρόεδρο που είναι εδώ, καθώς και στους υπευθύνους την παρακμή του ελληνικού σχολείου. Πρέπει να γίνουν κάποια πράγματα για να αλλάξει αυτό. Γιατί να μη γίνουμε όπως είναι και στα κράτη της Ευρώπης, όπου στα σχολεία γίνονται τα πάντα; Γίνονται αθλητικές και θεατρικές εκδηλώσεις. Το σχολείο πάνω απ' όλα πρέπει να προσφέρει γνώση, όχι, όμως, στείρα γνώση. Πρέπει να προσφέρει και παιδεία. Παιδεία δεν είναι μόνο η φυσική, τα μαθηματικά, η γλώσσα και η έκθεση. Είναι το θέατρο, η μουσική, ο χορός. Τρόποι γι' αυτό υπάρχουν πολλοί. Δική μου άποψη είναι να υπάρχουν πριμ αποδοτικότητας. Να γίνεται κάποια αξιολόγηση από μαθητές και να βλέπουν με στατιστικά στοιχεία την απόδοση των καθηγητών ανά πενταετία. Συγκεκριμένα, να βλέπουν τις επιτυχίες που έχουν οι μαθητές όλων των καθηγητών και ανάλογα να παίρνουν πριμ αποδοτικότητας. Αυτό πιστεύω θα τους ωθήσει να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους στο σχολείο. Επίσης, να υπάρχουν διαφορετικοί μισθοί για τους καθηγητές, όπως διαφορετική είναι η δουλειά που θα κάνει κάποιος στην Α' Γυμνασίου με τη δουλειά που θα κάνει κάποιος στη δέσημη της Γ' Λυκείου. Ένα άλλο θέμα που θα ασχοληθώ είναι η Εκκλησία, με

157

τον κ. Χριστόδουλο που κατά την άποψη μου είναι ένας δημαγωγός που προσπαθεί με τον καλό του λόγο, τη μόρφωση του να προσελκύσει τους ανθρώπους και εμάς τους νέους να υποστηρίξουμε την Εκκλησία και έτσι να συμμετάσχει όλο και περισσότερο στην κοσμική εξουσία. Μη ξεχνάμε ότι η Εκκλησία ασχολείται μόνο με τη θρησκευτική εξουσία και δεν έχει κανένα δικαίωμα στην κοσμική εξουσία. Όποτε έχει εμπλακεί, τα αποτελέσματα ήταν πάντα τραγικά. Στην Ελλάδα υπάρχει ένα κακό προηγούμενο και η Εκκλησία πάντα παίζει ένα ρόλο στην κοσμική εξουσία. Αυτό πρέπει να σταματήσει, γιατί έχουμε φτάσει στον 21ο αιώνα και γνωρίζουν πολύ καλύτερα οι πολιτικοί να διοικούν ένα κράτος. Τέλος, στα σχολεία διδασκόμαστε θρησκευτικά σε όλο το Λύκειο. Εκτός από τη Β' Λυκείου, σε όλες τις άλλες τάξεις διδασκόμαστε μόνο για το Χριστιανισμό. Είχα ακούσει χωρίς να είμαι σίγουρος ότι αυτό είναι αντισυνταγματικό. Προτείνω, όχι όμως στο Δημοτικό, όπου είναι μικρά παιδάκια και γνωρίζουν μόνο για το Χριστούλη και τη φάτνη, αλλά από το Γυμνάσιο και μετά, να διδασκόμαστε θρησκευσιολογία. Τέλος, πώς θα γνωρίζουμε ποια είναι η σωστή θρησκεία και ποια θρησκεία αντιπροσωπεύει τις ιδεολογίες μας, αν δεν γνωρίσουμε όλες τις άλλες θρησκείες; Φυσικά, αν γινόταν κάτι τέτοιο, ο κ. Χριστόδουλος θα «τράβαγε τα μαλλιά του». Δεν πειράζει. Τελειώνοντας, θα ήθελα να κάνω μια ερώτηση στον κ. Πρόεδρο και αν ήταν εδώ και ο υπεύθυνος του Υπουργείου και σε αυτόν, καθώς και στους συναδέλφους μου. Θα ήθελα μια ειλικρινή απάντηση. Από τη στιγμή που είχα την ιδέα να συμμετάσχω σ' αυτό το Πρόγραμμα, μου δημιουργήθηκε μία ανησυχία και ίσως αυτό έγινε και σε όλους εσάς. Εμείς ήρθαμε εδώ με την κρυφή ελπίδα ότι θα κάνουμε κάτι και θα βάλουμε ένα λιθαράκι για έναν καλύτερο κόσμο. Αντίθετα, σε όσους το είπα αυτό με χαρακτήρισαν ρομαντικό και μου είπαν να έρθω εδώ, να περάσω καλά, να γνωρίσω παιδιά και να αφήσω αυτά, γιατί δεν πρόκειται ποτέ να ακουστούμε ό,τι και να κάνουμε, όσο καλές ιδέες και αν έχουμε. Ακούσαμε εξαιρετικές ιδέες από πολύ φρέσκα μυαλά και θα

ήθελα να μου απαντήσετε ειλικρινά: Όσο καλές ιδέες και αν πούμε πρόκειται να εισακουστούμε, πρόκειται να αλλάξει κάτι στον κόσμο ή στην Ελλάδα; Θα ήθελα να δω εάν συμφωνούν και οι συνάδελφοί μου. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Συμφωνούμε, συμφωνούμε. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πρέπει να πω, επίσης, ότι δεν είναι ουτοπία το ότι έρχεστε εδώ. Όλα όσα λέτε καταγράφονται σε πρακτικά, τα οποία τυπώνονται και μοιράζονται σε όλους τους Βουλευτές. Επίσης, πηγαίνουν στο Υπουργείο Παιδείας, όπου λαμβάνει γνώση ο Υπουργός, θα ήταν πολύ αναίσθητοι όλοι, όλων των Κομάτων, εάν δεν διάβαζαν τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής των Εφήβων. Προσωπικά, τα έχω μελετήσει σχολαστικά. Κατά τη γνώμη μου, λοιπόν, η αγωνία του κ. Ρούνη συντελείται σε ένα βαθμό, όχι, όμως, σε ένα απόλυτο βαθμό. Το αν θα εφαρμόσει το Υπουργείο μερικά από αυτά, είναι ένα άλλο θέμα. Πάντως δεν είναι μία εικονική και επικοινωνιακή απλή μετάβαση ο ερχομός σας εδώ και έχει βαθύτερη σημασία, αν θέλετε, και συμβολική. Λαμβάνουν γνώση των Πρακτικών οι υπόλοιποι και μάλιστα σοβαρά, ακόμη και μερικά ακραία τα οποία λέτε, τα ακούν με πάρα πολύ ενδιαφέρον. Καλό είναι, κανένας να μπολιάζει τη σκέψη του με επαναστάτες που έχουν αιτία, γιατί υπάρχουν στη νεολαία και επαναστάτες χωρίς αιτία. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ. ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ (Νομός Καβάλας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αφού αρχίσαμε να μιλάμε για ακραία θέματα, πιστεύω ότι το σχολείο έχει γίνει ακραίο θέμα στο ότι θεωρείται πλέον σχολείο. Πόσοι πηγαίνουμε σχολείο και θεωρούμε ότι πηγαίνουμε για να μάθουμε και να διαβάσουμε; Πολλοί, όταν πηγαίνουμε σπίτι, αφήνουμε την τσάντα μας και την ξαναπαίρνουμε την άλλη μέρα ή με τα (δια βιβλία της χθεσινής μέρας ή μόνο και μόνο για να πούμε στη μητέρα μας και γενικά στους γονείς μας ότι πηγαίνουμε σχολείο και τους δίνουμε θάρρος. Αυτοί, όμως, οι καημένοι, πιστεύουν ότι διαβάζουμε κιόλας. Οι αριστούχοι μαθητές τώρα πλέον είναι πολύ λίγοι και πολύ λίγα παιδιά ενδιαφέρονται για το διάβασμα και πηγαίνουν σχολείο επειδή θέλουν να μάθουν. Προσωπικά, η τάξη μου πέρσι ήταν από τις χειρότερες και μόνο δύο τρία παιδιά παρακολουθούσαν καθημερινά το μάθημα, αν και ο διευθυντής και οι υποδιευθύντριες μας έκαναν επανειλημμένα παρατηρήσεις, εμείς ποτέ δεν τους ακούσαμε. Δεν μας ενδιέφερε το μάθημα. Δεν μας ενδιέφερε το σχολείο. Δεν μας ενδιέφερε τίποτε, και αυτό γιατί δεν έχουμε κίνητρα για το σχολείο. Το μόνο που κάνουμε, όπως έχει ειπωθεί, είναι να κυνηγάμε τον βαθμό. Εμείς είμαστε οι τελευταίοι που σκεφτόμαστε τον βαθμό. Τον βαθμό τον κυνηγάμε για να χαρούν οι γονείς μας και οι καθηγητές μας και για να περάσουμε κάπου. Διαβάζουμε μόνο για τον βαθμό και όχι για εμάς. Τότε, γιατί πηγαίνουμε σχολείο; Θα μπορούσαμε να δίνουμε εξετάσεις στο τέλος της χρονιάς και να τελειώνει το θέμα. Ίσως να θεωρείται πολύ ακραίο αυτό που λέω, αλλά το πιστεύω γιατί το έχω δει. Ένα άλλο πρόβλημα που έχουν πολλά σχολεία, είναι το πρόβλημα των ναρκωτικών. Έχω εντοπίσει αυτό το πρόβλημα ακόμα και στο δικό μου το σχολείο και είναι κάτι που δεν μου άρεσε καθόλου. Πολλά παιδιά παρασύρονται αλλά, παρ' όλα αυτά, το αποδέχονται. Κανείς δεν μιλάει πλέον για

158

τα ναρκωτικά στο σχολείο. Το μόνο που λένε είναι ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτε. Υπάρχουν άνθρωποι που έρχονται έξω από το σχολείο μας, μας μιλάνε, μας τα δίνουν και εμείς δεν λέμε τίποτα. Γιατί να δεχόμαστε κάτι που στην ουσία δεν θέλουμε; Πιστεύω ότι θα ήταν πολύ καλό να υπάρχουν, τουλάχιστον σε μερικά σχολεία ή στα περισσότερα, ψυχολόγοι ή κοινωνικοί λειτουργοί και στα πλαίσια του ΣΕΠ, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν πολύ τα παιδιά, όχι μόνο στο πρόβλημα των ναρκωτικών αλλά και σε πολλά άλλα θέματα, στα οποία δεν μπορούν να μιλήσουν ούτε με τους γονείς τους ούτε με κάποιον άλλον, γιατί οι συμβουλές από φίλους και απλούς γνωστούς δεν θα ήταν αυτό ακριβώς που θα θέλαμε. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να υπάρχει ένα γραφείο σε κάθε σχολείο, όπου θα μας ενημερώνουν για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, γιατί πολλά παιδιά δεν γνωρίζουν τι να κάνουν, δεν ξέρουν που θα πάνε, γιατί δεν έχουν σωστή ενημέρωση ή δεν

έχουν καθόλου ενημέρωση, όπως συμβαίνει συνήθως στην επαρχία. Πολλά παιδιά κάνουν λάθος στο μηχανογραφικό που συμπληρώνουν και αυτό γιατί δεν ξέρουν ή γιατί δεν τους πληροφόρησε κανείς, θα μπορούσε στην αρχή της χρονιάς στο κάθε σχολείο να μας ενημερώνουν σχετικά με το τι σχολές υπάρχουν και γενικά για το τι δυνατότητες έχουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Συράκος Ιωάννης Κεσέν. ΣΥΡΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΣΕΝ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ζούμε σε μία εποχή που μαστίζεται από διάφορες κοινωνικές ασθένειες. Τέτοια είναι η υπερκατανάλωση των αγαθών, που είναι αποτέλεσμα των διαφημίσεων, οι οποίες βομβαρδίζουν τον καθημερινό άνθρωπο συνεχώς, σε όλους τους χώρους που ζει και κινείται. Έτσι ο άνθρωπος γίνεται υποχείριο των πολυεθνικών εταιρειών και αντιμετωπίζεται σαν αριθμός ή φορολογική δήλωση και όχι σαν προσωπικότητα. Αυτό το ρεύμα της παγκοσμιοποίησης κάνει φανερά τα στίγματα του και στον ελλαδικό χώρο και η πατρίδα μας τείνει να χάσει το πολιτισμικό της πρόσωπο, θεματοφύλακας του ελληνικού πολιτισμού είναι βέβαια και η Ελληνορθόδοξη Εκκλησία, η οποία κρατάει τα ηνία του αρχαίου πολιτισμού, καθώς και του χριστιανικού, αφού αποτελεί τον συνδετικό κρίκο των αρχαιοελληνικών ιδεών με τις χριστιανικές αρετές που εκφράζουν την αγάπη, την κατανόηση και την αλληλοπεριχώρηση. Ο Έλληνας, για να μείνει σταθερός στις παραδόσεις τους και να μην ακολουθήσει τα σύγχρονα κοινωνικά ρεύματα, τα οποία τον καθιστούν απρόσωπο, πρέπει να κατανοήσει την ορθόδοξη του ταυτότητα. Δεν εννοώ βέβαια ότι για να είναι κάποιος Έλληνας πρέπει να ανήκει στην Ορθόδοξη Εκκλησία, όπως αναφέρεται στη σύνθεση των κειμένων και το θεωρώ σφάλμα. Πολλοί Έλληνες είναι είτε Καθολικοί (Κυκλάδες), είτε Εβραίοι (Ιωάννινα, Θεσσαλονίκη), η Ορθοδοξία, όμως, με το πνευματικό της πλούτο, τους πατέρες της, τους οσίους της και τους μάρτυρες της, επιβάλλεται να σηκώσει φωνή διαμαρτυρίας κατά του ρεύματος της παγκοσμιοποίησης. Αυτός ο πνευματικός πλούτος διακρίνεται, κυρίως, στις πτυχές της θείας λατρείας, η οποία στην Ορθοδοξία αποτελεί βίωμα και σύνολο εμπειριών. Στη λατρεία της Ορθοδοξίας δεν υπάρχουν τυπικές διατάξεις και νόμοι. Οι πάντες και τα πάντα Χριστός. Αυτή η ορθόδοξη ταυτότητα φαίνεται και μέσα από την λογοτεχνία μας. Ένας φωτεινός αστέρας, ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, σκιαγράφησε τόσο καλά την εποχή του, τους ανθρώπους και τις καταστάσεις, δίνοντας ένα διαρκές μήνυμα. Το ορθόδοξο φρόνημα, σε συνδυασμό με την ελληνική κουλτούρα, έχουν τη δυνατότητα να μείνουν αθάνατα στο χρόνο, όπως ο Παρθενώνας ή ο Ναός της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη. Ο πνευματικός αυτός πλούτος που κατάφερε να μείνει αθάνατος μέσα από διωγμούς και βάνουσους εξισλαμισμούς, συχνά πέφτει στο στόχαστρο των σοφών της νέας εποχής, χαρακτηρίζοντας τον παρελθοντολογικό στοιχείο. Κίνητρα για την πικρόχολη αυτή κριτική δίνει ο ανώτερος κλήρος με τις διάφορες αυθαιρεσίες του. Πολλές φορές, η υποκρισία του κλήρου μας θυμίζει άλλες καταστάσεις, παρμένες από τα ευαγγελικά χωρία. Πόσες φορές δεν έχουμε συλλογιστεί ότι ο τάδε ιεράρχης μας θυμίζει τον Καϊάφα ή ο δείνα τον Φαρισαίο της παραβολής. Τα υπερπολυτελή αυτοκίνητα και τα πανάκριβα άμφια συσχετίζονται με τα παλάτια που διέμεναν οι αρχιερείς στην εποχή του Χριστού. Το κυριότερο δε, η πολιτική εξουσία που, καλώς ή κακώς, επιδιώκει να ασκήσει ο ανώτερος κλήρος, είναι κάτι ανάλογο με τις πολιτικές τάσεις των Φαρισαίων. Όλα τα παραπάνω έρχονται σε αντίθεση με το ορθόδοξο φρόνημα, που αποτελεί μια «άγια τρέλλα», όπως την αποκαλεί ένας σύγχρονος Έλληνας θεολόγος. Η Ορθοδοξία δεν γυρεύει αλτρουϊστές. Δημιουργεί μάρτυρες και αγίους. Δεν κάνει ήρωες, αλλά θεώνει. Αυτή είναι η αξία της. Αυτό είναι αρκετό για να μας κρατήσει στις ρίζες της. Από την μικρή συντροφιά της Γαλιλαίος στο Ζωοδόχο Τάφο του Χριστού και από 'κει στην αιωνιότητα. Η στρατευμένη Εκκλησία του Χριστού, γιατί σε Αυτόν ανήκει, όπου οι ιεράρχες είναι απλοί υπηρέτες, δικαίως ξεσηκώθηκε για το θέμα των ταυτοτήτων, αλλά εσφαλμένα δόθηκε στο θέμα τέτοια έκταση. Ο ξεσηκωμός έπρεπε να γίνει εφ' όλης της ύλης. Η Δύση τείνει να εξαφανίσει ό,τι πιο γνήσιο, ό,τι πιο ελληνικό, ό,τι πιο καθαρό και διαχρονικό, τον ελληνικό πολιτισμό. Το θρήσκευμα είναι μόνο η αρχή.

Έπεται ο γάμος, αλλά το κυριότερο, η εξαφάνιση της γλώσσας. Το αρχαιότερο αλφάβητο τείνει να αντικατασταθεί με λατινικούς χαρακτήρες, χάνοντας την αυθεντικότητά του. Όλοι οι Έλληνες Ορθόδοξοι,

159

ως ακρίτες του πολιτισμού, επιβάλλεται να αγωνιστούν. Όλοι είμαστε Εκκλησία, με κεφαλή τον Χριστό, ανεξάρτητα αν, σκοπίμως ή όχι, το ιερατείο ξεχωρίζει από τον λαό. Οι νέοι επιθυμούν μία Εκκλησία μέσα στον κόσμο, χωρίς παρωπίδες και προκαταλήψεις, η οποία να νοιάζεται για το ποίμνιο της και ειδικότερα για τους νέους της, το μέλλον της. Επιθυμούμε μία Εκκλησία μέσα στον κόσμο, χωρίς να εκκοσμικεύεται και να χάνεται το πνευματικό της πρόσωπο. Το πρόσωπο που εδραιώθηκε με το αίμα του Ναζωραίου. Οι νέοι υποστηρίζουν προσπάθειες, όπως αυτή των «παπαροκάδων», που με σύγχρονη μουσική δηλώνουν ένα μεγάλο παρόν μέσα στην κοινωνία. Η ευθύνη, όμως, δεν εναπόκειται στην ολότητα της μόνο στον κλήρο, αλλά και σε εμάς τους ίδιους. Πόσοι από εμάς δεν μεταλαμβάνουμε ασυναίσθητα ή αργότερα τελούμε μυστήρια, καθαρά για το κοσμικό τους στοιχείο; Πόσοι από μας φοράμε κομποσκίνι στο χέρι, χωρίς να γνωρίζουμε την σπουδαιότητα και την χρησιμότητά του; Οι νέοι δεν επιθυμούν ιεράρχες, όπως αυτοί που κάθονται αυτή την στιγμή στην Ιεραρχία της Εκκλησίας, αλλά επιθυμούν ήρωες. Ήρωες σαν τον Χριστό που τα έβαλε με τις κοσμικές εξουσίες της εποχής εκείνης. Θα ήθελα ακόμη να αναφέρω τον πνευματικό πλούτο που έχει ο μοναχισμός μας. Πολλοί κατηγορούν τους μοναχούς ότι αποσύρονται λόγω της οκνηρίας τους. Βέβαια, δεν μπορεί, έλεγε ένας μοντέρνος καθηγητής, αναφερόμενος σ'όγιο Όρος, έτσι στην τύχη, τόσο νέοι άνθρωποι να κάθονται και να φυλάνε ντουβάρια. Κάτι συμβαίνει. Βεβαίως, η σχολαστική ενασχόληση των μοναχών σχετικά με την επίδειξη του πνευματικού πλούτου καταντά προσηλυτισμός. Άλλο είναι το φυλακτό τον μοναχισμό, και κυρίως του Αγίου Όρους. Σημασία δεν έχει πόσες φορές επισκέφθηκε κανείς το 'γω Όρος και πόσες ώρες κάθησε με τον τάδε επώνυμο γέροντα και ομίλησε μαζί του. Το δώρο του Όρους είναι η μετάνοια, η ριζική αναγέννηση, η εκ βαθέων εξομολόγηση. Όμως, κακά τα ψέματα. Είναι ανάγκη, η κοινωνία της ερήμου να μετατεθεί στην ερημιά των πόλεων. Γενικότερα, όμως, ο άγαμος, και δη ο ανώτερος κλήρος, δηλώνει απών στα κοινωνικά προβλήματα. Ας τραβήξει από το χέρι τον τοξικομανή και ας συμπαρασταθεί στην ανύπαντρη μητέρα. Στο σημείο αυτό προσέρχεται ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης, για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση. Ας καλέσει η Εκκλησία όλους τους ανθρώπους σε ένα μεγάλο πανηγύρι χαράς και ευφροσύνης. Ας μην περιορίζεται, ως επί το πλείστον, στα τυπικά και μόνο καθήκοντα της, δηλαδή, στα μυστήρια και στις αγιαστικές πράξεις, τα οποία είναι εξίσου σημαντικά για τον άνθρωπο. Η λειτουργία της Κυριακής χρειάζεται ως επισφράγισμα την κατανόηση και την αλληλοβοήθεια. Δεν επιζητώ την εγκαθίδρυση μιας χριστιανικής δημοκρατίας. Σκεφθείτε, όμως, μία κοινωνία οικοδομημένη με χριστιανικές αρετές. Ο Χριστός λέει, «εντολήν καινήν δίδωμι υμίν, (να αγαπάτε αλλήλους)». Μόνο αυτό οι αρχηγοί των κρατών, αν έθεταν στόχο της πολιτικής τους, η κοινωνία θα ήταν καλύτερη. Όμως, τα συμφέροντα αφανίζουν πολιτείες, καταστρέφουν οικοδομήματα, στα οποία βρίσκονται μέσα χιλιάδες άνθρωποι και ταυτοχρόνως χάνουν τη ζωή τους, ή αφήνουν χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εκατομμύρια κόσμο. Έτσι, το συμφέρον καταπατάει όλες τις αξίες και τα ιδανικά. Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι η ελληνική κοινωνία έχει ανάγκη από πνευματικούς ανθρώπους, ούτως ώστε να προσφέρουν όχι μόνο μία ανάπαυλα, αλλά ριζικές αλλαγές στη ζωή των ανθρώπων, οι οποίοι μεταμορφώνονται σιγά σιγά σε ρομπότ μέσα στο στυγνό αγώνα της καθημερινότητας. Είναι έργο το οποίο αποτελεί γέννημα των ενεργειών του ανθρώπου στην προσπάθειά του να γίνει υπεράνθρωπος, αλλά τελικά κατέληξε απάνθρωπος. Σας ευχαριστώ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Έλλη Κάλλη, έχει το λόγο. ΕΛΛΗ ΚΑΛΛΗ (Ν. Κορινθίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμε κύριε Κακλαμάνη, αγαπητοί συνάδελφοι, στις 12/3/2001 δημοσιεύτηκε μία

έρευνα που απεικόνιζε τα όνειρα της γενιάς μας. Μόνο 7% των παιδιών που ρωτήθηκαν, θα ήθελαν να ασχοληθούν με την έρευνα και την επιστήμη. Οι υπόλοιποι προτιμούν σίγουρα τις ευκαιριακές λύσεις του τύπου «φωτομοντέλο, μπάρμαν ή πορτιέρης σε νυχτερινό κέντρο». Αρκετοί είναι αυτοί που θα ήθελαν τη σιγουριά του κράτους και της μόνιμης θέσης μιας εργασίας στο δημόσιο τομέα. Το άρθρο που είχε για επικεφαλίδα το σκληρό και συνάμα προφητικό λόγο «Ευνουχισμένα όνειρα», ήταν η αιτία να βρίσκομαι τώρα στα έδρανα της Βουλής και να μοιράζομαι μαζί σας την αγωνία της γενιάς μας. Καταθέτω, λοιπόν, τη δική μου πρόταση «Μεταρρύθμισης της Παιδείας», μια και πιστεύω ότι η παιδεία είναι το θεμέλιο του πολιτισμού και της αληθινής προόδου. Σημαία της μεταρρύθμισης θα είναι το «οφείλουμε να γίνουμε καλύτεροι». Όσον αφορά το ειδικότερο μέρος, δηλαδή, τη δομή και τη λειτουργία του σύγχρονου σχολείου θα πρέπει να γίνουν τουλάχιστον τα παρακάτω. Η παιδεία θα έχει ελληνοκεντρικό χαρακτήρα, θα διδάσκεται η ελληνική μυθολογία και η ιστορία ακόμα και από το νηπιαγωγείο. Τα σχολεία θα είναι ολοήμερα. Τα σχολεία θα διοικούνται από το Δ.Σ., που θα διορίζεται από την Τ.Α., και θα έχει την ευθύνη του διορισμού ή της ανανέωσης των συμβάσεων των διδασκόντων. Τα σχολεία θα διευθύνονται από διευθυντή ειδικό στη διοίκηση, που δε θα είναι καθηγητής, για να ελέγχεται η απόδοση δι

160

δασκόντων και διδασκομένων. Οι καθηγητές θα έχουν τις αίθουσες τους. Στα σχολεία θα τοποθετηθούν ψυχολόγοι και οικογενειακοί σύμβουλοι, όπου θα βοηθούν καθηγητές, δασκάλους αλλά και γονείς ακόμα στη συνολική μας εκπαίδευση. Τα έξοδα που θα απαιτηθούν θα τα καλύψουν με ειδικό φόρο οι γονείς μας, όσο καιρό εκπαιδευόμαστε. Τα έξοδα αυτά θα είναι συνολικά μικρότερα από τα έξοδα για φροντιστήρια, ξένες γλώσσες κ.λπ.. Στο σύστημα που προτείνω θα έχουν θέσει και όλοι οι άξιοι καθηγητές, που σήμερα διδάσκουν σε φροντιστήρια, αφού τα διοικητικά συμβούλια των σχολείων θα είναι σε θέση να εκτιμούν τις δυνατότητες και την προσφορά τους στις πόλεις ή τους χώρους που εργάζονται μέχρι τώρα. Εξυπακούεται, ότι δεν θα υπάρχει ανάγκη για φροντιστήριο, αφού όλα θα γίνονται στο σχολείο στα πλαίσια της κανονικής και, όπου χρειάζεται, της ενισχυτικής διδασκαλίας. Οι διδάσκοντες θα έχουν τη δυνατότητα της παρουσίας και επιβράβευσης της εργασίας τους. Οι μαθητές θα αποκτήσουν άλλη νοοτροπία, αφού δε θα είμαστε περαστικοί από τα σχολεία. Θα συμπληρώνουμε δε με την παρουσία μας την ιστορία του σχολείου. Κάποιοι από εμάς θα γίνονται πρότυπα για τους επερχόμενους. Δε γνωρίζω, εάν είναι αρκετά αυτά που προτείνω. Είναι, όμως, σίγουρα βέβαιο, ότι όλοι, αναλαμβάνοντας τις ευθύνες που μας αναλογούν, θα μπορέσουμε να κάνουμε την παιδεία καλύτερη, πιο ζωντανή και, κυρίως, πιο δίκαιη. Διότι είναι παράλογο αυτό που συμβαίνει σήμερα, δηλαδή, να χρησιμοποιούμε το σχολείο σαν προθάλαμο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αφού τις περισσότερες, φορές γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, βλέποντας μόνο το δέντρο ως στόχο, χάνουμε την ομορφιά και την αξία του δάσους που μας περιτριγυρίζει. Σας ευχαριστώ πολύ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Στέφανος Πεταλάς. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΕΤΑΛΑΣ (Ν. Πέλλας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμε κύριε Κακλαμάνη, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, θα σας μιλήσω για πολιτισμό και για κάτι που με πονάει πολύ. Επισκεπτόμενος την Ακρόπολη 3 φορές, τα τελευταία 5 χρόνια, αντίκρισα την πρώτη φορά ένα υπέροχο θέαμα. Όποιος από εσάς είχε την τύχη να ανεβεί στον Ιερό Βράχο και να επισκεφθεί την Ακρόπολη, πιστεύω ότι και αυτός αντίκρισε το υπέροχο θέαμα που αντίκρισα και εγώ. Παρατήρησα, όμως και κάτι παράξενο. Τουρίστες άγγιζαν τα εκθέματα του Μουσείου και παρά τις παρακλήσεις και απαγορεύσεις των υπευθύνων του χώρου, φωτογράφιζαν με φλας αυτά τα ωραία εκθέματα. Αυτό έχει ως επακόλουθο τη σταδιακή διάβρωση και τη φθορά των μαρμάρων. Τα αρχαία μας είναι ανεκτίμητης αξίας. Δυστυχώς, όμως, δεν προστατεύονται κατάλληλα. Είναι δικά μας.

Το καταλαβαίνετε; Είναι δικά μας, και όμως, οι ξένοι, που έχουν κάνει κτήμα τους μερικά από τα πολυάριθμα δείγματα του πολιτισμού μας, τα σέβονται, τα προσέχουν, τα προφυλάσσουν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι εμείς. Σε συνδυασμό με την όμορφη παρουσίαση τους στους επισκέπτες μέσω των μουσείων τους, καταφέρνουν και αποκομίζουν υπέρογκα ποσά, με αποτέλεσμα να πλουτίζουν τα ταμεία των κρατών τους. Στην Ελλάδα τα πράγματα είναι κάπως διαφορετικά. Σήμερα, το κομμάτι αυτό της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, πολλοί μαθητές το αποκαλούν «πέτρες», θέλω να τονίσω, ότι ναι το αποκαλούν πέτρες. Οι λόγοι είναι οι εξής: Η Ελλάδα είναι ένα απέραντος αρχαιολογικός χώρος. Κάθε πετραδάκι της κρύβει ένα κομμάτι από το μεγαλείο του ελληνικού πολιτισμού, δηλαδή, έχει την ιστορία του. Η άσχημη παρουσίαση τους στους αρχαιολογικούς χώρους που υπάρχουν, έχει ως αποτέλεσμα, να μένουν εκτεθειμένα και αφύλακτα. Πολλές φορές να γίνονται λεία για τους αρχαιοκάπηλους. Κακοσυντηρημένα, λοιπόν, και δυσπαρουσιαζόμενα στο ευρύ κοινό αποκαλούνται τελικά πέτρες. Αγαπημένη μας Μελίνα, κάποιος μπαίνει εμπόδιο στο έργο σου. Κάποιος προσπαθεί να χαλάσει το όνειρο σου, που για την πραγματοποίηση του έδωσες και τη ζωή σου. Δεν αναφέρομαι μόνο στα μάρμαρα του Παρθενώνα. Όπως ξέρετε, η Μελίνα Μερκούρη υπήρξε Υπουργός Πολιτισμού και ασχολήθηκε γενικά με τα αρχαία στη χώρα μας. Γιατί να δίνουμε δικαίωμα στον κάθε ξένο να τα αγγίζει, να τα φωτογραφίζει, ακόμα και να τα παίρνει στο σπίτι του; Ερωτώ, πώς μπορείτε, κύριοι, εσείς, να μην αξιοποιείτε τα όσα έχουμε, ώστε το κράτος μας να μην αποτελεί τον ουραγό της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, αλλά μία από τις μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις της Ευρώπης, γιατί όχι και του κόσμου; Οι Ολυμπιακοί αγώνες του 2004 έρχονται. Ο ξένος που θα επισκεφθεί τη χώρα μας πρέπει φυσικά να αδειάσει η τσέπη του, αλλά και να μείνει καταευχαριστημένος από την επίσκεψη του στη χώρα μας. Έτσι, θα μπορέσει να ξαναέρθει. Προτείνω λοιπόν αξιοποίηση, ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και φυσικά, καλύτερη φύλαξη αυτών, για να είμαστε σίγουροι, πως κάποιοι όντως αναπαύονται ήσυχοι, αθάνατοι. Σας ευχαριστώ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Για την ακρίβεια της ιστορίας θα ήθελα να παρατηρήσω, ότι ναι, η Μελίνα Μερκούρη ήταν η μακροβιότερη Υπουργός Πολιτισμού της Χώρας. Δεν ξέρω ποσό καλά κρατάμε τα μνημεία μας οι Έλληνες, αλλά σίγουρα διαπιστώθηκε στο Βρετανικό Μουσείο μεγάλη παραποίηση των αγαλμάτων. Ξέρετε πολύ καλά, ότι υπάρχει ειδική έκθεση των ιδίων των Βρετανών πάνω στο θέμα αυτό. Καθάριζαν ένα κομμάτι με συρμάτινα σφουγγάρια και οι ίδιοι δυσανασχέτισαν στη δημοσιότητα προκαλώ

161

ντας μεγάλες αντιδράσεις. Δηλαδή, δεν είναι πάντα αληθές, ότι εμείς δεν προσέχουμε αυτά τα θέματα και τα προσέχουν οι ξένοι περισσότερο. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Στεφανία ΚΑΠΑΚΤΣΗ. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΠΑΚΤΣΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Κακλαμάνη, αγαπητοί φίλοι και φίλες, ακούγοντας το λόγο του προηγούμενου συναδέλφου, θα ήθελα και εγώ να ομολογήσω, ότι πολλές φορές πηγαίνοντας στο Μουσείο βρέθηκα μπροστά στην πρόκληση να φωτογραφίσω όλα αυτά που θαύμαζα. Πραγματικά, μου προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι το φλας απαγορεύεται στα μουσεία, διότι πολλές φορές βλέπω να γίνεται μπροστά στους φύλακες και δε γίνεται παρατήρηση. Δε γνωρίζω το λόγο, ο οποίος τους διαβρώνει. Σέβομαι, όμως, αυτά που είπατε και χαίρομαι πολύ που το έμαθα σήμερα. Πριν από αρκετή ώρα, ο κ. Πρόεδρος μας είπε ότι δυστυχώς στην ηλικία του δεν είχε το προνόμιο να παιδευτεί στο σχολείο, δηλαδή, να μάθει, να κερδίσει γνώση, χωρίς να πληρώνει το πτυχίο του. Σε κάθε τάξη, στο τέλος πληρώννατε. Εμείς δεν πληρώνουμε για το πτυχίο μας. Πληρώνουμε, όμως, τα όνειρα μας. Διότι δεν πιστεύω ή τουλάχιστον δε θέλω να πιστεύω, ότι όλοι εμείς διαβάζουμε μόνο και μόνο για τη βαθμοθηρία. Έχουμε όνειρα, θέλουμε να μπούμε στο πανεπιστήμιο για να εκπληρώσουμε τα όνειρα μας αυτά. Γι' αυτό βρισκόμαστε και εδώ. Όχι μόνο πληρώνουμε τα όνειρα μας αυτά, αλλά είμαστε θύματα της υποκρισίας τους, διότι όλοι μας μιλούν για

δωρεάν παιδεία. Όλοι εδώ ξέρουμε, ότι η παιδεία, η οποία μας δίδεται, δεν είναι δωρεάν. Είχα την τύχη, το θέμα το οποίο επέλεξα και για το οποίο βρίσκομαι στο βήμα αυτήν τη στιγμή, να ειπωθεί από αρκετούς συναδέλφους. Είναι η γλώσσα μας και ο πολιτισμός μας. Εγώ έγραψα για την αρχαία ελληνική γλώσσα και για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό πιο συγκεκριμένα. Απ' ό,τι είδα, το θέμα εξαντλήθηκε, και έτσι, τώρα, θα έχω τη χαρά και την ευκαιρία να μιλήσω για τα θέματα που ανησυχούν όλους εσάς, με κάποιες μικρές επισημάνσεις, θα πω τη δική μου γνώμη. Όσον αφορά τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, έχει παρεξηγηθεί πάρα πολύ η χρήση του και η σημασία του σήμερα. Για μένα, είναι πολύ επίφοβο. Δεν είμαι βέβαια σε θέση να το κρίνω ακόμα, αλλά νομίζω ότι είναι αρκετά επίφοβο να το χρησιμοποιήσουμε σαν πρότυπο. Οι αρχαίοι Έλληνες έδωσαν τα φώτα του πολιτισμού. Ήταν οι πρώτοι μεγάλοι φιλόσοφοι και μαθηματικοί. Σήμερα, όμως, ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός πρέπει να χρησιμοποιηθεί σαν καρπός και όχι σαν πρότυπο. Πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να μεγαλώσει το δέντρο της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών. Πιστεύω ότι σε κανένα κράτος του 21ου αιώνα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς μίμηση. Πρέπει να περιορίσουμε λίγο την περηφάνια μας ότι είμαστε Έλληνες, ώστε να μη φθάσουμε στα όρια της αλαζονείας. Δεν είναι δυνατόν, σε κράτη που είναι ανεπτυγμένη η τεχνολογία, να μην υπάρχει πολιτισμός. Όσον αφορά το εκπαιδευτικό σύστημα, ομολογώ ότι έχω κάποιο φόβο σχετικά με την πρόταση περί νοημοσύνης. Δεν θα ήθελα να γνωρίζω ποια είναι η νοημοσύνη μου, διότι ένας άνθρωπος δεν κρίνεται μόνο από την εξυπνάδα του. Αυτό είναι είδος ρατσισμού. Πιστεύω ότι βρισκόμαστε εδώ για ένα λόγο και αυτό αποδεικνύεται από την παρουσία μας. Διαφορετικά, δε θα ερχόμασταν και δε θα μιλούσαμε. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Αρβανίτη έχει το λόγο. ΜΑΡΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ (Ν. Αχαΐας): Ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων έχει κερδίσει τον θαυμασμό Ελλήνων και ξένων, αλλά χρειάζεται βελτίωση για καλύτερα αποτελέσματα. Αυτό που με στεναχωρεί πιο πολύ, είναι ότι προτάσεις που κατατέθηκαν σε προηγούμενες συνεδριάσεις δεν καταγράφηκαν. Πολλές από τις προτάσεις είναι ίδιες. Υπάρχουν νέοι προβληματισμοί και ζητάμε να γίνουν αυτά που δεν έγιναν. Αυτός είναι και ο σημαντικότερος σκοπός της Βουλής των Εφήβων. Έτσι τον είδαν οι εμπνευστές του και προσπαθούν να μας μυσούν στο δημοκρατικό πνεύμα και να μας δώσουν την ευκαιρία να εκφράσουμε αυτό που θέλουμε. Πρέπει να υλοποιηθούν οι προτάσεις μας, ώστε να μη γίνει η Βουλή των Εφήβων κακέκτυπο της Βουλής των μεγάλων και να δοθεί αυτοπεποίθηση σε όλους τους έφηβους να συμμετάσχουν σε αυτό το πρόγραμμα. Πρέπει να επεκταθεί η διάρκεια του Προγράμματος και οι δραστηριότητες του κατά τη διάρκεια όλου του έτους. Όσον αφορά το εκπαιδευτικό σύστημα, κρίνω ότι δεν είμαστε εμείς οι αρμόδιοι να τοποθετηθούμε επ' αυτού, γιατί οι επιστημονικές μας γνώσεις είναι λίγες. Νομίζω ότι οι εξετάσεις της Β' Λυκείου δεν πρέπει να καταργηθούν απόλυτα, διότι είναι μια γενική πρόβα για την Γ' Λυκείου. Ο ρόλος του σχολείου είναι υποβαθμισμένος και νομίζω ότι η υλική υποδομή είναι απαραίτητη. Όμως, το 1821 τα παιδιά έκαναν μάθημα σε σπηλιές και σε εκκλησίες και δεν τους ενοχλούσε η έλλειψη υποδομής. Αυτό που μετρούσε ήταν το πνεύμα, ότι δηλαδή έπρεπε να συμμετάσχουν στο μάθημα. Αυτό είναι παράδειγμα προς μίμηση. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε την πραγματική αξία της γνώσης. Μιλάμε για πόλεμο, για ειρήνη, για δικαιοσύνη, για περίθαλψη, που βασίζονται στην παιδεία. Ο Σωκράτης έλεγε ότι ο άνθρωπος γεννιέται πάντα καλός και, ανάλογα με την παιδεία που θα λάβει, λιγότερο ή περισσότερο αναπτύσσει τις ικανότητες

162

του. Χρησιμοποιώντας σωστά τη λογική, θα φθάσει στη γνώση του αγαθού και στο τέλος θα γίνει ευτυχημένος. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πηγαίνουμε στο σχολείο και όχι για να γίνουμε εξειδικευμένοι τεχνίτες. Ο κόσμος χρειάζεται φιλόσοφους, μαθηματικούς, ερευνητές, ανθρώπους που θα μας δώσουν πνεύμα και θα μας βοηθήσουν να

προχωρήσουμε μπροστά. Καλή εφεύρεση ο υπολογιστής, αλλά δε νομίζω ότι όλοι πρέπει να ασχοληθούμε με την πληροφορική. Θα ήθελα να ρωτήσω τον κ. Πρόεδρο, με ποια κριτήρια οι αθλητές που διακρίνονται σε πανελλήνιους αγώνες έχουν ελεύθερη είσοδο στα Α.Ε.Ι.. Καταλαβαίνω ότι ο χρόνος τους μπορεί να είναι περιορισμένος, αλλά όμως και εμείς δυσκολευόμαστε σ' αυτό που κάνουμε. Εμείς επιβραβευόμαστε και δοξάζουμε το έθνος μας με το να γίνουμε γιατροί, δικηγόροι, κ.λπ., αυτοί μας δοξάζουν με το να βγαίνουν πρώτοι. Γιατί αυτοί θα πρέπει να δοξάζονται δύο φορές και εμείς μόνο μία; Τέλος, θα ήθελα να μιλήσω για το ρόλο του σχολείου που είναι σίγουρα ανούσιος. Δεν θέλω να είναι ανούσιος. Και θα ρωτήσω όλους εσάς, πως νιώθετε κάθε φορά που σας ρωτά ο καθηγητής κάτι στο σχολείο και εσείς του απαντάτε. Νιώθετε έξυπνοι και ικανοί που το ξέρετε ή νιώθετε φερέφωνα των φροντιστηριακών καθηγητών; Εγώ πάντως, έτσι ένιωσα πρώτη φορά φέτος. Δε νιώθω «έξυπνη» δε νιώθω «δημιουργική». Αυτό που έκανα στο σχολείο παλαιότερα, τώρα το κάνω στο φροντιστήριο. Στο φροντιστήριο νιώθω «δημιουργική», στο φροντιστήριο νιώθω ότι επιβραβεύομαι γι' αυτό που κάνω. Αυτό είναι ίσως και ένας λόγος που οι καθηγητές αδιαφορούν στο σχολείο. Δεν τους δικαιολογώ, όμως εγώ νιώθω κοροϊδία όταν ένας καθηγητής προσπαθεί να μου εξηγήσει αυτό που ξέρω. Το σχολείο έχει γίνει ένα καταναγκαστικό έργο. Γιατί να βασιζόμαστε σ' αυτό; Η γενιά μας δεν είναι γενιά των φαστφουντάδικων. Είμαστε μια γενιά αμφισβήτησης, μια γενιά που ίσως να επαναστατούμε χωρίς βία, χωρίς αίμα και γι' αυτό το λόγο, μην προσπαθείτε να μας κάνετε τέλειους. Αγαπήστε μας και τελειοποιήστε μας με την αγάπη σας. Αγαπήστε μας και τότε θα δείτε τί μπορούμε να κάνουμε. Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ναι μεν για 4 ημέρες η φαντασία ανεβαίνει στην εξουσία, αλλά και η εξουσία πρέπει να έχει πάντοτε φαντασία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χριστόφορος Σωμαράκης. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΩΜΑΡΚΗΣ (Ν. Ηρακλείου): Η εργασία μου θέλω να πω ότι είναι συλλογική, έχει γίνει από μένα και από τον Έφηβο Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας Νεκτάριο Παπά. Θα μιλήσω για ένα πρόβλημα που εδώ και χρόνια ταλανίζει τα σχολεία και δεν έχει να κάνει με όλα αυτά που έχουν ειπωθεί ως τώρα. Εφόσον το σχολείο απόκαλείται ναός της γνώσης, σημαίνει ότι πρόκειται για ένα χώρο περισσότερο ιερό απ' όσο νομίζουμε. Ένας χώρος, παρά τα εμφανή κτηριακά προβλήματα, είναι το μέρος που στεγάζει το υπέρτατο αγαθό, την μόρφωση. Η μόρφωση είναι το όπλο που μπροστά σ' αυτό, υποτάσσονται όλα τα όπλα που η φαντασία δημιούργησε. Την μόρφωση που όλες οι Κυβερνήσεις την φοβήθηκαν και που ακόμα περισσότερες την πολέμησαν, χωρίς βέβαια να εξαιρείται και η σημερινή Κυβέρνηση. Μιας τέτοιας εμβέλειας αγαθό είναι αδιανόητο να μεταφέρεται μονόδρομο, πόσο μάλλον να εξετάζει και να αξιολογείται. Δυστυχώς, στα σημερινά σχολεία ισχύει το αλάθητο των καθηγητών. Έχουμε δικαίωμα να μην μιλήσουμε, αλλά μόνο να ακούσουμε. Ένα μέτρο που θα μπορούσε να βοηθήσει, είναι η αμφίδρομη αξιολόγηση και από πλευράς καθηγητών αλλά και από πλευράς μαθητών. Αυτό θα άλλαζε εκ βάθρων τη σχέση καθηγητή μαθητή, αλλά και μαθητή μαθητή, γιατί θα εγκαθιδρυθεί ένας σύνδεσμος πραγματικού σεβασμού μεταξύ τους. Δυστυχώς, παρότι το θέμα συζητιέται τα τελευταία τρία τέσσερα χρόνια, οι υποστηρικτές της μονόδρομης εκπαίδευσης είναι αρκετοί, ώστε το μέτρο αυτό, που έχει προταθεί πολλές φορές, να έχει απορριφθεί άλλες τόσες. Οι ίδιοι άνθρωποι που μας μορφώνουν, μας χαρακτηρίζουν ανώριμους και ανεύθυνους να τους αξιολογήσουμε. Επαφίονται στις διαδικασίες της Πολιτείας, των οποίων τα αποτελέσματα τα βλέπουμε καθημερινά. Κρύβονται οι καθηγητές μας πίσω από το προνόμιο του βαθμού και της απουσίας, εκβιάζοντας μας στη μάθηση που αυτοί θέλουν. Πρέπει, λοιπόν, όλοι μας να υποστηρίξουμε αυτή την πρόταση, για να μην γίνουμε υποχείρια, αλλά να βρισκόμαστε όλοι μας στον ίδιο ζυγό για να μπορέσουμε να κριθούμε αλλά και να κρίνουμε σωστά μέσα στην κοινωνία στην οποία ζούμε. Καλώς ή κακώς, ζούμε στην πραγματικότητα που μας μάθανε, δεχθήκαμε τις έννοιες που μας ανάγκαζαν να δεχθούμε και περιορισθήκαμε στα όρια που οι ίδιοι μας έθεσαν. Και μετά μας είπαν ότι είσθε ελεύθεροι να γίνετε αυτό που εμείς θα σας πούμε και να κάνετε αυτά

που εμείς θέλουμε. Δεν είναι καιρός να μας εμπιστευθείτε λίγο; Μήπως θέλουμε το κακό της παιδείας; Μήπως πρέπει να δείξετε και εσείς λίγη επιείκεια; Ή μήπως σας έχουμε απογοητεύσει τόσες φορές, που δεν αξίζουμε την εμπιστοσύνη σας; Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.00 λύεται η συνεδρίαση. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΑΝΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

163

ΠΡΑΚΤΙΚΟ Στην Αθήνα σήμερα, 17 Σεπτεμβρίου 2001, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16,10 μ.μ., στην Αίθουσα Γερουσίας (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Καρδίτσας κ. Βασιλείου Τσιλικά, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη», της Σύνοσης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΣΤ' Σύνοδος 2000 2001 (2η συνεδρίαση). Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αγριμάκη Άκρηστη (Ν. Χίου), Γάκου Ελένη (Ν.Λαρίσης), Γαργάλη Πολυξένη (Α' Αθήνας), Γαρμπή Αιμιλία (Α' Αθήνας), Γεωργακάκου Μαργαρίτα (Β' Αθήνας), ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ ΕΥΗ (Ν. Ρεθύμνης), Γκορλίτσα Ανατολή (Β' Θεσσαλονίκης), Γοργογιέτας Βύρωνας (Α' Πειραιά), Δανέζης Λάζαρος (Β' Πειραιά), ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ Ανδρέας (Λεμεσός Κύπρος), Ιωαννιδου Μαρία (Ν. Καβάλας), Καλαφάτης Δημήτρης (Α' Αθήνας), Αθανασιάδου Χριστίνα (Επικρατείας), Κάλλη Έλλη (Ν. Κορινθίας), Κανελλοπούλου Ευσταθία (Α' Αθήνας), Κανταρίδου Φωτεινή (Β' Αθήνας), ΚΑΠΑΚΤΣΗ Στεφανία Αγγελική (Β' Αθήνας), ΚΑΡΑΠΑΛΗ Αθηνά (Α' Θεσσαλονίκης), Κεσέν Συράκος Ιωάννης (Α' Αθήνας), Κουβελετσίου Μαρία (Ν. Τρικάλων), Κούνα Αγγελική (Ν. Ηλείας), ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ Φώτιος (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούκου Αργυράκη Αγγελική (Β' Αθήνας), Αποστολίδου Αντιγόνη (Β' Αθήνας), Κυριακοπούλου Ευγενία (Ν. Φθιώτιδας), Κυριλλίδη Αλεξία (Ν. Λαρίσης), Κώνστα Κυριακή (Ν. Βοιωτίας), ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ Βλαντισλάβ (Β' Αθήνας), Λιάγκας Νικόλαος (Ν. Κορινθίας), Μπογιατζής Ιωάννης (Αυστραλία), Λιάκου Ειρήνη (Β' Αθήνας), Λουπασάκης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Χανίων), Νεοκλέους Λίνα (Λεμεσός Κύπρος), Μάνου Ευαγγελία (Ν. Ηλείας), Νικολάου Χρυστάλλα (Λάρνακα Κύπρος), Μαρή Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΠΑΝΤΑΖΗ Ζωή (Γερμανία), ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ Κωνσταντίνος (Υπόλοιπο Αττικής), Αρβανίτη Μαρία (Ν. Αχαΐας), Μόσχου Μαρία (Ν. Φωκίδας), Περικλέους Χρυστάλλα (Λεμεσός Κύπρος), Μπαλωμένου Όλγα (Ν. Ιωαννίνων), ΜΠΑΤΣΑΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ (Ν. Ημαθίας), ΜΠΑΤΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ (Α' Θεσσαλονίκης), Νάσσης Νικόλαος (Ν. Αρκαδίας), Νικολαΐδης Παύλος (Β' Αθήνας), ΝΤΕΛΑΚΗ Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Ξενάκη Ελευθερία (Ν. Πέλλας), Παλιοσπύρου Ιωάννα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Μαρίνα (Ν. Ηρακλείου), Βαρελάς Ιορδάνης (Ν. Ξάνθης), Παπαδοπούλου Μαρία (Ν. Σερρών), Παπαθεοδώρου Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Παππάς Νεκτάριος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Παραλίδου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Πεταλάς Στέφανος (Ν. Πέλλας), Πράσιнос Παναγιώτης (Ν. Μεσσηνίας), Ρήγας Νικόλαος (Ν. Λαρίσης), ΡΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Αρκαδίας), Σαββοπούλου Αναστασία (Α' Πειραιά), Σιούτης Γιάννης (Β' Αθήνας), ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΣΙΣΚΟΥ Λήδα Ευφροσύνη (Ν. Ημαθίας), Σπύρου Δημήτριος (Ν. Ώρας), Σωμαράκης Χριστόφορος (Ν. Ηρακλείου), ΤΑΛΙΟΥΡΙΔΟΥ Σελβίρα (Ν. Σερρών), ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ Ροδάνθη (Υπόλοιπο Αττικής), Τσιάμης Νικόλαος (Β' Αθήνας), Τσίνα Ζωή (Ν. Καρδίτσας), Βιολιτζή Κωνσταντίνος (Α' Θεσσαλονίκης), Βλαχονικολός Σταύρος (Ν. Μεσσηνίας) και Βουτσινά Κατερίνα (Α' Αθήνας). Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθη και ο Καθηγητής Ιωάννης Μαρκαντώνης, μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων». ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας

καλωσορίζω με τη σειρά μου και εύχομαι η σημερινή συνεδρίαση να έχει την αίσια έκβαση της πρώτης συνεδρίασης και είμαι σίγουρος ότι αυτό εγγυάται και η ωριμότητα σας και η υπευθυνότητα σας. Αύριο θα γίνει η τρίτη και τελευταία συνεδρίαση με την αξιολόγηση των προτάσεων σας και την επιλογή των ομιλητών για την Ολομέλεια. Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταύρος Βλαχονικολός. ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΑΧΟΝΙΚΟΛΟΣ (Ν. Μεσσηνίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, χθες ειπώθηκαν πολλά και θα προσπαθήσω και εγώ να προσθέσω κάτι. Κατ' αρχάς, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα της θρησκείας. Οι διάφορες θρησκείες μελετώνται εδώ και πολλά χρόνια, θεολόγοι αφιερώνουν ολόκληρη τη ζωή τους στη θρησκευτική μελέτη. Υπάρχουν, όμως, ακόμα, πάρα πολλές απορίες και ερωτήματα αναπάντητα, που ίσως θα παραμείνουν αναπάντητα για πάντα. Οπότε, εύκολα καταλαβαίνει κανείς, ότι η θρησκεία είναι κάτι δύσκολο και θέμα που χρειάζεται μελέτη. Το κράτος θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να αλλάξει το παρόν σύστημα στο θέμα των θρησκευτικών και να μετατρέψει εντελώς την απλή παρουσίαση του ορθόδοξου χριστιανισμού, όπως συμβαίνει σήμερα από τις τάξεις του δημοτικού μέχρι και το γυμνάσιο. Στο Λύκειο διαφοροποιούνται κάπως τα πράγματα, αλλά στο σχολικό βιβλίο κυριαρχεί η παρουσίαση της Ορθοδοξίας. Ολοκληρωμένη και συνολική παρουσίαση όλων των θρησκειών. Μ' αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές θα μπορέσουν να δημιουργήσουν μια σφαιρική εικόνα όλων των θρησκευτικών ιδεολογιών. Έτσι, θα μπορεί ο καθένας

164

τους να επιλέξει τη θρησκεία που του ταιριάζει και που, κατά τη γνώμη του, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και δεν θα ακολουθεί τη θρησκεία που επικρατεί γύρω του ή που του μεταδίδει η οικογένεια του. Πολλές, λοιπόν, οι θρησκείες και υπαρκτή η ανάγκη αμφισβήτησης και προβληματισμού. Σε όλα τα δόγματα υπάρχουν ατέλειες. Η κάθε θρησκεία έχει τα δικά της ερωτηματικά, που περιμένουν από τους μελετητές την απάντηση. Έχω μια ερώτηση για σας για όσους ισχυρίζονται ότι είναι καλοί χριστιανοί, αλλά και για τους απανταχού χριστιανούς, γιατί αυτούς αφορά άμεσα η ερώτηση. Η Εκκλησία μας διδάσκει ότι ο θεός είναι η προσωποποίηση της αγάπης, η απέραντη και αστείρευτη αγάπη που δεν γνωρίζει όρια ή εμπόδια, γι' αυτό άλλωστε ο Χριστός θυσιάστηκε για εμάς. Η Εκκλησία διδάσκει ακόμα ότι μετά την επίγεια ζωή περνάμε σε ένα μεταφυσικό στάδιο και ή κερδίζουμε την αιωνιότητα ή η ψυχή μας δεν μπορεί να βρει ηρεμία. Οι δύο αυτές περιοχές είναι ο παράδεισος και η κόλαση αντίστοιχα. Φυσικά, ο καθένας τα φαντάζεται όπως θέλει. Κατά τη γνώμη μου, από τη στιγμή που η Εκκλησία δέχεται την ύπαρξη της κόλασης και τη μοναδικότητα και παντοδυναμία του θεού αγάπη, ταυτόχρονα πέφτει σε σοβαρή αντίφαση. Ρωτώ, λοιπόν, εσάς: Γιατί ο θεός, αφού μας αγαπά τόσο, αφήνει και υπάρχει κόλαση; Λογικά, δεν θα έπρεπε για χάρη μας να την έχει καταργήσει; Ούτως ή άλλως, αφού ο θεός είναι αγάπη, σίγουρα θα μας προστατεύει και θα ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους, θα ήταν ποτέ δυνατόν να αφήσει κάποιον να πάει στην κόλαση; Παραδείγματος χάριν, όταν κάποιος πρόκειται να πεθάνει, οι ιερείς τον εξομολογούν για να συγχωρεθούν έτσι τα κρίματά του, αλλιώς στον άλλο κόσμο θα έχει προβλήματα, θα μπορούσε άνετα εδώ να μου πει κανείς ότι η κόλαση υπάρχει για εκφοβισμό των ανθρώπων. Και εγώ απαντώ: Ο θεός δεν εκφοβίζει τους ανθρώπους, γιατί, όπως ξέρουμε, η χριστιανική θρησκεία είναι η πιο ελεύθερη απ' όλες. Ή κάποιος άλλος θα έλεγε ότι ο εκφοβισμός αυτός είναι μια επινόηση επίγεια. Εδώ όμως θα πω: Μήπως τελικά η όλη ιστορία είναι μια επινόηση που σε τελική ανάλυση εξυπηρετεί άλλους σκοπούς, τους οποίους δυστυχώς δεν εξετάζουμε; Βλέπετε, λοιπόν, ότι ερωτηματικά υπάρχουν. Στο ακροατήριο, ενδεχομένως, να υπάρχουν και πιστοί χριστιανοί, οπότε ζητώ να με συγχωρέσουν, αν άγγιξα κάποιες ευαίσθητες χορδές τους. Θα ήθελα να αναφερθώ και στο ζήτημα των μαρμάρων του Παρθενώνα. Είναι γνωστό, ότι τα μνημεία αυτά αποτελούν καλλιτεχνήματα του λαμπρότερου, ίσως, πολιτισμού. Αξίζουν φυσικά να βρίσκονται στη χώρα μας. Είναι γνωστή η ιστορία με τον Λόρδο Έλγιν και τον τρόπο που κατάφερε να μας

κλέψει τα μάρμαρα. Ο Παρθενώνας είναι ένα καταπληκτικό μνημείο και αξίζει να είναι συμπληρωμένος. Είναι αμαρτία, τα μάρμαρα να βρίσκονται στην Αγγλία και όχι στον Παρθενώνα. Και σε τελική ανάλυση, τα μνημεία αυτά δεν ανήκουν στους Βρετανούς. Τα κατέχουν παράνομα και είναι υποχρέωση μας και καθήκον να τα επανακτήσουμε. Η μέχρι τώρα προσπάθεια μας πάνω σ' αυτόν τον σκοπό είναι αξιόλογη μεν, όχι επαρκής όμως. Γι' αυτό προτείνω, εκτός από εκστρατεία ενημέρωσης των άλλων χωρών πάνω σ' αυτό το ζήτημα και διατήρηση άριστων διπλωματικών σχέσεων με την Αγγλία, κάτι πιο δραστικό. Ας προσφύγουμε στο διεθνές δικαστήριο. Είναι καιρός να αφήσουμε τα παρακάλια στους 'γγλους και να δώσουμε σκληρότερο αγώνα για να πάρουμε αυτό που μας ανήκει. Κάτι τέτοιο φυσικά φαντάζει μεγαλόπνοο και δυσβάσταχτο από πλευράς ευθυνών και σίγουρα αποτελεί ακραία αντιμετώπιση ίου ζητήματος. Αυτή η επιχείρηση είναι πολύ πιθανό να μη πετύχει. Όμως, όταν μας ρωτάνε οι μελλοντικές γενιές «τι κάνουν τα μάρμαρα μας στην Αγγλία», εμείς θα είμαστε ήσυχoi και σίγουροι, ότι τότε τα είχαμε δώσει όλα. Αξίζει, λοιπόν, μια τέτοια προσπάθεια. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Πράσιнос. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΣ (Νομός Μεσσηνίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, ως μέλος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων θα σας απασχολήσω για ένα ζήτημα που με πολιορκεί χρόνια τώρα. Θα επιθυμούσα να διατυπώσω τις απόψεις μου, να παρέμβω και να τεκμηριώσω προτάσεις για το μείζον πρόβλημα της γλώσσας μας. Στις μέρες μας ο Ελληνισμός κινδυνεύει να παραμείνει χωρίς γλώσσα και πρόσωπο. Ενώπιον μας, βλέπουμε να αποδομείται η γλώσσα των πατέρων μας μέσα στην απάθεια της αγοράς και στη μεθυστική γέυση των λόγων των πολιτικών που μας βομβαρδίζουν από τους εξώστες και τις εξέδρες. Ζούμε μέσα σε ανάπηρες γλωσσικές εκφράσεις που παρακολουθούν την εσωτερική μας ασυναρτησία και μας οδηγούν σε έναν λόγο με τον οποίο δεν μπορούμε πια να επικοινωνήσουμε. Έτσι, η σύγχρονη γλώσσα εκφράζει την εθνική μας σύγχυση. Τα τελευταία χρόνια γινόμαστε μάρτυρες μιας τυραννίας των νέων λέξεων που εφευρίσκουν οι αμήχανοι, κατά τα άλλα, κομματικοί μηχανισμοί της συμπολίτευσης ή της αντιπολίτευσης. Η πολιτική ζωή τελματώνεται στο κενό και εμείς αναζητούμε απεγνωσμένα καινούργιες λέξεις για να επικαλύψουμε την αδυναμία και την αποτυχία μας. Η γλώσσα συχνά γίνεται αγοραίο προϊόν καταναλωτικής σκοπιμότητας και όχι σπάνια εκπορνεύει το σώμα μας. Η ιερότητα της γλώσσας διασκορπίζεται και γλωσσικά φτωχοί συρόμαστε στο χάος ενός πεζοδρομίου, στο οποίο βασιλεύει η διάλυση και η έκπτωση του προσώπου.

165

Με την κακοποίηση της γλώσσας συρόμαστε αδύναμοι, χωρίς συνείδηση, πίσω από την οργανωμένη διαφήμιση των αγαθών και την υστερόβουλη προπαγάνδα της πολιτικής ασυδοσίας. Το γλωσσικό κενό έρχεται να επιτείνει και να οδηγήσει σε θλιβερά αδιέξοδα ένα στείρο γλωσσικό μιμητισμό. Επιτόλαια αντιγράφουμε ή μεταφέρουμε όχι μόνο εκφράσεις του συρμού, αλλά αυτούσιες ξένες γλωσσικές δομές. Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα γλωσσικό ιμπεριαλισμό που επελαύνει παντοδύναμος. Δεν ανησυχούμε απλά για την επέλαση των ξένων γλωσσικών σχημάτων. Κινδυνεύουμε να γίνουμε οι τελευταίοι Έλληνες που μιλούμε ελληνικά. Πιστεύω, ότι δεν είναι σοβινισμός να επιμένουμε και να διαφυλάττουμε την παρουσία μας μέσα από τη γλώσσα. Σήμερα μηδενίζουμε τη γλωσσική μας κληρονομιά. Κινδυνεύουμε να πέσουμε σε μια ανυποψίαστη, αλλά καταλυτική δουλεία του πνεύματος και ισοπέδωση της υπάρξεως/Το γλωσσικό πρόβλημα συναρτάται με την ύπαρξη του έθνους. Είναι μέλημα των πολιτών αλλά και των πολιτικών, των πνευματικών ηγετών αλλά και των καθημερινών ανθρώπων. Επειδή οι αφορισμοί ή η μεμψιμοιρία έχουν περισσέψει σήμερα, καλώ τη γενιά μας αλλά και κάθε άρχοντα και αρχόμενο σε τούτο τον ευλογημένο τόπο, κατ' αρχήν να συνειδητοποιήσει το μέγεθος της αλαλίας, της γλωσσικής αφασίας και των στρεβλώσεων που καθημερινά απαντώνται. Οι εκπαιδευτικοί κάθε βαθμίδας οφείλουν να κάνουν μια ειρηνική επανάσταση, που θα ξεκινήσει από τη δική

τους αυτοκριτική. Οφείλουν να μελετούν και να διδάσκουν την ελληνική λαλιά με ορθότητα και επάρκεια. Να μη καταδέχονται να γίνουν μέρος του προβλήματος μέσα από ακραίες ή συνθηματικές εκφράσεις. Οφείλουν να είναι φάροι του γλωσσικού πλούτου και κατοχής της κοινής νεοελληνικής, όσο κανείς άλλος. Όμως, η ταχύτητα, η αδιαφορία και η γλώσσα της αγοράς τους έχουν επηρεάσει. Οι γονείς οφείλουν να δημιουργήσουν ένα οικογενειακό γλωσσικό περιβάλλον σωστό και επαρκές. Οφείλουν να υπηρετούν το λόγο καθημερινά, χωρίς την εύκολη καταφυγή σε ηλεκτρονικά μέσα. Η οικογένεια πρέπει να συζητά, να μεταφέρει λόγο και απόψεις, να γίνεται το σπίτι «χωνευτήρι» δημιουργικών λέξεων, ιδεών και αρχών. Οι πνευματικοί άνθρωποι οφείλουν να είναι πιο ενεργοί και πιο αποτελεσματικοί, πολυγνώμονες και σοβαροί, να διαχέουν την όποια γλωσσομάθεια και πνευματικό τους πλούτο με τρόπο αξιοπρεπή και κατανοητό. Οφείλουν να υπηρετούν το λαό και τον άνθρωπο με συνείδηση και διάρκεια είτε με τον προφορικό είτε με τον γραπτό λόγο και να πλουτίζουν τη γλώσσα μας. Η έκκληση απευθύνεται σε όλους, όσοι εκφέρουν δημόσιο λόγο και επηρεάζουν καταλυτικά τα γλωσσικά μας δρώμενα. Πολιτικοί και δημοσιογράφοι οφείλουν να προσέξουν την ουσία απέναντι στην εντυπωσιοθηρία, να προβάλλουν το ωφέλιμο παρά το τερπνόν. Η γλώσσα οφείλει να είναι επικοινωνιακό όργανο ψυχών και όχι αγοραίο και ανταλλάξιμο αγαθό. Ο κόσμος της οικονομίας και της διαφήμισης συστηματικά και ευσυνείδητα ασελγεί πάνω στη γλώσσα. Έχουμε τέτοια και τόση αίσθηση μειονεξίας που νιώθουμε ότι, αν δεν τιτλοφορήσουμε με ξένες λέξεις κάθε δραστηριότητα μας, θα αποτύχουμε. Στρέφομαι, όμως, σε όλους εμάς, αγαπητοί συνάδελφοι, και μας καλώ να αποβάλουμε κατά το δυνατόν αυτό το ανόητο και ατελέσφορο μωσαϊκό κωδικών, συντημήσεων, συνθημάτων, νεολογισμών και υπαινιγμών που κρύβει κάθε επικοινωνιακή μας λειτουργία. Ας μάθουμε να σεβόμαστε και να εφαρμόζουμε όσα οι παλαιότερες γενιές διαφύλαξαν και οι εχθροί δεν άγγιξαν. Ας μη γινόμαστε γλωσσικά κακέκτυπα νεολαίων άλλων χωρών που δεν φημίζονται για το βάθος και την ποιότητα του πολιτισμού τους. Ας κάνουν ο καθένας στο μικρόκοσμο του μια αρχή, για γλώσσα ελληνική και αυθεντική. Άλλωστε, ό,τι είναι ελληνικό, είναι ωραίο και εμείς αγαπάμε το ωραίο. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αντιγόνη Αποστολίδου. ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μεγάλη τιμή για μένα να έχω εκλεγεί στη Βουλή των Εφήβων, διότι μου δίδεται η δυνατότητα να μιλήσω ανοιχτά μπροστά σε Βουλευτές, με την ελπίδα ότι οι επισημάνσεις μου, καθώς και οι προτάσεις μου θα αντικρίσουν σύντομα την πραγματικότητα και δεν θα καταγραφούν απλά και μόνο στα Πρακτικά. Στη χθεσινή συνεδρίαση ακούστηκαν πολλά προβλήματα για το θέμα της παραπαιδείας που έχει δημιουργηθεί με τα εκατοντάδες φροντιστήρια που βρίσκονται σε άνθηση. Το ίδιο θέμα αναφέρθηκε και στον Υπουργό Παιδείας κ. Ευθυμίου, κατά τη διάρκεια της δεξίωσης, το βράδυ του Σαββάτου. Η απάντηση του ήταν ότι έχουν ήδη δημιουργηθεί τμήματα πρόσθετης διδακτικής στήριξης. Έχει άραγε αναρωτηθεί ο κ. Υπουργός, καθώς και όλοι οι υπεύθυνοι του προγράμματος αυτού, για ποιο λόγο τα παιδιά, αντί να συμμετέχουν στα τμήματα αυτά, προτιμούν να πληρώνουν τα φροντιστήρια; Οι λόγοι είναι πολλοί και οι καθηγητές που διδάσκουν στο πρόγραμμα διδακτικής στήριξης, δεν είναι τόσο οργανωμένοι με σημειώσεις, με εγχειρίδια, όπως τα φροντιστήρια. Εκεί, επειδή θέλουν να κρατήσουν τη θέση τους, η δουλειά τους είναι σκληρή και συνεχόμενη, δεν επαναπαύονται και το ενδιαφέρον τους είναι συνεχές και αμείωτο. Αντίθετα, οι καθηγητές που διδάσκουν στην πρόσθετη διδακτική στήριξη, είναι αδιάφοροι και αντιμετωπίζουν υποτιμητικά το πρόγραμμα αυτό, μιας και εκείνη την ώρα το σχολείο είναι άδειο, δεν υπάρχει ουσιαστικός έλεγχος και το επίπεδο του μαθήματος είναι πολύ υποβαθμισμένο. Οι κα

θηγητές αργούν να μπουκ στην αίθουσα, με αποτέλεσμα τα 45 λεπτά της διάρκειας της παράδοσης να μειώνονται σε 30 λεπτά, και άλλες φορές να χάνονται αδικαιολόγητα οι

ώρες ή το μάθημα να γίνεται σε πολύ αργούς ρυθμούς, χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Στα φροντιστήρια πηγαίνουμε για να κατανοήσουμε καλύτερα το μάθημα, εάν δεν είμαστε ικανοποιημένοι με τον καθηγητή που έχουμε στο σχολείο. Πηγαίνουμε για να είμαστε πιο μπροστά στην ύλη και να παριστάνουμε τις διάνοιες στα μάτια του καθηγητή. Ουσιαστικά στο σχολείο κάνουμε επίδειξη γνώσεων και προσπαθούμε να δείχνουμε τέλει χωρίς απορίες, με απώτερο σκοπό τους βαθμούς του 19 και 20. Έτσι, λοιπόν, διέξοδος υπάρχει μόνο στα φροντιστήρια, γι' αυτό δεν πρέπει να απορούμε για τη μικρή προσέλευση των μαθητών σε αυτά τα προγράμματα, γιατί οι απαντήσεις είναι γνωστές. Τελειώνοντας την ομιλία μου, θα ήθελα να αναφερθώ στους συγγραφείς των σχολικών βιβλίων. Μου φαίνεται τουλάχιστον ανόητο, οι συγγραφείς των σχολικών βιβλίων να εκδίδουν παράλληλα δικά τους βιβλία ως επεξηγήσεις σε αυτά που έχουν γράψει οι ίδιοι. Για πιο λόγο συμβαίνει αυτό; Με έκπληξη διαπιστώνουμε ότι κοιτάμε και σε αυτό τον τομέα το προσωπικό συμφέρον σε βάρος των παιδιών. Αυτό είναι τραγικό. Το Υπουργείο Παιδείας πρέπει, όταν αναθέτει σε κάποιον καθηγητή τη συγγραφή ενός βιβλίου που θα διδάσκεται σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας, να του στερεί τουλάχιστον για μια 5ετία το δικαίωμα συγγραφής άλλων βιβλίων, παρόμοιων θεμάτων. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Φώτιος ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ. ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ (Νομός Αρκαδίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας μιλήσω για την Ελλάδα ή καλύτερα για την ευρωπαϊκή εκδοχή της Ελλάδος. Η Ελλάδα άλλο δεν έχει στον κόσμο να προσφέρει, παρά ελευθερία και ανάσα, θάλασσα και πνεύμα, όπως αναφέρει και ο ποιητής, υμνώντας τη χώρα. Πέρα, όμως, από ύμνους, η πραγματικότητα είναι διαφορετική και τρομάζει. Βρισκόμενος έξω από πολιτικά παιχνίδια και όλα αυτά που διαδραματίζονται κεκλεισμένων των θυρών, αυτά που θέλω να αναφέρω πηγάζουν από εικόνες, εικόνες που περνούν σαν αστραπή, εικόνες μιας επερχόμενης κληρονομιάς. Μετασηματισμοί και ανασηματισμοί, κοινωνικοί και εθνικοί συνδυασμοί, ενώσεις και συγχύσεις λαών, πολιτισμών, γλωσσών, βρίσκονται πάνω στη μεγάλη τους ζύμωση και πάνω απ' όλα η Ευρώπη. Μια Ευρώπη που δημιουργήθηκε για να οδηγηθούν οι χώρες στην πρόοδο με τη συνεργασία, αλλά εξελισσόμενη, άρχισε να μοιάζει με ένα απέραντο λευκό κελί, όπου κυριαρχεί η ανατριχιαστική μονοχρωμία, η απάθεια και η συνενοχή. Η μια και μοναδική ιδέα, αυτή του συμφέροντος. Μέσα σε αυτό το συνονθύλευμα αλλαγών, η Ελλάδα. Μια μικρή χώρα, ένα πέτρινο ακρωτήριο της Μεσογείου, ένας τόπος μικρός, αλλά με μία παράδοση τεράστια, που του παραδόθηκε στη συνέχεια, και για να μην πέσει στη διάλυση, στην αχρηστία του μηδενιστικού κοσμοπολιτισμού, που ήδη χτυπά την πόρτα μας, πρέπει να διατηρήσει και να κάνει ακόμη πιο ξεχωριστή την εθνική της ταυτότητα. Όλα αυτά μοιάζουν ενθαρρυντικά ή μάλλον, ήταν, αφού τώρα πια ανήκουν στο παρελθόν. Να, όμως, που μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω για την Ελλάδα και να την δω μέσα από τα δικά μου μάτια, ενός απλού παρατηρητή των 17 χρόνων, που με όλη την εφηβική φαντασία, αντικρίζει μπροστά του ένα τοπίο εξάρθρωσης, στοιχειωμένο με την απάθεια της αγοράς και τη μεθυστική επωδό των πολιτικών κρατος μιμητισμός και ξενολατρία, δύο από τα κυριότερα χαρακτηριστικά του Νεοέλληνα που, αν και μεγάλωσε με την ιδέα μιας ανώτερης ράτσας, διατηρεί ακόμα την ψυχολογία του ραγιά, που στρέφεται με δέος στην Ανατολή και δουλικά μιμείται κάθε τι το δυτικό. Στο όλο κλίμα της καταστροφής, εξέχουσα θέση έχει η πενία της γλώσσας, μιας γλώσσας εύρωστης, ζωντανής, πεισματάρης και χαριτωμένης, που με βασικό επιχείρημα την απλούστευση της, δέχεται έναν καθημερινό βιασμό, χωρίς να καταλαβαίνουν οι μεγάλοι του τόπου ότι μαζί της στην ταπείνωση σέρνει την εθνική μας ταυτότητα. Η Ελλάδα που είναι φως και γυμνότητα, για να μη φτάσει στο σημείο να διαθέτει τίποτε άλλο περισσότερο από γυμνότητα, πρέπει να ανορθώσει τείχη, όχι όμως απομόνωσης, αλλά ισορροπίας και μέτρου, δίνοντας πάλι την πολύπλοκη απλότητα που μας χαρακτηρίζει. Ελλάδα σημαίνει περιπλάνηση στο χώρο του πνεύματος, αλλά και στο ορατό περιβόλι της ζωής. Στον τόπο αυτόν τον ελληνικό, δεν φυτρώνουν εύκολα δάφνες, τις χάιδεψε η δόξα, τις φύσηξε και τις θρόισε το αγέρι της λευτεριάς και

του πνεύματος. Οι δάφνες αυτές ποτέ δεν θα στολίσουν το μέτωπο των βαρβάρων και των αδίκων. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Αντιπρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αιμιλία Γαρμπή. ΑΙΜΙΛΙΑ ΓΑΡΜΠΗ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, μας προβληματίζουν πολλά θέματα και μερικά μάλιστα μας πονάνε τόσο, που δεν θέλουμε να τα σκεφτόμαστε. Απλούστατα, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, τυπικά και επιφανειακά μόνο έχουμε λόγο σε κάποιες περιπτώσεις και ύστερα ξεχνιούνται οι λόγοι μας. Οι προβληματισμός μας είναι εκτός από σοβαροί και αγνοί, αλλά απογοητευόμαστε, αφού ακυρώνονται από τους μεγάλους και σιωπούμε, αδιαφορούμε. Αγαπητοί συνάδελφοι, επιλέγω να μιλήσω γι' αυτά που με αγγίζουν άμεσα, με καίνε, δηλαδή, τα προβλήματα στην εκπαίδευση. Φυσικά, δεν θα αναφερθώ στο σύνολο της, γιατί αυτό εκ των πραγμάτων δεν γίνεται, αλλά σε ό,τι με ενοχλεί περισσότερο.

167

Θεωρώ ότι το όλο σύστημα μας πολτοποιεί, δεν μας αφήνει περιθώρια να ζήσουμε την ηλικία μας, να έχουμε τα ενδιαφέροντα μας, να ψυχαγωγηθούμε, και αυτό συμβαίνει γιατί δεν μας αφήνει ελεύθερο χρόνο. Λειτουργούμε σαν μηχανές ρομπότ, το πρωί σχολείο, 10 μεσημέρι ενισχυτική διδασκαλία ή φροντιστήριο, στη συνέχεια ξένες γλώσσες ή άλλο μάθημα, για να καλύψουμε τα κενά μας και μετά διάβασμα για το σχολείο. Στο σχολείο οι καθηγητές μας μας προτρέπουν να ακούμε ειδήσεις, να διαβάζουμε τον Τύπο, να πηγαίνουμε θέατρο, δηλαδή, να έχουμε γενικότερα ενδιαφέροντα. Πώς και τότε, όμως, μπορούν να γίνουν αυτά; Όλοι μας λένε ότι είναι εύκολα, διάβασμα θέλει μόνο. Τι ωραία τα λένε! Και από δίπλα, εκμετάλλευση και κοροϊδία. Διαβάζω στον ημερήσιο Τύπο συμβουλές για την περίοδο των εξετάσεων, για προτεινόμενες βιταμίνες, για σωστή διατροφή. Αυτό είναι λύση; Και σε τί; Κοντά σε αυτή τη διαπίστωση, στριμώχνεται στο μυαλό μου και μία άλλη: Με πληγώνει αφάνταστα το ότι η εκπαίδευση καλλιεργεί τον ανταγωνισμό, κάτι που σκοτώνει μέσα μας τον ανώτερο άνθρωπο, την ανθρωπιά για τον συνάνθρωπο. Από το δημοτικό, θυμάμαι, το αν έγγραφα καλά, ήταν πάντα σε σχέση με τους άλλους, όχι σε σχέση με τον εαυτό μου. Και τώρα στο Λύκειο, μέσω των Πανελλήνιων, τί κάνουμε; Προσπαθούμε να ξεπεράσουμε το φίλο μας, να μπούμε εμείς σε μία σχολή και μετά, εάν υπάρχει θέση, να μπει και αυτός. Σε αυτό το σημείο έρχεται καυτή η επόμενη επισήμανση μου: Η ανισότητα στην εκπαίδευση. Όχι απλά υπάρχει, αλλά ο χώρος της εκπαίδευσης είναι στοιχειωμένος, είναι σαν την Λερναία ύδρα με 100 κεφαλιά. Όσοι έχουν Οικονομική άνεση και θέληση, κάνουν σωστή προετοιμασία για τις εξετάσεις, αυξάνοντας τις πιθανότητες τους. Η αγωνία των περισσότερων από εμάς μεγαλώνει, καθώς το σχολείο δεν βοηθάει στον επαγγελματικό προσανατολισμό μας. Πολλές, βέβαια, οι διακηρύξεις της πολιτείας και των ειδικών ότι μας καθοδηγούν πολλά βιβλία έχουν γραφεί και γράφονται, για να μας κατατοπίσουν για τα επαγγέλματα. Όλα φαίνονται ότι είναι σε καλό δρόμο και ότι μας βοηθάει το σύστημα, αν ξεκαθαρίσουμε ποιοι είμαστε, τι μπορούμε και τι θέλουμε να κάνουμε στη ζωή μας. Ξαφνικά, έρχονται οι Πανελλήνιες Εξετάσεις και μας εκτινάσσουν μακριά, μας βγάζουν από την τροχιά μας. Μας στέλνουν σε όποια σχολή θέλουν. Για παράδειγμα, δεν είναι λίγοι οι μαθητές που ήθελαν να γίνουν δικηγόροι και έγιναν νοσηλευτές. Είναι φανερό ότι όλα αυτά διαμορφώνουν χαρακτήρες αλλοτριωμένους και ότι θα διαιωνίζεται ή σημερινή κοινωνική κατάσταση της απανθρωπιάς, της ψυχρότητας, του ατομικισμού, των συμφερόντων, του αμοραλισμού και της σήψης. Αν δεν αλλάξουν οι άνθρωποι, αν δεν ανατραφούμε με υγιή τρόπο και δεν γαλουχηθούμε με ανώτερες αξίες, εάν δεν βοηθηθούμε να δούμε σωστά τον κόσμο, τότε δεν υπάρχει η ελπίδα, θα υπάρχει το ίδιο τέλμα. Συχνά πάνω σε αυτά που με απασχολούν, ψάχνω να βρω τις αιτίες. Ανοίγω τα αυτιά μου, όταν μιλάνε για την εκπαίδευση, ενημερώνομαι όσο μπορώ. Ακολουθώ το πώς και το πότε της μεταρρύθμισης. Εγώ μία αιτία βρίσκω για όλα αυτά, όσα συμβαίνουν στον εκπαιδευτικό χώρο και θα την βροντοφωνάξω, γι' αυτό γράφω τώρα. Αυτοί που σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και οργανώνουν την εκπαίδευση, δεν είναι παιδαγωγοί και

δεν έχουν καμία σχέση με την παιδική και εφηβική ψυχή. Αντίθετα, είναι τεχνοκράτες και πάνω από όλα, αλλοτριωμένοι και οι ίδιοι. Πώς είναι δυνατόν να επέμβουν σωστά; Μου έχει κάνει πολλές φορές εντύπωση ότι κάθε μέτρο στην εκπαίδευση απασχολεί τους υπεύθυνους για το πόσο απήχηση θα έχει, για το αν αρέσει και γι' αυτό καμαρώνουν. Αυτοί όλοι οι σχεδιαστές της εκπαίδευσης προσπαθούν να εντυπωσιάσουν, να κερδίσουν κάτι παραπάνω για τη φήμη τους, να εδραιωθούν καλύτερα και να έχουν περισσότερο χρόνο στην καρέκλα τους. Γίνεται, όμως, έτσι η παιδεία; Η εκπαίδευση για μένα έχει άλλο νόημα. Απέχει από τη σημερινή της μορφή. Την φαντάζομαι ως χώρο που τα παιδιά θα προσέρχονται με λαχτάρα και ευχαρίστηση. Να είναι έτσι σχεδιασμένη που να αφήνει περιθώριο για ψυχαγωγία. Η αγάπη και η εμπιστοσύνη, η δικαιοσύνη και η ισότητα θα πρυτανεύουν μεταξύ όλων. Θα είναι εργαστήρι δημιουργίας και έκφραση του εσωτερικού κόσμου, ενώ την ίδια στιγμή θα μας δίνει φτερά να πετάξουμε στο σύγχρονο κόσμο. Για να γίνουν, όμως, όλα αυτά πραγματικότητα, χρειάζεται μία άλλη μεταρρύθμιση, αυτή που διακήρυττε ο Πλάτων. Δηλαδή, να γίνουν οι πολιτικοί φιλόσοφοι και πάνω από όλα παιδαγωγοί αληθινοί. Η παιδεία δεν είναι θέμα κύρους. Είναι επείγον, η πολιτική να είναι θέμα ανθρώπων σοφών, πέρα και έξω από κυβερνήσεις, κόμματα ή βλέψεις. Πρέπει να είναι εθνικό θέμα στα χέρια παιδαγωγών ψυχολόγων και να ακούγεται και η φωνή των παιδιών, τι θέλουν, πώς αισθάνονται, πώς σκέφτονται. Ταυτόχρονα είναι αναγκαίο να τεθούν δύο στόχοι αμετακίνητοι που ισχύουν στην κυριολεξία τους: «Διάπλαση ανθρώπου ως χαρίεντος πλάσματος», που έλεγε ο Μένανδρος, και επαγγελματική αποκατάσταση, όπως την ονειρεύεται ο κάθε νέος. Γι' αυτό πρέπει να δίνεται προτεραιότητα να αποκτήσουν τα παιδιά κοινωνική ευαισθησία και να τους ασκείται ανθρώπινη αγωγή. Κλείνω τους προβληματισμούς μου με την ελπίδα ότι δεν θα διαψευστώ. Ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων θα διαδραματίσει το ρόλο για τον οποίο και δημιουργήθηκε. Να αφουγκράζεται, δηλαδή, την ψυχή και την καρδιά των νέων

168

και να βοηθάει να πραγματοποιηθούν τα οράματα τους για έναν καλύτερο κόσμο, ανθρωπινότερο και αγγελικά πλασμένο. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Γάκου. ΕΛΕΝΗ ΓΑΚΟΥ (Ν. Λάρισας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, θα ήθελα να μιλήσω για τις Μαθητικές Κοινότητες και τη δράση τους. Όπως όλοι γνωρίζουμε, οι Μαθητικές Κοινότητες αποτελούν το πρωτοβάθμιο κύτταρο οργάνωσης της μαθητικής ζωής. Το κύτταρο που αργότερα θα αναπτυχθεί, θα πολλαπλασιαστεί και θα θεμελιώσει την οργάνωση της κοινωνίας. Οι Μαθητικές Κοινότητες αποτελούν τα συνδικαλιστικά όργανα των μαθητών, όπου, ως μελλοντικοί πολίτες, τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν τις απόψεις τους, να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, να συζητήσουν τα προβλήματα τους, μέσα πανιά από τις νεανικές τους σκέψεις, πρωτοβουλίες και ανησυχίες. Συμβαίνουν, όμως, όλα αυτά στην πραγματικότητα; Η απάντηση τις περισσότερες φορές είναι αρνητική. Οι Μαθητικές Κοινότητες ασχολούνται και δραστηριοποιούνται στην πλειοψηφία τους με θέματα επουσιώδη και ξεφεύγουν από τον κεντρικό τους ρόλο. Δεν ασχολούνται με τίποτα άλλο, παρά με τη συγκέντρωση χρημάτων για πάρτυ και εκδρομές, τη στιγμή που η παιδεία ταλανίζεται από πληθώρα προβλημάτων. Είναι φανερό ότι έχει αρχίσει να αλλοιώνεται η άλλοτε δυναμική δράση και ο χαρακτήρας των Μαθητικών Κοινοτήτων. Όχι, στον εκφυλισμό των Μαθητικών Κοινοτήτων, αλλά στην ενδυνάμωση, αναβάθμιση και ενίσχυση του ρόλου τους και αλλαγή του προσανατολισμού τους. Οραματίζομαι Μαθητικές Κοινότητες, που να ενδιαφέρονται για μαθητικά ζητήματα, κοινωνικά και πνευματικά, προβλήματα επαγγελματικής αποκατάστασης, του περιβάλλοντος και γενικά ό,τι αφορά τη ζωή των νέων. Πιο συγκεκριμένα, οι Μαθητικές Κοινότητες πρέπει να διεκδικούν επίλυση προβλημάτων υλικοτεχνικής υποδομής (διδακτήριο, γυμναστήρια, ειδικές αίθουσες μουσικής, χημείας, βιολογίας, ξένων γλωσσών, καλλιτεχνικών, ηλεκτρονικούς υπολογιστές

και άλλα εποπτικά μέσα διδασκαλίας, όργανα, κατάλληλα σχολικά εγχειρίδια, οργανωμένη σχολική βιβλιοθήκη με αναγνωστήριο και δανειστικό τμήμα), καθώς και βελτίωση της κατάστασης σε λειτουργικά ζητήματα, όπως της καθαριότητας και της θέρμανσης. Πρέπει όλοι μαζί, μέσα από το θεσμό των Μαθητικών Κοινοτήτων, να διεκδικήσουμε το Λύκειο να μην είναι ένα διαρκές εξεταστικό κέντρο για την εισαγωγή μας στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., αλλά ένα αυτόνομο σχολείο. Δεν μπορεί να συμβιβαστεί το άγχος και η αγωνιώδης προσπάθεια για επιτυχημένες εξετάσεις με τη σωστή πολύπλευρη καλλιέργεια του νέου εφήβου. Με τις εξετάσεις, αυτό »ον επιτυγχάνεται είναι το κουρέλιασμα της νεανικής μας προσωπικότητας. Προτείνω να γίνονται οι εξετάσεις σε επίπεδο τάξης, όπου ο καθηγητής γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες του κάθε μαθητή. Επιπλέον, προτείνω να αναβαθμιστούν τα Τ.Ε.Ε. και να παίξουν το ρόλο τους όπως πρέπει, δηλαδή, να δημιουργήσουν σωστούς επαγγελματίες με ολοκληρωμένη παιδεία και πλήρως κατατοπισμένους στην ειδικότητά τους. Μέσα από τις Μαθητικές Κοινότητες να διεκδικήσουμε το μαζικό διορισμό εκπαιδευτικών, διότι οι ελλείψεις είναι τεράστιες. Επίσης, ζητάμε την αξιολόγηση και την επιμόρφωση αυτών. Παράλληλα, να διεκδικήσουμε τη 12χρονη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση, που μας ανήκει δικαιωματικά. Η παραπαιδεία φροντιστήρια βρίσκεται στην ακμή της. Είμαστε υποχρεωμένοι να αγοράζουμε ξενόγλωσσα βιβλία, καθώς και τα απαραίτητα βοηθήματα για την ολοκληρωμένη μας εκπαίδευση. Να απαιτήσουμε τα θέματα των πανελλαδικών εξετάσεων να μπαίνουν από ενεργούς εκπαιδευτικούς στις τάξεις, με αυξημένα προσόντα και όχι από πανεπιστημιακούς. Εμείς τα παιδιά, πρέπει να πιστέψουμε ακράδαντα ότι μπορούμε να παλέψουμε για όλα αυτά και να φτιάξουμε το δικό μας όνειρο για τη ζωή, όπως το θέλουμε, πραγματικό και χρήσιμο. Να κτίσουμε το δικό μας μικρόκοσμο σε απόλυτη αλληλεγγύη με τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς, τους κοινωνικούς και πολιτικούς, φορείς. Οι δράσεις μας να μην είναι πανηγύρια και γιορτούλες, αλλά διαδικασίες εξέλιξης. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Κουβελέτσιου. ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΒΕΛΕΤΣΙΟΥ (Ν. Τρικάλων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, θα ξεκινήσω λέγοντας ότι ήδη φέτος διανύουμε τον τέταρτο χρόνο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του Ενιαίου, πλέον, Λυκείου. Ήδη Οι πρώτοι μαθητές αποφοίτησαν με το νέο εκπαιδευτικό σύστημα, φαίνεται ότι οι καταλήψεις των εκπαιδευτηρίων έχουν σταματήσει και νομιμοποιείται σταδιακά στη συνείδηση των πολιτών η σημερινή κατάσταση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Η κατάσταση αυτή, αν και φαίνεται αρκετά ισορροπημένη, παρουσιάζει σημαντικότερα προβλήματα και είναι άκρως αναληθής. Κατ' αρχάς, παρατηρείται αύξηση του ωραρίου των μαθητών, οι οποίοι μετά το πέρας των σχολικών μαθημάτων ξεκινούν ένα νέο κύκλο μαθημάτων στα φροντιστήρια, κάνοντας 3 έως και 5 ώρες την ημέρα για την κάλυψη των πιθανών μαθησιακών αναγκών. Μετά από αυτό το εξαντλητικό ωράριο επιστρέφουν στο σπίτι κατάκοποι, εξαντλημένοι, στρεσαρισμένοι, όντας υποχρεωμένοι να μελετήσουν για την επόμενη μέρα. Από την υπερένταση παρουσιάζουν συχνούς πονοκεφάλους, καθώς και προβλήματα ψυχογενούς αιτιολογίας. Το πρόβλημα αυτό δεν θα έπρεπε να το εξετάζουν μόνο

169

πλευρά, δηλαδή, μόνο από την πλευρά των μαθητών, αλλά θα πρέπει να σκεφτούμε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεί και βρόγχο για τον εκπαιδευτικό. Ο φωτισμένος, ο ανήσυχος, ο εργατικός εκπαιδευτικός, αισθάνεται σημαντικό μέρος των γνώσεων του να παροπλίζεται από το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα. Αναγκάζεται να κάνει το μάθημα του μονόπλευρα, χωρίς να έχει την ευκαιρία να αναπτύξει διάλογο και να ακούσει τις πιθανές, έστω και άσχετες, ερωτήσεις των μαθητών, προκειμένου να μπορέσουν να ολοκληρωθούν ως προσωπικότητες και να διαμορφώσουν άποψη και συνείδηση. Έτσι, ενώ προετοιμάζονται άριστα για τις εξετάσεις, δεν δημιουργούν ολοκληρωμένη προσωπικότητα, δεν οξύνεται η κριτική και θεωρητική τους ικανότητα, με αποτέλεσμα να

παρουσιάζεται η ευφυΐα τους αποκαλυπτικά ισχνή σε θέματα καθημερινότητας. Για να αλλάξει η υπάρχουσα κατάσταση στον εκπαιδευτικό τομέα, προτείνω να γίνουν αλλαγές στον τρόπο διδασκαλίας, αλλά και στα μαθήματα που πρέπει να διδασκόμαστε. Θα πρέπει να διδασκόμαστε γλώσσα, αρχαία και νέα ελληνική, ιστορία για να γνωρίζουμε το παρελθόν μας, οικονομικά για να συμβαδίζουμε με το πνεύμα της εποχής, στοιχειώδη μαθηματικά, τα οποία θα χρειαστούμε στο μέλλον, δύο ξένες γλώσσες για να επικοινωνούμε καλύτερα, εφόσον έχουμε ενταχθεί στην Ε.Ε. και, επίσης, θρησκευτικά, ώστε να μπορούμε να διαμορφώσουμε καλύτερη προσωπικότητα, να γίνουμε επιτέλους άνθρωποι, να καταλάβουμε ότι, όταν δείχνουμε την απαιδευσιά μας και την πνευματική μας ανεπάρκεια, αυτό δεν είναι «μαγκιά», αλλά αντίθετα είναι προσωπική ταπείνωση και εξευτελισμός. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, Νικόλαος Ρήγας. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΗΓΑΣ (Ν. Λαρίσης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, όπως όλοι γνωρίζουμε, το σοβαρότερο πρόβλημα για την παιδεία μας είναι η εισαγωγή των μαθητών στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.. Δυστυχώς, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν έλυσε το πρόβλημα. Βέβαια, ο προ διετίας αγώνας της μαθητικής κοινότητας είχε ως αποτέλεσμα να μειωθούν τα εξεταζόμενα μαθήματα από 14 σε 8 και 9 στη Β' και Γ' Λυκείου, αντίστοιχα. Όμως, το πρόβλημα δεν λύθηκε. Όλοι εμείς οι έφηβοι γνωρίζουμε πόσο ταλανίζεται η ελληνική οικογένεια επί δύο συνεχή χρόνια στη Β' και Γ' Λυκείου, για την προετοιμασία μας για τις εξετάσεις. Υποστηρίζει, λοιπόν, το Υπουργείο Παιδείας: καταργήσαμε τις εξετάσεις, καταργήσαμε τα φροντιστήρια και όλοι εισάγονται στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.. Εδώ νομίζω ότι γίνεται ένα τραγικότατο λάθος. Οι εξετάσεις δεν καταργήθηκαν, αλλά διπλασιάστηκαν. Τα φροντιστήρια αυξήθηκαν κατακόρυφα και δεν εισάγονται όλοι στα Α.Ε.Ι., όταν τουλάχιστον μέχρι πέρυσι οι μαθητές με γενικό βαθμό 19,6 έμεναν «εκτός νυμφώνος». Δεν υπάρχει σήμερα υποψήφιος που να μην κάνει φροντιστήριο. Η οικογένεια μας πληρώνει πολύ ακριβά την προετοιμασία μας για το πανεπιστήμιο, θα σταματήσουμε το φροντιστήριο, μόνο αν η γνώση προσφέρεται στο Λύκειο από άριστους και καλοπληρωμένους εκπαιδευτικούς. Παλαιότερα η προετοιμασία μας γινόταν σε 4 μαθήματα, ενώ τώρα γίνεται σε 9. Οι πανελλήνιες εξετάσεις γίνονταν μια φορά και όχι δύο φορές, όπως τώρα. Ύρα, διπλασιάζεται η οικονομική και ψυχολογική μας φθορά. Τα όμορφα εφηβικά μας χρόνια περνούν καταπιεστικά. Δεν έχουμε ελεύθερο χρόνο, όχι για διασκέδαση, αλλά ούτε απλώς για ξεκούραση. Κανένας εργάτης δεν εργάζεται τόσες ώρες όσες ένας υποψήφιος για τα Α.Ε.Ι. στην Ελλάδα. Από τις 8 το πρωί μέχρι τις 12 και 1 τη νύχτα διαβάζουμε, ξεπερνώντας τις 15 ώρες πνευματικής εργασίας. Απ' όλα αυτά γίνεται φανερό ότι πρέπει να βρεθεί ένας άλλος τρόπος εισαγωγής των μαθητών στα Α.Ε.Ι.. Προτείνω, λοιπόν, να μειωθούν τα εξεταζόμενα μαθήματα στο ελάχιστο και οι εξετάσεις να γίνονται μόνο στη Γ' Λυκείου, αφού ο βαθμός της Β' Λυκείου προσμετράται ελάχιστα για την εισαγωγή μας. Ο βαθμός του απολυτηρίου δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για να σταματήσει και το φαινόμενο της βαθμοθηρίας που υπάρχει στα Λύκεια σήμερα. Ξαφνικά όλοι γίναμε αριστούχοι, πράγμα απαράδεκτο. Ο βαθμός εισαγωγής πρέπει να είναι ο μέσος όρος των πανελληνίων γραπτών και μόνο. Οι μόνοι που βγαίνουν κερδισμένοι από όλη αυτήν τη διαδικασία είναι οι καθηγητές με τα ιδιαίτερα μαθήματα και τα φροντιστήρια. Υποστηρίζει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ότι θα μειωθεί η επίδοση των μαθητών στα σχολεία, αν δεν λαμβάνεται υπόψη η προφορική βαθμολογία. Είναι δυνατόν ποτέ να συμβεί αυτό; Τόσα χρόνια που ίσχυε, ήταν αγράμματοι οι έλληνες επιστήμονες; Ο μαθητής που πραγματικά ενδιαφέρεται για τη γνώση, θα διαβάσει. Κατά τη γνώμη μου, το πρόβλημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα λυθεί οριστικά αν δοθεί βάρος στη Γ' Γυμνασίου. Αυτή η τάξη πρέπει να είναι καθοριστική για το Λύκειο. Μαθητές χαμηλής επίδοσης πρέπει να ακολουθούν άλλη εκπαιδευτική πορεία και όχι το Λύκειο. Η επαγγελματική και τεχνολογική εκπαίδευση πρέπει να απορροφά τους μαθητές αυτούς, μαθαίνοντας τους ένα επάγγελμα. Στην Γ' Γυμνασίου πρέπει να διδάσκεται ο επαγγελματικός προσανατολισμός από ειδικό καθηγητή και όχι από τον

οποιοδήποτε άσχετο για να περνάει η ώρα. Η Γ' Γυμνασίου πρέπει να είναι η βασική τάξη για την επιλογή επαγγέλματος και όχι όταν οι νέοι γίνουν 18 χρονών, γιατί τότε οι καφετέριες θα γεμίσουν από νέους που θα ζουν εις βάρος των γονιών τους. Με τον τρόπο αυτό ο αριθμός των μαθητών στο Ενιαίο Λύκειο θα μειωθεί, οι μαθητές θα έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη μάθηση, και αν αυτά συνδυαστούν με το επίλεκτο και

170

καλοπληρωμένο προσωπικό, τότε η εργασία στην τάξη θα είναι ιδανική. Αυτές είναι οι προτάσεις μου σχετικά με το σύστημα μέσης εκπαίδευσης. Εμείς οι έφηβοι πρέπει να αγωνιστούμε με κάθε τρόπο για να το αλλάξουμε, αφού ταλανίζει κυριολεκτικά τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Το μέλλον μας ανήκει, γι' αυτό και πρέπει να αγωνιστούμε για να γίνει καλύτερο. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Λουπασάκης. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΠΑΣΑΚΗΣ (Ν. Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, βρισκόμαστε σήμερα εδώ στη Βουλή των Εφήβων, ένα θεσμό που μας δίνει τη δυνατότητα να μιλήσουμε ελεύθερα και να εκφράσουμε τα διάφορα παράπονα μας και να καλύτερεύσουμε ο καθένας με τον τρόπο του τα κακώς κείμενα, που μας ανησυχούν. Ή τουλάχιστον έτσι θα έπρεπε να είναι. Αρκετοί από μας αναρωτιούνται, θα ακουστούμε; Χθες πολύ εύστοχα έγινε η ερώτηση στον κ. Λιανή, αν τα αιτήματα μας θα ακουστούν ή αν τουλάχιστον θα γίνουν θέμα συζήτησης. Η απάντηση που πήραμε, δεν μπορώ να πω ότι μας ικανοποίησε ιδιαίτερα. Η Βουλή των Εφήβων δεν είναι αυτό που θα έπρεπε να είναι, θα έπρεπε να είναι μία Βουλή, όπου ο καθένας θα μπορούσε να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του και να γίνεται διάλογος. Βάσει αυτού του διαλόγου να παίρνονται σημαντικές αποφάσεις και να εξάγονται κάποια χρήσιμα συμπεράσματα. Όμως, ο διάλογος εδώ είναι ανύπαρκτος. Κανένας από εμάς τους Εφήβους βουλευτές δεν είπε «συμφωνώ ή διαφωνώ», κανένας δεν είπε «γιατί». Απλώς, μιλάμε και ακουγόμαστε και νομίζουμε ότι αυτά που λέμε θα γίνουν. Δεν ξέρω αν αυτά που λέμε θα ακουστούν. Δεν μπορώ να πω, δεν μπορώ να κατηγορήσω και κανένα. Βάσει των γεγονότων, στο μόνο που έχει καταλήξει η Βουλή των Εφήβων, είναι ένας διαγωνισμός που έχει ως βραβείο μία πενταήμερη εκδρομή. Δεν πρέπει όμως να γίνεται αυτό. Πρέπει η Βουλή των Εφήβων να είναι κάτι, από το οποίο όλοι θα βγαίνουμε κερδισμένοι. Και η πολιτεία, και οι έφηβοι και ο λαός. Μπορούν όλα αυτά να διορθωθούν; Μπορούν να διορθωθούν με συστηματικό διάλογο, με το να λέει ο καθένας τις απόψεις τους και να ζυγιάζει τις απόψεις που ακούει. Έτσι, θα μπορεί να διορθώσει κάποια λάθη που τυχόν έχει πει. Επειδή θα ακούσει και άλλες απόψεις ο Έφηβος βουλευτής, θα διορθώσει τα τυχόν λάθη του και θα ξέρει εάν αυτό που πιστεύει είναι το σωστό ή όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προς άρση κάποιων παρεξηγήσεων, επιτρέψτε μου να διευκρινίσω τα εξής: Οι συνεδριάσεις της Βουλής των Εφήβων, κατά την τρίτη μέρα διεξαγωγής τους έχουν ως αντικείμενο την έκφραση αντιρρήσεων και διαφωνιών και την τελική σύνθεση επί των προτάσεων της Επιτροπής, καθώς και των προσθηκών που θα προκύψουν. Αυτά θα αποτελέσουν και την τελική πρόταση της Επιτροπής. Επομένως, θα συμφωνήσετε και εσείς ότι είναι άδικο να επικαλούμαστε ότι υπάρχει μονόλογος, ότι υπάρχει μια ισοπέδωση, ότι δεν υπάρχει αντίλογος και δεν υπάρχει αντιφωνία. Θα γίνει μια ολόκληρη συνεδρίαση για να εκφράσετε και τις διαφωνίες σας και τις αντιρρήσεις σας, να συνθέσετε τις αντιθέσεις σας και εσείς οι ίδιοι να προσδιορίσετε τις τελικές θέσεις σας με βάση αυτά που πιστεύετε και που εσείς οι ίδιοι προσδιορίζετε. Δεύτερον. Ο θεσμός του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι ο κορυφαίος θεσμός της Δημοκρατίας. Επιτρέψτε μου, να σας πω ότι ο κορυφαίος αυτός θεσμός στην έκφραση του και στη λειτουργία του αντανακλά την πεμπτούσια της Δημοκρατίας. Δεν είναι τυπική η παρουσία μας και η λειτουργία μας. Έχουμε συναίσθηση του χρέους μας και πάνω από όλα, έχουμε συναίσθηση της ευθύνης έναντι του ελληνικού λαού. Θα ήταν άδικο να επικρατεί, έστω και σαν ψευδαίσθηση, η αντίληψη ότι στο Ελληνικό Κοινοβούλιο διεξάγεται μια διεργασία απλά και μόνο γιατί κάποιες πρέπει να διεξάγονται.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής ΜΠΑΤΣΑΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ. ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΑΛΑ (Νομός Ημαθίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ήρθαμε σήμερα εδώ για να θίξουμε και να βγάλουμε προς τα έξω τις δικές μας ανησυχίες, τα δικά μας πιστεύω, διότι κι εμείς σαν παιδιά και αυριανοί πολίτες έχουμε τα δικαιώματά μας. Δεν είναι δυνατόν, κάθε φορά που περπατάμε στο δρόμο να συναντούμε παιδιά τα οποία ζητούν ελεημοσύνη. Τα παιδιά των φαναριών είναι αναγκασμένα να πουλούν διάφορα μικροπράγματα, γιατί κάποιοι άνθρωποι τα αναγκάζουν και τα απειλούν να κάνουν κάτι, το οποίο δεν θέλουν. Πολλοί συνομήλικοί μου εργάζονται σε δουλειές, όπου απαιτείται σκληρή εργασία. Εκτός του ότι φθείρουν την υγεία τους, παραμελούν και το σχολείο του ζώνθρωποι βίαιοι, χωρίς οίκτο και αισθήματα εκμεταλλεύονται κορίτσια και αγόρια κάτω των 18 ετών. Τα παιδιά αυτά γίνονται, χωρίς να το ξέρουν, μέσα ανθρώπων, οι οποίοι πληγώνουν τον εγωισμό τους και κλέβουν την αθωότητα τους. Εδώ, θέλω να κάνω μια παρένθεση και για τη σεξουαλική παρενόχληση στα σχολεία, διότι στις μέρες μας είναι ένα συχνό φαινόμενο. Οι άνθρωποι που εκμεταλλεύονται τα παιδιά βρίσκονται παντού, βρίσκονται ανάμεσα μας. Δε διστάζουν, ακόμη και σε δημόσιους χώρους, να απαγάγουν παιδιά και χωρίς ενδοιασμούς να τα τεμαχίζουν και να πουλούν τα όργανα τους, να πουλούν τις αθώες καρδούλες τους, με αποτέλεσμα να χάνεται από κοντά μας ένα όμορφο χαμόγελο. Δεν είναι λίγες οι φορές που ακούμε στις τηλεοράσεις για νέους, οι οποίοι είναι θύματα του λευκού θανάτου, ότι,

171

χωρίς να γνωρίσουν, μεταφέρουν τον ίδιο το θάνατο. Κάποιο άρθρο σ' ένα περιοδικό μ' έκανε έξαλλη, αφού τίτλος του ήταν «παιδιά με το δάκτυλο στη σκανδάλη». Παιδιά πέντε ετών, καν δε γνωρίζουν ακόμη ανάγνωση και γραφή, γνωρίζουν τη χρήση των όπλων. Ποιος λοιπόν είναι ο ένοχος; Λοιπόν, όλα τα παραπάνω δεν μπορούν να αποκαλούνται Ελλάδα. Ελλάδα σημαίνει γαλάζιος ουρανός, γαλάζια θάλασσα και γαλανόλευκη σημαία. Υπάρχουν οι οργανώσεις, όπως η ΟΥΝΕΣΚΟ, που με μεγάλη προσπάθεια βοηθούν παιδιά και αδέρφια μας που βρίσκονται σε αδιέξοδο. Τελειώνοντας, θέλω να ζητήσω από τους γονείς, τους καθηγητές και την πολιτεία να προσέξουν το «σήμερα» που μας παραδίδουν και το «αύριο» που θα μας παραδώσουν. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγριμάκηληκηστis. ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΑΓΡΙΜ'ΚΗ (ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες, Έφηβοι Βουλευτές, από μικρή διάβαζα στα βιβλία για μια Ελλάδα των Τεχνών και των Γραμμάτων. Μεγαλώνοντας, αναζητούσα την Ελλάδα που είχα πλάσει στο μυαλό μου. Όμως, δυστυχώς, ήρθα αντιμέτωπη με το σήμερα. Πολλοί ισχυρίζονται ότι οι νέοι του σήμερα πάσχουν από έλλειψη κουλτούρας και εσωτερικής καλλιέργειας. Όμως, πολύ λίγες φορές τους δίνεται η δυνατότητα να συμμετάσχουν σε καλλιτεχνικά δρώμενα. Και όπου υπάρχουν τέτοιες εκδηλώσεις, είναι υποτιμημένες. Με την εμπορευματοποίηση της τέχνης, παρουσιάζονται φθηνά θεάματα, πιστά αντίγραφα των μοτίβων της Δύσης. Στα περιφερειακά θέατρα ορίζονται ως υπεύθυνοι, άτομα που δεν έχουν καμιά σχέση με το θέατρο. Απλά, εξυπηρετούν τα συμφέροντα κάποιας κομματικής παράταξης, με αποτέλεσμα να μην προσφέρουν αξιόλογο έργο, να υποτιμούν τις δυνατότητες των παιδιών και να μη φέρουν σε επαφή τα παιδιά με το θέατρο. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, σκοπός της τραγωδίας είναι η κάθαρση των θεατών. Δηλαδή, τα ηθικά διδάγματα κάθε παράστασης επηρεάζουν το ήθος των θεατών και αποτελούν παραδείγματα μίμησης και αποφυγής παρόμοιων καταστάσεων. Όμως, αλήθεια, πόσοι από μας μπορούμε να παρακολουθήσουμε μία αξιόλογη παράσταση, όταν εμείς θέλουμε; Δυστυχώς, ο σύγχρονος άνθρωπος έχει ξεχάσει ότι δεν είναι μόνο σώμα. Ζητάει να ικανοποιήσει μόνο τις σωματικές του ανάγκες, παραμερίζοντας το πνεύμα του και ξεχνά ότι αυτό τον ξεχωρίζει από τα ζώα. Ίσως, αν δίναμε περισσότερη αξία στο πνεύμα μας, να μη συνέβαιναν απάνθρωπα γεγονότα, σαν αυτά που συνέβησαν στις Η.Π.Α.. Καταστάσεις που μας εξομοιώνουν με τα ζώα και ακρωτηριάζουν την ανθρωπιά μας. Ας θυμηθούμε τους φιλοπόλεμους Σπαρτιάτες και τους καλλιεργημένους και φιλειρηνικούς Αθηναίους. Δύνα

μη δεν είναι μόνο τα όπλα. Είναι το πνεύμα. Είμαστε υποχρεωμένοι έναντι των προγόνων μας, που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τη διάσωση του ελληνικού πολιτισμού, να κάνουμε μια αναίμακτη επανάσταση για την απελευθέρωση του υποδουλωμένου από εμάς τους ίδιους πολιτισμού μας. Εμείς, η γενιά της αμφισβήτησης και της επανάστασης, σε συνεργασία με σας τους παλαιότερους, πρέπει να κάνουμε κάτι για όλα αυτά. Θα ήταν, λοιπόν σωστό, τα παιδιά, οι μελλοντικοί πολίτες δηλαδή, να έρχονται από μικρά σε επαφή με τον πολιτισμό μας, όχι όμως ως απλοί θεατές, αλλά ως μετέχοντες στα πολιτιστικά δρώμενα. Είναι άδικο, στην Ελλάδα του σήμερα να υπάρχει πολιτισμική στασιμότητα. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Λάζαρος Δανέζης. ΛΑΖΑΡΟΣ ΔΑΝΕΖΗΣ (Β' Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα αρχικά να θίξω το θέμα της Παιδείας, του Εκπαιδευτικού Συστήματος. Δεν φοιτώ σε Ενιαίο Λύκειο, είμαι μαθητής Τεχνικού Λυκείου ή μάλλον Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου, όπως θέλουν να το λένε. Έχω φθάσει σε σημείο να βλέπω μαθητές του Ενιαίου Λυκείου και να καταλαβαίνω πως δεν ζουν, αφού δεν έχουν καθόλου ελεύθερο χρόνο. Κάποια φίλη, που μίλησε πριν, έθεσε το οικονομικό θέμα των φροντιστηρίων. Δεν ξέρω που θα πάει το θέμα αυτό, ξέρω, όμως, ότι θα πρέπει κάποια στιγμή να ξυπνήσουμε όλοι μας και να κάνουμε ένα είδος επανάστασης, αρχικά, ο καθένας προσωπικά. Θα ήθελα να πω μερικά πράγματα για το δικό μου σχολείο. Θέλω να μάθετε ότι στο σχολείο μου φοιτούν περίπου 550 μαθητές και έχει 7 διαφορετικά κτήρια. Αναγκάζομαι να αλλάζω 3 κτήρια την ημέρα, πηγαίνοντας με τη συγκοινωνία από το ένα στο άλλο. Το βρίσκετε σωστό αυτό; Δεν βρίσκω λογικό, τόσα παιδιά να παιδεύομαστε τσάμπα και στο τέλος να μην αναγνωρίζομαστε. Όσον αφορά στα θέματα του πολιτισμού, τελευταία νοιώθω πολύ αισιόδοξος γιατί βλέπω και στους νέους να υπάρχει κάποια κουλτούρα. Τα τελευταία χρόνια τυγχάνει να ασχολούμαι με μια συγκεκριμένη τέχνη που τη θεωρώ πολιτισμό αυτό είναι το θέατρο βλέπω, όμως, ότι κάποιοι μεγαλύτεροι θέλουν να καταπνίξουν την τέχνη. Τουλάχιστον, αυτό συνέβη σε εμένα και στην ομάδα, στην οποία ήμουν. Φίλοι και φίλες, πρέπει κάποια στιγμή να κάνουμε κάποιου είδους επανάσταση. Δεν είμαι εδώ για να ακουστώ από τους μεγάλους αλλά από εσάς. Θα πρέπει ο καθένας να κάνει μια εσωτερική επανάσταση, γιατί πιστεύω ότι είμαστε η γενιά που θα αλλάξει τα πράγματα. Είμαστε βέβαια μια ακραία γενιά ή του ύψους ή του βάθους. Ή θα αλλάξουμε τα

172

πράγματα ή δεν θα κάνουμε απολύτως τίποτα, θέλω να ελπίζω ότι θα τα αλλάξουμε και θα τα κάνουμε πολύ καλύτερα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ανδρέας ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ (Λεμεσός Κύπρος): Κύριε Πρόεδρε, θα ξεκινήσω την ομιλία μου με την απάντηση που έδωσε η μεγάλη Μελίνα Μερκούρη των κ. Παττακό, όταν της εξήγγειλε την αφαίρεση της ελληνικής υπηκοότητας: Εγώ γεννήθηκα Ελληνίδα και θα πεθάνω Ελληνίδα. Έλληνας, λοιπόν, γεννιέσαι και δεν γίνεσαι. Το θέμα, για το οποίο θα σας μιλήσω και το οποίο με απασχολεί πάρα πολλά χρόνια, είναι η άγνοια των ελλαδικών εφήβων για τη γλώσσα, αλλά κυρίως για την ιστορία της Κύπρου. Πολλοί ελλαδίτες συνομήλικοι μου δεν γνωρίζουν την κυπριακή πραγματικότητα στο βαθμό που έπρεπε. Πολλοί νέοι της μητροπολιτικής Ελλάδας έχουν μια αντίληψη, ότι οι Έλληνες της Κύπρου μιλάμε Αγγλικά ή Τουρκικά. Εμείς διδασκόμαστε, σκεφτόμαστε και μιλάμε Ελληνικά. Η Κυπριακή διάλεκτος είναι πλούσια σε λέξεις της αρχαίας ελληνικής, είναι μια συνέχεια της ελληνικής γλώσσας και είναι η απόδειξη της ελληνικής μας καταγωγής. Η πλαστικότητα, η ζωντάνια, η εκφραστικότητα της ελληνικής γλώσσας έχει συμβάλει στη διαμόρφωση της τοπολαλιάς μας. Αγνοούν ακόμη ότι διδάσκεται ελληνική ιστορία, φιλοσοφία, αρχαία ελληνικά και θλίβομαι ακόμη περισσότερο όταν αναγκάζομαι να ζω σε ένα καθεστώς εντελώς απαράδεκτο και ασυμβίβαστο με τις ανθρώπινες αξίες, όπως η ελευθερία και το δικαίωμα του ανθρώπου να ζει, να δημιουργεί και να ονειρεύεται στη γη που τον γέννησε. Η άγνοια που ανέφερα με οδηγεί σε ένα

συμπέρασμα και μόνο, ότι πρέπει πολλά πράγματα να αλλάξουν. Είναι αναγκαίο, λοιπόν, να υπάρξει περισσότερη επαφή των νέων μεταξύ τους και μπορούν να γίνουν κάποιες ανταλλαγές μεταξύ των σχολείων και θα πρέπει να υπάρξει περισσότερη ενημέρωση από τα Μ.Μ.Ε.. Κάτι άλλο που με ενοχλεί είναι ότι η 25η Μαρτίου και η 28η Οκτωβρίου εορτάζονται στη Κύπρο ως μεγάλες γιορτές, στην Ελλάδα, όμως, δεν γιορτάζονται, και οι περισσότεροι ούτε καν γνωρίζουν τις εθνικές εορτές της Κύπρου, όπως π.χ. την 1η Απριλίου, που ήταν η έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα εναντίον των Άγγλων κ.ά. Για αυτό πιστεύω ότι θα πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να εντάξει στο μάθημα της ιστορίας κάποια κεφάλαια για την ιστορία του νησιού. Έτσι θα πετύχουμε τη σφυρηλάτηση της εθνικής μας ταυτότητας, την αναγνώριση της προσφοράς μας στον Ελληνισμό και, γενικά, στην ανθρωπότητα, αλλά και την ανάπτυξη του σεβασμού σε εμάς του Κυπρίου και την υποχρέωση για ελευθερία και ειρήνη για την επανένωση της ιδιαίτερης μας πατρίδας. Η γνώση είναι που θα βοηθήσει στην κατάργηση της άγνοιας. Το μέλλον ανήκει στην γενιά μου και θέλω να ζήσω έχοντας την πεποίθηση ότι μοιράζομαι αυτό το μέλλον με τους αδελφούς μου. Η προσπάθεια εξάλειψης της άγνοιας θέλω να ξεκινήσει από την πολιτεία και το σχολείο. Μόνο με τη γνώση θα μπορέσουμε να οραματιστούμε ένα μέλλον ειρηνικό. Ένα μέλλον που θα ακουμπάει πανανθρώπινες αξίες, όπως τις διδαχθήκαμε από τους παππούδες μας και η καλύτερη γνώση της ιστορίας της Κύπρου θα είναι ένα μεγάλο βήμα για την κατανόηση της πραγματικότητας της Κύπρου για τους Ελλαδίτες. Ζούμε σε μια γενιά που τα λάθη των προηγούμενων γενιών δεν με αφορούν παρά μόνο για να μάθω ποια είναι αυτά και να μην επαναληφθούν. Η γενιά μου θέλει ένα αύριο καλύτερο, θέλουμε να φανατιζόμαστε μόνο για την ειρήνη, τη δημιουργία και την προκοπή. Η ελευθερία είναι η ελπίδα μας, είναι το λαμπερό χαμόγελο μας και σίγουρα, είναι το αύριο που θέλουμε όλοι μας. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βιολιτζή Κωνσταντίνο. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΙΟΛΙΤΖΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, τον τελευταίο καιρό επικρατεί ένα πρόβλημα, όσον αφορά το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Το πρόβλημα αυτό με απασχολεί χρόνια τώρα, αν και το ήξερα και το έλεγα παντού και πάντα, η φωνή μου δεν έφτανε ποτέ ως τα αυτιά του Υπουργού Παιδείας. Έτσι, λοιπόν, βρήκα την ευκαιρία με το θεσμό της Βουλής των Εφήβων να εκφράσω ελεύθερα τα παράπονα που έχω, έχοντας υπόψη ότι τώρα θα ακουστούν τα προβλήματα μας και θα ληφθούν υπόψη οι προτάσεις μας. Ο αρχικός μου στόχος ήταν να σας εκθέσω τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα, όμως τα ξέρουμε, τα βλέπουμε, τα ζούμε κάθε μέρα. Αυτό που πρέπει να μας απασχολεί, είναι οι λύσεις που πρέπει να δοθούν για ένα αύριο που θα κρίνεται και δεν θα κατακρίνεται. Με βάση, λοιπόν, την προσωπική μου εμπειρία, πιστεύω πως ένα πολύ ευαίσθητο σημείο στο οποίο πρέπει να δοθεί πολύ μεγάλη σημασία, είναι τα σχολικά μας βιβλία, θα πρέπει να μην ασκούνται πιέσεις στους συγγραφείς, αλλά αντίθετα να τους αφήνουν περιθώρια να μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα. Είναι αναγκαίο να παραδειγματισθούν από τον σπουδαίο ιστορικό μας, τον Θουκυδίδη. Να καταγράφουν τα γεγονότα, όπως ακριβώς έχουν συμβεί, και να είναι αντικειμενικοί. Σκοπός τους πρέπει να είναι να διαβασθούν όσα γράφτηκαν από εμάς τα παιδιά, ώστε να δούνε τις συνέπειες που προκάλεσαν ορισμένες ενέργειες στο παρελθόν και να αποφύγουμε παρόμοιες καταστάσεις. Ακόμα είναι απαραίτητο, σε ορισμένες περιπτώσεις να αφήσουν τα γεγονότα να μιλήσουν μόνα τους. Κάτι που θα πρέπει να φροντίσει η Κυβέρνηση, είναι ο αριθμός των μαθητών μέρα σε μία τάξη. Πιστεύω ότι, για την καλύτερη διεξαγωγή του μαθήματος, είναι απαραίτητο να

μειωθεί ο αριθμός των μαθητών μίας τάξης, γιατί με την παρούσα κατάσταση οι καθηγητές δεν μπορούν να ελέγχουν τους πάντες. Σε άλλη περίπτωση θα έχουν τον χρόνο να ασχοληθούν με κάθε μαθητή ξεχωριστά και να τον βοηθήσουν. Μία άλλη πρόταση είναι η οργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων σία πλαίσια του σχολείου. Οι

καθηγητές, με δική τους πρωτοβουλία, είναι καλό να οργανώνουν αυτές τις εκδηλώσεις. Μέσα από αυτές τις εκδηλώσεις θα μου δίνεται η ευκαιρία τόσο να εκτονωθώ όσο και να αξιοποιήσω τα ταλέντα μου. Επιπλέον, για να διατηρήσουμε την επαφή μας με τον αρχαίο πολιτισμό και να μάθουμε όσα πρέπει να ξέρουμε, καλό θα ήταν να γίνονταν περισσότερες εκπαιδευτικές εκδρομές, βέβαια, με το σωστό νόημα της εκπαιδευτικής εκδρομής. Τρέφω, βέβαια, πολλές ελπίδες ότι όλα αυτά κάποια μέρα θα αλλάξουν προς το καλύτερο. Φαντάζομαι με άλλα λόγια και ελπίζω συγχρόνως, να μπω κάποια μέρα στην τάξη μου και να αντικρίσω έναν νέο καθηγητή αντί του ηλικιωμένου, που θα έχει περισσότερη όρεξη για μάθημα. Ένας καθηγητής πρέπει να είναι φίλος με τους μαθητές, να συζητάει μαζί τους και με αυτό θα αποκτήσει ενδιαφέρον το μάθημα και δεν θα περιορίζεται μόνο στα όσα λέει το βιβλίο. Με τη χρήση των πολυμέσων το μάθημα θα γίνει πιο ενδιαφέρον και θα μπορούμε να είμαστε σε επαφή και με άλλα σχολεία στον κόσμο. Με τη χρήση των υπολογιστών θα υλοποιηθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Έτσι θα μπορούμε να παρακολουθούμε οποιαδήποτε σχολή θέλουμε, είτε βρίσκεται στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό. Έτσι θα ικανοποιούνται οι πνευματικές μας ανησυχίες και θα ασχολούμαστε με το αντικείμενο που επιθυμούμε, έστω και αν δεν υπάρχουν ειδικά σχολεία κοντά μας ή δεν έχουμε την οικονομική δυνατότητα για να σπουδάσουμε στο εξωτερικό. Όπως καταλάβατε, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι μία πραγματικότητα, την οποία πρέπει να προσπαθήσουμε όλοι μαζί να διορθώσουμε. Οι άνθρωποι που κατέχουν τις ανώτερες θέσεις εκμεταλλεύτηκαν την εμπιστοσύνη που τους δείξαμε για να εκπληρώσουν τις προσωπικές τους φιλοδοξίες. Εμείς, όμως, πρέπει να τους αποδείξουμε, πως το ότι δεν αντιδρούμε έντονα δεν σημαίνει πως δεν σκεφτόμαστε κιόλας. Αντιθέτως μάλιστα, θα διεκδικήσουμε δυναμικά, με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε, το δικαίωμα που έχουμε για μάθηση, και μας το στερούν. Ένας τέτοιος τρόπος διεκδίκησης είναι και ο λόγος μου, αυτός που εξέφρασα τα παράπονα και τα οράματα μου για το μέλλον. Είναι μία κατάθεση ψυχής. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κυριλλίδη Αλεξία. ΑΛΕΞΙΑ ΚΥΡΙΛΛΙΔΗ (Ν. Λαρίσης): Κύριε Πρόεδρε, οι στίχοι του τραγουδιού «Ο αέρας της αλλαγής» λένε τα εξής: Τα παιδιά του αύριο μοιράζονται το όνειρο με σένα και με μένα. Τα παιδιά του αύριο ονειρεύονται τον αέρα της αλλαγής. Δεν γνωρίζω για ποιόν γράφηκε αυτό το τραγούδι, αλλά σίγουρα δεν είναι για εμάς, τους νέους του σήμερα. Η νέα γενιά, που καθημερινά ταλαιπωρείται είτε σε σχολικά κτήρια είτε σε φροντιστήρια, κάθε άλλο παρά τον αέρα της αλλαγής ονειρεύεται. Και αυτό, γιατί το πολυσυζητημένο εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν εξυπηρετεί τίποτε άλλο, παρά το ιδανικό ενός φτηνού επαγγελματισμού. Δημιουργεί άτομα, που μοναδικό στόχο έχουν την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο. Κατασκευάζει ανθρώπους με νοοτροπία κομφορμιστική. Ανθρώπους με προσωπικούς μόνο στόχους που δεν γνωρίζουν τα υψηλά νοήματα του δημοκρατικού ιδεώδους και της ανθρωπιστικής παιδείας, θα προσπαθήσω να γίνω πιο σαφής. Πάντα πίστευα ότι πηγαίνω στο σχολείο για να γίνω άνθρωπος. Περνώντας, όμως, το κατώφλι του Λυκείου βρέθηκα μπροστά σε οδυνηρή πραγματικότητα. Ανακάλυψα πως ο στόχος είναι η εισαγωγή στο πανεπιστήμιο και όχι η καλλιέργεια και η παιδεία. Καθημερινά οι καθηγητές αγωνίζονται να βγάλουν την ύλη. Τα εκτός ύλης ζητήματα αυτόματα γίνονται ασήμαντα και ανούσια, αφού δεν εξετάζονται. Όταν ο φιλόλογος του μαθήματος της έκθεσης μας ζήτησε να διατυπώσουμε τις απόψεις μας σχετικά με κάποιο θέμα, σημαντικό μεν, εκτός ύλης δε, πολλοί ξεσηκώθηκαν. Οι εξετάσεις πλησιάζουν. Γιατί μας καθυστερείτε τώρα με αυτά; Έτσι, μέσα σε μία αφόρητη πίεση χρόνου με δύσκολα μαθήματα, με αμέτρητο χρόνο διδασκαλίας σχολείου και φροντιστηρίου, εμείς οι νέοι αμελούμε άλλα πράγματα. Πολιτικές συζητήσεις στο σχολείο δεν γίνονται. Σπανίως διαβάζουμε πολιτικά άρθρα. Ενώ διασκεδάζουμε με ξενόφερτους ρυθμούς και δεν ψυχαγωγούμαστε, μιας και ο στόχος είναι απλά η εκτόνωση, έστω και για λίγο, από τα καθημερινά προβλήματα. Δεν ζούμε σαν έφηβοι. Δεν προβληματιζόμαστε. Δεν έχουμε καιρό να φιλοσοφήσουμε τη ζωή. Να ερωτευθούμε, να καλλιεργήσουμε τα ενδιαφέροντα μας. Οι καταπιεσμένοι μαθητές

που βιάζονται να μεγαλώσουν με πρότυπο τεχνοκράτες, που το σημερινό σχολείο κατασκευάζει, έχοντας εξοστρακίσει όλα τα ανθρωπιστικά στοιχεία, δεν θεμελιώνουν το δημοκρατικό πολίτευμα και δεν λειτουργεί η κοινωνία. Δημοκρατία δεν νοείται χωρίς τον προβληματισμό, την ανταλλαγή απόψεων, τον έλεγχο μέσα από τον διάλογο. Η ομαδικότητα, η συλλογική εργασία έχουν παραχωρήσει τη θέση τους στον ατομισμό και την βαθμοθηρία. Το σχολείο προβάλλει ένα «κανιβαλικό» ιδανικό, μιας και το πρόβλημα των μαθητών είναι ποιος θα φάει τον άλλον. Όσο για τις γνώσεις που μας παρέχει, πολλές από αυτές είναι περιττές και ανούσιες. Ορισμένα βιβλία θίγουν ζη

174

τήματα που δεν θίγονται ούτε σε πανεπιστημιακά συγγράμματα. Η γνώση είναι στείρα και άγονη. Ακούσαμε πριν τον Κύπριο συνάδελφο που μας εξέφρασε το παράπονο του ότι αγνοούμε βασικές σελίδες της Κυπριακής ιστορίας. Έχει δίκιο. Με ένα τέτοιο μηχανικό σύστημα παιδείας, παραμελείται η πνευματική και σωματική μας ολοκλήρωση με βάση τις προσωπικές μας κλήσεις και τα προσωπικά μας ενδιαφέροντα. Αλλοτριωνόμαστε σε μια διαδικασία αγωγής που ισοπεδώνει τα ενδιαφέροντα μας, καθώς δεν επιτρέπεται η έκφραση της ελεύθερης δημιουργίας. Κάτι πρέπει να κάνουμε· και ας εκφράσουμε εμείς, ως νέοι, τη δυσαρέσκεια μας στο «σχολείο βιομηχανίας γνώσεων». Δε θέλουμε να γίνουμε πανεπιστημιακοί με πλήθος εξειδικευμένων γνώσεων, θέλουμε να αποκτήσουμε τις υψηλές αξίες που μόνο η ανθρωπιστική παιδεία μπορεί να μας προσφέρει. Γι' αυτό το σκοπό, θα συμφωνήσω με την άποψη της συναδέλφου που τονίζει το ρόλο των Μαθητικών Κοινοτήτων. Πρέπει να αναβαθμιστούν και να πάψουν τα 15μελή συμβούλια να ασχολούνται μόνο με 5νθήμερες εκδρομές και πάρτυ. Να καθιερωθεί θεσμός, σύμφωνα με τον οποίο οι έφηβοι μαθητές κάθε σχολείου να συγκεντρώνονται περιοδικά, προκειμένου να ανταλλάσσουν απόψεις για τα φλέγοντα θέματα του καιρού. Πρέπει να διδάσκονται περισσότερα μαθήματα με ανθρωπιστικούς στόχους και είναι απαράδεκτο, ο «Επιτάφιος» του Θουκυδίδη να διδάσκεται μόνο στη θεωρητική κατεύθυνση της Γ' Λυκείου. Θα πρέπει να γίνει υποχρεωτικό ως μάθημα γενικής παιδείας και να διδάσκεται έστω και από μετάφραση. Το μάθημα εισαγωγής στο δίκαιο και τους πολιτικούς θεσμούς πρέπει να αναβαθμιστεί και να αντικατασταθεί το τωρινό βιβλίο της Β' Λυκείου που είναι δυσνόητο. Έχουμε ανάγκη από πρότυπα και γι' αυτό προτείνω να μας επισκέπτονται στο σχολείο συγγραφείς, αθλητές, καθηγητές πανεπιστημίων, πολιτικοί επιστήμονες, άνθρωποι των Τεχνών και των Γραμμάτων που να μας δίνουν κίνητρα για μόρφωση. Επίσης, πιστεύω ότι πρέπει να αποδεσμευτεί η εισαγωγή στο πανεπιστήμιο από το Ενιαίο Λύκειο. Δηλαδή, να υπάρχει μετά το Ενιαίο Λύκειο ένας προπαρασκευαστικός χρόνος και να διενεργούνται εξετάσεις από τις σχολές του ίδιου επιστημονικού πεδίου, για την εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.. Τέλος, θα ήθελα να μιλήσω για τις Τέχνες. Είναι αλήθεια αυτό που υποστήριξε κάποιος συνάδελφος, ότι οι Τέχνες σήμερα παραμελούνται. Πριν από ένα χρόνο συμμετείχα στη θεατρική ομάδα του σχολείου μου, και στους πανελλήνιους μαθητικούς καλλιτεχνικούς αγώνες που διεξήχθησαν δεν υπήρχε ούτε ένας αντιπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και τα Μ.Μ.Ε. αγνοούσαν πλήρως τη διεξαγωγή των αγώνων αυτών. Έφηβοι Βουλευτές, η ιστορική πορεία αποδεικνύει ότι μέσα από τον αγώνα έρχεται η αλλαγή για να γίνουμε τα παιδιά του αύριο μορφή, σκέψη, κρίση, υπευθυνότητα και

σοβαρότητα. Για να γίνουμε πολίτες ενεργοί και εναργείς, ας δώσουμε στην παιδεία τη σημασία που της αξίζει. Ας σκεφθούν οι αρμόδιοι και οι εκάστοτε πολιτικοί, ότι μια εύρωστη παιδεία σημαίνει εύρωστος πολιτισμός. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ. ΕΛΕΝΗ ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ (Ν. Ηρακλείου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Βουλευτές, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η παιδεία και η θρησκεία είναι τα ζητήματα που ακούστηκαν περισσότερο σ' αυτήν την αίθουσα. Δεν ήθελα να επαναλάβω αυτά που ειπώθηκαν, αλλά, επειδή θεωρώ ότι ο διάλογος είναι το θεμελιώδες όργανο της δημοκρατίας, θέλησα να δώσω και εγώ το δικό μου στίγμα σ' αυτά που ειπώθηκαν. Έχω φωνή και αποφάσισα να γράψω, σαν έφηβος και εγώ, και τις ανησυχίες μου μπροστά σας να παρατάξω. Κάπως έτσι άρχιζε το κείμενο που μου έδωσε τη χαρά να βρεθώ ανάμεσα σας και να ακούσω οράματα και ελπίδες. Παιδιά με θέληση και αποφασιστικότητα, άλλοτε μεγάλη και άλλοτε μικρότερη, ανέβηκαν στο βήμα και μίλησαν γι' αυτά που θεωρούν φλέγοντα, μεγάλα και τρανά. Μέσα στα λόγια τους βρήκα τις δικές μου θέσεις, τη δική μου αγωνία, τα δικά μου όνειρα, αλλά και πολλές φορές ο δικός μου προβληματισμός συγκρούστηκε με το δικό του, όπως να αμφισβητείται το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι συνδεδεμένη με την Ορθοδοξία και όμως, οι Έλληνες του 1821 πολέμησαν για την πατρίδα, τη θρησκεία και την ελευθερία. Αναμφισβήτητα η Ελλάδα δεν ταυτίζεται με την Ορθοδοξία, αλλά η δεύτερη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παράδοσης της ελληνικής ζωής και της ψυχής μας. Δεν μπορούμε να αμφισβητούμε αξίες και παραδόσεις του Ελληνισμού που συντήρησαν τον Ελληνισμό για εκατοντάδες χρόνια. ΄κουσα να κατακρίνεται η εμπλοκή της Εκκλησίας στη θεσμική εξουσία και να καταβάλλονται προτάσεις για τη φορολόγηση της, καθώς και πληρωμή των ιερών από τα ταμεία της Εκκλησίας. Οι γενικεύσεις νομίζω ότι δεν μπορούν να οδηγήσουν σε ορθό προβληματισμό και θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι υπάρχουν πολλοί αξιολογοί ιερείς που με το έργο τους επιβεβαιώνουν ότι επιτελούν λειτουργήματα. Ένας Έφηβος Βουλευτής απαίτησε, η Εκκλησία να είναι μέσα στον κόσμο, χωρίς να κοσμικεύεται. Πραγματικά, θεωρώ ότι αυτή είναι η πιο ωφέλιμη αξίωση που μπορεί κάποιος να εγείρει. ΄κουσα ότι το σχολείο υποβαθμίζεται και δόθηκε η εντύπωση από μία Έφηβο Βουλευτή, ότι η έλλειψη ενδιαφέροντος κάνει το σχολείο ένα τόπο για να σκοτώνουμε το χρόνο μας. Το σχολείο, προορισμένο να αποτελέσει το θεμέλιο για την περαιτέρω παιδεία, ακόμη και σήμερα στην παρακμάζουσα εποχή της παραπαιδείας, είναι εδώ. Παρά τις όποιες ελλείψεις και αδυναμίες, το σχολείο δεν έχει χάσει εντελώς το ρόλο του. Αξιολογοί καθηγητές υπάρχουν, καθώς και μαθητές που, αν και χαροπαλεύουν με ένα σύστημα χρη

175

σιμοθηρικό, αλλά αποτελεσματικό, βλέπουν το σχολείο σαν ένα χώρο δημιουργικό και ανταγωνιστικό, Αυτό που χρειάζεται είναι να δοθούν κίνητρα και αυτό θα γίνει με επαναπροσδιορισμό του ρόλου του σχολείου και με την αναβάθμιση του ως θεσμού. Έτσι, μέσα από αυτό, θα επιτυγχάνεται εκτός από τη μόρφωση του ατόμου και η πολιτικοποίηση. Ειπώθηκε από μια Έφηβο Βουλευτή ότι η παιδεία δεν παρέχεται δωρεάν. Ο θεσμός και το περιεχόμενο της παιδείας στη χώρα μας έχει αναβαθμιστεί σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Η δωρεάν παιδεία υπάρχει, αλλά δεν είναι επαρκής. Ακόμη, στις δυνατότητες που αυτή μπορεί να μας παρέχει, επιλέγουμε αυτές του ιδιωτικού τομέα και δεν την εμπιστευόμαστε επειδή στην Ελλάδα κυριαρχεί το δόγμα, ότι «είναι δωρεάν είναι κακής ποιότητας». ΄κουσα για ένα σύστημα άδικο που πράγματι θυσιάζει τον ελεύθερο χρόνο, τα ανθρωπιστικά πρότυπα και τις ελεύθερες δραστηριότητες των μαθητών στο βωμό της βαθμοθηρίας των εξετάσεων. Αμφισβητήθηκε η αξιοκρατία και ζητήθηκε η κατάργηση της Β' Λυκείου. Ο αξιοκρατικός τρόπος αξιολόγησης των μαθητών μέσω των πανελληνίων είναι ο μοναδικός αντικειμενικός τρόπος για την εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.. Η μεταρρύθμιση που καταδικάστηκε πριν καλά εφαρμοστεί, αν και χρειαζόταν περισσότερο χρόνο προσαρμογής, επιμόρφωσης καθηγητών κ.λπ., δίνει μεγαλύτερες ευκαιρίες στους μαθητές

της χώρας. Δεν άκουσα, όμως, να τίγεται το θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού, που στην ηλικία των 17 χρόνων καλούμαστε να αποφασίσουμε για όλη μας τη ζωή, χωρίς να έχουμε αποκτήσει την απαιτούμενη κριτική σκέψη και αυτογνωσία. Πρακτικά, απαιτώ επιμορφωμένους καθηγητές με γνώσεις ψυχολογίας, αλλά και γνώσεις για το σύγχρονο κόσμο εργασίας. Επίσης, απαιτώ οργανωμένες διαδικασίες αξιολόγησης του κάθε μαθήματος, έτσι ώστε ο κάθε μαθητής να μη βρίσκεται μετέωρος. Χθες και σήμερα άκουσα τους εφήβους προβληματισμένους και κατηγορηματικούς, ζωντανούς και επαναστατικούς, να παίρνουν ακραίες θέσεις και να ανησυχούν. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι μέσα στον εφηβικό ενθουσιασμό μας, δεν πρέπει να επιδιδόμαστε σε υπερβολές και οι καταστάσεις δεν είναι τόσο τραγικές. Δεν είναι όλα ρόδινα, αλλά ποιος είπε ότι ο άνθρωπος θα αποφάσιζε ποτέ ανώδυνα; Δε φτάνει μόνο η Ελλάδα του σήμερα να αμφισβητείται. Πάνω απ' όλα, ωριμότητα και όχι φανατισμός απαιτείται, Δεν είναι η επανάσταση αυτό που χρειαζόμαστε, είναι η θέληση και η σύνεση για να αγωνιζόμαστε. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνο ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ (Υπόλοιπο Αττικής): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλες και φίλοι, θα ήθελα να φανταστώ ότι βρίσκομαι μέσα σε ποίημα άλλου, που στοχεύει στην αγαλλίαση ή τη φρίκη. Γιατί στην εποχή μας, όπως και σε περασμένες εποχές, άλλοι είναι μέσα στη φωτιά και άλλοι χειροκροτούν, Ο ποιητής μοιράζεται στα δυο. Θα ήθελα να φανταστώ ένα εκατομμύριο άστρα που τα ψάχνουν άπιστα δάκτυλα και την ψυχή μου να ζητιανεύει τα χτυποκάρδια που δεν έγιναν έφηβοι. Γι' αυτό, απόψε δε θα κοιμηθώ παρά θα ονειρευτώ πως γελά, τραγουδά, ερωτεύεται ο έφηβος στους ρυθμούς της δικής του ζωής, καθώς μόνο σε ένα όνειρο υπάρχει, έστω και λίγο, ελεύθερος χρόνος. Και όταν το όνειρο αυτό θα έχει τελειώσει, η ζωή δε θα έχει χάσει πλέον την απλότητα της, πόσο μάλλον η μαθητική ζωή, η οποία έχει συμπιεστεί και περιχαρακωθεί από τους ρυθμούς εκτύλιξης των μέτρων του καινούργιου συστήματος. Εξάλλου, είναι γεγονός ότι εμείς οι μαθητές, η ζωντανή και δημιουργική μάζα του λαού, είμαστε δέκτες αυτής της κατάστασης ανύπαρκτου ελεύθερου χρόνου, είμαστε αυτοί που ζούμε μόνο με το ρυθμό του ρολογιού, αφού έχουμε ξεχάσει ότι πέρα από τον εξωτερικό ή φυσικό χρόνο, υπάρχει και ο εσωτερικός ή υποκειμενικός χρόνος. Ουσιαστικά, είμαστε αυτοί που γευόμαστε την καλπάζουσα και συστηματοποιημένη τεχνική των φορέων της μεταρρύθμισης. Πώς, λοιπόν, θα φτάσουμε στην ψυχοσωματική μας ωριμότητα και την πνευματική τελείωση, δίχως να αποτελέσουμε ανεξάρτητες και ολοκληρωμένες προσωπικότητες; 'ρα, πώς είναι δυνατόν να αναπτύξει την πολυμέρεια του ο έφηβος, μέσα σε έναν ανύπαρκτο χρόνο; Δε μπορούμε να ζούμε πλέον στον ανοίκειο για μας χώρο της τροποποίησης, στον αλλοτριωτικό αυτό τρόπο ζωής, δηλαδή, στην αίσθηση του εγκλεισμού. Και ο κύκλος κλείνει με την εκπαιδευτική πραγματικότητα να επισκιάζει την καθημερινότητα μας, ενώ το στρες των επικείμενων εξετάσεων μας αποχυμώνει από οτιδήποτε το δημιουργικό. Ο έφηβος μαθητής παύει να είναι παντεπόπτης και τοποτηρητής της σχολικής του ζωής μια ζωή που υπόσχεται ελευθερία ανάπτυξης σχέσεων και χώρους δράσης και όλα αυτά μέσα σε έναν δυσεύρετο ελεύθερο χρόνο. Ποια τα ερεθίσματα που αποδίδει, οι, νέες απόψεις, η εξελιγμένη και προοδευτική νοοτροπία, που γίνονται αφορμή για σύγκριση και αναθεώρηση. Η παιδεία και η μόρφωση, ως συντελεστές κοινωνικοποίησης, έχουν πλέον καταστήσει στείρες πηγές. Συνειδητοποιείτε, ότι το σύστημα αγωγής που μας τροφοδοτείτε, είναι άγονο για να μεταλαμπαδεύσουμε την πολιτιστική ομοιογένεια από τη μια γενιά στην άλλη. Συνειδητοποιείτε ότι εμείς οι έφηβοι προσμένουμε το χάδι της κοινωνίας για πνευματική αναγνώριση και για την ένταξη μας στο κοινωνικό εύρος της πολιτείας μας. Γι' αυτό, αποζητούμε λίγη ελευθερία, ώστε να καταπιαστούμε και με άλλες σφαίρες της δραστηριότητας του ατόμου. Η νύχτα σκέπασε με την σκοτεινή κουβέρτα το παιδί της την ημέρα! Τα άστρα φωτοβολούν. Κάτι πουλάκια κοιτάζουν εκστασιασμένα αυτά τα άστρα, αμπαρωμένα μέσα σε

κλουβί με πόρτα, αλλά δίχως κλειδί. Και εγώ «περιμένω» εκείνο το όνειρο... Σας ευχαριστώ. (Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα 10' λεπτών) (Μετά τη διακοπή) ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Βουτσίνα. ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΟΥΤΣΙΝΑ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες, θα ήθελα να πω με τη σειρά μου, πόσο μεγάλο προνόμιο είναι να βρισκόμαστε εδώ σήμερα. Δεν είναι μόνο προνόμιο το ότι η φωνή μας ακούγεται σε αυτή την αίθουσα, και ίσως ακουστεί και παραέξω, αλλά και το ότι ακούμε και τις φωνές των συναδέλφων μας Εφήβων Βουλευτών. Ακούστηκαν πολλά πράγματα για την παιδεία, την παραπαιδεία και τη θρησκεία, θα ήθελα να προσεγγίσω το θέμα της παραπαιδείας από μια άλλη πιο εξειδικευμένη σκοπιά. Από το πώς, δηλαδή, το παρόν εκπαιδευτικό σύστημα καταστρέφει τον έφηβο και τον φθείρει σωματικά, ψυχικά και πνευματικά. Ο νέος πρέπει να είναι επαναστάτης, μας είπε ο αγαπημένος μας Αντώνης Σαμαράκης. Όμως, πρέπει να είναι σωστός επαναστάτης, εφοδιασμένος με κριτική σκέψη, προσωπική άποψη και προσωπικότητα. Εμείς, μέσα στο σχολείο μπορούμε να τα αναπτύξουμε αυτά; Στην εποχή μας, μάλλον όχι. Σε μια κοινωνία που δημαγωγείται από τη στείρα γλώσσα των Μ.Μ.Ε., ο νέος τείνει να αφομοιωθεί από τις μάζες. Όλοι σκέφτονται το ίδιο, όλοι ντύνονται το ίδιο και όλοι διασκεδάζουν στους ίδιους χώρους με τον ίδιο τρόπο. Το διαφορετικό είναι πράγματι παράξενο και σε αυτό έχει συμβάλει το εκπαιδευτικό σύστημα γιατί καλουπώνει τις γνώσεις, δεν καλλιεργεί τον διάλογο και, κυρίως, αφαιρεί τον πολύτιμο ελεύθερο χρόνο μας. Σχολείο σίτι φροντιστήριο, είναι η διαδρομή που σκοτώνει το πνεύμα, τη δημιουργική φαντασία, την ατομικότητα και πιστεύω ότι κύριος ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος είναι να κάνει πρώτα ανθρώπους και μετά φοιτητές, επιστήμονες, επαγγελματίες. Έχω να προτείνω, σχετικά με τα σχολικά βιβλία, να βελτιώνονται και να αναθεωρούνται κάθε χρόνο, ώστε να είναι ενδιαφέροντα. Επίσης, σχετικά με την ενισχυτική διδασκαλία, να οργανωθεί αποτελεσματικά ο θεσμός της πρόσθετης διδακτικής στήριξης, ακολουθώντας το ωρολόγιο πρόγραμμα, έχοντας ολιγομελή τμήματα, που να είναι χωρισμένα με κριτήριο το μαθησιακό επίπεδο. Τρίτον, σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό, να βελτιωθεί το βιβλίο του επαγγελματικού προσανατολισμού και να αυξηθούν οι ώρες εφαρμογής του προγράμματος στα σχολεία. Να διδάσκεται μόνο από ειδικευμένους καθηγητές και ψυχολόγους, να δίνονται σωστές κατευθύνσεις, σύμφωνα με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Επίσης, προτείνω να διορίζονται νέοι, επαρκώς καταρτισμένοι καθηγητές, οι οποίοι να αξιολογούνται και να ελέγχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ωστόσο, με την ελάττωση της παραπαιδείας, να διορίζονται στο Δημόσιο και καθηγητές των φροντιστηρίων και να αμείβονται σύμφωνα με την προϋπηρεσία τους. Τέλος, να αναβαθμιστεί η διδασκαλία των ξένων γλωσσών, έτσι ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν ανώτερα ξενόγλωσσα διπλώματα, χωρίς εξωσχολική βοήθεια. Η ελληνική παιδεία μπορεί και σίγουρα θα πάει μπροστά. Ας παραδειγματιστούμε, λοιπόν, από τους σοφούς αρχαίους προγόνους μας, όπου γι' αυτούς ακόμα και το θέατρο ήταν σχολείο και μάλιστα ένα από τα σημαντικότερα. Ας στήσουμε όλοι μαζί το σχολείο του αύριο. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ζωή ΠΑΝΤΑΖΗ. ΖΩΗ ΠΑΝΤΑΖΗ (Γερμανία): Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, με αφορμή το γεγονός ότι ζω πολλά χρόνια στο εξωτερικό και συνεπώς γνωρίζω πολύ καλά την κατάσταση, η οποία επικρατεί στα ελληνικά σχολεία εκεί, είτε από προσωπικές μου εμπειρίες είτε από αφηγήσεις, θέλω να εκφράσω τις πικρίες, αλλά και την απογοήτευση μου, για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται. Ενδεικτικά, θα αναφέρω κάποια από αυτά. Πρώτον, η έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τις δυνατότητες που μας δίνονται ύστερα από το Λύκειο ή κάποια σχολή ή από το Πανεπιστήμιο. Στην Α' Λυκείου, π.χ. υπήρχαν παιδιά τα οποία δεν γνώριζαν καν ότι υπάρχει η δυνατότητα να επιλέξουν κάποια τεχνολογική κατεύθυνση ή ποια είναι η θετική κατεύθυνση, δηλαδή, ποια μαθήματα υπάρχουν σε αυτή και ποια η θεωρητική κατεύθυνση. Δεύτερον, μεγάλο πρόβλημα παρουσιάζεται στα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού όσον αφορά τη στέγαση,

καθώς είμαστε υποχρεωμένοι να αλλάζουμε κτήρια, επειδή τελειώνει κάθε τόσο η σύμβαση. Η τυχόν μακρινή απόσταση προβληματίζει πολλά παιδιά, αν αξίζει αυτός ο κόπος, ή μήπως θα ήταν καλύτερα να συνεχίσουν σε ένα σχολείο του εξωτερικού. Έτσι, όμως, μειώνεται συνεχώς ο αριθμός των μαθητών, με αποτέλεσμα τα σχολεία να κλείνουν. Τρίτον, πρόβλημα παρουσιάζεται στα σχολεία του εξωτερικού με τη γλώσσα. Όταν είσαι αναγκασμένος να ζεις σε μία ξένη χώρα και προσπαθείς να μάθεις τη γλώσσα αυτής της χώρας, δυσκολεύεσαι αρκετά, αν βέβαια θέλεις να την μάθεις σωστά. Ενδεικτικά, θα αναφέρω ένα παράδειγμα: ενώ χρειάζεται να κάνεις 4 ώρες έκθεση την εβδομάδα, κάνουμε μόνο δύο ώρες, δηλαδή τις ίδιες ώρες που αφιερώνουμε και για την γυμναστική. Αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι κοροϊδία και μας προσβάλλει.

177

Γι' αυτό ζητώ καλύτερη ενημέρωση για τον επαγγελματικό μας προσανατολισμό, λύση στο πρόβλημα της στέγασης των σχολείων και ζητώ από το Υπουργείο Παιδείας να κτίσει στη Γερμανία και σε όλες τις ξένες χώρες ελληνικότατα σχολεία, τα οποία να μας ανήκουν και από τα οποία να μη μπορούν να μας διώξουν. Επίσης, ζητώ περισσότερες ώρες διδασκαλίας στο μάθημα της νέας Ελληνικής γλώσσας, ειδικά για τα σχολεία του εξωτερικού. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κανελλοπούλου Ευσταθία. ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, εμείς, η νεολαία των σύγχρονων δεδομένων, η γενιά που θα πλάσει την επόμενη Ελλάδα, παγιδευόμαστε συνεχώς σε μία δίνη, η οποία καταστρέφει τα ιδανικά και την παράδοση και μας θέτει προ των ευθυνών για έναν κόσμο που δεν επιλέξαμε. Μόνο μας μέλημα, μία όσο το δυνατόν καλύτερη βαθμολογία. Αγώνας δρόμου η μόρφωση και εμείς δρομείς, που στα 100 μέτρα θα έχουμε μείνει με την ανάμνηση. Τρέχουμε, γιατί απλά τα πάντα γύρω μας κινούνται με ιλιγγιώδη ταχύτητα και σιγά σιγά απομακρύνεται ο ένας από τον άλλο, γιατί μάθαμε ότι ο δρόμος προς την επιτυχία είναι μοναχικός. Πόσο λίγο χρόνο διαθέτουμε, για να γευτούμε τη ζωή; Κυνηγάμε το όνειρο μίας ευτυχισμένης πορείας και της οικονομικής αποκατάστασης και ύστερα γινόμαστε θηράματα όλων αυτών. Γεμίζουμε γνώσεις, αναπνέουμε τον αέρα των βιβλίων και ξεχνάμε να νιώσουμε, να ερωτευτούμε και να αγωνισθούμε για τα «θέλω» μας. Έχουμε την πεποίθηση ότι με την αδιάκοπη παραγωγή υλικών αγαθών μπορούμε να καλύψουμε τα κενά, όλες εκείνες τις χαραμάδες, από τις οποίες μπαίνει η ψυχρή ανάσα του αέρα και κρυσταλλώνει την ψυχή και χανόμαστε. Πού θα ξαναβρεθούμε άραγε; Στην εικόνα ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή, στην εικόνα της πιο πρωτότυπης διαφήμισης ή μήπως στην άηχη φωνή ενός ραδιοφώνου; Στην πραγματικότητα, βαθιά μέσα μου ξέρω, όπως και εσείς πιστεύω, πώς αυτός ο κόσμος δεν έχει χρόνο και διάθεση για να αλλάξει. ΄λλωστε, ας υπάρξουμε και μία φορά ρεαλιστές. Πώς είναι δυνατόν να μεταμορφωθεί ξαφνικά από ασχημόπαπο σε έναν πανέμορφο κύκνο; Από εσάς, λοιπόν, τους «μεγάλους» να ζητήσω, να προτείνω λύσεις για να βελτιώσετε το τώρα και να προετοιμάσετε το μέλλον. Κάτι τέτοιο δεν θα είχε καμία απολύτως αξία, μιας και αυτό που πρέπει να αλλάξει δεν είναι ο κόσμος, αλλά οι απόκοσμοι άνθρωποι. Όσα εκτυλίσσονται γύρω μας είναι απόρροια των επιλογών μας, αποτελέσματα της προσωπικής ραδιενέργειας που εκπέμπουμε. Συνεπώς, γίνεται άμεσα κατανοητό ότι οφείλουμε να λάβουμε την πρωτοβουλία της ζωής μας και με απαλλαγμένα από προκαταλήψεις και αμφιβολίες μάτια να αντιμετωπίσουμε την αλήθεια. Αυτό που σας ζητώ, είναι να προσπαθήσετε να ξεφύγετε από τα αυστηρά πρότυπα συμπεριφοράς, που σας εγκλωβίζουν σε ένα ψεύτικο κοστούμι και να απαλλαγείτε από την ουτοπία σας, να ταξιδέψετε πίσω στο χρόνο στην ηλικία των 17 ετών. Διαχρονικό αίτημα η αλλαγή του κόσμου, απαιτούμενη προϋπόθεση η κοινή συνειδητοποίηση και η συνεργασία που θα ενώσει τις γενιές σε ένα όνειρο. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αιακού Ειρήνη. ΕΙΡΗΝΗ ΛΙΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, στις ώρες που έχουμε βρεθεί εδώ, έχουμε μιλήσει εκτεταμένα και επανειλημμένα για το φλέγον θέμα της εκπαίδευσης

και ζητώ συγνώμη που θα επανέλθω σε αυτό. Ακούστηκαν προτάσεις για ολοήμερο σχολείο, για κατάργηση των εξετάσεων της Β' Λυκείου και για μείωση των ωρών. Θα μου επιτρέψετε να διατηρήσω και να εκφράσω τις αμφιβολίες μου για τα αποτελέσματα από την εφαρμογή των προτάσεων αυτών. Νομίζω και οι περισσότεροι από εσάς θα συμφωνούν ότι κατά τις τελευταίες ώρες των μαθημάτων της ημέρας, οι μαθητές χάνουμε την προσοχή μας από το μάθημα, σχεδόν ακαριαία θα έλεγα, μόλις κάτι άλλο μας κινήσει το ενδιαφέρον. Αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να μειώσουμε τις ώρες διδασκαλίας, γιατί τουλάχιστον στις μεγάλες τάξεις υπάρχει αδήριτη ανάγκη για περισσότερες ώρες μαθήματος. Από την άποψη αυτή, επιβλαβής αποδεικνύεται και η λειτουργία ενός ολοήμερου σχολείου, διότι απλούστατα είναι πολύ μεγάλη η κόπωση των μαθητών, που προτιμούν να ξεκουραστούν ή να διαβάσουν σπίτι τους. Δεν διαθέτουμε τις εγκαταστάσεις και την υλικοτεχνική υποδομή για να ανταποκριθούμε στην πραγματικότητα των αμερικάνικων σχολικών κοινοτήτων, που προσπαθούμε να αντιγράψουμε. Σε ό,τι αφορά τις πανελλαδικές εξετάσεις, είναι προσωπική μου άποψη ότι, βιώνοντας τα παιδιά την εμπειρία αυτή από τη Β' Λυκείου, περισσότερο κερδίζουμε παρά χάνουμε. Μιλώ εκ πείρας, διότι τώρα που έχω πάρει το βάπτισμα του πυρός, μου έχει φύγει το πρόσθετο άγχος για το πώς θα είναι οι εξετάσεις. Πέρα από αυτές τις επισημάνσεις, θα ήθελα να διατυπώσω και ορισμένες προτάσεις, που πιστεύω ότι θα βοηθούσαν σε κάτι την όλη κατάσταση. Το πρώτο που θέλω να πω για το θέμα της παιδείας, είναι να παρακαλέσω τους αρμόδιους υπουργούς, αλλά και τη Βουλή των Ελλήνων, όταν προτείνουν μια αλλαγή στην παρούσα κατάσταση της ελληνικής εκπαίδευσης, να προτείνουν μια τουλάχιστον δοκιμαστική χρονιά σε κάποιες τάξεις που δεν πρόκειται να επηρεαστούν, εάν δεν έχει επιτυχία η εφαρμογή της πρότασης αυτής. Επίσης, να ληφθούν μέτρα για την ύπαρξη αξιοκρατικής βαθμολόγησης και της ισότητας ευκαιριών στην εκπαίδευση σε κάθε σχολείο, με κατάλληλο διδακτικό προσωπικό, τεχνολογική υποδομή και εκσυγχρονισμένα βιβλία που να

178

ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα. Επιπρόσθετα, θετικό θα ήταν να αναβαθμίζονται τα ξενόγλωσσα βιβλία του Οργανισμού, να προσλαμβάνονται ικανοί καθηγητές ξένων γλωσσών και τα παιδιά να φθάνουν μόνο με τη βοήθεια του σχολείου σε επίπεδο διπλώματος. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Κουνά. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΝΑ (Ν. Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, άκουσα πολλές φορές στις ομιλίες σας να αναφέρεστε στο μάθημα της ιστορίας και στην αναγκαιότητα της γνώσης της. Θα ήθελα να επιμείνω σ' αυτήν ακριβώς την αναγκαιότητα. Είναι γνωστό, ότι την πρώτη επαφή μας με την ιστορία την κάνουμε στο σχολείο. Έχουμε αφιερώσει αμέτρητες ώρες, προσπαθώντας να αποστηθίσουμε κεφάλαια από προχειρογραμμένα βιβλία, διδασκόμενοι από καθηγητές που επιδίδονται σε αγώνα δρόμου για να καλύψουν τεράστια έκταση ύλης. Οι καθηγητές δεν έχουν επαρκή χρόνο στη διάθεση τους και πολλοί από αυτούς δεν έχουν τις κατάλληλες γνώσεις ή την εμπειρία ή ακόμη και την αγάπη για το συγκεκριμένο μάθημα. Το μάθημα έχει καταλήξει να γίνει δευτερεύον και μισητό. Να παρέχει εφήμερη γνώση, με μοναδικό σκοπό την εξασφάλιση υψηλού βαθμού. Έτσι ο βασικός σκοπός της διδασκαλίας δεν επιτυγχάνεται. Τελειώνουμε το Λύκειο και είμαστε ανιστόρητοι. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι ο σκοπός της αναδρομής μας στο παρελθόν είναι όχι μόνο η γνώση των ιστορικών γεγονότων, αλλά και η διδαχή μας από αυτά. Αν μάλιστα αναλογιστούμε ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται, τότε η σημασία της γνώσης της είναι αυταπόδεικτη. Η ιστορία, όμως, περιλαμβάνει όχι μόνο τα ιστορικά γεγονότα αυτά καθαυτά, αλλά και τις συνθήκες, κάτω από τις οποίες συμβαίνουν, τις πράξεις ιστορικών προσώπων ανάλογα με την προσωπικότητα τους. Η διδασκαλία της ιστορίας στα σχολεία είναι πολύ σοβαρή υπόθεση, πρέπει δε να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα από την πολιτεία. Να γραφτούν βιβλία από

ανθρώπους με βαθιά γνώση του αντικειμένου, με καλαίσθητες εικόνες και αναφορές σε πηγές. Βιβλία που να μην παραθέτουν χρονολογίες και ανούσιες λεπτομέρειες, αλλά με καλά συγκροτημένη ύλη που θα βοηθούσαν το μαθητή να προσεγγίσει από κάθε άποψη το γεγονός. Να αναλαμβάνουν τη διδασκαλία καθηγητές καταρτισμένοι με αγάπη και φλόγα για αυτό που διδάσκουν. Να δοθούν στα σχολεία σύγχρονα διδακτικά μέσα, που η εξέλιξη της τεχνολογίας επιτρέπει, όπως βίντεο, κασέτες ή cd rom. Να χρηματοδοτούνται οι επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία και να ενθαρρύνεται η πρόσβαση σε βιβλιοθήκες, σε αρχεία εφημερίδων και περιοδικών για τη νεότερη ιστορία, αφού είναι γνωστό ότι οι τέχνες και τα γράμματα μιας εποχής απεικονίζουν το χαρακτήρα και το πνεύμα της. Να διδαχθούμε, επιτέλους, τη νεότερη και πρόσφατη ιστορία του τόπου μας, αντικειμενικά, με αντιπαράθεση αυτούσιων ιστορικών γεγονότων, χωρίς προκαταλήψεις και χωρίς την προσπάθεια διάδοσης καμιάς ιδεολογίας. Να ανατίθενται σε μαθητές εργασίες σχετικές με μεγάλα κεφάλαια της ιστορίας, ώστε μόνοι τους, μέσα από μελέτες πηγών, να καταλήγουν σε συμπεράσματα, να προσεγγίζουν το πνεύμα της κάθε εποχής και να εξοικειώνονται με τους χαρακτήρες ιστορικών προσώπων, εξασκώντας τις συνδυαστικές και κριτικές ικανότητες του μαθητή. Βέβαια, στις μέρες μας οι ανθρωπιστικές επιστήμες έχουν παρερμηνευτεί και μαζί τους και η ιστορία, ενώ οι οικονομικές και θετικές επιστήμες ανθούν. Και όμως, η γνώση της ιστορίας του τόπου μας, αλλά και της παγκόσμιας, βοηθούν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη τους. Οι συνθήκες που οδήγησαν, για παράδειγμα, σε χρηματιστηριακή κρίση κατά το παρελθόν, αλλά και η αντιμετώπιση τους θα μπορούσαν να δώσουν χρήσιμα διδάγματα σε όσους ασχολούνται μ' αυτά τα θέματα στο παρόν. Αποτελεσματικός και χρήσιμος είναι αυτός που γνωρίζει ιστορία, ιδιαίτερα όταν ασχολείται με τα κοινά ή με τομείς, όπου καλείται να πάρει σημαντικές αποφάσεις για τη χώρα και τους συνανθρώπους του. Προσοχή, όμως. Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μείνουμε στο παρελθόν ούτε να οδηγηθούμε σε στείρα «προγονοπληξία». Βασιζόμενοι στα μεγάλα και σημαντικά έργα των προγόνων μας, θα πρέπει να δημιουργήσουμε τα δικά μας, που θα αποτελέσουν γνώμονα και πυξίδα που θα μας οδηγήσουν σωστά στο μέλλον και θα μας βοηθήσουν να προεικασούμε το στίγμα μας σ' αυτό. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ανατολή Γκορλίτσα. ΑΝΑΤΟΛΗ ΓΚΟΡΛΙΤΣΑ (Β' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, βρίσκομαι στο στάδιο προετοιμασίας της ζωής, κάνω όνειρα και ελπίζω τόσο για το προσωπικό μου μέλλον όσο και για του κόσμου όλου. Προσανατολίζομαι επαγγελματικά και ιδεολογικά. Βάζω στόχους και κάνω αγώνα για την πραγμάτωση τους. Προσπαθώ να αναπτύξω την προσωπικότητά μου και να αποκτήσω όσο το δυνατόν περισσότερα εφόδια για να μπορέσω να κατακτήσω τους στόχους μου και τη ζωή. Εκείνο που αποτελεί το κύριο γνώρισμα του κόσμου μας, το σήμα κατατεθέν του, είναι η πολλαπλή αντιφατικότητα του, ανάμεσα στα λόγια και στα έργα, στις τάσεις και στις πράξεις. Από τη μια πλευρά, οι αρχές, οι διακηρύξεις και τα οράματα, ενώ από την άλλη η βαρβαρότητα, η συναλλαγή, οι θυσίες και οι ηρωισμοί. Οι αξίες, εκτοπισμένες από τη ζωή, κλείνονται ερμητικά στη σφαίρα του ιδεατού, αφού στην πράξη κυριαρχεί η εκμετάλλευση, ο εξοντωτικός ανταγωνισμός και η ανισότητα.

179

Στο ιδεολογικό αδιέξοδο του κόσμου μας αντικατοπτρίζεται το αδιέξοδο του σημερινού νέου. Ο εξωτερικός μας κόσμος έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον εσωτερικό μας, τις διαθέσεις, τα όνειρα και τους στόχους μας. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι αδυναμίες, οι ελλείψεις του κόσμου μας, η αβεβαιότητα για το μέλλον, η έλλειψη εξασφάλισης και οι καταπιεστικές συνθήκες της σύγχρονης ζωής. Εμείς οι νέοι παρακολουθούμε με μελαγχολία, οίκτο και αγανάκτηση τα καμώματα της ηγεσίας της πολιτικής, της κοινωνικής και πνευματικής. Πρέπει να μάθουμε να απαιτούμε την ακριβή τήρηση των υποσχέσεων και την πραγματοποίηση των λόγων. Κάνοντας μια σύγκριση με παλαιότερες γενιές νέων,

θα αποδειχθεί η ωριμότητα των σύγχρονων. Οι πλούσιες εμπειρίες, τα ερεθίσματα και τα βιώματα έχουν πλατύνει τους ορίζοντες των σημερινών νέων. Συνειδητοποιούμε την ευθύνη μας απέναντι στα οικολογικά θέματα, στη βία, στην αδικία και στην πείνα του Τρίτου κόσμου. Αγωνιζόμαστε να ανασυντάξουμε τον κόσμο και να βρούμε νέα στηρίγματα στη ζωή, διότι επιθυμούμε έναν καλύτερο κόσμο. Οι σημερινοί νέοι άνθρωποι φαίνονται αποξενωμένοι, εγωκεντρικοί, αγχωτικοί. Οι σχέσεις κλονίζονται, χειροτερεύουν οι συνθήκες επικοινωνίας και πολλοί από μας βρίσκουν διέξοδο στα ναρκωτικά. Τελικά, οι σημερινοί νέοι δεν επιθυμούμε μόρφωση παιδεία, αλλά γνώσεις ξερές που δίνει η εκπαίδευση. Σπουδάζουμε με φιλοδοξία, δεν θέλουμε να μάθουμε, αλλά να πετύχουμε. Μοναδικός στόχος είναι το χαρτί και τα δικαιώματα που αυτό δίνει. Ο ελεύθερος χρόνος μας παραμένει νεκρό γράμμα. Το άγχος είναι αιτία υπερκαταναλωτισμού, ταχύτητας στη ζωή, αβεβαιότητας για το μέλλον. Αγωνιζόμαστε για να εξασφαλίσουμε μια ισχυρά αμειβόμενη βιοποριστική εργασία. Έχουμε επίγνωση του βάρους της ευθύνης μας και, παρ' όλες τις δυσκολίες, δεν θα σταματήσουμε να προσπαθούμε για τη βελτίωση του σημερινού κόσμου. Το σημαντικότερο είναι να παίρνουμε πρωτοβουλίες είτε συλλογικές είτε ατομικές και να αγωνιζόμαστε για την κατοχύρωση των ελευθεριών των πολιτών και την καλύτερη ποιότητα ζωής. Το άσχημο σήμερα, είναι ότι οι προσπάθειες μας κατηγορούνται για ανωριμότητα και ανευθυνότητα, ότι καταδικάζονται σε αφορισμούς, χωρίς συγκεκριμένα επιχειρήματα. Εμείς, όμως, εξακολουθούμε να προσπαθούμε. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρίνα ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ. ΜΑΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να σας εκφράσω τους προβληματισμούς μου πάνω σε ένα κρίσιμο θέμα για τον Ελληνισμό. Ένα πρόβλημα που πλήττει τη χώρα μας σε μεγάλο βαθμό και έγκειται στην παρακμή της παιδείας, την κρίση του σύγχρονου κόσμου και στην παγκοσμιοποίηση, είναι το φαινόμενο της ξενομανίας, δηλαδή, αγάπη και μίμηση ξένων συμπεριφορών, ξένων τρόπων ζωής και έκφρασης. Ιδιαίτερως στη σύγχρονη Ελλάδα συναντάται η απομίμηση ξένων στοιχείων που έχει γίνει τρόπος ζωής για τους σύγχρονους Νεοέλληνες. Δυστυχώς, η μίμηση αυτή δεν αφορά μόνο υλικά αγαθά, αλλά τις περισσότερες φορές υιοθετούμε άθικτα το ντύσιμο, τις ιδέες, τις παραδόσεις, τα ήθη και έθιμα, τους τρόπους ψυχαγωγίας, συμπεριφοράς, το λεξιλόγιο, τις αρχές και τις συνήθειες ξένων λαών. Ακόμα και το ίδιο το κράτος υιοθετεί συστήματα κοινωνικής εξωτερικής πολιτικής στα πλαίσια της ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ε., τα οποία επιβάλλονται σε μας χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες του λαού μας απέναντι στον άνθρωπο της Δύσης. Πολλά είναι τα αίτια που οδηγούν σ' αυτήν την ακραία συμπεριφορά, όπως ο υπερκαταναλωτισμός των Ελλήνων, η μόδα που τα τελευταία χρόνια απαριθμεί πολλούς υποστηρικτές στη χώρα μας. Επίσης, το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μια τουριστική χώρα επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τους πολίτες της, ώστε να ακολουθήσουν τον τρόπο ζωής των αλλοδαπών. Ακόμα, τα οικονομικά συμφέροντα των πολυεθνικών εταιρειών και ο απεριόριστος θαυμασμός που προκαλούν η ευημερία και η ευμάρεια των χωρών της Δύσης οδηγεί στην υιοθέτηση συστημάτων διακυβέρνησης και τρόπου ζωής τους. Γενικά, παρατηρείται μια υποτίμηση των ελληνικών αγαθών και υπερτίμηση των ξένων, δηλαδή, μια άδικη προκατάληψη για κάθε τι ελληνικό από τους ίδιους τους Έλληνες και η πεποίθηση, ότι η μίμηση ξένων τρόπων ζωής θα οδηγήσει τον άνθρωπο σε κύριες επιδιώξεις, όπως πλούτος, εξουσία, κύρος και κοινωνική καταξίωση. Οι σημαντικότεροι, όμως, λόγοι, που στρέφουν τους Έλληνες στην ξενομανία είναι εσωτερικοί. Ο Νεοέλληνας, μπροστά στην παγκοσμιοποίηση και την τεχνολογική πρόοδο, έχει χάσει τις αξίες, τις ηθικές αρχές, τα ήθη και έθιμα, τις παραδόσεις του τόπου του. Όσο και εάν βάλλεται ο άνθρωπος από εξωγενείς παράγοντες που θέλουν να τον εξασθενίσουν, εάν έχει τα κατάλληλα αντισώματα, καταφέρνει να ορθώσει το ανάστημά του. Σ' αυτή την περίπτωση, όμως, στερούμαστε σωστής παιδείας και πολιτισμικής υποδομής. Οι συνέπειες πολλές και κατά το πλείστον αρνητικές τόσο σε ατομικό όσο και κοινωνικό επίπεδο. Η ξενομανία συμβάλλει

στη μαζοποίηση, την ομοιομορφία και τον εκφυλισμό των λαών, στον παραγκωνισμό των εθνικών χαρακτηριστικών με αποτέλεσμα την ατροφία της εθνικής παράδοσης, των τοπικών ηθών και εθίμων, στην απώλεια του φυλετικού στίγματος και της εθνικής ταυτότητας, αφού επιβάλλεται ένας ψυχρός τυποποιημένος ρυθμός. Φυσικά επακόλουθα της υποταγής του ανθρώπου σε ξενικά πρότυπα είναι η αναλγησία, ο ετεροφωτισμός και η χειραγώγηση. Ο θωρακισμός ασφαλώς και δεν είναι ανέφικτος. Η παιδεία στα πλαίσια του σχολείου και της οικογένει

180

ας μπορεί να αξιοποιήσει το άτομο με πνευματική καλλιέργεια, πολιτιστική συνείδηση, κριτική σκέψη, ώστε να μπορεί να αντισταθεί στον κίνδυνο της μαζοποίησης. Ωστόσο, ίσως θεωρηθεί απαραίτητος ο επαναπροσδιορισμός των αξιών και των αρχών του ατόμου, ώστε να αποφευχθούν οι ακραίες συμπεριφορές που επιβάλλουν οι ξένοι τρόποι ζωής. Η επούλωση του τραύματος της ξενομανίας μπορεί να επιτευχθεί με τη διατήρηση της ελληνικής παράδοσης ζωντανής, χωρίς αυτό να οδηγήσει σε τελμάτωση του πολιτισμού. Αντιθέτως, οι διαχρονικές αξίες, οι άφθαρτες ηθικές αρχές και όλα εκείνα τα αναλλοίωτα στοιχεία του παρελθόντος που εναρμονίζονται με το παρόν και οικοδομούν το μέλλον, μπορούν να βοηθήσουν στην πρόοδο της χώρας μας χωρίς ξένα υποβοηθήματα. Μπορεί η πολιτεία να βοηθήσει στην πάταξη αυτής της κωμικοτραγικής κατάστασης. Έτσι, λοιπόν, μπορούμε να απαλλαγούμε από το παρασιτικό μικρόβιο της στείρας μίμησης ξένων στοιχείων που ζει και αναπτύσσεται εις βάρος μας και να αποδείξουμε ότι δεν αξίζει στη χώρα μας, με το ένδοξο παρελθόν και τα σημερινά μυαλά που διαπρέπουν σε κάθε γωνιά του πλανήτη μας, η θέση του ουραγού. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μάνου. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΑΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να μιλήσω για ένα θέμα, το οποίο δεν θίχτηκε στην προηγούμενη συνεδρίαση μας και αφορά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες υπερβαίνουν τα όρια ενός απλού αθλητικού γεγονότος από την αρχαία εποχή, τότε που οι αντίπαλες πόλεις σταματούσαν τις εχθροπραξίες για να συμμετάσχουν στη γιούρτη του αθλητισμού. Η φλόγα της Ολυμπίας θα λάμψει ξανά για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 στην Ελλάδα μετά από 108 χρόνια. Είναι ευκαιρία να χρησιμοποιήσουμε το σπουδαίο αυτό γεγονός ως αφετηρία για ένα νέο ξεκίνημα. Εδώ, στο λίκνο του πολιτισμού, του αθλητισμού, της φιλοσοφίας και της δημοκρατίας, η ανθρωπότητα θα υποχρεωθεί να ξανασκεφθεί τις πανανθρώπινες ιδέες του ολυμπισμού και το νόημα της συναδέλφωσης. Η κλασσική Ελλάδα μας δείχνει τον δρόμο για να πετύχουμε το όραμα. Το ερώτημα, όμως, είναι το εξής. Το πνεύμα των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων και του αθλητισμού γενικότερα, έχει κρατήσει τα γνήσια στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πνεύματος; Δυστυχώς, η απάντηση που δίνεται στο ερώτημα αυτό είναι αρνητική. Η σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία που ζούμε, δε θα μπορούσε να μη δώσει το στίγμα της προσθέτοντας ολοένα και περισσότερα χαρακτηριστικά της, τόσο στη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων όσο και στον αθλητισμό, γενικότερα. Γενική είναι η διαπίστωση ότι το ολυμπιακό ιδεώδες σβήνει, ο αθλητισμός έχει εμπορευματοποιηθεί και έχει χάσει το περιεχόμενο που είχε στην Αρχαία Ελλάδα. Είναι κρίμα! Με την πάροδο των χρόνων το μοναδικό στεφάνι αγριελιάς που στόλιζε το κεφάλι των ολυμπιονικών αντικαταστάθηκε από επιταγές εκατοντάδων εκατομμυρίων. Είναι κρίμα που ο σημερινός αθλητής δεν παλεύει για τη δόξα και την τιμή, όπως ο προκάτοχος του, αλλά για το χρηματικό έπαθλο. Η ιερή φλόγα τείνει να σβήσει στο βωμό της εμπορευματοποίησης των αγώνων. Γενικά, σήμερα επικρατεί ο πρωταθλητισμός με όλες τις γνωστές συνέπειες, όπως το ντοπάρισμα, η εξαγορά αθλητών και το ανεξέλεγκτο πολιτικό και οικονομικό συμφέρον. Η φροντίδα της πολιτείας για τον αθλητισμό στη χώρα μας πρέπει να ενταθεί περισσότερο. Δίνουν βαρύτητα στους ήδη φθασμένους πρωταθλητές και ξεχνούν να δημιουργήσουν νέες βάσεις για τους αγώνες που θα επακολουθήσουν. Η Ελλάδα τώρα προετοιμάζεται για την

Ολυμπιάδα του 2004. Η προετοιμασία αυτή πρέπει να είναι άψογη, για να γίνουν σωστά οι Αγώνες στον τόπο που γεννήθηκαν και να ξεχωρίσουν. Να μην είναι πάλι ένα μεγάλο εμπορικό πανηγύρι. Σκεπτικισμός μεγάλος επικρατεί, για το αν θα μπορέσουμε να φέρουμε εις πέρας το βάρος της διοργάνωσης των Αγώνων. Γίνεται αναφορά στην ανισομερή κατανομή των έργων υποδομής. Είναι γνωστό, ότι κάθε 4 χρόνια παίρνουν το φως από την Ολυμπία και μεταφέρεται στη χώρα που τιμήθηκε να φιλοξενήσει τους Αγώνες αυτούς. Το φως αυτό σε 3 χρόνια θα ανάψει στην Ολυμπία και θα μείνει στη χώρα που δικαιοματικά της ανήκει. Για να είμαστε άξιοι να κρατήσουμε άσβεστη την ολυμπιακή φλόγα, χρειάζεται να γίνουν κάποιες ενέργειες, οι οποίες θα προετοιμάζουν τον Έλληνα, πνευματικά και σωματικά, να αποδεχθεί πλήρως τη θέληση των προγόνων του, να του μάθουν να σέβεται το ολυμπιακό πνεύμα και τις ανθρωπιστικές του αρχές. Να τον μάθουν να αγωνίζεται για την ολυμπιακή ιδέα και να φροντίζει για την αναβίωση της δόξας των προγόνων του. Ο εθελοντισμός θεωρείται ως ιδανική κοινωνική προσφορά, γι' αυτό πρέπει να αναπτυχθεί και να ενισχυθεί με κάθε τρόπο, αφού θεωρείται βασικός παράγοντας της επιτυχίας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Θα επιτρέπουμε για πολύ ακόμα στο Σίδνεϋ να καυχιέται για τους 60.000 εθελοντές των Ολυμπιακών Αγώνων του και εμείς, στη χώρα που γέννησε την ολυμπιακή ιδέα, να μην είμαστε στην πρώτη γραμμή; Το επόμενο βήμα χρειάζεται να γίνει στο χώρο της εκπαίδευσης με την ίδρυση περισσότερων αθλητικών σχολείων και με την αναβάθμιση του αθλητισμού σία ήδη υπάρχοντα σχολεία. Τα κονδύλια που διατίθενται για τον αθλητισμό πρέπει να είναι περισσότερα και να στοχεύουν στη δημιουργία αθλητικών κέντρων και αθλητικών σχολείων. Δημιουργία κατάλληλης αθλητικής υποδομής στην επαρχία. Για πά

181

ράδειγμα: ενώ η Ολυμπία, από όπου και κατάγομαι, αποτελεί το κέντρο της ολυμπιακής ιδέας, ο τόπος που γεννήθηκε το ολυμπιακό ιδεώδες, υστερεί σε αθλητικά κέντρα και εγκαταστάσεις, θαυμάσιες αθλητικές εγκαταστάσεις υπάρχουν στην Ολυμπιακή Ακαδημία, οι οποίες, όμως, δεν διατίθενται στο ευρύ κοινό. Κάτω από την επίβλεψη της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής επιτρέπεται η χρήση του χώρου μόνο στα άτομα που φιλοξενούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα στο χώρο της Ολυμπίας. Το μόνο αθλητικό έργο, είναι μόνο γήπεδα μπάσκετ, βόλεϋ και τένις, τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί και δεν έχουν στελεχωθεί από καταρτισμένα άτομα. Αυτά για τον τόπο που θα ανάβει η ολυμπιακή φλόγα. Αναλογιστείτε την κατάσταση που επικρατεί στις υπόλοιπες επαρχιακές πόλεις. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κυριακή Κώνστα. ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΩΝΣΤΑ (Νομός Βοιωτίας): Αγαπητέ κύριε πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές. Το θέμα που με απασχόλησε και είχε ως αποτέλεσμα την συμμετοχή μου στον τιμητικό θεσμό της Βουλής των Εφήβων, ήταν η προβληματική αθλητική υποδομή της ελληνικής επαρχίας και οι μηδαμινές ευκαιρίες των νέων που προέρχονται απ' αυτήν να διακριθούν στον αθλητισμό, ακόμα και αν διαθέτουν όλα εκείνα τα προσόντα που θα εξασφαλίζουν, τόσο στους ίδιους όσο και στην Ελλάδα, την ευκαιρία να ακουστεί ο εθνικός μας ύμνος στα πέρατα της οικουμένης. Κι' όμως! Οι περισσότεροι Ολυμπιονίκες μας προέρχονται απ' την επαρχία, αποδεικνύοντας ότι, παρά τις αντιξοότητες αυτοί τουλάχιστον είναι αληθινοί αγωνιστές και πέτυχαν το ακατόρθωτο. Μας δόξασαν στην πιο κορυφαία αθλητική διοργάνωση, μας έκαναν περήφανους για την καταγωγή μας και γέμισαν τα μάτια μας δάκρυα συγκίνησης. Η επιτυχία τους απαίτησε τεράστιες θυσίες και, δυστυχώς, αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Υπολείπονται σχεδόν 3 χρόνια μέχρι τους επόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες, των οποίων τη διοργάνωση κόντρα σε όλες τις προβλέψεις έχει αναλάβει η χώρα μας. Ενώ, λοιπόν, όλοι αναμένουμε με αγωνία την επιστροφή του Ολυμπιακού πνεύματος στην πατρίδα του, αποτελεί θλιβερή διαπίστωση ότι η χώρα που το «γέννησε», το ανάθρεψε και το γιγάντωσε κάποτε, δε διαθέτει σήμερα την κατάλληλη υποδομή για να στηρίξει, φτιάχνοντας τι άλλο; Ολυμπιονίκες! Εμείς, τα παιδιά της

επαρχίας, που στηρίζουμε με τα νιάτα μας την ελληνική ύπαιθρο και δεν την αφήνουμε να ερημώσει, νιώθουμε σαν «παιδιά ενός κατώτερου θεού», γιατί βλέπουμε τα όνειρα μας να συρρικνώνονται, τις ελπίδες μας να διαψεύδονται και το μέλλον μας να φαντάζει δυσοίωνο. Η απόσταση που μας χωρίζει απ' τα μεγάλα αστικά κέντρα που διαθέτουν γήπεδα και γυμναστήρια είναι μεγάλη. Τα όνειρα μας μοιάζουν σαν ανάπηρα παιδιά που δεν μπορούν να πολεμήσουν. Όμως, δεν είναι έτσι! Η Ελλάδα έχει παράδοση στη γένεση μαχητών κι εμείς σαν άξιοι συνεχιστές αυτής, ποτέ δεν θα πάψουμε να αγωνιζόμαστε για ένα καλύτερο μέλλον, για την Ολυμπιάδα του σώματος αλλά και του πνεύματος. Κατάγομαι απ' τα Δερβενοχώρια, μια συστάδα όμορφων ορεινών χωριών στους πρόποδες της Πάρνηθας που βρίσκονται σε υψόμετρο 600 περίπου μέτρων, στα σύνορα των νομών Αττικής και Βοιωτίας. Μολονότι η απόσταση που μας χωρίζει απ' την Αθήνα είναι μόλις 45 λεπτά της ώρας, ο τόπος μου είναι εντελώς ξεχασμένος από την πολιτεία, χωρίς συγκοινωνία, δρόμους και έργα υποδομής. Μερικούς μήνες πριν, είχα την τιμή να με καλέσουν να προπονηθώ στην Εθνική Ομάδα Χόκευ, αλλά δυστυχώς για λόγους που ξεπερνούσαν τη δική μου θέληση, δεν μπόρεσα να ανταποκριθώ. Οι μέρες και οι ώρες των προπονήσεων ήταν τέτοιες που δεν ήταν εφικτό να τις ακολουθήσω, αλλά και όλοι οι άλλοι παράγοντες ήταν εναντίον μου: η απόσταση, η έλλειψη μεταφορικού μέσου, η οικονομική επιβάρυνση... Έτσι, αναγκάστηκα να απορρίψω αυτή την τιμή και δεν μπόρεσα να αδράξω την ευκαιρία που μου δόθηκε για να κάνω αυτό που μου άξιζε. Ήθελα δύο παιδιά από την μικρή ομάδα Χόκευ της περιοχής μου που πρέπει να αναφέρω ότι προπονείται στο τσιμεντένιο προαύλιο του σχολείου ελλείψει γηπέδου κλήθηκαν στην εθνική ομάδα. Κανείς δεν ενδιαφέρθηκε για την τύχη μας, κανείς δεν προσφέρθηκε να εξασφαλίσει τη συμμετοχή μας, και αισθάνομαι στα βάθη της ψυχής μου αυτή την αδιαφορία σαν απόρριψη. Τα όνειρα μου είναι σαν φτερά μικρού πουλιού, που του τα έσπασαν πριν μάθει να πετάει. Παρ' όλα αυτά, δεν απελπίζομαι. Σαν γνήσια Ελληνίδα ελπίζω ότι η μικρή αλλά σπουδαία χώρα μας θα αναγεννηθεί από τις στάχτες της, θα βγει από το αδιέξοδο και θα βρει το δρόμο της στην νέα οικουμενική λεωφόρο, θα νοιαστεί για την νεολαία της που αποτελεί το ελπιδοφόρο της αύριο και θα την στηρίξει, θα την μάθει να πιστεύει σε ύψιστα ιδανικά, όπως το Ολυμπιακό πνεύμα, που τώρα παρά ποτέ, πρέπει να κυριαρχήσει στις συνειδήσεις της παγκόσμιας κοινότητας. Οι αποτρόπαιες πράξεις βίας της επικαιρότητας κάνουν το μέλλον δυσοίωνο και στον πλανήτη μας τα τύμπανα του πολέμου ηχούν απειλητικά. Το Ολυμπιακό πνεύμα πρέπει να διδάξει στην ανθρωπότητα τη συναδέλφωση, την ομόνοια, την ευγενή άμιλλα και, κυρίως, την ειρήνη. Το μεγαλείο του αθλητισμού να ξυπνήσει τις πορωμένες συνειδήσεις, να σταματήσει τους πολέμους και να γκρεμίσει τα τείχη της ντροπής, της απομόνωσης και του άσκοπου αιματοκυλισματος. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παρασκευή Παραλίδου.

182

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΛΙΔΟΥ (Α' Θεσ/νίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές. Αυτόν τον καιρό, αν και γίνονται πολλά γύρω μας, λόγω του ότι είμαι 17 χρονών, το θέμα που με απασχολεί πιο πολύ, είναι το μέλλον μου. Σαφώς, αυτό το μέλλον στηρίζεται καθαρά στις συνθήκες που επικρατούν στην παιδεία μας. Ασφαλώς, γνωρίζω καλά ότι παίζει ρόλο και η ηλικία μου. Είμαι στην εφηβεία και αισθάνομαι άβολα. Όρες, ώρες σκέφτομαι ότι δε με ευχαριστεί αυτή η εσωτερική καταπίεση που δέχομαι συνεχώς από το γύρω μου περιβάλλον. Το άγχος, θέλοντας και μη, με αρρωσταίνει. Το σχολείο, οι καθηγητές, οι φωνές τους, τα καινούρια συστήματα εκπαίδευσης με έχουν κουράσει. Όλους τους έχουν κουράσει. Αυτό που έχω καταλάβει, είναι ότι επικρατεί ένα χάος στα σχολεία. Τώρα πλέον, τα παιδιά έχουν περιορίσει πολύ τα ενδιαφέροντα τους στα πλαίσια του εκπαιδευτικού συστήματος. Πράγματι, έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας η βαθμοθηρία. Είμαστε αναγκασμένοι να κυνηγάμε το βαθμό, αφού έτσι θα καταφέρουμε να φτάσουμε εκεί που επιθυμούμε. Τώρα πια, όλα εξαρτώνται από ένα βαθμό! Άλλωστε, όπως

είπε χθες μια Έφηβη Βουλευτής, έχουμε φτάσει σε σημείο να πληρώνουμε τα όνειρα μας. Πληρώνουμε τα τόσα όνειρα, προσφέροντας το ήθος μας, την υπερηφάνεια μας, τις ιδεολογίες μας, για να έχουμε το μέλλον που μας αξίζει, το μέλλον που επί χρόνια αναζητάμε, και λίγοι είναι πρόθυμοι να μας βοηθήσουν γι' αυτό. Καταλαβαίνω ότι αυτή η περίοδος της φοίτησης μας στις τελευταίες τάξεις του σχολείου είναι εξίσου σημαντική και δύσκολη για μας. Όμως, αυτό δεν σημαίνει, ότι πρέπει να πουλήσουμε την ψυχή μας. Η κατάσταση πλέον, έχει φτάσει στο απροχώρητο και δεν πρέπει να το ανεχτούμε αυτό. Σε πολλά σχολεία έχει χαθεί η δημοκρατία. Μα είναι αυτό δυνατόν, μετά από όσα πέρασε η Ελλάδα για να την αποκτήσει; Δεν υπάρχει ελευθερία λόγου. Αντίθετα, κάθε μέρα συνειδητοποιούμε ότι η αυταρχικότητα έχει αφήσει τα χνάρια της στη χώρα μας. Σύμφωνα με τους άγραφους κανόνες, που οι καθηγητές με τον τρόπο τους μας έχουν αναγκάσει να τηρούμε, δεν έχουμε τη δυνατότητα να εκφραστούμε. Φοβόμαστε να πούμε τη γνώμη μας, μη τυχόν οι καθηγητές έχουν αντίθετη γνώμη και αυτό επηρεάσει τη βαθμολογία μας. Θέλουμε να συζητήσουμε μέσα στην τάξη, να μιλήσουμε για φλέγοντα κοινωνικά ζητήματα, για πολιτική, για πολιτισμό, για παιδεία. Όμως, δεν τολμάμε. Βλέπουμε τα μάτια του καθηγητή όταν του μιλάμε για τις ταυτότητες. Αυτό είναι ένα θέμα που απασχολεί όλον τον ελληνικό λαό και για το οποίο δεν τολμάμε να εκφραστούμε, γιατί κάποιος καθηγητής με διαφορετική γνώμη, μπορεί να μας στερήσει την είσοδο μας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν μπορούμε να μιλήσουμε για αυτά που μας ανησυχούν, γι' αυτά που μας προβληματίζουν. Λοιπόν, η συγκεκριμένη συμπεριφορά των καθηγητών έχω την εντύπωση ότι οφείλεται στο γεγονός ότι πολλοί από αυτούς είναι ακαλλιέργητοι. Όμως, δε θέλω να φανώ και απόλυτη. Πολλοί από τους καθηγητές που είχα δεν είχαν την σημαντική ικανότητα να επικοινωνήσουν με τους μαθητές τους, να τους μεταδώσουν τη γνώση τους, τη σοφία τους, τα φώτα τους, τη δίψα για παιδεία που τόσο έχουμε ανάγκη. Όμως, κάποιες στιγμές αναρωτιέμαι, μήπως ζητάω πολλά. Βεβαίως, σιαματάνε οι ενδοιασμοί μου, όταν διακρίνω την αντιμετώπιση που έχουμε από τους εκπαιδευτικούς. Τώρα πια, θεωρούμε αρετή ενός καθηγητή, το να μην ξεχωρίζει τους μαθητές του. Μα αυτό είναι το χρέος του καθηγητή, δε γίνεται να πετύχει εάν τοποθετεί ταμπέλες στους νέους. Υπαρκτή αδιαφορία, έντονη ειρωνεία και πλήρης άγνοια της δυσκολίας της κατάστασης που αντιμετωπίζουν οι νέοι στην προσπάθεια τους να επιτύχουν τους στόχους τους. Λοιπόν, αυτή η αντιμετώπιση, που έχουμε εμείς οι νέοι από τα άτομα που είναι υποχρεωμένα να μας προσφέρουν τα φώτα της γνώσης τους, σίγουρα έχει σοβαρές επιπτώσεις στη ψυχολογία μας. Νιώθουμε έντονα την καταπίεση να μας ταρακουνάει. Μάλλον, η ηρεμία δεν υπάρχει πλέον στη ζωή μας. Αυτήν την ηρεμία μπορεί να μας την προσφέρει η μουσική, η ποίηση, η λογοτεχνία, κάθε είδους τέχνη που θεμελίωσε τον λαμπρό πολιτισμό μας. Γιατί, όμως, η τέχνη δεν υπάρχει στα σχολεία; Ή μάλλον, αυτά τα ίχνη τέχνης που υπάρχουν γιατί, δεν μας την προσφέρουν τελικά; Τέλος, θα ήθελα να κάνω μια σύντομη αναφορά στο ζήτημα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Είμαι 17 ετών, σε εννέα μήνες πρέπει να διαλέξω, τι θα κάνω στη ζωή μου. Όμως, είναι υπερβολικά δύσκολο για μένα να αποφασίσω, αφού σε τόσο λίγο χρονικό διάστημα είμαι αναγκασμένη να αποφασίσω, ποιο επάγγελμα θα με ευχαριστεί, θα αγαπήσω και θα με κάνει να νιώθω ότι προσφέρω κάτι σ' αυτή τη ζωή. Νομίζω ότι δικαιολογημένα αγχώνομαι, θα μπορούσε να υπάρχει ένας ειδικός στα σχολεία, ο οποίος, αφού θα είχε παρακολουθήσει σεμινάρια, για το πως θα μπορέσει να επικοινωνήσει μαζί μας, θα μπορούσε να είναι αρμόδιος να μας βοηθήσει να πάρουμε μια σωστή απόφαση για τη ζωή μας. Μπορεί να σας κούρασα λίγο το ξέρω, όμως, δεν ήθελα να χάσω την ευκαιρία να ακουστώ και να μιλήσω γι αυτά που όλους μας απασχολούν. Ελπίζω τα λόγια μας να γίνουν αρωγοί των ανθρώπων της εξουσίας, για να φτιάξουμε την Ελλάδα που μας αξίζει σαν πατρίδα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Βλαντισλάβ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ έχει το λόγο. ΒΛΑΝΤΙΣΛΑΒ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, κατά τη διάρκεια της χθεσινής συνεδρίασης ακούστηκαν πάρα πολλά προβλήματα αρμοδιότητας της Επιτροπής μας. Εγώ θα ήθελα να τονίσω κάποια πράγματα

που αφορούν, κυρίως, την πολύπλευρη ανάπτυξη της νεολαίας. Οι απεργίες των καθηγητών, που έγιναν παράδοση στην

183

Ελλάδα, είναι πραγματικά αδικαιολόγητες, καθυστερούν την εκμάθηση της σχολικής ύλης και οι μαθητές χάνουν το ρυθμό παρακολούθησης των μαθημάτων τους. Όλα αυτά οδηγούν στην παρακολούθηση των επιπρόσθετων μαθημάτων, τα οποία πάλι δημιουργούν πρόβλημα, περιορίζοντας τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών. Τα φροντιστήρια έχουν σκοπό να βοηθήσουν είτε τους μαθητές που δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν τη σχολική ύλη είτε εκείνους που θέλουν να ξέρουν κάτι παραπάνω από τη σχολική ύλη. Σήμερα, όμως, τα φροντιστήρια παίζουν το βασικό ρόλο στην εκπαίδευση και αυτόματα το σχολείο μετατρέπεται σε χώρο για περίπατο. Ακούγεται συχνά ότι χωρίς φροντιστήριο δεν μπορείς να μπεις στα Α.Ε.Ι.. Τα παιδιά με δύσκολη οικονομική κατάσταση τι θα κάνουν; θα τελειώσουν όπως όπως το σχολείο και θα κοιτάξουν για μια μόνιμη δουλειά ή θα προσπαθήσουν να μπουν σε κάποιο Τ.Ε.Ι. αντί για το πανεπιστήμιο. Αν η Κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται για το μέλλον της νέας γενιάς, δεν ενδιαφέρεται για το μέλλον της χώρας. Αντίστοιχα και η νεολαία δεν θα δείξει ενδιαφέρον, για το πώς εξελίσσεται η χώρα, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπουν οι Έλληνες τη χώρα τους, ψάχνοντας για τη σύντομη οικονομική ανάπτυξη τους. Παράλληλα, ακούσαμε τον κ. Σημίτη να λέει ότι η χώρα συνεχίζει την ανάπτυξη σε όλους τους τομείς. Η αιτία του προβλήματος σχετικά με τα φροντιστήρια είναι η ανικανότητα των καθηγητών να προσφέρουν τις απαιτούμενες γνώσεις στους μαθητές. Ποια αύξηση ζητά ο Έλληνας καθηγητής, αφού η κατάσταση στα ελληνικά σχολεία χειροτερεύει; Η εκπαίδευση των καθηγητών δεν σταματά με την αποφοίτηση από το πανεπιστήμιο, θα πρέπει να παρακολουθούν την πρόοδο σε όλους τους κλάδους της επιστήμης. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει κάθε χρόνο το Υπουργείο Παιδείας να οργανώνει συγκεντρώσεις, όπου θα μελετώνται τα τελευταία γεγονότα. Ήκουσα από κάποιους συναδέλφους ότι τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο περισσότερο για διασκέδαση παρά για απόκτηση βασικών γνώσεων. Σε αυτό δεν φταίει μόνο το σχολείο αλλά και η οικογένεια, που δεν μπόρεσε να εμφυσησει στο παιδί την αγάπη για το βιβλίο από μικρή ηλικία και, βεβαίως, και κάποιες παρέες. Το να σκέφτεσαι για το μέλλον είναι πολύ καλό. Το να απορροφάς κάτι ευχάριστο από το παρελθόν και να το συνδυάζεις με τα σχέδια για το μέλλον είναι ακόμη καλύτερο. Δεν μπορώ να φανταστώ τον πολιτισμό χωρίς την παράδοση. Η Ελλάδα θα πρέπει να στηρίξει την παράδοση της για να μπορούμε με υπερηφάνεια να πούμε ότι είμαστε ένα από τα σημαντικότερα κράτη στην ιστορία του πολιτισμού. Τέλος, θα ήθελα να πω ότι κάθε παρέμβαση της Εκκλησίας δημιουργεί προβλήματα. Ο λαός επιλέγει την Κυβέρνηση για να ελέγχει τα πράγματα της χώρας και όχι την Εκκλησία. Στην παγκόσμια ιστορία υπήρξαν χρονικά διαστήματα που η Εκκλησία είχε τη μεγαλύτερη δύναμη, αυτό όμως οδήγησε το λαό στην κατάρρευση. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Βύρων Γοργογιέτας έχει το λόγο. ΒΥΡΩΝ ΓΟΡΓΟΓΙΕΤΑΣ (Α' Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ και εγώ στο θέμα της γλώσσας, αυτό το μοναδικό κεφάλαιο που είχαμε την τύχη να είναι δικό μας και εμείς όχι μόνο δεν το αξιοποιούμε, αλλά το καταστρέφουμε. Αν μαζευτούν οι μεγαλύτεροι επιστήμονες του κόσμου και χρησιμοποιήσουν τα καλύτερα κομπιούτερς του κόσμου, είναι σίγουρο ότι δεν θα μπορέσουν να δημιουργήσουν μια γλώσσα πιο πλήρη και άρτια από τη δικιά μας. Θα σας φέρω μερικά παραδείγματα. Δημοσιεύτηκε σε μια εφημερίδα ότι τα υψηλόβαθμα στελέχη εταιρείας υπολογιστών υποχρεώνονται να μάθουν αρχαία ελληνικά. Επίσης, κάποιοι Βάσκοι Ευρωβουλευτές έδωσαν μάχη για να περάσει η Ελληνική ως επίσημη γλώσσα της Ε.Ε.. Εμείς, όχι μόνο δεν γεμίσαμε την χώρα πανεπιστήμια για να έρχονται οι ξένοι να μαθαίνουν τη γλώσσα μας, την ιστορία και τον πολιτισμό μας, αλλά αντιθέτως τα παιδιά μας φεύγουν στο εξωτερικό για να σπουδάσουν. Πηγαίνουν μάλιστα σε γειτονικές χώρες και γίνονται δάσκαλοι και μετά έρχονται εδώ να μας διδάξουν. Η αξία ενός

ανθρώπου φαίνεται όταν αναγνωρίζει τα λάθη και προσπαθεί να τα διορθώσει. Στο θέμα της γλωσσάς έχουν γίνει τραγικά λάθη, αφού χωρίσαμε τη γλώσσα μας σε αρχαία και νέα ελληνική. Λέμε πως δεν καταλαβαίνουμε ένα αρχαίο κείμενο, πώς να το καταλάβουμε όμως, όταν οι καθηγητές μας δεν το διδάσκουν σωστά και μας το παρουσιάζουν σαν κάτι ξένο, κάτι νεκρό. Δεν φταίνε ούτε αυτοί, αυτά τους διδάξανε αυτά μας μαθαίνουν. Επιμορφώστε τους, ξοδέψτε χρήματα για την παιδεία, είναι έξοδα πού θα πιάσουν τόπο. Ο Αντώνης Τρίτσης έλεγε ότι θα βάλει τα αρχαία στο δημοτικό. Μήπως κάτι ήξερε; Ας αφυπνιστούμε, ας δώσουμε στη γλωσσά μας τη θέση που της αξίζει στο παγκόσμιο στερέωμα. Σίγουρα, όσοι έχουν ανοικτό μυαλό θα μας ευγνωμονούν. Προπάντων, ας μάθουμε εμείς ελληνικά. Χρησιμοποιώντας σωστά τη γλωσσά μας, θα ανοίξουν μπροστά μας καινούριοι δρόμοι, δρόμοι φωτεινοί. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η σημερινή συνεδρίαση. Η συνεδρίαση μας θα συνεχίσει αύριο στον ίδιο χώρο. Έφηβοι που δεν μπόρεσαν να μιλήσουν σήμερα θα έχουν ίο χρόνο στην αυριανή συνεδρίαση να πρωτολογήσουν και θα συνεχίσουμε με τις δευτερολογίες. Τέλος, και περί ώρα 19.00 λύθηκε η συνεδρίαση. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

184

ΠΡΑΚΤΙΚΟ Στην Αθήνα σήμερα, 18 Σεπτεμβρίου 2001, ημέρα Τρίτη και ώρα 09.25 μ.μ., στην Αίθουσα Γερουσίας (Ιος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Καρδίτσας κ. Βασιλείου Τσίλικα, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη, της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΣΤ' Σύνοδος 2000 2001 (3η συνεδρίαση). Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αγριμάκη Έλκηστη (Ν. Χίου), Γάκου Ελένη (Ν.Λαρίσης), Γαργάλη Πολυξένη (Α' Αθήνας), Γαρμπή Αμιλία (Α' Αθήνας), Γεωργακάκου Μαργαρίτα (Β' Αθήνας), ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ Εύη (Ν. Ρεθύμνης), Γκορλίτσα Ανατολή (Β' Θεσσαλονίκης), Γοργογιέτας Βύρωνας (Α' Πειραιά), Δανέζης Λάζαρος (Β' Πειραιά), ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ Ανδρέας (Λεμεσός Κύπρος), ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Μαρία (Ν. Καβάλας), Καλαφάτης Δημήτρης (Α' Αθήνας), Αθανασιάδου Χριστίνα (Επικρατείας), Κάλλη Έλλη (Ν. Κορινθίας), Κανελλοπούλου Ευσταθία (Α' Αθήνας), Κανταρίδου Φωτεινή (Β' Αθήνας), ΚΑΠΑΚΤΣΗ Στεφάνια Αγγελική (Β' Αθήνας), ΚΑΡΑΠΑΛΗ Αθηνά (Α' Θεσσαλονίκης), Κεσέν Συράκος Ιωάννης (Α' Αθήνας), Κουβελετσίου Μαρία (Ν. Τρικάλων), Κούνα Αγγελική (Ν. Ηλείας), ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ Φώτιος (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούκου Αργυράκη Αγγελική (Β' Αθήνας), Αποστολικού Αντιγόνη (Β' Αθήνας), Κυριακοπούλου Ευγενία (Ν. Φθιώτιδας), Κυριλλίδη Αλεξία (Ν.Λαρίσης), Κώνστα Κυριακή (Ν. Βοιωτίας), ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ Βλαντισλάβ (Β' Αθήνας), Λιάγκας Νικόλαος (Ν. Κορινθίας), Μπογιατζής Ιωάννης (Αυστραλία), Λιάκου Ειρήνη (Β' Αθήνας), Λουπασάκης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Χανίων), Νεοκλέους Λίνα (Λεμεσός Κύπρος), Μάνου Ευαγγελία (Ν. Ηλείας), Νικολάου Χρυστάλλα (Λάρνακα Κύπρος), Μαρή Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΠΑΝΤΑΖΗ Ζωή (Γερμανία), ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ Κωνσταντίνος (Υπόλοιπο Αττικής), Αρβανίτη Μαρία (Ν. Αχαΐας), Μόσχου Μαρία (Ν. Φωκίδας), Περικλέους Χρυστάλλα (Λεμεσός Κύπρος), Μπαλωμένου Όλγα (Ν. Ιωαννίνων), ΜΠΑΤΣΑΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ (Ν. Ημαθίας), ΜΠΑΤΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ (Α' Θεσσαλονίκης), ΝΑΣΣΗΣ Νικόλαος (Ν. Αρκαδίας), Νικολαΐδης Πάυλος (Β' Αθήνας), ΝΤΕΛΑΚΗ Μαρία (Ν. Ηρα

κλείου), Ξενάκη Ελευθερία (Ν. Πέλλας), Παλιοσπύρου Ιωάννα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Μαρίνα (Ν. Ηρακλείου), Βαρελάς Ιορδάνης (Ν. Ξάνθης), Παπαδοπούλου Μαρία (Ν. Σερρών), Παπαθεοδώρου Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Παππάς Νεκτάριος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Παραλίδου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Πεταλάς Στέφανος (Ν. Πέλλας), Πράσινος Παναγιώτης (Ν. Μεσσηνίας), Ρήγας Νικόλαος (Ν. Λαρίσης), ΡΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Αρκαδίας), Σαββοπούλου Αναστασία (Α' Πειραιά), Σιούτης Γιάννης (Β' Αθήνας), ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΣΙΣΚΟΥ Λήδα Ευφροσύνη (Ν. Ημαθίας), Σπύρου Δημήτριος (Ν. ΄ρτας), Σωμαράκης Χριστόφορος (Ν. Ηρακλείου), ΤΑΛΙΟΥΡΙΔΟΥ Σελβίρα (Ν. Σερρών), ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ Ροδάνθη (Υπόλοιπο Αττικής), Τσιάμης Νικόλαος (Β' Αθήνας), Τσίνα Ζωή (Ν. Καρδίτσας), Βιολιτζή Κωνσταντίνο (Α' Θεσσαλονίκης), Βλαχονικολός Σταύρος (Ν. Μεσσηνίας) και Βουτσινά Κατερίνα (Α' Αθήνας). Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε ο Καθηγητής κ. Ιωάννης Μαρκαντώνης μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων». ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αρχίζουμε τη συνεδρίαση και όπως συμφωνήσαμε κατά τη χθεσινή συνεδρίαση, σήμερα θα τοποθετηθούν οι 5 συνάδελφοι σας που είχαν εγγραφεί εκπρόθεσμα με κανονικό χρόνο και θα συνεχίσουμε με τις δευτερολογίες. Το λόγο έχει η έφηβος Βουλευτής ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΙΟΥ. ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΙΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες καλημέρα. Λαμβάνοντας το φάκελο της Βουλής που μας καλούσε όλους εδώ, ομολογώ ότι άρχισα να ετοιμάζω ένα θέμα για το κράτος και τη θρησκεία. Έχω ακούσει τις απόψεις όλων σας και ομολογώ ότι είναι άξιες επαίνου, αλλά άλλαξα χθες γνώμη. Δε θα προβώ σε γενικότητες, ούτε θα ξεφύγω από τα θέματα που αφορούν την Επιτροπή μας. Θα σας παραπέμψω στη Σύνοψη Κειμένων της Στ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων. Στη σελίδα 18, όπου με προφητικά λόγια στις επισημάνσεις για το θέμα του πολιτισμού, ένας συμμαθητής μας θέτει ένα συγκεκριμένο ερώτημα. Η παγκοσμιοποίηση εγκυμονεί κινδύνους για τον πολιτισμό μας; Αγαπητοί έφηβοι, κατακτήσαμε το βάρβαρο και πανίσχυρο Λάτιο με το πνεύμα και τον πολιτισμό μας. Διδάξαμε στην οικουμένη βασικές αρχές που πηγάζουν από την ελληνική σοφία και παράδοση, όπως η δημοκρατία, η ελευθερία και η δικαιοσύνη. Αναπτύξαμε την Τέχνη και τα Γράμματα. Προσφέραμε επιστήμη, δώσαμε γνώση και χαρίσαμε ένα ανεκτίμητο δώρο ενοποίησης και συνοχής, τους ολυμπιακούς αγώνες, που ενέπνευσαν τον ποιητή μας Κωστή Παλαμά και είπε: Αρχαίο Πνεύμα Αθάνατο του Ωραίου, του Μεγάλου και του Αληθινού. Δυστυχώς, όμως, δεν καταφέραμε

185

να διδάξουμε στον κόσμο ότι το ολυμπιακό πνεύμα επιβάλλει διακοπή πολέμων και διαπλοκών. Ότι τα τείχη πέφτουν προς τιμήν των νικητών και ότι δόξα και τιμή είναι μονάχα το στεφάνι ελιάς. Αν ζούσε σήμερα ο ποιητής μας, θα βλέπαμε με λύπη το στίχο αυτόν να αλλάζει και θα έλεγε με τραγικότητα: Σύγχρονο Ολυμπιακό Πνεύμα των συμφερόντων, της τηλεθέασης και της κόκα κόλα. Αγαπητοί έφηβοι, ας μη ξεγελιόμαστε, δεν βρισκόμαστε σήμερα στην Αρχαία Ελλάδα και ό,τι έχει απομείνει να θυμίζει τη χρυσή εκείνη εποχή της ιστορίας μας, είναι μόνο τα αρχαιολογικά σημεία και τα σοφά λόγια. Σήμερα γινόμαστε μάρτυρες του φαινομένου της αδιαφορίας και της παρακμής, που οδηγεί σε ένα ξέφρενο παιχνίδι, χωρίς φραγμούς, κανόνες και όρια. Βλέπουμε μπροστά σία μάτια μας να καταρρέουν οι μεγάλες αξίες και ιδέες που στήριζαν τον πολιτισμό μας. Παγκοσμιοποίηση. Ίσως ο μεγαλύτερος κίνδυνος που θα αντιμετωπίσουν αύριο τα απομεινάρια του πολιτισμού μας. Μας είπαν, ότι είναι η συνοχή και η συνύπαρξη δημοκρατικών λαών, πολιτισμών και θρησκειών ή διαφορετικών λαών. Στην πραγματικότητα, είναι η επίδειξη της επιβολής μιας κυριαρχίας της ύλης πάνω στο πνεύμα, εκεί όπου παραγκωνίζεται η ελευθερία των ατόμων και των κρατών, με μοναδικό σκοπό την απόκτηση μεγαλύτερου οικονομικού κέρδους. Η συνύπαρξη πολλών ειδών πολιτισμού, δημιουργεί σύγκρουση ανάμεσα τους. Φοβάμαι ότι τα χρόνια που θα ακολουθήσουν θα κληθούμε να

αντιμετωπίσουμε κινδύνους εμπλοκής και την αναπόφευκτη καταστροφή πολιτισμών. Βλέπω ένα ένα τα μελλοντικά θύματα να μπαίνουν σε λίστα αναμονής. Προτείνω, στη σύγκρουση αυτή η χώρα μας και ο πολιτισμός μας να κρατήσει στάση ουδετερότητας και να μην έχει καμία ανάμειξη. Να περιμένει υπομονετικά να κατακτήσει τη νέα Ρώμη και τους νέους βαρβάρους με το ελληνικό πνεύμα και τις πανανθρώπινες αξίες, που αυτό πρώτο δίδαξε. Δεν πρέπει να δώσουμε άλλοθι σε κανένα πολιτισμό, σε καμία ιδεολογία και σε καμία θρησκεία. Ο φανατισμός, όλοι γνωρίζουμε ότι οδηγεί στον παραλογισμό. Αλήθεια, που πήγαν η Παιδεία, η Μόρφωση, τα φώτα που ο πολιτισμός μας με χαρά πρόσφερε και γιατί δεν αποδίδουν καρπούς; Γιατί δε σταματούμε την επερχόμενη καταστροφή; Πριν κλείσω, θα ήθελα να κάνω μια τελευταία επισήμανση. Σήμερα, δε θα θρηνούσε κανείς από μας τα θύματα της 11ης Σεπτεμβρίου, εάν προηγουμένως είχαμε πραγματικά θρηνήσει τα θύματα της Βοσνίας, του Ιράκ, της Παλαιστίνης και της Κύπρου. Με όλη τη δύναμη της ψυχής μας πρέπει να φωνάξουμε, να αγωνιστούμε και να συνειδητοποιήσουμε, ότι ο πολιτισμός και η θρησκεία του κόσμου, δε θα γίνουν όχημα για την καταστροφή, ίσως έτσι αύριο θα μπορέσουμε να αισθανόμαστε άνθρωποι. Τελειώνοντας και σεβόμενη την πρόταση του Προέδρου της Βουλής κ. Κακλαμάνη, να κρατήσουμε ενός λεπτού σιγή, εάν και είμαι αντίθετη, θα πρέπει και εγώ να προτείνω κάτι, εάν είμαστε όλοι σύμφωνοι. Αύριο στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, ας κρατήσουμε δύο λεπτά σιγής για τα μελλοντικά αδικοχαμένα θύματα που πολύ σύντομα θα υπάρξουν. Σας ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Δημήτριος Σπύρου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΥΡΟΥ (Νομόζ'ρτας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να εκθέσω τους προβληματισμούς μου σε ένα θέμα το οποίο δε θίχτηκε εκτενώς, που πιστεύω πως είναι πολύ σημαντικό και είναι ο αθλητισμός. Δε θα αναφερθώ στα προβλήματα που όλοι γνωρίζουμε και καθημερινά ακούμε, όπως η εμπορευματοποίηση του αθλητισμού ή η χρήση απαγορευμένων ουσιών ή ο φανατισμός, αλλά θα αναφερθώ σε κάτι που θεωρώ ακόμα πιο σημαντικό, την απομάκρυνση των νέων όλο και περισσότερο από τον αθλητισμό. Παρ' ότι αιώνες πριν, οι προγονοί μας, μας δίδαξαν το ρητό «νους υγιής εν σώματι υγιεί» και οι ίδιοι φρόντισαν για την υιοθέτηση του ως τρόπου ζωής, εμείς αδιαφορούμε για τη σωματική μας υγεία και προσπαθούμε απεγνωσμένα να προσφέρουμε πληθώρα γνώσεων και πληροφοριών στον εαυτό μας, με την πεποίθηση ότι με τον τρόπο αυτό διευρύνουμε τους πνευματικούς μας ορίζοντες και βελτιώνουμε το πνευματικό μας επίπεδο. Όμως, στην πραγματικότητα, αυτό που κάνουμε, είναι να αδιαφορούμε για κάτι επίσης άμεσο και σοβαρό, τη σωματική υγεία, η οποία συνεπάγεται και την πνευματική. Η καθημερινότητα μας βρίσκει πανικόβλητους να τρέχουμε από τα σχολεία στα φροντιστήρια και να πασχίζουμε να εντάξουμε όλες τις δραστηριότητες μας στις 24 ώρες της ημέρας. Αδύνατον. Ο μαθητής των 16 και 17 χρόνων έχει ανάγκη από ξεκούραση και προσωπικό χρόνο. Επιθυμεί να ασχοληθεί και με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα του, όπως ο αθλητισμός. Από την άλλη πλευρά, οι γονείς, αγωνιώντας για το μέλλον των παιδιών τους, μεταδίδουν το άγχος τους, με αποτέλεσμα η κατάσταση να χειροτερεύει για εμάς τους μαθητές. Μοναδικός στόχος είναι η εισαγωγή σε κάποιο πανεπιστήμιο. Ποιος, όμως, ενδιαφέρθηκε ουσιαστικά για τις κλίσεις και τις ικανότητες μας; Ποιος μας εμπύχωσε και μας παρότρυνε να ασχοληθούμε και με τον αθλητισμό; Δυστυχώς, κανείς δεν εξετάζει την περίπτωση να είναι ουσιαστικό μας ενδιαφέρον ο αθλητισμός. Ίσως, γιατί θεωρούν ότι θα παραμελήσουμε τις σχολικές και τις άλλες υποχρεώσεις μας. Δεν έχουν και άδικο, διότι ο αθλητισμός απαιτεί θυσίες και χρόνο, τον οποίο δεν διαθέτουμε. Ταυτόχρονα, η αντίληψη που επικρατεί, ότι οι αθλητές ε(

ναι άτομα χωρίς μόρφωση και καλλιέργεια αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για κάθε νέο, που θα ήθελε να ασχοληθεί με τον αθλητισμό. Επιπλέον, το σχολείο δεν μας ωθεί προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά αντίθετα μας απομακρύνει. Το μάθημα της γυμναστικής είναι

σαν να έχει καταργηθεί, καθώς της περισσότερες των περιπτώσεων θεωρείται ώρα ξεκούρασης μπροστά στο φορτωμένο πρόγραμμα της ημέρας. Η υλικοτεχνική υποδομή δεν είναι η καλύτερη δυνατή, ίσως να είναι και ανύπαρκτη, και οι καθηγητές φυσικής αγωγής δεν έχουν το ζήλο και τη διάθεση, ώστε να προσελκύσουν τα παιδιά. Το μάθημα της ολυμπιακής παιδείας, που διδάσκεται εδώ και ένα χρόνο, με αφορμή τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στη χώρα μας, είναι αποκλειστικά θεωρητικό και δεν μας κεντρίζει το ενδιαφέρον. Τι έχει, λοιπόν, μεγαλύτερη σημασία; Η θεωρία ή η πράξη; Θα πρέπει να ενεργοποιηθούμε και να κάνουμε τον αθλητισμό τρόπο ζωής. Θα πρέπει, όμως, και εσείς να μας βοηθήσετε. Να μας δώσετε χρόνο και χώρο να αναπνεύσουμε, να σηκωθούμε για λίγο από τα θρανία στα οποία είμαστε όλη την ημέρα. Να μας παροτρύνετε, να μας προσφέρετε κίνητρα και υποδομή. Πλησιάζει ο καιρός που το όνειρο όλων μας θα γίνει πραγματικότητα: Οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα επιστρέψουν στη χώρα που τους γέννησε. Δεν νομίζετε ότι θα πρέπει να δείξουμε την καλύτερη δυνατή εικόνα; Και αυτό πώς θα γίνει; Θα γίνει με τη μεγαλύτερη συμμετοχή νέων αθλητών. Έχουμε ανάγκη από το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή νέων ανθρώπων, με ελπίδες και οράματα, προκειμένου να μη σβηστεί το αθλητικό ιδεώδες. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Λίνα Νεοκλέους. ΛΙΝΑ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ (Λεμεσός Κύπρος): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, η ελληνική γλώσσα είναι πατρίδα, είναι ο φορέας του πολιτισμού, η ψυχή μας στις διαχρονικές εκφράσεις της και η μη συνειδητοποίηση αυτού του γεγονότος από τη νεότερη γενιά, οδηγεί στην παραγκώνιση της και σε σημείο, που να μην τη χαιρείται, να μην την εκτιμά. Αν θέλουμε, λοιπόν, να σταματήσουμε αυτήν τη λεξιπενία, πρέπει συλλογικά να αναλάβουμε μια σταυροφορία έργων και λόγων για τη διαφύλαξη της ελληνικής μας γλώσσας, κτυπώντας το πρόβλημα στη ρίζα του. Ευθύνη γι' αυτό δεν έχουμε αποκλειστικά μόνο εμείς οι Νεοέλληνες, αλλά και οι φορείς γνώσεως, το σχολείο και γενικότερα το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Πολύ καλό θα ήταν αν προστίθεντο επιπλέον ώρες στο μάθημα των νέων ελληνικών, αφιερωμένες αποκλειστικά σε λεξιλογικές ασκήσεις, όπου θα πραγματοποιείται από τους μαθητές η ετυμολογία τους, η σημασιολογία τους, ο σχηματισμός προτάσεων. Μ' αυτόν τον τρόπο, οι Νεοέλληνες θα αποκτήσουν πλούσιο λεξιλόγιο, που θα τους βοηθήσει σημαντικά στον τρόπο έκφρασης τους. Μέλημα του Υπουργείου Παιδείας θα πρέπει να είναι η αύξηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών. Οι ρίζες της ελληνικής γλώσσας, που με τα αρχαία ελληνικά κείμενα και τη σπουδή τους οξύνουν όσο και τα μαθηματικά τη νόηση του ανθρώπου, γεωργούν το συναίσθημα, ευρύνουν τις εσωτερικές διαστάσεις του ανθρώπου και εμπλουτίζουν το νεοελληνικό λεξιλόγιο μας. Αυτό όμως δε φτάνει. Επιβάλλεται η πρωτότυπη διδασκαλία αυτού του μαθήματος για να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και να μην καταντήσει ένα ανιαρό και ανεπιθύμητο μάθημα. Μια τάση που παρατηρείται πιο έντονα στην Κύπρο παρά στην Ελλάδα, είναι η χρήση ξένων επιγραφών στις πινακίδες καταστημάτων, εστιατορίων, ξενοδοχείων και αλλού. Με μια βόλτα στις τουριστικές περιοχές της Κύπρου ξεχνώ ότι είμαι στην Κύπρο. Επιπλέον, οι τιμοκατάλογοι στα περισσότερα εστιατόρια είναι, κυρίως, γραμμένοι στην αγγλική γλώσσα. Το ίδιο συμβαίνει και με τα αποτελέσματα των ιατρικών αναλύσεων. Πρέπει, επιτέλους, η ξενομανία να σταματήσει και να αρχίσει να επιδεικνύεται η ελληνική γλώσσα και το ελληνικό στοιχείο. Να υπάρξει νομοθεσία που να επιβάλλει στους παραγωγούς κυπριακών προϊόντων και προϊόντων που εισάγονται από το εξωτερικό την αναγραφή τουλάχιστον των συστατικών στα ελληνικά. Όσον αφορά τους τιμοκαταλόγους και τις πινακίδες, θα πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική εγγραφή αρχικά στα ελληνικά και μετέπειτα σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα. Ένα άλλο φαινόμενο έντονο στον κυπριακό χώρο, που από τους περισσότερους μας περνά απαρατήρητο, είναι η εργοδοσία αλλοδαπών, οικιακών βοηθών, για τη φροντίδα των παιδιών, που δεν έχουν πάει ακόμη σχολείο. Οι γονείς απουσιάζουν από το σπίτι, ενώ τα παιδιά, στην προσπάθεια τους να επικοινωνήσουν με τις αλλοδαπές εργοδότες (κυρίως ασιατικής καταγωγής με ελάχιστη γνώση, τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας)

αρχίζουν να υιοθετούν λέξεις αγγλικές συνδυασμένες με ασιατικές και επιπλέον ελληνικές. Είναι βασικό για τα μικρά παιδιά να μιλούν γνήσια τη γλώσσα τους, αλλά πώς μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο στην προκειμένη περίπτωση; Αυτό είναι καθαρά μέλημα των γονιών, οι οποίοι πρέπει να σκύψουν με έγνοια πάνω από αυτό το θέμα και να κατανοήσουν τις δυσκολίες, που θα έχουν να αντιμετωπίσουν τα παιδιά τους στη μετέπειτα ζωή τους, καθώς και τη βλάβη που προκαλεί αυτό το φαινόμενο στην ελληνική γλώσσα. Η Ευρώπη και αυτή με τη σειρά της πρέπει να σεβαστεί και να προστατεύσει την ιδιαιτερότητα και τον πλούτο της ελληνικής γλώσσας, με την ενθάρρυνση διδασκαλίας της και καθιέρωση της ως ισότιμης με τις άλλες ευρωπαϊκές στους διάφορους οργανισμούς, όπως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβού

187

λιο. Η Ευρώπη δεν έχει το δικαίωμα να μιλά για πολιτισμό χωρίς να υπενθυμίζει την ελληνική καρποφορία και ιδιαίτερα την ελληνική γλώσσα. Και σε μια ενωμένη Ευρώπη, η Ελλάδα πρέπει να κατέχει την πρώτη θέση, να είναι συνέταιρος με την ευγενέστερη καταγωγή. Η γοητεία του ζωντανού λόγου ακούγεται στο θέατρο, απολαμβάνεται μέσα από ένα πολιτισμένο διάλογο, διαβάζεται σε ένα καλό βιβλίο. Έτσι, σ' αυτά τα στοιχεία πρέπει να στρέφεται το βλέμμα μας, Νεοέλληνες, και το ενδιαφέρον μας για την περαιτέρω διατήρηση της γλώσσας μας. Πρέπει, επιτέλους, να σταματήσει αυτή η εισροή των ξενισμών, που νοθεύουν και κιβδηλεύουν τη γλώσσα μας, με αποτέλεσμα οι λέξεις να χάνουν το πραγματικό τους νόημα. Εξάλλου, οι προγονοί μας, μας έδωσαν γλώσσα ελληνική ως κληροδότημα, «στις αμμουδιές του Ομήρου», για να μη χρειαστεί να μεταφράσουμε το «παρά θιν' αλός» με τα ξενικά «μπιτς» και «πλαζ». Πρέπει να πάψουμε να έχουμε πρότυπα ξένα, που δημιουργήθηκαν για τις ανάγκες των λαών της ομίχλης, διότι είμαστε ένας λαός «υφασμένος» από ήλιο και θάλασσα και μιλάμε τη γλώσσα του φωτός και της θάλασσας. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η γλώσσα είναι πατρίδα και, αν τη χάσουμε, θα γίνουμε απάτριδες με δική μας ευθύνη. Έτσι επιβάλλεται, Νεοέλληνες, την όλο και πιο μεγάλη αγάπη μας προς την ελληνική γλώσσα («τη γλώσσα μου έδωκαν ελληνική») οφείλουμε να την παραδώσουμε στις επόμενες γενιές ελληνική. Άλλωστε, ας μην ξεχνάμε ότι ο αγώνας για διατήρηση της είναι άγριος, αδυσώπητος και αδιάκοπος αγώνας κυμάτων των ξένων γλωσσών πάνω στην ελληνική, που στέκει σα βράχος και σαν απόρθητο τείχος και «η πάλη της ελληνικής γλώσσας μοιάζει με την πάλη του Διγενή με το Χάρο, με τη διαφορά, όμως, ότι στο τέλος ο γλωσσικός Διγενής βγαίνει νικητής». Επομένως, ας θέσουμε ως πρωταρχικό μας στόχο και μοναδική έγνοια τη γλώσσα μας. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Παπαδοπούλου. ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Σερρών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να αναφερθώ στο σχολείο, ως σύστημα, αλλά και ως κτήριο, θα κάνω μία σύγκριση των σχολείων της Ελλάδας με του εξωτερικού. Υπάρχουν πολλά σχολεία στην Ελλάδα, όπου επικρατεί μία κατάσταση απελπιστική. Έχω δει σχολεία που δεν υπάρχει αυλή και οι μαθητές αναγκάζονται να κάθονται στα πεζοδρόμια στη διάρκεια των διαλειμμάτων. Μια συνάδελφος από τη Θεσσαλονίκη είπε ότι το σχολείο της είναι σαν φυλακή. Από κάποιον από την Κρήτη ειπώθηκε ότι το σχολείο τους προοριζόταν να γίνει φυλακή. Εγώ θα σας ρωτήσω, ποιος από εσάς θέλει να πηγαίνει στο σχολείο; Ποιος από εσάς περνάει ευχάριστα και δεν βαριέται στο σχολείο; Ποιος από εσάς δεν έφθασε σε μελαγχολία, όταν έφθασε ο καιρός να ξαναρχίσει το σχολείο; Πώς να θέλεις, όμως, να πας στο σχολείο, όταν το μόνο που δεν κάνει είναι να προδιαθέτει θετικά το μαθητή, αλλά και τον καθηγητή; Έχετε βρεθεί ποτέ σε σχολείο του εξωτερικού; Σε μία τεράστια έκταση υπάρχει το κτήριο του σχολείου, σε ευχάριστα χρώματα, με την αυλή, με τα γήπεδα, τα γυμναστήρια, το πράσινο, ακόμη και με το εστιατόριο, όπου μπορούν να τρώνε οι μαθητές. Ο κάθε καθηγητής έχει τη δική του τάξη, κατάλληλα διαμορφωμένη με το μάθημα, οργανωμένη με χημεία, τηλεοράσεις, μουσικά όργανα, υπολογιστές, βιβλιοθήκες και ό,τι εμείς έχουμε δει μόνο στη φαντασία

μας. Μπορεί οι σχολικές ώρες να διαρκούν εξήντα λεπτά και να είναι περισσότερες από τις δικές μας, όμως, σκεφθείτε ότι κάνουν ένα διάλειμμα για φαγητό το μεσημέρι. Επίσης, το μάθημα είναι πολύ αποδοτικό και τα μαθήματα της επόμενης μέρας, τα διαβάζουν εκεί. Το αποτέλεσμα είναι, το απόγευμα που γυρνούν σπίτι τους να έχουν ένα πολύτιμο αγαθό, που εμείς το έχουμε στερηθεί εδώ και πολλά χρόνια, και είναι ο ελεύθερος χρόνος. Πώς, λοιπόν, εμείς, που ξέρουμε την κατάσταση που επικρατεί στο εξωτερικό, να θέλουμε να πάμε με όρεξη στο σχολείο για μάθημα; Λέμε ότι ανήκουμε στην Ενωμένη Ευρώπη. Άρα, όλη την Ευρώπη θα έχουν το «ευρώ» ως κοινό νόμισμα. Σε τι χρησιμεύει ένα κοινό νόμισμα, όταν υπάρχουν τόσες μεγάλες διαφορές στην παιδεία; Αυτή η κατάσταση που επικρατεί σήμερα, πρέπει να σταματήσει. Τα φροντιστήρια πρέπει να εξαλειφθούν, γιατί είμαστε από τις λίγες ευρωπαϊκές χώρες, που έχουν φροντιστήρια. Στις υπόλοιπες χώρες δεν πηγαίνουν σε φροντιστήριο, ούτε καν για ξένες γλώσσες. Έχουμε χάσει την αθωότητα της ηλικίας μας και έχουμε αρχίσει να ωριμάζουμε σε μικρότερη ηλικία. Δεν μιλάω μόνο για εμάς τους εφήβους, αλλά και για τα μικρότερα παιδιά. Πού είναι η ξεγνοιασιά, που έπρεπε να υπάρχει στη ζωή μας; Τα χρόνια τρέχουν και εμείς αυτή την ηλικία, δεν μπορούμε να την χαρούμε. Αυτό που δεν καταλαβαίνω εγώ, είναι το γεγονός ότι για την παιδεία αποφασίζουν ενήλικες. Πώς μπορούν αυτοί να ξέρουν ποιο είναι το καλό για εμάς; Γιατί δεν ρωτούν τους μαθητές τι θέλουν και τι χρειάζονται; Το αποτέλεσμα είναι οι μαθητές να δυσανασχετούν για το εκπαιδευτικό σύστημα και κάτι πρέπει να γίνει γι' αυτό. Ποιος, όμως, θα το πραγματοποιήσει; Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Σιούτης. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΟΥΤΗΣ (Β' Αθήνας): Μετά τη χθεσινή και προχθεσινή συζήτηση, μπορώ να πω ότι τα περισσότερα μορφωτικά προβλήματα καλύφθηκαν επιτυχώς. Εγώ, αν και είχα ετοιμάσει κάτι για να σας πω, δεν μπόρεσα να το τελειώσω. Αυτό γιατί κάθε βράδυ, γυρίζοντας στο σπίτι, μελετούσα. Προετοιμαζόμουν για το διαγώνισμα της φυσικής στο φροντιστήριο, το οποίο είναι προετοιμασμένο για την Τε

188

τάρτη, προετοιμαζόμουν για τα μαθηματικά της Πέμπτης και για τα Αγγλικά και τα Γαλλικά. Δυστυχώς, ο χρόνος είναι ελάχιστος, αρκετός για να μετατρέψει τα «θέλω» μου σε ασήμαντα συναισθήματα. Προτείνω περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Δεν ξέρω αν αυτός ο θεσμός αποκαλείται Βουλή των Εφήβων, όμως, εγώ είμαι παιδί και απαιτώ χρόνο. Ένα τραγούδι λέει ότι τα πιο ωραία πράγματα τα έζησα μικρός και πιστεύω ότι κανείς από εμάς δεν θα θέλει να θυμάται από την παιδική του ηλικία μόνο νόμους φυσικής και γραμματικές. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ξεκινήσουμε τις δευτερολογίες, έχουν εγγραφεί να μιλήσουν 19 Έφηβοι Βουλευτές, και με βάση τον Κανονισμό, προβλέπονται δύο λεπτά για την τοποθέτηση του καθένα. Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Νικολαΐδης Πάυλος. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα αναφερθώ στο θέμα της παραπαιδείας. Ο μόνος τρόπος να καταπολεμηθεί είναι με το να υπερνικήσουμε τα πλεονεκτήματα της παραπαιδείας με αυτά της κυρίως παιδείας. Τα πλεονεκτήματα της παραπαιδείας είναι τα ολιγομελή τμήματα, οι επιπλέον ώρες και οι ποιοτικότεροι καθηγητές. Τα ολιγομελή τμήματα και τις επιπλέον ώρες προσπάθησε να επιλύσει η ενισχυτική. Η ενισχυτική, όμως, σαν θεσμός, δε νομίζω ότι μπορεί να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, γιατί, εάν αποφασίσουν όλοι οι μαθητές να πάνε στην ενισχυτική, τότε δεν επαρκεί ούτε το εκπαιδευτικό προσωπικό, ούτε τα κτήρια, άρα, δεν μπορεί να λειτουργήσει. Γι' αυτό, προτείνω την πρόσληψη καθηγητών και περισσότερα κτήρια, ώστε να δημιουργηθούν ολιγομελή τμήματα. Για το δεύτερο πλεονέκτημα της παραπαιδείας μπορούν να γίνουν δύο πράγματα. Πρώτον, να επιμορφωθούν οι καθηγητές και δεύτερον, να γίνεται έλεγχος στους καθηγητές. Επίσης, να γίνονται πανελλήνια διαγωνίσματα από το Γυμνάσιο, ακόμη και από το Δημοτικό. Δεν είναι ανάγκη να φθάνουμε στη Β' Λυκείου και να μαθαίνουμε τότε να

γράφουμε διαγωνίσματα. Επίσης, προτείνω να θεσπιστούν ψυχολογικές εξετάσεις 'για όλους τους καθηγητές, καθ' όλη τη διάρκεια της καριέρας τους. Όσον αφορά στον αθλητισμό, στα σχολεία δεν έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα, θα μπορούσαν να θεσπιστούν επισκέψεις σε τοπικά προσφερόμενες κτηριακές εγκαταστάσεις για να αθληθούν οι νέοι και να πριμοδοτούνται από το κράτος, όταν ο νέος θέλει να ασχοληθεί με κάτι άλλο εκτός από το μπάσκετ/βόλλεϋ ποδόσφαιρο. Επίσης, προτείνω να υπάρχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία, ακόμη και από το δημοτικό. Φυσικά, δεν είναι μόνο οι ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και τα αφροδίσια νοσήματα που αφορούν τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, αλλά και τόσα άλλα ψυχολογικά θέματα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ιορδάνης Βαρελάς. ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΒΑΡΕΛΑΣ (Ν. Ξάνθης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές. Μετά την περσινή μου εμπειρία στο βήμα αυτό, αισθάνομαι ιδιαίτερη τιμή και χαρά που μου δίνεται η δυνατότητα να βλέπω όλους εσάς χαμογελαστούς, αλλά και απορημένους για το τι θα ακούσετε σήμερα από εμένα. Προέρχομαι από μία ακριτική περιοχή με πολλές αξιοσημάντες ιδιαιτερότητες. Στην πολυπολιτισμική μας Θράκη, εδώ και αιώνες συμβιώνουμε αρμονικά με το μουσουλμανικό στοιχείο. Τα τελευταία χρόνια, όμως, έχουν έρθει στην περιοχή μας και νεοπρόσφυγες αδελφοί μας Πόντιοι από τις χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης. Αντιλαμβάνεσθε ότι ένας μικρός ΟΗΕ βρίσκεται 800 χιλιόμετρα μακριά από εμάς που βρισκόμαστε εδώ. Εμείς οι νέοι, ανεξάρτητα από θρησκεία ή οποιαδήποτε άλλη διαχωριστική ταυτότητα, ζούμε, σπουδάζουμε, αθλούμεθα, διασκεδάζουμε μαζί. Είμαι υπερήφανος γιατί η πολιτιστική μου ταυτότητα εμπεριέχει τη διαφορετικότητα και την ανοχή στο άλλο. Φαντάζει άκρως ειδυλλιακή η περιγραφή μου, όμως, υπάρχουν και αρνητικά στοιχεία που θέλουν την κυβερνητική και πολιτική παρουσία για να επιλυθούν. Το ποσοστό αναλφάβητων στη μουσουλμανική μειονότητα είναι τρομακτικό και θα ήθελα να προτείνω κάποιες λύσεις εφικτές, ίσως όμως και ουτοπιστικές. Θα μου άρεσε να υπήρχαν στη ορεινή Ξάνθη χριστιανικά και μουσουλμανικά σχολεία αλφαριθμητισμού ενηλίκων. Θα μου άρεσε να λειτουργούν τμήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για άνδρες και γυναίκες που φτάνουν στην αγορά εργασίας ανενημέρωτοι και ανειδίκευτοι. Θα ήταν πολλαπλά ωφέλιμο να υπήρχαν χώροι, όπου θα γίνεται ενημέρωση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετά τη βασική εκπαίδευση. Το Υπουργείο Παιδείας δεν αποφασίζει να εμπλουτίσει το φτωχό μας Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο με τις ανάλογες σχολές που υπάρχουν και στα υπόλοιπα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της πατρίδας μας. Ενδεικτικά, θα σας αναφέρω ότι σε μία περιοχή με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος και με τους σπανιότερους υδροβιότοπος του πλανήτη, δεν υπάρχουν τμήματα γεωπονίας, δασοπονίας, βιολογίας κ.α.. Το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα χρήζει κάποιων αλλαγών και ρυθμίσεων που θα πρέπει σύντομα να εφαρμοστούν για να μην έχουμε τα φαινόμενα της επαναστατικής γυμναστικής έξω από το Υπουργείο. Θέλουμε ουσιαστικό και γόνιμο διάλογο με την αρμόδια πολιτική ηγεσία και ως μαθητικό κίνημα έχουμε θέσεις και προτάσεις. Ανοιχτά ζητήματα, όπως αυτό της ελάττωσης της διδακτέας ύλης, της έγκαιρης και έγκυρης ενημέρωσης εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων, επιστημονικό έλεγχο των παρεχό

189

μενών βιβλίων, καλύτερη οργάνωση της εκπαιδευτικής διδασκαλίας, θα πρέπει να κρίνονται και να αξιολογούνται από ειδικές επιτροπές, αν γίνεται, ακόμη και από τους μαθητές. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Γαργάλη Πολυξένη. ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΓΑΡΓΑΛΗ (Α' Αθήνας): Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να καταθέσω την άποψη μου σε θέματα πολιτισμού και παράδοσης και επειδή θεωρώ ότι η γλώσσα και ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται, είναι δείγμα πολιτισμού, θα αναφερθώ πρώτα σε αυτό το θέμα. Είναι γεγονός, πλέον, η αποστροφή του μαθητή και γενικότερα του Έλληνα πολίτη προς το βιβλίο. Δεν θα εξετάσω σε αυτή τη φάση το αίτιο του προβλήματος, που είναι συνήθως η έλλειψη χρόνου, αλλά το αποτέλεσμα και τη λύση του. Ως

επακόλουθο, λοιπόν, της τάσης αυτής του Νεοέλληνα, είναι η λεξιπενία, η οποία δεν οφείλεται μόνο στην απομάκρυνση μας από το βιβλίο, αλλά και στην υποβάθμιση της γλώσσας από τα Μ.Μ.Ε., καθώς και στην εισροή πολλών ξένων λέξεων, στη γλώσσα του Διαδικτύου κ.α.. Προτείνω, λοιπόν, να υπάρξει μια τηλεοπτική εκπομπή για τη σωστή εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, που θα ξεκινά, πρώτα απ' όλα, από τα βασικά και παράλληλα, τη σύσταση μιας επιτροπής έμπειρων και ειδικών επιστημόνων, που θα αναλάβουν να εξελληνίσουν ξένες λέξεις, που χρησιμοποιούνται ευρέως, καθώς και όρους πληροφορικής και τεχνολογίας. Να δοθεί στους μαθητές το δικαίωμα της ελεύθερης εισόδου σε όλα τα μουσεία και τα πολιτισμικά ιδρύματα. Αυτό θα εξάψει το ενδιαφέρον, έστω και μιας ομάδας παιδιών, που θα ήθελε να επισκεφτεί όλους αυτούς τους χώρους, αλλά δεν είχε την οικονομική ευχέρεια για να το κάνει. Επίσης, προτείνω τη δωρεάν μετακίνηση από και προς το σχολείο σε όλους τους μαθητές. Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής από τη Λάρισα κ. Ρήγας, αναφέρθηκε στο εκπαιδευτικό σύστημα που οραματίζεται. Δηλαδή, ότι είναι απαραίτητο να απαγορευθεί η διανομή διαφημιστικού υλικού φροντιστηρίων έξω από τα σχολεία, εάν πράγματι θέλουμε να πατάσουμε την παραπαιδεία και να στηρίξουμε την πρόσθετη διδακτική στήριξη. Οι πολιτισμικές εκδηλώσεις που ζητούσαμε χρόνια τώρα, οργανώνονται, αλλά κανένας δεν θεωρεί σκόπιμο να μας ενημερώσει, αφού οι πολιτισμικές εκδηλώσεις έχασαν πια κάθε αξία, μπροστά στη βαθμοθηρία και στο άγχος των εξετάσεων, ο πολιτισμός έρχεται πια σε δεύτερη μοίρα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος ἴης Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Κεσέν Συράκος Ιωάννης. ΣΥΡΑΚΟΣ-ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΣΕΝ (Α' Αθήνας): Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ στον καινούργιο ρόλο που καλείται να παίξει ο εκπαιδευτικός στην εποχή μας. Οι νέοι σήμερα δέχονται έναν καταγισμό πληροφοριών από τα Μ.Μ.Ε.. Από την εποχή των σοφιστών και των παιδοτριβών μέχρι σήμερα έχουν συμβεί πολλές κοινωνικές μεταβολές. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας σηματοδοτεί το αποκορύφωμα αυτών των μεταβολών. Το σχολείο, μια από τις πρώτες μορφές κοινωνίας που έρχεται σε επαφή ο άνθρωπος, πρέπει να αποτελέσει πηγή ελευθερίας, καθώς και πρότυπο της ευρύτερης κοινωνίας. Ο καθηγητής έχει έναν ιδιαίτερο ρόλο από την πυρπολούμενη σήμερα σύγχρονη εκπαίδευση, έχει την υποχρέωση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης πραγματικότητας, καθώς αντιμετωπίζει τον πικρόχολο πόλεμο των Μ.Μ.Ε., που καθημερινά βομβαρδίζουν εμάς τους μαθητές με πληθώρα πληροφοριών. Ο καθηγητής, ως φορέας της άμεσης γνώσης, έχει την υποχρέωση να καθοδηγήσει και να αναπτύξει την κρίση και τον προβληματισμό των παιδιών, ούτως ώστε οι μαθητές να μπορούν να ανταποκριθούν σε επικείμενες καταστάσεις. Το αποκορύφωμα του έργου του καθηγητή είναι να φτάσει ο μαθητής σε σημείο τέτοιο, ώστε να μπορεί να αξιολογεί τις πληροφορίες που παίρνει, να τις κρίνει και να ξεχωρίζει την αλήθεια και το ουσιώδες. Ο καθηγητής είναι υποχρεωμένος να παραδώσει τη γνώση στο μαθητή, σαν μόνιμο ιερό απόκτημα και να του δώσει τη δυνατότητα να καταλάβει πως η γνώση έχει κυρίως χρηστική αξία. Ακόμη ο καθηγητής πρέπει να παραδώσει ως ιερή παρακαταθήκη στο μαθητή ότι η γνώση δε μεταδίδεται μόνο από τα βιβλία, αλλά και από την ίδια τη ζωή. Στη σύγχρονη κοινωνία, η επιλογή προτύπου, καθώς και η ανάληψη πρωτοβουλίας, αποτελούν δύο από τα μεγαλύτερα προβλήματα του νεανικού πληθυσμού. Τα μη υγιή πρότυπα που προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε. συντελούν συγχρόνως στην αμαύρωση της πρωτοβουλίας, τα πρότυπα γίνονται στερεότυπα και οι πρωτοβουλίες κοινές. Ένας ακόμη στόχος του καθηγητή είναι η αποβολή της αυθεντίας. Έτσι γίνεται πιο προσιτός στους μαθητές, οι οποίοι μπορούν πιο εύκολα να του εκμυστηρευτούν κάποιο πρόβλημα τους στη σημερινή πραγματικότητα είναι ποικίλα και σύνθετα. Παράλληλα, έχει την υποχρέωση να στηρίζει ηθικά τους μαθητές, μέσω των επιβραβεύσεων, καθώς και να δίνει κίνητρα για τη βελτίωση τους. Η εκπαίδευση φτάνει στη θέωσή της, ο μαθητής αποκτά κριτική δυνατότητα, χωρίς να γίνεται υποχείριο των Μ.Μ.Ε., αλλά άξιος χρήστης τους. Γι' αυτό, πρέπει και ο κάθε εκπαιδευτικός να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις, που δυσκολεύουν αρκετά το ρόλο του ως παιδαγωγού.

Σας ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία ΝΤΕΛΑΚΗ. ΜΑΡΙΑ ΝΤΕΑΑΚΗ (Ν. Ηρακλείου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, σας είναι σίγουρα γνώριμη

190

η εικόνα του νεαρού ή της νεαρής που απαντά με θράσος και αδιαφορία, μασώντας τσίχλα, ότι στις 28 Οκτωβρίου 1940 γιορτάζουμε την Ανάσταση του Κυρίου ή τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου! Δεν θυμάμαι ποιο από τα δύο εκσφενδόνισε ένας νεαρός σε μια δημοσκόπηση που έτυχε να παρακολουθήσω πρόσφατα. Δεν αρκεί να μνημονεύουμε μόνο τον πολιτισμό μας και να επαινούμε τους προγόνους μας, αλλά οφείλουμε να αποδεικνύουμε ότι είμαστε αντάξιοι αυτού. Ο πολιτισμός δεν είναι κάτι δεδομένο, αλλά κατάκτηση και συνέχεια. Σαν έφηβος, από τη δική μας σκοπιά προτείνω τα εξής: α) Για τη διατήρηση και συνέχιση της κληρονομιάς και του πολιτισμού μας απαιτούμε υψηλού επιπέδου τηλεοπτικά προγράμματα και όχι εκπομπές που μας υποτάσσουν στα ταπεινά μας ένστικτα, όπως ο περιβόητος «Μεγάλος Αδελφός», το περίφημο reality show, «μήνυμα ελήφθη» και αυτοί «οι άνδρες που είναι έτοιμοι για όλα». Υπάρχουν πολύ λίγες εκπομπές για τη γλώσσα στα κρατικά κανάλια μας, αλλά εμείς φαίνεται ότι προτιμάμε μια τηλεπαρουσιάστρια στοιχειωδώς ντυμένη, σχεδόν γυμνή, που λικνίζεται καθημερινά μαζί με ένα τσούρμο «ανορεξικές» στους ρυθμούς του «ά, πα πα». Επομένως, προτείνω περισσότερες εκπομπές σχετικές με την ελληνική γλώσσα, ετυμολογία, ιστορία, ρίζες, από ανθρώπους αγαπητούς στη νεολαία. Ακόμη, προτείνω τη μεταφορά όλων των πινακίδων από τα αγγλικά στα ελληνικά. Ήλωστε, οι τουρίστες έρχονται εδώ για να πάρουν μία γεύση Ελλάδας και ελληνικών και όχι να ξανασυναντήσουν γνώριμα πράγματα. Δεν μας επαινεί το γεγονός ότι κινέζοι και γάλλοι μελετούν και θαυμάζουν τη χώρα μας, ενώ εμείς προσπαθούμε να της δώσουμε τα παπούτσια στο χέρι; Η πλειοψηφία των μαθητών της θετικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης αρνούνται να διδαχθούν τα αρχαία ελληνικά στη Γ' Λυκείου, ακόμα και αν είναι από μετάφραση. Προτείνω ο «Επιτάφιος» του Περικλή να διδάσκεται από μετάφραση, σαν μάθημα γενικής παιδείας στην Γ' Λυκείου και όχι σαν μάθημα θεωρητικής κατεύθυνσης, αφού προβάλλει μία κοινωνία πέρα για πέρα αληθινή. Θεωρώ καίριας σημασίας την κατοχή και εμπέδωση της ιστορίας μας και όχι τη στείρα αποστήθιση της. Πώς θα επιτευχθεί αυτό; Αν επικεντρώσουμε την προσοχή μας στα βασικά γεγονότα, στα αίτια και τις συνέπειες τους, αποκλείοντας λεπτομέρειες ονομάτων και ημερομηνιών, θα πρότεινα ακόμη να διδάσκεται η ελληνική ιστορία σε σχέση με τα σύγχρονα γεγονότα, ώστε να αποκτά περισσότερο ενδιαφέρον. Η χθεσινή εξαίσια παράσταση που παρακολουθήσαμε στο Ηρώδειο, ενίσχυσε την αγάπη μου για την Ελλάδα μας. Είμαι υπερήφανη που είμαι Ελληνίδα και το ξέρω ότι είστε και εσείς, διαφορετικά, δεν θα ήμασταν εδώ. Σας προτείνω, λοιπόν, να μείνουμε μονάχοι στο παρόν και να σώσουμε, οτιδήποτε και αν σώζεται από τον πολιτισμό μας, με φωτεινό μας οδηγό την παντοτινή αγάπη μας για τη μικρή μας χώρα. Σας ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος Βουλευτής Μαργαρίτα Γεωργακάκου. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, αποφάσισα να ανέβω για δεύτερη φορά στο βήμα, αφού παρακολούθησα τις συνεδριάσεις μας και διαπίστωσα ότι το φλέγον ζήτημα που απασχολεί όλους μας, είναι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, μία αλλαγή που επεβλήθη απότομα στην ελληνική παιδεία. Προσωπικά, δεν θα αναφερθώ στις συνέπειες της επιβολής του νέου εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά θα προτείνω κάποια μέτρα για τη βελτίωση του. Αρχικά, πρέπει οι καθηγητές να είναι επαρκώς καταρτισμένοι, επιστημονικά και παιδαγωγικά, να επιμορφώνονται συνέχεια και να μην ασχολούνται μόνο με τα ιδιαίτερα τους. Αυτό που ζητάω είναι να γίνει άρση της μονιμότητας των καθηγητών, να υπάρχει συνεχής αξιολόγηση τους και να μην επαναπαύονται στο μισθό του δημοσίου υπαλλήλου και παραμελούν τους μαθητές τους. Επίσης, προτείνω ποιοτικά και πιο σύγχρονα σχολικά βιβλία, να γίνεται σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός και να

αρχίσει να διδάσκεται επιτέλους το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία. Να μην υπάρχει γλωσσική συρρίκνωση και κακοποίηση. Να κατασκευασθούν νέα κτηριακά συγκροτήματα και να δοθεί υλικοτεχνική υποδομή. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να δαπανηθεί ένα μεγάλο μέρος του κρατικού προϋπολογισμού. Αξίζει διότι, ως γνωστόν, η παιδεία είναι η λιγότερο δαπανηρή άμυνα των κρατών. Αναρωτιέμαι αν το νέο εκπαιδευτικό σύστημα εξετάζει τις γνώσεις μας ή τα νεύρα και την υπομονή μας. Φέτος, η Β' Λυκείου έγραφε εξετάσεις για ένα μήνα. Πόσο παιδαγωγικός μπορεί να είναι ένας τέτοιος Γολγοθάς, όπου επικρατεί ένας άκρατος ανταγωνισμός και το «ο θάνατος σου η ζωή μου». Κάτι άλλο που με ανησυχεί, είναι η ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι. που αδικεί μία μεγάλη μερίδα φοιτητών. Προσπάθησα να συζητήσω το θέμα με τον Υπουργό Παιδείας, το Σάββατο στη δεξίωση, αλλά μάταια. Έμεινε δογματικά προσκολλημένος στις ιδέες και τις απόψεις του. Με ενοχλεί που προσπαθούν να μας κάνουν Ευρωπαίους, γιατί είμαστε Έλληνες. Επίσης, προτείνω οι βάσεις εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. να είναι προκαθορισμένες και να μην έχουμε το πρόβλημα των δυσπρόσιτων ή των ντροπιαστικά χαμηλών βάσε

191

ων. Ακόμη, να μειωθεί ο αριθμός των εισακτέων στις σχολές που έχουν κορεσθεί επαγγελματικά, έτσι ώστε όλοι οι πτυχιούχοι να απορροφώνται από την αγορά εργασίας. Θα ήταν παράλειψη μου να μην αναφερθώ στον αναλφαβητισμό που πλήττει τη χώρα μας. Μαζί με την Τουρκία και την Πορτογαλία, η Ελλάδα είναι μία από τις πιο καθυστερημένες μορφωτικά χώρες. Το παράδοξο είναι ότι υπάρχουν πολλοί πτυχιούχοι αναλφάβητοι. Είναι άνθρωποι που έχουν πτυχίο, αλλά αδυνατούν να γνωρίζουν σε βάθος τα γεγονότα που διαμορφώνουν τη ζωή τους. Αιτία είναι η υπερβολική εξειδίκευση, που οδηγεί στην ενασχόληση με ένα απειροελάχιστο τομέα της γνώσης. Καλώ, λοιπόν, την Πολιτεία να μεριμνήσει γι' αυτό το θέμα, σύμφωνα με τις προτάσεις που είχα υποβάλει στην εργασία μου. Κλείνοντας, σας προτρέπω να μην εφησυχάζουμε ποτέ. Εμείς οι νέοι διαθέτουμε φωνή και ευαισθησία, οράματα και προβληματισμούς. Ας ενωθούμε, για να αποτελέσουμε μια ισχυρή γροθιά που θα κλονίσει συθέμελα τα τρωτά της ελληνικής πολιτείας. Ας γίνουμε επαναστάτες με ουσία, όπως μας είχε προτρέψει ο κ. Σαμαράκης. Ας προσπαθήσουμε για τις γενιές που θα έρθουν και το μέλλον της Ελλάδας μας. Σας ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Όλγα Μπαλωμένου. ΟΛΓΑ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ (Ν. Ιωαννίνων): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί μου φίλοι, νομίζω ότι όλοι αναφερθήκαμε στο ρόλο των καθηγητών, οπότε δεν θα κάνω ιδιαίτερες αναφορές. Συμφωνώ με το φίλο μας από το Ηράκλειο, που είπε ότι οι καθηγητές στις μέρες μας δεν είναι παιδαγωγοί, αλλά πρέπει να είναι. Πρέπει να μας διδάσκουν τον εαυτό μας και όχι τον εαυτό τους. Θα αναφερθώ σε μία συγκεκριμένη κατηγορία καθηγητών, τους βαθμολογητές. Σε ένα γραπτό φυσικής, βλέπεις ο ένας να βάζει 18 και ο άλλος 10. Ποιος έχει δίκιο; Δηλαδή, με ένα X βάζουμε τέλος στα όνειρα μας; Νομίζω ότι αυτό πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα. Να μην υπάρχουν βαθμολογητές από ιδιωτικά Λύκεια. Τότε, γιατί να μην μπουν βαθμολογητές και από τα φροντιστήρια; Πιστεύω ότι θα πρέπει να επιλέγονται καλύτερα οι βαθμολογητές, να υπάρχει περιορισμένος αριθμός γραπτών για κάθε διορθωτή και να γίνεται δειγματοληπτικός έλεγχος σε κάθε εξεταστικό κέντρο, από εμπειρογνώμονες. Όταν στα γραπτά υπάρχουν διαφορές στη βαθμολογία πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις σε αυτούς που έχουν βαθμολογήσει με τέτοιες διαφορές. Οι καθηγητές που τα διορθώνουν πρέπει να είναι λίγο πιο προσεκτικοί, αν ξέρουν ότι για κάθε λάθος που κάνουν θα τους περικόπτονται π.χ. 5 μισθοί. Επίσης, σχετικά με το ολόημερο σχολείο, θα ήθελα να

επισημάνω ότι αν κάνουμε μάθημα με τους ίδιους καθηγητές, τί θα καταφέρουμε. Θα ήθελα να σας καταθέσω και την προσωπική μου άποψη για τα φροντιστήρια. Ο πατέρας μου είναι φροντιστής. Δεν έχω δει άνθρωπο να αγαπά περισσότερο από τον πατέρα μου τα παιδιά. Νομίζω ότι δεν πρέπει να επιτιθέμεθα στα φροντιστήρια, αλλά σε αυτό καθ' αυτό το σύστημα που μας αναγκάζει να πηγαίνουμε στους καλούς καθηγητές στα φροντιστήρια. Τέλος, θέλω να κλείσω με ένα στίχο από τους Pink Floyd «we don't need education». Αυτό αν το απομονώσουμε είναι λάθος, γιατί όλοι θέλουμε να ξεχωρίζουμε από τα ζώα. Αυτό που δεν χρειαζόμαστε είναι το «thought control». ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η «Έφηβος Βουλευτής» Ελένη Μαρή. ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΗ (Νομός Ηρακλείου): Σεβαστέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι μου, μαζί με αυτό το καρτελάκι που μας δώσατε, μας δώσατε και τη μοναδική ευκαιρία και την υποχρέωση να εκπροσωπήσουμε όλους τους μαθητές της Ελλάδας, της Κύπρου και του Απόδημου Ελληνισμού σε αυτές εδώ τις αίθουσες. Ωστόσο, ως μαθητές Λυκείου όλοι μιλήσαμε για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δε μιλήσαμε καθόλου και για τα παιδιά του δημοτικού που και αυτά αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγασης, ανυπαρξίας εργαστηρίων και αυλών, στις οποίες πρέπει να παίζουν ως παιδιά ηλικίας 7, 8 και 10 ετών. Επίσης, είναι γνωστό ότι έχουν δασκάλους που μετατίθενται κάθε χρόνο και τα παιδιά προσπαθούν να προσαρμοστούν σε αυτές τις καταστάσεις κάθε φορά. Προτείνω λοιπόν, να μπουν πιο ουσιαστικά μαθήματα στο δημοτικό, μαθήματα πρακτικής που τα παιδιά των 7 και 8 ετών δεν θα μένουν μόνο στα μαθήματα, αλλά παίζοντας θα μαθαίνουν και τα σχολεία θα γίνονται πιο ευχάριστοι χώροι. Επίσης, πρέπει να κάνουν μάθημα αγωγής περιβάλλοντος για να τους γίνει συνείδηση η προστασία αυτού και όχι να αποτελεί ένα μάθημα μόδας. Επίσης, να διδάσκονται μαθήματα κουλτούρας από το δημοτικό, μια και είμαστε και μέλη της Ε.Ε.. Το πρόβλημα, επίσης, του ρατσισμού να εξαλείφεται από μικρή ηλικία. Όλοι μας έχουμε αποκτήσει τις βάσεις μας από το δημοτικό. Ας το φροντίσουμε περισσότερο. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο «Έφηβος Βουλευτής» Χριστόφορος Σωμαράκης. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΩΜΑΡΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Αυτά που θα πω δεν θα ήθελα να εκληφθούν ως προσβλητικά προς κανέναν. Όλους σας σέβομαι, ο,τι είπατε για το εκπαιδευτικό σύστημα που σίγουρα μονοπωλεί το ενδιαφέρον.

192

Το τυποποιημένο σύστημα, αγχώνει, καταπιέζει, δημιουργεί διακρίσεις και είναι ακατάλληλο. Ήρθαμε εδώ ως «Έλληνες» το κρίναμε και το αρχίσαμε «στις γρήγορες». Ξεχάσαμε, όμως, κάτι σημαντικό, ότι το σύστημα δεν λειτουργεί από μόνο του αλλά αποτελείται και από εμάς. Αυτό σημαίνει ότι το χάλι, που αυτό βρίσκεται σήμερα, αφορά και εμάς. Είμαστε συνυπεύθυνοι. Δε φταίει μόνο η πολιτεία, φταίμε και εμείς. Δεν εμπιστευόμαστε και τους εαυτούς μας. Σκορπάμε τα λεφτά μας, ενώ θα έπρεπε να κάτσουμε να διαβάσουμε περισσότερο. Νομίζουμε ότι θα μπούμε στα πανεπιστήμια από τα φροντιστήρια. Στις εξετάσεις θα μας ζητηθεί πόσο διαβάσαμε εμείς οι ίδιοι. Είμαστε λαός της υπερβολής. Η εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. είναι ένα όνειρο. Δεν είναι κάτι εύκολο. Αλλά δεν είναι και το μοναδικό. Μακάρι, όλα τα προβλήματα να ήταν σαν και αυτό. Γι' αυτό το όνειρο πρέπει να πολεμήσουμε «μέχρι θανάτου». Αν διψάμε για μόρφωση, δε θα περιμένουμε να μας την «φέρουν» μέσα στο ποτήρι. Θα πάμε οι ίδιοι να την πάρουμε. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο «Έφηβος Βουλευτής» ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ (Νομός Αρκαδίας): Θα ήθελα σήμερα να σας μιλήσω για τα σχολικά βιβλία, που στην πλειοψηφία τους κρίνονται ως ανεπαρκή. Αυτό σημαίνει ότι θα γίνεται κακή δουλειά και στα σχολεία. Τα βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου έχουν τρομερές ελλείψεις και τρομερά λάθη. Που οφείλεται αυτό; Πιστεύω ότι οφείλεται στην κακή οργάνωση του Κράτους και στο γεγονός ότι είμαστε στην Ελλάδα στη χώρα των ρουσφετιών που όποιος έχει μέσον καταφέρνει να του εγκριθεί και το βιβλίο. Όποιος δηλαδή, καθηγητής γνωρίζει τον Υπουργό καταφέρνει και του

εγκρίνει και το βιβλίο του, χωρίς να κριθεί η καταλληλότητα του και το πόσο μπορεί να χρησιμεύσει στα παιδιά. Θα ήθελα να μιλήσω, επίσης, για τη συμπεριφορά των δασκάλων και των καθηγητών μέσα στην τάξη. Υπάρχει μεγάλη διαφορά της έννοιας του δασκάλου και του καθηγητή. Στο σχολείο αυτούς που μας διδάσκουν μπορούμε να τους χαρακτηρίσουμε ως καθηγητές. Σπάνια, μπορούμε να τους χαρακτηρίσουμε ως δασκάλους. Δηλαδή, να μπορεί ο δάσκαλος να μας διδάσκει και να μας παρέχει παιδεία. Οι πιο πολλοί έχουν τον χαρακτήρα μόνο του καθηγητή και μάλιστα είναι και κακοί καθηγητές. Έχουν το σύνδρομο της αυθεντίας, λένε ό,τι θέλουν, απαγορεύεται να έχουμε οποιαδήποτε αντίδραση γιατί μας τιμωρούν κατεβάζοντας την βαθμολογία μας. Ειδικά, όταν αυτός ο βαθμός είναι στην Γ' Λυκείου μπορεί να μας στερήσει και την είσοδο μας στο Πανεπιστήμιο. Θα έπρεπε οι καθηγητές να παίρνουν σύνταξη σε νεώτερη ηλικία δηλαδή, περίπου στα 55 χρόνια τους. Δεν μπορούν μεγάλοι άνθρωποι που έχουν επαφή με παιδιά 16 ετών να διδάσκουν. Δεν μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί μας όταν έχουν μεγάλη διαφορά ηλικίας. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η «Έφηβος Βουλευτής» Εύη ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ. ΕΥΗ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ (Νομός Ρεθύμνης): Εγώ θα επιθυμούσα, κύριε Πρόεδρε, ένα πιο άμεσο διάλογο. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μην προκαταλαμβάνετε τις διαθέσεις μου. Κρίνω ότι η διαδικασία είναι ουσιαστική, οι παρεμβάσεις είναι γόνιμες και εκείνο που προέχει είναι να σεβόμαστε τον Κανονισμό της Βουλής. Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Απόστολος Χρ. Κακλαμάνης, για να παρακολουθήσεις συνεδρίαση. ΕΥΗ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ (Εισηγήτρια, Ν. Ρεθύμνης): Κύριε Πρόεδρε, πολλοί συνάδελφοι αναφέρθηκαν στο θέμα της αξιολόγησης των καθηγητών. Πιστεύω ότι η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται και από τους μαθητές, γιατί εμείς είμαστε οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και εμείς πληρώνουμε την ημιμάθεια ή αμάθεια τους. Φυσικά, το πληρώνει και η κοινωνία μετά. Θα ήθελα να προτείνω έναν τρόπο αξιολόγησης των καθηγητών. Οι απουσίες που μπαίνουν στα σχολεία να μην είναι περιοριστικός παράγοντας και ο μαθητής να χάνει τη σχολική χρονιά του. Αυτό θα σημαίνει ότι ο μαθητής που θα πηγαίνει στο σχολείο θα πηγαίνει για να κάνει μάθημα και όχι επειδή είναι υποχρεωμένος και επειδή θα του αρέσει το μάθημα που κάνει ο καθηγητής, θα αδειάσουν βέβαια οι τάξεις κατευθείαν, γιατί πολλοί λίγοι θα είναι οι καθηγητές που θα κρατήσουν το ακροατήριο τους. Για να γίνει φυσικά αυτό, δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο προφορικός βαθμός. Οι καθηγητές που θα κρατούν το ακροατήριο τους θα πρέπει να εντοπίζονται από την πολιτεία και να υποχρεώνονται να διδάσκουν και στην πρόσθετη διδακτική στήριξη. Στα φροντιστήρια μπορούμε να διαλέξουμε εμείς τους καθηγητές που μας κάνουν μάθημα. Αντίθετα, οι καθηγητές που έρχονται στην πρόσθετη στήριξη έρχονται με τη νοοτροπία που πηγαίνουν στο σχολείο, θα πρέπει, επίσης, η πρόσθετη διδασκαλία να λειτουργεί και το καλοκαίρι και να μην υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των μαθητών. Είναι ακόμη απαραίδεκτο, καθηγητές Γυμνασίου, να διορθώνουν γραπτά πανελληνίων εξετάσεων. Οι διορθωτές θα πρέπει να έχουν καλή γνώση του μαθήματος, του αντικειμένου. Νομίζω, επίσης, ότι θα πρέπει το σχολείο να μας δίνει το πτυχίο της ξένης γλώσσας και όχι να δίνουμε εξετάσεις για να το πάρουμε. Όλοι ξέρουμε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα είναι ένα σύστημα παραγωγής «τούβλων». Δεν προωθεί την κριτική σκέ

193

ψη και θα έπρεπε να γίνει μεταρρύθμιση, μεταρρύθμιση, όμως, που θα πρέπει να ξεκινήσει από το Δημοτικό. Θα έπρεπε, τέλος, σε κάθε σχολείο να υπάρχει φάκελος με τα άλλα ενδιαφέροντα του κάθε μαθητή, όπως υπάρχει φάκελος με την επίδοση του σε κάθε μάθημα, έτσι ώστε, αν κάποιο παιδί δεν τα πάει καλά στα μαθήματα, να μπορεί να δείξει την αξία του με κάποιον άλλο τρόπο. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος ΝΑΣΣΗΣ έχει το λόγο. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΑΣΣΗΣ (Ν. Αρκαδίας): Κύριε Πρόεδρε, στην παιδεία όπως και στα άλλα θέματα, πάντα στις νίκες υπάρχουν πολλοί πατέρες και στην ήττα κανένας. Όταν κάτι στην Ελλάδα πάει στραβά, ξαφνικά όλοι οι

υπεύθυνοι χάνονται. Βρίσκουμε μια ηγεσία, απρόσωπη συνήθως, και την κατηγορούμε. Αυτός ο τρόπος, όμως, δεν μας βγάζει πουθενά. Θα ήθελα ακόμη να πω ότι τα φαινόμενα προγονοπληξίας και η αυτούσια μεταφορά της ελληνικής φιλοσοφίας και της αρχαίας ελληνικής πραγματικότητας δεν έχει καμία σχέση με τη σημερινή. Οι αρχαίοι, όταν έλεγαν «οι καιροί ου μενετοί», εννοούσαν ότι οι καιροί δε μένουν. Θα ήθελα ακόμη να αναφερθώ στην Αμερική, ως τη μοναδική ηγεμονική δύναμη, η οποία βρήκε καταφύγιο για μια ακόμη φορά στους κόλπους της ελληνικής πραγματικότητας, όπου η ηγεσία μας, ως ακούσια ευεργετημένη ηγεσία, δεν είχε το θάρρος ή την τόλμη να αντισταθεί και να μη δεχθεί συμβατικές απαντήσεις. Τέλος, θα ήθελα να πω ότι, εάν έλεγα αλλού αυτά που λέω εδώ, θα με κατηγορούσαν και μου έλεγαν ότι είμαι μικρός. Η ηλικία μας αποτελεί σημείο καυτηριασμού των απόψεων μας και δεν μας ακούνε. Εγώ ξέρω ότι βιώνω μια γεωγραφία του πουθενά και μπορώ να περιγράψω τη γενιά μας. Η γενιά μας είναι σαν ένας έναστρος ουρανός, ο οποίος έχει καλυφθεί από τεχνητά φώτα, τα οποία μας δίνουν οι ηγεμόνες που έχουν σκοπό να ανοίξουν το πνεύμα μας. Όταν, όμως, τα φώτα αυτά σβήσουν, γιατί εμείς δεν τα χρειαζόμαστε, τότε σηκώνουμε τα μάτια και βλέπουμε τον έναστρο ουρανό που με την απλότητα του μαγεύει τον οποιοδήποτε. Έτσι, πιστεύω ότι είμαστε ή μπορούμε να γίνουμε, μια γενιά με ιδιομορφίες, αίσθημα κοινωνικής ευθύνης και τάσεις για επανάσταση. Επανάσταση όχι καταστροφική και άγονη, αλλά ισορροπημένη και δημιουργική. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Έλλη Κάλλη έχει το λόγο. ΕΛΛΗ ΚΑΛΛΗ (Ν. Κορινθίας): «Η Ελλάδα είναι τελευταία της Ευρώπης». Μια κουβέντα που καλλιεργείται από τους εταίρους και, δυστυχώς, είναι παραδεκτή από τους περισσότερους από εμάς. Παγκόσμιοι πολίτες και εμείς, αρχίσαμε την προσπάθεια για να μοιάσουμε στους δήθεν πρώτους της Ευρώπης, του κόσμου. Εύκολες εργασίες, σίγουρες οικονομικές απολαβές, δημιουργοί χωρίς ταυτότητα, έργα χωρίς κανένα από τα χαρακτηριστικά που θα τα κατατάξουν στην κατηγορία των αιώνιων ή μοναδικών. Βαπτίζουμε τη μετριότητα θρίαμβο και ευχαριστιόμαστε που ζούμε με προσχεδιασμένα όνειρα, χωρίς εξάρσεις. Η πρόσφατη τραγωδία της Νέας Υόρκης ανέτρεψε μεγάλο μέρος αυτού του παγκόσμιου ονείρου, αφού ακόμα και οι ισχυροί έπρεπε με γυμνά χέρια να σκάψουν και να ψάξουν τους νεκρούς και την ίδια στιγμή να αρχίσουν να ονειρεύονται ανθρώπινα. Δεχθήκαμε την αμφισβήτηση. Το ίδιο εύκολα θα δεχθούμε αυτό που εμφατικά αρνήθηκε ο Πρόεδρος της Βουλής, όταν μας καλωσόρισε, το τέλος της ιστορίας, ευνοησιμένα όνειρα. Πού πήγε το μεγαλείο των προγόνων, που είναι οι φωτισμένοι δάσκαλοι, τί κάνουν οι υπεύθυνοι γονείς μας, γιατί πρέπει να ντρεπόμαστε εμείς για πράγματα που έγιναν πριν ακόμη γεννηθούμε; Στα 16 μου δεν έχω δικαίωμα να πιστεύω ότι μετά από χρόνια, χαμένη στο πλήθος, θα λέω ιστορίες στα παιδιά μου για μακρινούς προγόνους, περιμένοντας να με θάψουν αγκαλιά με τη γαλανόλευκη, όταν η σημαία με τα αστεράκια θα έχει αντικαταστήσει όλα τα σύμβολα. Γι' αυτό, με θάρρος να ξεκινήσετε επανάσταση στο όνομα των παιδιών που ζουν σ' αυτόν τον κόσμο. Παρακαλώ, εξασφαλίστε μας χρόνο να σκεφθούμε, να μελετήσουμε και να εμπεδώσουμε αυτά που διαβάζουμε, ακόμα και εάν χρειαστεί να γίνουν περισσότερα τα χρόνια του Λυκείου. Δημιουργήστε μια νέα γενιά δασκάλων που να έχουν ηρεμία και θα είναι σίγουροι για τη μόρφωση τους. Με άλλα λόγια, αφήστε να δημιουργηθούν τα πρότυπα που θα μας ενθουσιάσουν. Για να μη μείνουν στην ελληνική μνήμη οι σημερινοί ηγέτες του πνεύματος και της όποιας εξουσίας με χρώματα μελανά που, ενώ είχαν τη δύναμη, δεν έκαναν τίποτα, για να εμποδίσουν τον αφελληνισμό των ελλήνων και την αλλοίωση κάθε ωραίου και αυθεντικού. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Κουτσούκου Αργυράκη. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΤΣΟΚΟΥ ΑΡΓΥΡΑΚΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, είχα προτείνει την εισαγωγή του θεσμού της βιωματικής διδασκαλίας, δηλαδή, τη διδασκαλία όχι μέσα από τη θεωρία, αλλά μέσα από την πράξη και την εμπειρία. Είχα μιλήσει, επίσης, και για τη διαφοροποιημένη διδασκαλία. Είναι βασισμένη στην αξία της διαφορετικότητας του κάθε μαθητή και ο καθένας αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο διδασκαλίας. Στην Ελλάδα

σήμερα, πρέπει όλοι μας να προσαρμοστούμε σε ένα και μόνο σύστημα. Μια συνάδελφος βουλευτής θεώρησε την πρόταση μου σαδιστική. Από τη στιγμή που γίνεται σεβαστή η διαφορετικότητα του καθενός και το άτομο αποκτά δύναμη και εξουσία, αυτό δεν αποτελεί δείγμα ρατσισμού, αλλά δείγμα δη

194

μοκρατίας. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία είναι κάτι που προωθεί τη δημοκρατία και όχι το ρατσισμό. Θα ήθελα να αναφερθώ και στην ομοιότητα. Οι διαφορές που διακρίνουν τον καθένα μας και συνιστούν την προσωπικότητα μας είναι σεβαστές και αναμφισβήτητες. Δεν πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός, ότι οι ομοιότητες είναι πολύ περισσότερες από τις διαφορές. Σχετικά με το ζήτημα των ταυτοτήτων, εγώ προσωπικά πιστεύω ότι πρέπει να είναι προαιρετική η αναγραφή του θρησκευματος. Είμαι χριστιανή ορθόδοξος, αλλά δεν πιστεύω σε θρησκεία. Πιστεύω στο θεό. Θεωρώ ότι δόθηκε μεγαλύτερη έκταση στο θέμα από ό,τι θα έπρεπε, δεδομένου βέβαια, ότι η στάση της Κυβέρνησης δεν αποτελεί άθελα της μέρος μιας προπαγάνδας με σκοπό την αποχριστιανοποίηση των Ελλήνων. Αυτό το θεωρώ αυτονόητο. Η ζωή είναι πολύπλευρη. Ας ανοίξουμε λίγο το μυαλό μας και την καρδιά μας. Η ουσία κάθε θρησκείας ή κάθε φιλοσοφικής ιδεολογίας είναι μία. Να μπορούμε όλοι μας να κοιτάμε τους άλλους στα μάτια και στο πρόσωπο τους να μη βλέπουμε τίποτα άλλο παρά τον εαυτό μας. Αν το πετύχουμε αυτό, θα έχουμε φθάσει στην ολοκλήρωση. Κύριε Κακλαμάνη, φανταστείτε πως θα κατατροπώνατε τους πολιτικούς σας αντιπάλους, αν τους αντιμετωπίζατε με αυτό τον τρόπο. Αν βλέπατε στο πρόσωπο τους τον εαυτό σας, όχι μόνο εσείς αλλά και οι πολιτικοί όλου του κόσμου. Αν αυτό ήταν μια πραγματικότητα, σήμερα δεν θα συνέβαιναν όλα αυτά που γίνονται, όπως, για παράδειγμα, όλα τα γεγονότα στην Αμερική. Είναι λυπηρό για μένα. Λυπηρότερα είναι και όσα έχουν γίνει στη Σερβία, στην Κύπρο, στο Βιετνάμ, στον Κόλπο, στο Ιράκ, στο Κόσοβο, όλα αυτά τα εγκλήματα που έχουν διαπραχθεί. Πιστεύω, τελικά, ότι οι Αμερικάνοι «όσα έσπειραν θα θερίσουν». Όλοι, όσοι έχουν διαπράξει εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, έχουν τιμωρηθεί και πιστεύω ότι και αυτό θα συμβεί και με την Αμερική. Εγώ θεωρώ χρέος μου να αγωνιστώ για την παγκόσμια ειρήνη και για τους συνανθρώπους μου. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ (Ν. Αρκαδίας): Σ' αυτό που είπε η συνάδελφος από την Αθήνα και συγκεκριμένα ότι είναι δημοκρατικό να χωρίζουμε τα παιδιά, ανάλογα με το δείκτη νοημοσύνης τους, πιστεύω ότι είχε δίκιο και η συνάδελφος που είπε ότι το γεγονός αυτό είναι πολύ ερεθιστικό. Κατ' αρχάς, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε ποιος είναι έξυπνος και ποιος χαζός. Πώς μπορούμε να μετρήσουμε τη νοημοσύνη; Έπειτα, στο σχολείο ένα παιδί μπορεί να μην είναι τόσο έξυπνο, αλλά μπορεί να προσπαθεί και επειδή έχει θέληση, να κατατάσσεται και να γίνει στη δουλειά του κορυφαίος. Εάν του στερούμε τη δυνατότητα να κάνει μάθημα μαζί με τους καλύτερους, αυτό δείχνει ότι του στερούμε το δικαίωμα για μια καλύτερη μόρφωση. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Δημήτριος Καλαφάτης. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Α' Αθήνας): Αγαπητοί φίλοι και φίλες, η ιστορία διδάσκει για να αντιμετωπίσουμε το μέλλον και να έχουμε καθαρή κρίση. Παρακολούθησα τις ομιλίες σας και παρατήρησα ότι αυτές δεν είχαν ιδεολογικό υπόβαθρο. Ο κάθε ένας, τα μηνύματα που λαμβάνει, τα λαμβάνει διαφορετικά και μπορεί να δώσει ένα νόημα τελείως διαφορετικό. Αυτό το αναφέρω για τα λεγόμενα του συναδέλφου Κωνσταντίνου Ρούνη. Επίσης, θα ήθελα να τονίσω ότι δεν πρέπει να γίνεται εμπόδιο ο αδύνατος στο δυνατό. Αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να φθάσετε να κατακτήσετε την εξουσία, να αφήσετε τους βερμπαλισμούς, τα μεγάλα λόγια και να κάνετε έργο τα λόγια σας, για να αποκτήσετε δύναμη. Αναφερθήκατε στο Σωκράτη, στον Πλάτωνα, ας αναφερθούμε και σε κάτι νεότερο. Ας αναφερθούμε στο μεγάλο Γερμανό φιλόσοφο Φρίντριχ Νίτσε, που έλεγε ότι το ύψιστο αγαθό του ανθρώπου είναι η βούληση. Επίσης, ο Φρίντριχ Νίτσε έλεγε ότι η μεγαλύτερη ένσταση της ανθρωπότητας είναι η θρησκεία. Όλοι

έχουμε μια ιδεολογία και πρέπει να έχετε καταλάβει ότι ο κόσμος έχει χωριστεί. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ανασταστασία Σαββοπούλου. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιώς): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, θα ήθελα να αναφερθώ στη στάση των μεγάλων απέναντι σε εμάς τους νέους. Βλέποντας τη διαφήμιση για το θεσμό της Βουλής των Εφήβων παρατήρησα, ότι τα λόγια που ειπώθηκαν στα πλαίσια της διαφημιστικής καμπάνιας, ανταποκρίνονται και στην πραγματικότητα. Αυτό συμβαίνει, γιατί ένα μεγάλο μέρος των ενηλίκων μας χαρακτηρίζουν ασεβείς, χωρίς κριτική σκέψη, χωρίς προβληματισμούς κ.λπ.. Αναρωτιούνται πολλές φορές αν ένα 16χρονο παιδί είναι δυνατόν να κρίνει (είναι καλό γι' αυτό. Μας έχετε υποτιμήσει πολύ και έχουμε τα πιο σπουδαία υλικά για να διαμορφώσουμε ένα καλύτερο αύριο. Οι νέοι του σήμερα διαθέτουμε αισιοδοξία, όνειρα, στόχους, καινοτομίες και, πάνω απ' όλα, ένα κοινό σκοπό. Να γίνουμε σωστοί πολίτες. Εμείς διαθέτουμε την αυθεντικότητα που εσείς έχετε χάσει στο βωμό των συμφερόντων. Είμαστε περισσότερο ώριμοι από όσο φαντάζεστε και αυτό το απέδειξαν τα τελευταία 5 χρόνια οι προηγούμενοι συναδέλφοι. Είμαστε βέβαια σε θέση να κρίνουμε και κάποια πράγματα, σαν μεγάλοι, αλλά όχι πάντα απόλυτα. Μην ξεχνάτε ότι είμαστε νέοι και μας διακατέχει η επιπολαιότητα, ο ενθουσιασμός και θέλω να πιστεύω ότι, φεύγοντας από εδώ, έχω βιά

195

λει και εγώ ένα μικρό λιθαράκι στο να κάνουμε αυτόν τον κόσμο καλύτερο, γιατί σ' αυτόν θα μεγαλώσουμε αύριο. Πιστεύω ότι χρειαζόμαστε ένα έναυσμα, μια καθαρή υπόσχεση χωρίς υπεκφυγές και να μας πείτε ότι νοιάζεστε για μας. Κοιτάξτε μας στα μάτια, βγάλτε το προσωπίο του ευσυνείδητου πολίτη και σκύψτε λίγο πάνω από τα προβλήματα μας. Το μέλλον αυτού του κόσμου είμαστε εμείς. Γίνετε υγιή πρότυπα για μας, ώστε να μπορέσουμε και εμείς αύριο να αποτελέσουμε δια βίου πρότυπα για τα παιδιά μας. Η νεολαία φωνάζει βοήθεια, εσείς γιατί μας αγνοείτε; Φοβάμαι να μεγαλώσω και να ενταχθώ στα πλαίσια μιας καταναλωτικής κοινωνίας, στην οποία κινδυνεύω και εγώ να καταντήσω ένα άβουλο παθητικό ον, το οποίο να το χειραγωγείτε και να το ετεροκαθορίζετε. Φοβάμαι, δεν θέλω να σπουδάσω, να πάρω ένα πτυχίο και να γίνω πωλήτρια, επειδή υπάρχει το πρόβλημα της ανεργίας. Εάν είναι έτσι ο κόσμος του αύριο, δε θέλω να μεγαλώσω και θέλω να παραμείνω πάντα νέα, έχοντας όνειρα, στόχους. Το μόνο όπλο που έχουμε εμείς οι νέοι για να επιβιώσουμε σ' αυτόν τον κόσμο, είναι να ονειρευόμαστε. Όταν κάποιος αποφασίζει να πράξει κάτι, όλο το σύμπαν συνωμοτεί για να τα καταφέρει. Αυτό το πιστεύω ακράδαντα, γιατί ο καθένας μπορεί να παρέμβει σε όλους τους τομείς της ζωής, αλλά όχι στα όνειρα. Στα όνειρα μας δεν μπορείτε να επέμβετε και να τα γκρεμίσετε. Τέλος, θα δώσω μια ευχή προς όλους τους συναδέλφους: Συνεχίστε να ονειρεύεστε και προσπαθήστε τα όνειρα σας να τα κάνετε πράξη. Εμείς θα φτιάξουμε έναν κόσμο καλύτερο. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Στέφανος Πεταλάς. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΕΤΑΛΑΣ (Ν. Πέλλης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι που ειπώθηκε χθες από μία κοπέλα και είχε θέσει σε αντιπαράθεση τις σχολές της νοσηλευτικής και της νομικής και σήμερα ακούω και τη λέξη, πωλήτρια. Θέλω να πω, ότι είτε τη νοσηλευτική σχολή επιλέξει είτε τη νομική, δε σημαίνει ότι η μια είναι ανώτερη από την άλλη. Θα μπορούμε να το εκφράσουμε σαν πρώτη επιλογή μας και όχι να αναφερόμαστε σε παραδείγματα επαγγελματιών. Θα μπορούσε ένας νοσηλευτής ή ένας πωλητής να είναι σε πολύ καλύτερη θέση από κάποιον δικηγόρο. Οπότε, καλύτερα είναι να λέμε την πρώτη επιλογή μας και την τελευταία. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά ΚΑΡΑΠΑΛΗ. ΑΘΗΝΑ ΚΑΡΑΠΑΛΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριε Κακλαμάνη και Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχάς, θέλω να σας ευχηθώ, περαστικά σε όλους σας. Ούτε και εγώ αισθάνομαι καλά και μου είναι δύσκολο να σταθώ όρθια αυτή τη στιγμή, αλλά θα προσπαθήσω. Ομολογώ, πως δεν είχα σκοπό να προχωρήσω σήμερα σε δευτερολογία. Μου δόθηκε, όμως, λαβή από τη

συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή κυρία Γαρμπή, η οποία έθιξε στη χθεσινή συνεδρίαση το θέμα «έλλειψη ελεύθερου χρόνου των Ελλήνων εφήβων». Μου θύμισε, πόσα βράδια έχασα τον ύπνο μου πάνω από ένα βιβλίο και πόσες φορές το έχω πετάξει. Αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω, ενώπιον όλων εσάς, που βρίσκεστε στο ίδιο «λούκι» με το δικό μου, την αγανάκτηση μου και την απογοήτευση μου. Όλοι εμείς εδώ σε αυτήν την αίθουσα, πολεμάμε καθημερινά για ένα καλύτερο μέλλον από αυτό των γονιών μας, για μία ζωή πιο άνετη και σε αυτόν τον αγώνα μας, δυστυχώς, και με λύπη μου διαπιστώνω, πώς έχουμε να κάνουμε μία επιλογή μεταξύ μίας ζωής καταπιεσμένης και μηχανικής, που οδηγεί στην πόρτα του πανεπιστημίου και μίας ζωής, τουλάχιστον ανθρώπινης, στα πλαίσια εργασίας και όχι καν διασκέδασης, αλλά ξεκούρασης, η οποία όμως οδηγεί στην αποτυχία. Αξίζει, λοιπόν, να προσφέρουμε τα όνειρα μας και τις προσπάθειες μας και για αντάλλαγμα να παίρνουμε μία ζωή τόσο καταπιεσμένη και σκληρή; Και εδώ πραγματικά, θα ήθελα να απαντήσω στο φίλο μου κ. Δανέζη, πως «όχι». Εμείς, οι μαθητές του Ενιαίου Λυκείου, δεν έχουμε μία ζωή ανθρώπινη με άλφα κεφαλαίο. Έχουμε μία ζωή μηχανική με το μι κεφαλαίο και δεν έχουμε χρόνο, όχι μόνο για τον εαυτό μας, αλλά ούτε για την οικογένεια μας, τους φίλους μας, ούτε καν για έναν έρωτα. Γινόμαστε, χωρίς να το θέλουμε, παθητικοί δέκτες του συστήματος και δεν επαναστατούμε. Έχουμε φθάσει σε ένα σημείο να τα «χώνουμε» και επιτρέψτε μου να χρησιμοποιήσω αυτή την έκφραση, γιατί άδικα κάποιοι προσπαθούν να χρυσώσουν το χάπι και να στοχεύουμε σε ένα όνειρο, που απαιτεί όχι κόπους και θυσίες, αλλά πραγματικά βασανιστήρια. Η πρόταση μου, λοιπόν, είναι να ξυπνήσουμε και ας σκεφθούμε λιγάκι τα χρόνια που φεύγουν από τη ζωή μας και την ενέργεια που εξαντλείται καθημερινά. Ας σκεφθούμε, πως αυτοί, που καθορίζουν την τύχη μας, τη ζωή μας, την καθημερινότητα μας και τα όνειρα μας, το κάνουν γιατί εμείς το επιτρέπουμε. Η Κυβέρνηση, το Υπουργείο Παιδείας προσπαθούν δε λέω εμείς, όμως, πρέπει να προσπαθήσουμε περισσότερο και με επιχειρήματα. Και εδώ θα συμφωνήσω με το συνάδελφο Σωμαράκη, να δείξουμε σε κάποιους, πως είμαστε άνθρωποι και όχι υποχείρια του χρόνου, πως έχουμε όνειρα και θα τα πραγματοποιήσουμε αν μας διευκολύνουν, και όχι αν μας στήνουν καθημερινά στα τρία μέτρα. Κλείνοντας την ομιλία μου, θέλω να πω: Ελλάδα, εμείς, το αίμα σου, σε αγαπάμε, τί σου ζητάμε πια, το τόσο δύσκολο, να μας αγαπήσεις λίγο και εσύ. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Λήδα Ευφροσύνη ΣΙΣΚΟΥ.

196

ΛΗΔΑ-ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΣΙΣΚΟΥ (Ν. Ημαθίας): Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να πω, αν και ακούστηκε ήδη, ότι μέσα από το σχολείο διδαχθήκαμε, ότι κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης. Και το διδαχθήκαμε αυτό από τους ίδιους τους καθηγητές, που μας επιβάλλουν να αποδεχόμαστε ότι είναι αλάθητοι. Δεν γνωρίζω, εάν κάποιος από εσάς προσπάθησε να διαφωνήσει με καθηγητή πάνω στον τρόπο που κάνει το μάθημα. Βέβαια, υπάρχουν καλοί καθηγητές, που κάνουν σωστό μάθημα, υπάρχουν, όμως, και καθηγητές που βαριούνται να κάνουν μάθημα. Μπαίνουν στην τάξη και απλώς διαβάζουν το βιβλίο. Δεν τους ενδιαφέρει να καταλάβουμε και εμείς αυτά που οι ίδιοι γνωρίζουν. Ούτως ή άλλως, τι τους νοιάζει; Αυτοί θα πληρωθούν. Υπάρχουν καθηγητές που δεν σου επιτρέπουν να πεις την άποψη σου. Καθηγητές που χρησιμοποιούν την εξουσία τους και συμπεριφέρονται άσχημα στους μαθητές. Και αν κάποιος τολμήσει να παραπονεθεί, τον στέλνουν στον διευθυντή λέγοντας πως είναι ασεβής, για να αντιμετωπίσει, ίσως, και μία αποβολή ή, όπως είπε και κάποιος άλλος συνάδελφος, του μειώνουν το βαθμό. Εγώ αυτά δεν τα δέχομαι. Για ποιο λόγο να κάθομαι και να υπομένω τις παραξενιές του κάθε καθηγητή; Τί έφταιξα εγώ, αν δεν ενδιαφέρονται να με βοηθήσουν να μάθω; Ακόμη και στις ερωτήσεις που κάποιος είχε το θράσος να τις ονομάσει ερωτήσεις κρίσεως, δεν έχουμε το δικαίωμα να πούμε αυτά που θέλουμε, αλλά να πούμε αυτά που έκριναν οι άλλοι σωστά και όχι εμείς. Κάποιοι άλλοι, ίσως, να έχουν διαφορετικά πιστεύω.

Να πούμε αυτά που αρέσουν στον καθηγητή μας, για να πάρουμε βαθμό. Δηλαδή, να βαθμολογούμαστε στο πόσο καλά δανειζόμαστε την κρίση κάποιου άλλου. Το όνειρο του, που πολλές φορές έχει ξεπεραστεί, δεν μας αντιπροσωπεύει και όμως, εξ ανάγκης τα υιοθετούμε. Μην αγνοήσετε ποτέ στη ζωή σας τη φωνή που θα σας λέει, ότι «κάτι είναι λάθος». Γιατί να παρασυρθείτε σε ένα κόσμο που τίποτα δεν έχει από αυτά που ονειρεύεστε; Να ακολουθείτε πάντα τα βήματα που χαράζετε εσείς. Γιατί η ζωή είναι μία ιστορία που καταγράφεται με κιμωλία σε ένα πίνακα και για να γράψεις και εσύ τη δική σου, πρέπει να σβήσεις αυτά που ήταν γραμμένα εκεί. Εμείς έχουμε τη δύναμη να το κάνουμε, μόνο που δεν μας δίνεται η ευκαιρία, γιατί υπάρχει η πεποίθηση ότι στις μέρες μας, οι Έφηβοι πρέπει να γνωρίζουν κάθε σελίδα και σημείωση των μαθημάτων τους και ότι είναι ικανοί να περνάνε ατέλειωτες ώρες για να κερδίζουν γνώση. Αφού, λοιπόν, μας κάνετε τόσο σοφούς, όπως λέτε, τότε γιατί δεν μας δίνετε το δικαίωμα να κρίνουμε και να αποφασίζουμε για το μέλλον μας; Εσείς δεν είπατε ότι είμαστε ικανοί για όλα, αρκεί να θέλουμε; Ρωτώ, λοιπόν, και εγώ εσάς, τους συναδέλφους μου: Υπάρχει κάποιος που να μην νιώθει έτοιμος να αποφασίζει για το μέλλον του, που να πιστεύει πως τα όνειρα του και οι σκέψεις του δεν αξίζουν τίποτα, που να θέλει η ζωή του να ορίζεται από κάποιον άγνωστο, που αποφασίζει και διατάζει σύμφωνα με το δικό του συμφέρον; Απαντήστε μου. Αυτά είχα να πω. Σας ευχαριστώ. ΣΥΡΑΚΟΣ · ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΣΕΝ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, η προηγούμενη συνάδελφος έχει απόλυτα δίκιο με τις ερωτήσεις κρίσεως και θα ήθελα να προσθέσω ότι το ίδιο πράγμα γίνεται και στην έκθεση, όπου τώρα πια δεν είναι έκθεση προσωπικών ιδεών, αλλά απομνημόνευση των σχεδιαγραμμάτων που δίνουν οι καθηγητές, τα φροντιστήρια και τα βοηθήματα. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Αρβανίτη. ΜΑΡΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ (Ν. Αχαΐας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές. Ειπώθηκε κάτι σχετικά με την παγκοσμιοποίηση. Νομίζω πως έχουμε φοβηθεί» αυτόν τον όρο. Αυτό που πρέπει να κάνει η Ελλάδα, είναι να εφαρμόσει μία τέτοια πολιτική, ώστε να προσπαθήσει να αφομοιώσει τα καλά στοιχεία. Αυτός θα πρέπει να είναι ο στόχος της Ελλάδας, για να μην μείνει απομονωμένη στο δικό της χώρο. Άλλωστε, από την αρχαιότητα, δέχθηκε στοιχεία και από άλλους πολιτισμούς. Δεύτερον, σχετικά με το σχολείο και τις εξετάσεις της Β' Λυκείου, νομίζω ότι αυτές οι εξετάσεις είναι μία «πρόβα τζενεράλε». Διαφωνώ κάθετα με αυτό που είπε χθες κάποια συνάδελφος, να αυξηθούν τα μαθήματα, γιατί έτσι γινόμαστε ειδικευμένοι τεχνίτες και δεν μαθαίνουμε ουσιαστικά πράγματα. Πιστεύω ότι πρέπει να εκλέγουμε με μεγαλύτερη προσοχή τα 15μελή, γιατί αυτοί είναι που μας εκπροσωπούν και που αργότερα θα μας βοηθήσουν σε ό,τι κάνουμε στο σχολείο μας. Θα πρέπει να γίνεται καλύτερη ενημέρωση για όλα τα πολιτιστικά θέματα από το σχολείο. Εγώ από εδώ έμαθα για την Ευρωβουλή. Τα βιβλία πρέπει να γίνονται με βάση αυτά που θέλουμε εμείς, αφού εμείς τα διαβάζουμε. Γι' αυτό η συγγραφή θα πρέπει να γίνεται σε συνεργασία με τους μαθητές. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός θα πρέπει να γίνεται από μικρότερη ηλικία, η απόφαση, όμως, να παίρνεται σε μεγαλύτερη. Επίσης, πιστεύω ότι τη βαθμοθηρία εμείς την προωθούμε ακόμα περισσότερο. Η παιδεία δεν είναι δωρεάν και αυτό το έμαθα από πολλά παιδιά της επαρχίας. Τα αγγλικά βιβλία πληρώνονται και τα φροντιστήρια είναι ανάγκη και όχι επιλογή μας. Τέλος, διαφωνώ καθέτως σχετικά με το χωρισμό των παιδιών σε τμήματα ανάλογα με το δείκτη νοημοσύνης, γιατί δε νομίζω ότι η Ελλάδα και τα ελληνικά σχολεία είναι έτοιμα για κάτι τέτοιο. Δε νομίζω ότι έχουμε δώσει τη δυνατότητα να αναπτυχθούν όλες οι άλλες ικανότητες του ανθρώπου.

Επίσης, εκτός από τη Βουλή των Εφήβων, που γίνεται τώρα, πρέπει να επεκτείνει τις δραστηριότητες της καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, ίσως με κάποια διμηνιαία συμβούλια. Θα ήθελα να ρωτήσω τον κ. Πρόεδρο, εάν ξέρει, πώς θα αισθανθεί κάποιος από εδώ μέσα, όταν δεν θα καταφέρει να μιλήσει στο τέλος. Επίσης, δεν θα ήθελα να ξαναδώ

στα πρακτικά τις ίδιες προτάσεις που είπα. Η πρόταση μου είναι να υλοποιηθούν επιτέλους οι προτάσεις μας. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνο ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ (Υπόλοιπο Αττικής): Θα ήθελα να κάνω κάποιες προτάσεις που δεν έκανα χθες. Ουσιαστικά, απαιτείται, όσον αφορά τον ελεύθερο χρόνο, αναβάθμιση και ανανέωση του σχολικού προγράμματος για την ύπαρξη έστω ελάχιστου ελεύθερου χρόνου στο ωράριο των μαθητών. Κατ' αρχήν, η ιδεολογία πως η εισαγωγή στο πανεπιστήμιο, που είναι συνοδός της επιτυχίας των πανελλήνιων διαγωνισμών και επομένως εξασφάλιση καίριας θέσης στον επαγγελματικό χώρο, είναι αβάσιμη. Γι' αυτό, οι πνευματικές κατακτήσεις του ατόμου και η διαδικασία της αυτενέργειας απαιτούν τη σύνδεση του σχολικού ωραρίου με επιμορφωτικά προγράμματα σχετικά με την τέχνη, αφού η τέχνη οξύνει το νου και καλλιεργεί ένα πνεύμα καλλιτεχνικό, αεικίνητο και ερευνητικό. Εξ άλλου, όποιος συνδέεται με τις τάσεις της που αποκρυπτογραφούν το αιώνιο, είναι και ο σειсмоγράφος κάθε κοινωνικής δόνησης και μεταβολής. Επιπλέον, για να επέλθει εξυγίανση του εκπαιδευτικού χώρου, ωφέλιμη θα ήταν η σύνδεση της εργασίας με τη διδασκαλία του επαγγελματικού προσανατολισμού από ειδικευμένο προσωπικό και ψυχολόγους, θέλουμε να γίνει εκσυγχρονισμός των διδακτικών εγχειριδίων και προσαρμογή τους στις επιστημονικές εξελίξεις, θέλουμε ένα σχολείο που δεν θα μεταδίδει αποσπασματικές και τυποποιημένες γνώσεις, αλλά ένα σχολείο που θα είναι πηγή ερεθισμάτων, θέλουμε εγκατάσταση βιβλιοθηκών με βιβλία που να ανταποκρίνονται στα μέτρα του καινούργιου συστήματος. Να γίνουν εργαστήρια χημείας και φυσικής με την κατάλληλη υποδομή, ώστε να μειωθεί το βαρύ φορτίο της φροντιστηριακής συνταγής. Απαραίτητα πρέπει να γίνει σύνδεση της θεωρίας με την πράξη και συνεχή κριτική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ώστε να υπάρξει εγκατάλειψη του καθηγητικού ρόλου σαν απόλυτου και αξιωματικού. Ο Τάσος Αθανασιάδης λέει ότι «έρχεται κάποια στιγμή όπου η μεγαλιότητα μας, ο εαυτός μας, είναι ανάγκη να περάσει στην αίθουσα του θρόνου με τους αυλικούς του, το νου και την καρδιά, για να αποφασίσει επάνω στον καταστατικό χάρτη της ζωής του». Έτσι και εμείς, οι μαθητές, αποζητώντας ελεύθερο χρόνο, είναι σαν να διεκδικούμε τη νηφάλια πορεία για κάθε μονοπάτι πάνω στο χάρτη της εφηβικής μας ζωής. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ανδρέας ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ (Λεμεσός Κύπρος): Αξιότιμο Προεδρείο, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να αναφερθώ σε μια συζήτηση που είχα χθες με ένα συνάδελφο, που υποστήριζε ότι η Κύπρος δεν πρέπει να θεωρείται καθαυτήν ελληνική, γιατί είναι ανεξάρτητο ενιαίο κράτος. Το γεγονός ότι η Κύπρος αυτή τη στιγμή είναι ένα κράτος που δεν έχει καμία σχέση με την Ελλάδα, οφείλεται σε κάποια μέγιστα ιστορικά λάθη που έχουν γίνει και από τη μεριά της Κύπρου, αλλά και της Ελλάδας και των προστάτιδων δυνάμεων. Η Κύπρος πάρα πολλές φορές έχει γίνει το μήλο της έριδας για πολλούς λαούς, από την αρχαιότητα. Αυτό το γεγονός έχει πολλές επιπτώσεις στον Κυπριακό ελληνισμό, όμως δεν έχει παύσει να έχει την ελληνικότητα του. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι οι αγωνιστές του 1955 1959 σκοτώνονταν από την Αγγλία για το μοναδικό λόγο της Ένωσης τους με την Ελλάδα και τελικά αυτή η Ελλάδα δεν έγινε. Έτσι φθάνουμε στη σημερινή πραγματικότητα, όπου η Ένωση με την Ελλάδα είναι ανέφικτη. Για αυτό, σήμερα η Κυπριακή κυβέρνηση προτείνει την Ομοσπονδία, που είναι η μόνη λύση που μπορεί να δοθεί. Κάτι άλλο που με θλίβει, είναι ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από τη νεολαία για την πατρίδα. Δεν υπάρχει, δηλαδή, ο κατάλληλος ενθουσιασμός για την πατρίδα. Εγώ, σαν Ελληνοκύπριος, σας τονίζω ότι το να είναι διχοτομημένη η πατρίδα που σε γέννησε είναι το χειρότερο τραύμα στη ζωή και στην ψυχή του ανθρώπου. Ίσως να φταίει και η πολιτεία που οι Έλληνες δεν έχουν τόσο μεγάλο ενδιαφέρον για τη πατρίδα τους. Στην Κύπρο πιστεύω ότι υπάρχει περισσότερη ανθρωπιστική παιδεία, για αυτό ενδιαφερόμαστε περισσότερο για την πατρίδα μας. Εδώ, στη Βουλή, που ήρθα, για μένα ήταν όνειρο ζωής. Όπως και εγώ έτσι και όλοι οι Κύπριοι

πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζομαστε από την πολιτεία και είναι ένας τρόπος να μιλήσουμε για την Κύπρο, θέλω να απαντήσω σε ένα συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή που είπε ότι στη Βουλή γίνεται μονόλογος και ότι δεν υπάρχει διάλογος. Ξέρουμε ότι ο διάλογος είναι δύσκολο να γίνει λόγω έλλειψης χρόνου, όμως, πιστεύω ότι καθένας από εμάς πρέπει να είναι περήφανος που είναι εδώ για το λόγο ότι μόνο η ελληνική πραγματικότητα θα μπορούσε να υιοθετήσει και να πραγματοποιήσει ένα τόσο εξαιρετικό θεσμό. Ευχαριστώ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Μαρία ΝΤΕΛΑΚΗ. ΜΑΡΙΑ ΝΤΕΛΑΚΗ (Ν. Ηρακλείου): Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με το συνάδελφο, είναι γεγονός ότι θυμόμαστε την πατρίδα μας μόνο στις εθνικές επετείους και όχι σωστά. Απλά συγκεντρωνόμαστε μέσα στο γυμναστήριο ή στο αμφιθέατρο για να αποδώσουμε τιμές μόνο στα λόγια και διαβά

198

ζούμε στεγνά κείμενα χωρίς νόημα. Στην ουσία δεν μας απομένει τίποτα, δεν ενσταλάζεται μέσα μας η αξία των προγόνων μας, απλά διαβάζουμε κάτι «στεγνό» στα χαρτιά. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ολοκληρώθηκε ο κύκλος των δευτερολογιών, μίλησαν 22 συνάδελφοι σας, που μεταφράζεται σε υπερκάλυψη του χρόνου κατά μέσο όρο δευτερολογίας, αλλά πρωτολογίας και προτείνω στο σημείο αυτό να κάνουμε 10' διάλειμμα και θα επανέλθουμε στη διαδικασία της ψηφοφορίας επί των προτάσεων. (ΔΙΑΚΟΠΗ) (Μετά τη διακοπή) ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα προχωρήσουμε στις ψηφοφορίες. Ερωτάται η Επιτροπή εάν γίνεται δεκτή επί της αρχής η Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας Μορφωτικών Υποθέσεων, όπως αυτή έχει διατυπωθεί. ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η Σύνθεση των Κειμένων, αρμοδιότητας Μορφωτικών Υποθέσεων έγινε δεκτή, ομόφωνα. Προχωρούμε στα επί μέρους θέματα της Σύνθεσης. Πρώτο θέμα αξιολόγηση εκπαιδευτικών. Γίνεται δεκτό το πρώτο θέμα; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το πρώτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Δεύτερο θέμα, βιβλία, βιβλιοθήκες. Γίνεται δεκτό το θέμα αυτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το δεύτερο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Τρίτο θέμα της Σύνθεσης είναι η γλώσσα. Γίνεται δεκτό το θέμα αυτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το τρίτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το τέταρτο θέμα της Σύνθεσης είναι τα εκπαιδευτικά προβλήματα. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το τέταρτο θέμα έγινε δεκτό ομόφωνα. Το πέμπτο θέμα έχει τίτλο «Εκπαιδευτικά προβλήματα». Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το τέταρτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το έκτο θέμα της Σύνθεσης είναι η Ελληνική Παράδοση. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το έκτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το έβδομο θέμα της Σύνθεσης είναι τα Μάρμαρα του Παρθενώνα. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το έβδομο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το όγδοο θέμα της Σύνθεσης είναι η θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις. Γίνεται δεκτό; ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το όγδοο θέμα έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία. Το επόμενο θέμα της Σύνθεσης είναι ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το ένατο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το δέκατο θέμα της Σύνθεσης είναι ο Αναλφαβητισμός. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το δέκατο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το ενδέκατο θέμα της Σύνθεσης είναι η Σεξουαλική Αγωγή.

Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το ενδέκατο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το δωδέκατο θέμα της Σύνοψης είναι η Παραπαιδεία. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το δωδέκατο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το δέκατο τρίτο θέμα της Σύνοψης είναι η Σχολική Ζωή Ελεύθερος Χρόνος. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το δέκατο τρίτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Το δέκατο τέταρτο θέμα της Σύνοψης είναι ο Αθλητισμός. Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το δέκατο τέταρτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Τέλος, το δέκατο πέμπτο θέμα της Σύνοψης έχει τίτλο «Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη». Γίνεται δεκτό; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το δέκατο πέμπτο θέμα έγινε δεκτό, ομόφωνα. Προχωρούμε στην ψήφιση των νέων προτάσεων που δια

199

τυπώθηκαν κατά τη συζήτηση και αποδελτίωσαν οι υπηρεσίες της Βουλής. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα υποβάλλω κάθε πρόταση της Επιτροπής ξεχωριστά προς ψηφοφορία. Σας διαβάζω πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Πολυξένης Γαργάλη από την Α' Αθήνας: «Να ενισχυθούν τα προγράμματα ανταλλαγής μαθητών με ελληνόπουλα από άλλες περιοχές και με παιδιά από άλλες χώρες, που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν από κοντά το μεγαλείο του πολιτισμού μας». Ερωτάται η Επιτροπή γίνεται δεκτή η πρόταση; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, ομόφωνα. Σας διαβάζω δεύτερη πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Πολυξένης Γαργάλη: «Να φυλάσσονται οι αρχαιολογικοί χώροι από άτομα έμπειρα και εξειδικευμένα σε θέμα αρχαιολογίας, ώστε να καταπολεμάται το φαινόμενο της αρχαιοκαπηλίας». Γίνεται δεκτή η πρόταση; ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, ομόφωνα. Σας διαβάζω πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Αγγελικής Κουτσούκου Αργυράκη από τη Β' Αθήνας: «Η βιωματική διδασκαλία να γίνει θεσμός». Παρακαλώ την κ. Αγγελική Κουτσούκου να δώσει εξηγήσεις στην πρόταση της και σχετικά με το πώς αντιλαμβάνεται τον όρο «βιωματική διδασκαλία». ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ ΑΡΓΥΡΑΚΗ (Β' Αθήνας): Ο όρος αυτός δεν είναι δικός μου, αλλά είναι γνωστός όρος και αναφέρεται στη γνώση μέσα από την εμπειρία και μέσα από την πράξη. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ (Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών): Θα ήθελα να πω ότι ο ορισμός που μας έδωσε η Αγγελική Κουτσούκου δεν είναι σωστός. Όταν λέμε «βιωματική» εννοούμε κάτι που συγκινεί το άτομο και το εμπλέκει συγκινησιακά στην πραγματικότητα. Το βίωμα υποδηλώνει μια έντονη εμπλοκή του προσώπου σε συγκεκριμένη πραγματικότητα. Η εμπειρία αποκτάται μετά από λόγο. Είπατε, επίσης, για διαφοροποίηση. Αυτό είναι μια εξατομικευμένη κατάσταση. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ ΑΡΓΥΡΑΚΗ (Β' Αθήνας): Συμφωνώ με τον κ. Καθηγητή, όμως, από τη στιγμή που μαθαίνουμε μέσα από το πείραμα και τις εμπειρίες μας, τότε υπάρχει και συναισθηματική αντίδραση. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών): Αυτό είναι σωστό, αλλά ακριβώς το αντίθετο από τη δήλωσή σας για απλή γνωστική εμπειρία μέσα από τη πράξη. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχω την εντύπωση και μετά τη διευκρίνιση του κ. Καθηγητή ότι δεν μπορεί να τεθεί σε ψηφοφορία. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ. ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ: Έχω κάνει στο σχολείο μου εργασίες που στηριζόντουσαν σε αυτή τη βιωματική ψυχολογία. Πιστεύω ότι θα βοηθούσε και στα σχολεία μας αυτή η πρόταση. Μπορώ μάλιστα να σας αναφέρω και παραδείγματα από αυτή την εργασία. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέτω προς ψηφοφορία την πρόταση της Αγγελικής Κουτσούκου Αργυράκη: Εισαγωγή του θεσμού της διαφοροποιημένης διδασκαλίας,

προσαρμοσμένης σε κάθε μαθητή, ανάλογα με τις κλίσεις, τις δεξιότητες, τα ταλέντα του, ώστε να τα αναπτύξει και να γίνει το καλύτερο δυνατό. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών): Η έννοια διαφοροποιημένη διδασκαλία ταυτίζεται με την έννοια της εξατομικευμένης διδασκαλίας. Αυτό σημαίνει ότι ο καθηγητής πρέπει να διδάσκει κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διαφορετική δομή, η προσληπτική ικανότητα και η κριτική δύναμη των μαθητών του. Η πρόταση δεν αναφέρεται σε μακροεπίπεδο για όλη την Ελλάδα, αναφέρεται σε επίπεδο μιας τάξης, η οποία μπορεί να έχει από 5 ως 30 μαθητές. Εκεί μπορεί να γίνει διαφοροποιημένη διδασκαλία. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή, εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει και άλλη πρόταση παρεμφερής, της Αγγελικής Κουτσούκου Αργυράκη, για «κατάταξη των μαθητών σε επίπεδα από πολύ μικρή ηλικία ανάλογα με το δείκτη νοημοσύνης τους». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Η επόμενη πρόταση της Αγγελικής Κουτσούκου Αργυράκη, για «κατάργηση των Πανελληνίων Εξετάσεων και εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανάλογα με το επίπεδο και τη βαθμολογία του κάθε μαθητή». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Η επόμενη πρόταση είναι του Έφηβου Βουλευτή Παύλου Νικολαΐδη της Β' Αθήνας. «Διάκριση του μαθήματος των θρησκευτικών σε μάθημα θρησκευολογίας που θα είναι βαθ

200

μολογήσιμο και μάθημα διδασκαλίας της ορθόδοξης χριστιανικής θρησκείας, μη βαθμολογήσιμο, που θα διδάσκεται από κληρικούς». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει και δεύτερη πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Έκδοση σχολικών εφημερίδων, ώστε να καλλιεργείται η ελευθερία της έκφρασης και η καλή χρήση της γλώσσας». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, ομόφωνα. Η Αθηνά ΚΑΡΑΠΑΛΗ (Α' Θεσσαλονίκης) προτείνει «Τη σύσταση Αθλητικών Γυμνασίων και Λυκείων». ΑΘΗΝΑ ΚΑΡΑΠΑΛΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσω κάτι. Ο θεσμός, ήδη, υπάρχει, απλά οι συνθήκες που επικρατούν στα σχολεία αυτά είναι άθλιες. Η πρόταση μου, λοιπόν, είναι για βελτίωση αυτών των συνθηκών. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Αθηνά ΚΑΡΑΠΑΛΗ: «Οι έφηβοι αθλητές να ασκούνται σε ειδικά εξοπλισμένες αθλητικές εγκαταστάσεις». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν η πρόταση γίνεται δεκτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι προτάσεις της Έφης ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ από το νομό Ρεθύμνης. Πρώτη πρόταση: «βίβα της μονιμότητας των εκπαιδευτικών». ΚΥΡΙΑΛΙΔΗ ΑΔΕΞΙΑ (Ν. ΛΑΡΙΣΗΣ): Με ποια κριτήρια θα αίρεται η μονιμότητα των εκπαιδευτικών; Από ποιους θα αξιολογούνται; ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η άρση της μονιμότητας είναι ένα ζήτημα καίριο και κολοσσιαίο που μπαίνει χρόνια. Η άρση της μονιμότητας έχει την έννοια ότι ένας εκπαιδευτικός δεν θα είναι μόνιμος, θα αξιολογείται σε τακτά χρονικά διαστήματα και θα έχει αντίστοιχη πορεία. ΠΟΛΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η δεύτερη πρόταση: «Επέκταση της ενισχυτικής διδασκαλίας και τους καλοκαιρινούς μήνες». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Άλλη πρόταση: «Ο αριθμός των απουσιών να μην είναι περιοριστικός για την προαγωγή του μαθητή». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Η πρόταση της Λύδας Ευφροσύνης ΣΙΣΚΟΥ (Ν. Ημαθίας): «Μείωση των επταώρων σε εξάωρα και πεντάωρα». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία. Πρόταση του Δημήτρη Καλαφάτη (Α' Αθηνών): «Ίδρυση σε όλες τις χώρες του κόσμου πολιτισμικών πρεσβειών». Υποθέτω ότι έχει την έννοια της ενίσχυσης της σημερινής δομής των μορφωτικών τμημάτων. Ο κ. Καλαφάτης έχει το λόγο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Α' Αθηνών): Όπως το είπατε, κύριε Πρόεδρε. ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, ομόφωνα. Οι προτάσεις του Ιωάννη Βαρελά από το νομό Ξάνθης: «Παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ομόφωνα δεκτή. Άλλη πρόταση του Ιωάννη Βαρελά: «Οι μαθητές των ακριτικών περιοχών να δίνουν εξετάσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ως ειδική κατηγορία». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται. Οι προτάσεις του Κωνσταντίνου Ρούνη (Ν. Αρκαδίας): 1) «Καθιέρωση πριμ αποδοτικότητας στους καθηγητές, ανάλογα με τις επιτυχίες των μαθητών τους». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται. 2) «Καθιέρωση διαφορετικών μισθών για τους καθηγητές, αναλόγως της τάξης που διδάσκουν». ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ (Ν. Αρκαδίας): Για τους καθηγητές που διδάσκουν δέσμη, να παίρνουν περισσότερα από τους καθηγητές που δεν διδάσκουν δέσμη. ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

201

Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται. Οι προτάσεις της Μαρίας ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ (Ν. Καβάλας): «Ίδρυση σε κάθε σχολείο γραφείου ενημέρωσης για τον εκπαιδευτικό προσανατολισμό για τις σχολές που υπάρχουν και τις δυνατότητες που προσφέρουν». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή ομόφωνα. Οι προτάσεις της Έλλης Καλλής (Ν. Κορινθίας): 1) «Να διδάσκεται η ελληνική μυθολογία και ιστορία από το Νηπιαγωγείο». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται. 2) «Να διοικούνται τα σχολεία από το Δ.Σ. που θα διορίζεται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και θα έχει την ευθύνη του διορισμού ή της ανανέωσης των συμβάσεων των διδασκόντων». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται. 3) «Να διορίζεται διευθυντής σε δημόσιο σχολείο ειδικός στη διοίκηση που δε θα είναι καθηγητής, για να ελέγχεται η απόδοση διδασκόντων και διδασκομένων.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Μαρίας Αρβανίτη του Νομού Αχαΐας, «να μην καταργηθούν εντελώς οι εξετάσεις της Β' Λυκείου». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Μαρίας Αρβανίτη του Νομού Αχαΐας, «να υπάρχει συνεργασία με τους μαθητές για τη συγγραφή των σχολικών βιβλίων.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η πρόταση αυτή απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση του Εφήβου Βουλευτή Χριστόφορου Σωμαράκη του Νομού Ηρακλείου, «για αμφίδρομη αξιολόγηση καθηγητών μαθητών.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Βιολιτζή του Νομού Θεσσαλονίκης, «για αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών εκδρομών.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Αλεξίας Κυριλλίδη του Νομού Λάρισας, «να καθιερωθεί ο Επιτάφιος του Θουκυδίδη ως μάθημα γενικής παιδείας.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Αντιγόνης Αποστολίδου της Β' Αθήνας, «να στερεί το Υπουργείο Παιδείας για μια πενταετία το δικαίωμα συγγραφής βιβλίων με ανάλογα θέματα από τους συγγραφείς σχολικών βιβλίων.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, ομόφωνα. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Ελένης Γάκου από το Νομό Λάρισας, «να γίνονται οι εξετάσεις για τα Α.Ε.Ι. και τα Τ.Ε.Ι. σε επίπεδο τάξης». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Ελένης Γάκου από το Νομό Λάρισας, «να επιλέγονται τα θέματα των πανελλαδικών εξετάσεων από εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα σχολεία και όχι από πανεπιστημιακούς.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει πρόταση του Εφήβου Βουλευτή Ανδρέα Καραμήτα από τη Λεμεσό της Κύπρου, «να εισαχθούν στο μάθημα της ιστορίας κεφάλαια με την ιστορία της Κύπρου». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτή η πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει η πρόταση της Κατερίνας Βουτσινά, «για διορισμό των καθηγητών των φροντιστηρίων σε δημόσια σχολεία και αμοιβή σύμφωνα με την προϋπηρεσία τους.» Ερωτάται η Επιτροπή, αν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

202

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει η πρόταση της Ζωής ΠΑΝΤΑΖΗ από τη Γερμανία, «για ανέγερση κτηρίων από το ελληνικό κράτος για τη στέγαση των ελληνικών σχολείων στις χώρες του εξωτερικού.» Ερωτάται η Επιτροπή, αν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει η πρόταση της Ειρήνης Λιάκου της Β' Αθήνας, «οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις να περιλαμβάνουν δοκιμαστική περίοδο ενός έτους και εφαρμογή σε τάξεις, που δεν πρόκειται να επηρεαστούν από πιθανή αποτυχία». Ερωτάται η Επιτροπή, αν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει, επίσης πρόταση της Ειρήνης Λιάκου της Β' Αθήνας, «Η εισαγωγή του μαθήματος της γλωσσολογίας στα σχολεία». Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή,

κατά πλειοψηφία. Υπάρχει η πρόταση της Αγγελικής Κούνα από το Νομό Ηλείας, «να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της ιστορίας με αυτούσια παράθεση των γεγονότων και χωρίς την προσπάθεια διάδοσης κάποιας ιδεολογίας.» Ερωτάται η Επιτροπή, εάν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει η πρόταση του Παύλου Νικολαΐδη από τη Β' Αθήνας, «οι καθηγητές να παρακολουθούνται από ψυχολόγους καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους.» Ερωτάται η Επιτροπή, αν κάνει δεκτή την πρόταση αυτή. ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση αυτή γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Υπάρχει και δεύτερη πρόταση «να υπάρξει η διδασκαλία του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής από το Δημοτικό.» ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ (Β' Αθήνας): Ενώ μόνο τους ψυχολογικούς παράγοντες, που έχει η διαφορά των δύο φύλων. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης «διδασκαλία της σεξουαλικής αγωγής από το Δημοτικό». ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση «διδασκαλία της σεξουαλικής αγωγής από το δημοτικό» έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία. Τίθεται σε ψηφοφορία η πρόταση Παύλου Νικολαΐδη για «πανελλήνιο διαγωνισμό από το Γυμνάσιο». ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πρόταση για πανελλήνιο διαγωνισμό από το Γυμνάσιο, απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Εισερχόμεθα στην πρόταση του Ιορδάνη Βαρελά, από το Ν. Ξάνθης, για «ίδρυση χριστιανικών και μουσουλμανικών σχολείων στην ορεινή Ξάνθη, για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού των ενηλίκων». ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΛΥΔΑ ΣΙΣΚΟΥ (Ν. Ημαθίας): Ποια διαφορά υπάρχει στις δύο κατηγορίες των σχολείων, δηλαδή στο μουσουλμανικό και στο χριστιανικό; ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΒΑΡΕΛΑΣ (Ν. Ξάνθης): Διότι υπάρχουν μουσουλμάνοι και χριστιανοί. ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΗ (Ν. Ηρακλείου): Ποιο θα είναι το κριτήριο εισαγωγής; Αν είναι σύμφωνα με τη θρησκεία, σίγουρα θα αναπτυχθούν φαινόμενα ρατσισμού. Δηλαδή, η διαφορά θα είναι στην θρησκεία; Δηλαδή, άτομα με διαφορετικές θρησκείες θα έχουν διαφορετικό δικαίωμα στην εκπαίδευση; Δεν υπάρχει διευκρίνιση στην πρόταση. ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΒΑΡΕΛΑΣ (Ν. Ξάνθης): Θίξατε το θέμα του αναλφαβητισμού των ανηλίκων. Όταν είσαι πλέον ενήλικος δεν τα ξεχωρίζεις. ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΗ (Ν. Ηρακλείου): Σύμφωνα με τη θρησκεία σου; Η πρόταση έλεγε χριστιανικό και μουσουλμανικό. Δηλαδή ένας ενήλικας μουσουλμάνος και ένας ενήλικας χριστιανός έχουν διαφορετικό δικαίωμα στο να μάθουν να γράφουν και να διαβάζουν; ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΒΑΡΕΛΑΣ (Ν. Ξάνθης): Όχι βέβαια. ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΗ (Ν. Ηρακλείου): Τότε γιατί υπάρχει στην πρόταση αυτός ο διαχωρισμός. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλω να κάνω εδώ μία διευκρίνιση. Η πρόταση του κυρίου Βαρελά δεν έχει την έννοια ρατσιστικών διαχωριστικών γραμμών. Υπάρχει ήδη εκεί μια εκπαιδευτική πραγματικότητα στην ελληνική Θράκη με την ύπαρξη μειονοτικών σχολείων, κυρίως στο νομό Ξάνθης και στο νομό Ροδόπης. Με σύμβαση του ελληνικού κράτους με την Τουρκία, έρχονται και Τούρκοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι διδάσκουν κάποια μαθήματα. Αντίστοιχα, Έλληνες εκπαιδευτικοί μεταβαίνουν και διδάσκουν μαθήματα στα μελλοντικά σχολεία της Κωνσταντινούπολης. Εδώ αναφέρεται σε εκπαίδευση ενηλίκων, δηλαδή, υπάρχουν ενήλικες αγράμματοι. Η πρόταση ζητάει να γίνουν κάποια ειδικά σχολεία για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού στο χώρο των ενηλίκων. Δεν αναφέρεται σε εκπαιδευτική διαδικασία. Βεβαίως, αναφέρεται σε μία διαιώνιση του υπαρκτού καθεστώτος σήμερα και για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού.

203

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης; ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Τίθεται σε ψηφοφορία η δεύτερη πρόταση του Ιορδάνη Βαρελά για τον «εμπλουτισμό του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και με άλλες σχολές, όπως είναι η γεωπονία, η

βιολογία, η δασοπονία». ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η ανωτέρω πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή. Εισερχόμεστε στην πρόταση της Μαργαρίτας Γεωργακάκου από την Β' Αθήνας, «οι βάσεις εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. να είναι προκαθορισμένες». ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η προτείνουσα μπορεί να μας αναλύσει την πρόταση της και όποιος άλλος θέλει διευκρινήσεις μπορεί να ρωτήσει. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας Εισηγήτρια της πρότασης): Εννοώ, να μην καθορίζονται κάθε χρόνο από το βαθμό των υποψηφίων, διότι είδαμε στην ιατρική, μαθητής με βαθμό απολυτηρίου 19,6 και δεν μπήκε. Εννοώ να μην καθορίζονται κάθε χρόνο από τα μόρια των υποψηφίων. ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΠΑΚΤΣΗ (Β' Αθήνας): Η ζήτηση των υποψηφίων στις επιμέρους σχολές θα παίζει οποιοδήποτε ρόλο; ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας Εισηγήτρια της πρότασης): Φυσικά και παίζει ρόλο η ζήτηση. ΛΑΖΑΡΟΣ ΔΑΝΕΖΗΣ (Β' Πειραιά): Σε περίπτωση πλήρους αποτυχίας των μαθητών, δεν θα μπει κανένας στη σχολή στην περίπτωση που είναι σταθερή η βάση; ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Δεν είναι δυνατόν τη μια χρονιά οι βάσεις να είναι στο 19 και την άλλη στο 15 για την (δια σχολή. ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΙΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Γνωρίζετε πόσες σχολές υπάρχει πιθανότητα να αδειάσουν και πόσες να γεμίσουν υπερβολικά; ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΩΜΑΡΑΚΗΣ (Ν. Ηρακλείου): Θα δίνουμε εξετάσεις μέσα από το σχολείο και δεν θα πηγαίνουμε στη σχολή, όπως γινόταν παλιά; ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Θα δίνουμε κανονικά εξετάσεις, όπως είναι τώρα οι Πανελλήνιες, απλά δε θα είναι το ίδιο για την εισαγωγή των μαθητών στις σχολές, θα υπάρχει καθορισμένη βάση. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ (Ν. Αρκαδίας): Δεν μπορεί να υπάρξει προκαθορισμένη βάση. Πως μπορεί να υπάρξει προκαθορισμένη βάση από τη στιγμή που δεν υπάρχουν προκαθορισμένα θέματα; ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΓΑΡΓΑΛΗ (Α' Αθήνας): Πώς μπορεί να είναι αυτό πρακτικό έως εφικτό, όταν μια χρονιά τα θέματα μπορεί να είναι εύκολα και να γράψουν πολλά παιδιά πάνω από 19, πού θα χωρέσουν όλα αυτά τα άτομα στη σχολή; ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Δεν θα υπάρχει για όλα τα χρόνια μία βάση. Οι βάσεις θα καθορίζονται κάθε χρόνο πριν τις εξετάσεις, ανάλογα με τις συνθήκες στα σχολεία. Απαντώντας στον κ. Ρούνη να πω ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν προκαθορισμένα θέματα. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ ΑΡΓΥΡΑΚΗ (Β' Αθήνας): Ποιοι θα καθορίζουν τις βάσεις και με ποια κριτήρια; ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ (Β' Αθήνας): Είπα ότι οι βάσεις δεν θα είναι οι ίδιες όλα τα χρόνια και για κάθε σχολή, ανάλογα με τη συζήτηση και τις συνθήκες στα σχολεία. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δόθηκαν επεξηγήσεις. Γίνεται δεκτή η πρόταση, «Οι βάσεις εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. είναι προκαθορισμένες». ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Γίνεται δεκτή η πρώτη πρόταση της Όλγας Μπαλωμένου (Ν. Ιωαννίνων) «Εξαίρεση των καθηγητών ιδιωτικών Λυκείων από τους βαθμολογητές των πανελλαδικών εξετάσεων»; ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία. Γίνεται δεκτή η δεύτερη πρόταση, «Περιορισμένος αριθμός γραπτών για κάθε διορθωτή και δειγματοληπτικός έλεγχος των διορθωμένων γραπτών»; ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Γίνεται δεκτή η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Μαρίας ΝΤΕΛΑΚΗ (Ν. Ηρακλείου) «Να υπάρξει σύνδεση του μαθήματος της ιστορίας με τα σύγχρονα γεγονότα»; ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, γίνεται δεκτή η πρόταση, κατά πλειοψηφία. Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η διαδικασία της ψήφησης των νέων προτάσεων. ΜΑΡΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ (Ν. Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, οι προτάσεις μας πρέπει να ακουστούν. Η δική μου η πρόταση αφορούσε τη συνεδρίαση των μελών της Βουλής των Εφήβων κάθε δύο μήνες. Δεν την άκουσα. Έχω διαβάσει τα πρακτικά και τη Σύμβαση Κειμένων και δεν υπάρχουν. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ (Β' Αθήνας): Έχω κάνει την πρόταση «να συσταθεί ξεχωριστό μάθημα έκθεσης». Δεν άκουσα, όμως, την πρόταση μου. ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ (Β' Αθήνας): Έχω

κάνει την πρόταση «να καταργηθεί η ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι.». ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σχετικά με τις προτάσεις που είπατε ότι δεν ακούστηκαν, θα

204

ήθελα να σας πω ότι κάποιες από αυτές είναι ενσωματωμένες στη Σύνοψη Κειμένων και κάποιες άλλες είναι αντικείμενο άλλων Επιτροπών, γι' αυτό δεν τέθηκαν σε ψηφοφορία ή αποτελούν νόμους του κράτους. Τελευταία ψηφοφορία. Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η Σύνοψη Κειμένων επί του συνόλου; ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η Σύνοψη Κειμένων γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία. Στη συνέχεια έγινε κλήρωση για την ανάδειξη των ομιλητών στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων. Κληρώθηκαν οι παρακάτω Έφηβοι Βουλευτές:

1. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ (Ν. Αρκαδίας) 2. Ιορδάνης Βαρελάς (Ν. Ξάνθης) 3. Μαρία Κουβελέτσιου (Ν. Τρικάλων) 4. Δημήτριος Καλαφάτης (Α' Αθήνας) 5. ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΙΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης) Στη συνέχεια και περί ώρα 13.00 λύθηκε η συνεδρίαση. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΕΚΘΕΣΗ της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» στα θέματα «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη, της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΣΤ' Σύνοδος 2000 2001. Προς τη Βουλή των Εφήβων Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συνήλθε στις 16, 17 και 18 Σεπτεμβρίου 2001, σε τρεις συνεδριάσεις, που διήρκεσαν, συνολικά, 9 ώρες, υπό την προεδρία, στη μεν πρώτη του Βουλευτή κ. Γεωργίου Λιανή, στις δε δεύτερη και τρίτη του Βουλευτή κ. Βασιλείου Τσίλικα με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη», της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΣΤ' Σύνοδος 20002001. Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Αग्रιμάκη'λκηστη (Ν. Χίου), Γάκου Ελένη (Ν. Λαρίσης), Γαργάλη Πολυξένη (Α' Αθήνας), Γαρμπή Αιμιλία (Α' Αθήνας), Γεωργακάκου Μαργαρίτα (Β' Αθήνας), ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ Εύη (Ν. Ρεθύμνης), Γκορλίτσα Ανατολή (Β' Θεσσαλονίκης), Γοργογιέτας Βύρωνας (Α' Πειραιά), Δανέζης Λάζαρος (Β' Πειραιά), ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ Ανδρέας (Λεμεσός Κύπρος), ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Μαρία (Ν. Καβάλας), Καλαφάτης Δημήτρης (Α' Αθήνας), Αθανασιάδου Χριστίνα (Επικρατείας), Κάλλη Έλλη (Ν. Κορινθίας), Κανελλοπούλου Ευσταθία (Α' Αθήνας), Κανταρίδου Φωτεινή (Β' Αθήνας), ΚΑΠΑΚΤΣΗ Στεφάνια Αγγελική (Β' Αθήνας), ΚΑΡΑΠΑΛΗ Αθηνά (Α' Θεσσαλονίκης), Κεσε'ν ΣυράκοςΙωάννης (Α' Αθήνας), Κουβελέτσιου Μαρία (Ν. Τρικάλων), Κούνα Αγγελική (Ν. Ηλείας), ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ Φώτιος (Ν. Αρκαδίας), Κουτσούκου Αργυράκη Αγγελική (Β' Αθήνας), Αποστολίδου Αντιγόνη (Β' Αθήνας), Κυριακοπούλου Ευγενία (Ν. Φθιώτιδας), Κυριλλίδη Αλεξία (Ν. Λαρίσης), Κώνστα Κυριακή (Ν. Βοιωτίας), ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ Βλάντισλάβ (Β' Αθήνας), Λιάγκας Νικόλαος (Ν. Κορινθίας), Μπογιατζής Ιωάννης (Αυστραλία), Λιάκου Ειρήνη (Β' Αθήνας), Λουπασάκης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Χανίων), Νεοκλέους Λίνα (Λεμεσός

Κύπρος), Μάνου Ευαγγελία (Ν. Ηλείας), Νικολάου Χρυστάλλα (Λάρνακα Κύπρος), Μαρή Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΠΑΝΤΑΖΗ Ζωή (Γερμανία), ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ Κωνσταντίνο (Υπόλοιπο Αττικής), Αρβανίτη Μαρία (Ν. Αχαΐας), Μόσχου Μαρία (Ν. Φωκίδας), Περικλέους Χρυστάλλα (Λεμεσός Κύπρος), Μπαλωμένου Όλγα (Ν. Ιωαννίνων), ΜΠΑΤΣΑΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ (Μ. Ημαθίας), ΜΠΑΤΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ (Α' Θεσσαλονίκης), ΝΑΣΣΗΣ Νικόλαος (Ν. Αρκαδίας), Νικολαΐδης Παύλος (Β' Αθήνας), ΝΤΕΛΑΚΗ Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Ξενάκη Ελευθερία (Ν. Πέλλας), Παλιοσπύρου Ιωάννα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Μαρίνα (Ν. Ηρακλείου), Βαρελάς Ιορδάνης (Ν. Ξάνθης), Παπαδοπούλου Μαρία (Ν. Σερρών), Παπαθεοδώρου Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Παππάς Νεκτάριος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Παραλίδου Βασιλική (Α' Θεσσαλονίκης), Πεταλάς Στέφανος (Ν. Πέλλας), Πράσιнос Παναγιώτης (Ν. Μεσσηνίας), Ρήγας Νικόλαος (Ν. Λαρίσης), ΡΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Ν. Αρκαδίας), Σαββοπούλου Αναστασία (Α' Πειραιά), Σιούτης Γιάννης (Β' Αθήνας), ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ Ελένη (Ν. Ηρακλείου), ΣΙΣΚΟΥ Λήδα Ευφροσύνη (Ν. Ημαθίας), Σπύρου Δημήτριος (Ν. Έρτας), Σωμαράκης Χριστόφορος (Ν. Ηρακλείου), ΤΑΛΙΟΥΡΙΔΟΥ Σελβίρα (Ν. Σερρών), ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ Ροδάνθη (Υπόλοιπο Αττικής), Τσιάμης Νικόλαος (Β' Αθήνας), Τσίνα Ζωή (Ν. Καρδίτσας), Βιολιτζή Κωνσταντίνο (Α' Θεσσαλονίκης), Βλαχονικολός Σταύρος (Ν. Μεσσηνίας) και Βουτσινά Κατερίνα (Α' Αθήνας). Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, έλαβαν το λόγο η Εισηγήτρια «Έφηβος Βουλευτής» Εύη ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ και οι «Έφηβοι Βουλευτές» Πολυξένη Γαργάλη, Αγγελική Κουτσούκου Αργυράκη, Νικόλαος Νάσσης, Όλγα Μπαλωμένου, Ειρήνη Λιάκου, Μαρία Μόσχου, Παύλος Νικολαΐδης, Αθηνά ΚΑΡΑΠΑΛΗ, Μαρία Μπελάκη, Ελένη Μαρή, Μαργαρίτα Γεωργακάκου, Σελβίρα Καλιουρίδου, Αναστασία Σαββοπούλου, Ροδάνθη ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ, Λήδα ΣΙΣΚΟΥ, Δημήτριος Καλαφάτης, Ιορδάνης Βαρελάς, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΝΗΣ, Μαρία Ιωαννίδου, Ιωάννης Κεσέν Συράκος, Έλλη Κάλλη, Στέφανος Πεταλάς, Στεφάνια Αγγελική ΚΑΠΑΚΤΣΗ, Μαρία Αρβανίτη, Σταύρος Βλαχονικολός, Παναγιώτης Πράσιнос, Αντιγόνη Αποστολίδου, Φώτιος ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑΣ, Χριστόφορος Σαμαράκης, Αιμιλία Γαρμπή, Ελένη Γάκου, Μαρία Κουβελετσίου, Νικόλαος Ρήγας, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Λουπασάκης, ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΑΛΛήκηστη Αγριμάκη, Λάζαρος Δανέζης, Ανδρέας ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ, Κωνσταντίνο Βιολιτζή, Αλεξία Κυριλλίδη, Ελένη ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗ, Κωνσταντίνο ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ,

206

Κατερίνα Βουτσινά, Ζωή ΠΑΝΤΑΖΗ, Ευσταθία Κανελλοπούλου, Αγγελική Κούνα, Ανατολή Γκορλιτσα, Μαρία ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ, Ευαγγελία Μάνου, Κυριακή Κώνστα, Βασιλική Παραλίδου, Βλαντισλάβ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ, Βύρων Γοργογιέτας, Δημήτριος Σπύρου, Λίνα Νεοκλέ'ους, ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΠΑΤΣΙΟΥ, Μαρία Παπαδοπούλου και Γιάννης Σιούτης. Η Εισηγήτρια «Έφηβος Βουλευτής» Εύη ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ τόνισε τα εξής: «Οι εργασίες που κατατέθηκαν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων θίγουν θέματα σχετικά με τη θρησκεία, την πολιτιστική κληρονομιά μας, τη γλώσσα μας, κυρίως, όμως, αφορούν το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα και τα προβλήματα του, με τα οποία εμείς οι μαθητές ερχόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι. Κατ' αρχάς, το σχολείο, έτσι όπως λειτουργεί σήμερα, ίσως να μη μας προσφέρει τίποτε άλλο πέρα από ψύχωση για τη βαθμοθηρία. Μας στερεί τα κίνητρα για την ενασχόληση μας με τα μαθήματα, άρα την ανακάλυψη και την ουσιαστική κατάκτηση της γνώσης. Λίγοι από εμάς έχουν ασχοληθεί με τη μουσική, τις ξένες γλώσσες, το σχέδιο, τον αθλητισμό και το θέατρο και όσοι έχουν ασχοληθεί, σίγουρα δεν θα το έχουν κάνει μέσα στο σχολείο, αφού όχι μόνο αυτό, αλλά και άλλα μαθήματα επιτακτικότερης ανάγκης, όπως ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός και η σεξουαλική αγωγή, απουσιάζουν. Ωστόσο και τα μαθήματα τα οποία εντάσσονται στο σχολικό πρόγραμμα σπάνια διδάσκονται με τρόπο κατάλληλο και επαρκή. Το σχολείο, συνήθως, μας περιορίζει σε μια πρόχειρη και σύντομη παράδοση τους από καθηγητές που, ουκ ολίγες φορές, είναι ανειδίκευτοι και φυγόπονοι. Η λογική με την οποία μερικοί από αυτούς κάνουν το μάθημα τους και με την οποία θα συνεχίζουν να το κάνουν, αν δεν ληφθούν μέτρα, όπως η άρση της

μονιμότητας και η αξιολόγηση τους από τους ίδιους τους μαθητές, είναι η λογική «τι με νοιάζει εμένα, αν ο μαθητής μαθαίνει, αφού έτσι και αλλιώς εγώ τα χρήματα μου θα τα πάρω». Δηλαδή, όποιος κατάλαβε, κατάλαβε και όποιος δεν κατάλαβε, να κάνει φροντιστήριο. Και όποιος δεν έχει χρήματα για φροντιστήριο, «να πάει να κόψει το λαιμό του» ή να πάει να κάνει μάθημα στη δωρεάν πρόσθετη διδακτική στήριξη που και αυτό «χαρακίρι» είναι, αφού, εάν δεν επεκταθεί και δεν ενισχυθεί ως θεσμός η πρόσθετη διδακτική στήριξη, θα συνεχίσει να υπολειπουργεί και το μάθημα της θα είναι χαμηλού επιπέδου, όπως τα μαθήματα που γίνονται στα Ενιαία και Τεχνικά Λύκεια. Επίσης, η υλικοτεχνική υποδομή στα σχολεία, όπως και τα ίδια τα σχολικά κτίρια χρειάζονται γενναία αναβάθμιση. Τα περισσότερα σχολεία δεν έχουν εργαστήρια χημείας και φυσικής ή αίθουσες πληροφορικής. Τα σχολικά βιβλία είναι απελπιστικά ανακριβή και αποξενώνουν το μαθητή. Ακόμη και οι άδειοι χώροι που όταν υπάρχουν, δεν χρησιμοποιούνται πάντοτε, αλλά και όταν χρησιμοποιούνται, δεν φυλάσσονται επαρκώς με αποτέλεσμα να γίνονται τόπος όπου συναθροίζονται «βαποράκια» και ναρκομανείς, πράγμα που μας βάζει σε κινδύνους. Δυστυχώς, υπάρχει ακόμα και το πρόβλημα της σεξουαλικής παρενόχλησης μέσα στα σχολεία που, λόγω της έλλειψης κατάλληλου προσωπικού (ψυχολόγων), δεν αντιμετωπίζεται. Κλείνοντας το θέμα των εκπαιδευτικών προβλημάτων, πρέπει να αναφερθούμε και στην κατάσταση στο χώρο του αθλητισμού. Οι υλικές ελλείψεις περιγράφονται με τη φράση «δεν έχουμε αθλητική παιδεία». Αντί να παρουσιάζουμε την εικόνα που θα έπρεπε λόγω της ιστορίας μας, έχουμε μπει στην «οικονομική κούρσα» διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων, τραυματίζοντας βαριά τον οικονομικό προϋπολογισμό μας. Όσον αφορά στη θρησκεία, παρόλο που πιστεύουμε ότι αυτή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πατρίδα μας και ότι η Εκκλησία έχει στηρίξει σημαντικά τον ελληνικό πολιτισμό, δε θα διστάσουμε να ασκήσουμε κριτική σ' αυτήν. Εμείς οι νέοι θέλουμε μία Εκκλησία «ανοικτόμυαλη», προσαρμοσμένη στις σύγχρονες αντιλήψεις και ανάγκες. Οι προτάσεις είναι οι εξής: Να διαχωρισθούν οι ρόλοι Εκκλησίας και Κράτους και να σταματήσει αυτός ο αγώνας για το ποιος θα «καπελώσει» ποιον. Η Εκκλησία και ο Αρχιεπίσκοπος, αντί να επιδιώκουν την προβολή, να δείξουν έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, δηλαδή, να εκπληρώσουν το κοινωνικό τους έργο, ακόμα και μοιράζοντας μέρος της περιουσίας τους στους άπορους. Να φορολογηθεί η εκκλησιαστική περιουσία και να παύσει το κράτος να πληρώνει μισθούς κληρικών, καθώς επίσης να γίνεται έλεγχος στα οικονομικά της Εκκλησίας. Πολλοί νέοι εκφράζουν τις ανησυχίες τους για την τύχη του ελληνικού πολιτισμού και του κυρίου εκφραστή της, της ελληνικής γλώσσας. Η λανθασμένη χρήση της από τα Μ.Μ.Ε., σε συνδυασμό με την εισροή των νεολογισμών και της γλώσσας του INTPNET, αλλά και το υπάρχον προβληματικό εκπαιδευτικό σύστημα, έχουν σαν άμεση συνέπεια την αλλοτρίωση της γλώσσας μας, γεγονός που δε βοηθάει στην αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. Θα ήθελα να αναφερθώ στην παγκοσμιοποίηση και στην επίδραση που θα έχει στην αλλοτρίωση της πολιτιστικής μας παράδοσης και κληρονομιάς. Ενώ σήμερα ζητούμε την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα, γνωρίζοντας τουλάχιστον πού βρίσκονται, με την παγκοσμιοποίηση, θα είναι μάταιο να αναζητήσουμε τα βασικά πολιτισμικά μας στοιχεία». Μετά την αγόρευση της Εισηγήτριας, έλαβαν το λόγο οι

207

προαναφερόμενοι «Έφηβοι Βουλευτές», οι οποίοι διετύπωσαν απόψεις επί των θεμάτων της Σύνοψης Κείμενων αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων και επανέλαβαν προτάσεις, που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων. Οι Έφηβοι Βουλευτές Γαργάλη Πολυξένη, Κουτσούκου Αργυράκη Αγγελική, Νικολαΐδης Παύλος, ΚΑΡΑΠΑΛΗ Αθηνά, ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ Εύη, Σισκου Λήδα Ευφροσύνη, Καλαφάτης Δημήτριος, Βαρελάς Ιορδάνης, ΡΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Μαρία, Κάλλη Έλλη, Αρβανίτη Μαρία, Σωμαράκης Χριστόφορος, Αποστολίδου Αντιγόνη, Γάκου Ελένη, ΚΑΡΑΜΗΤΑΣ Ανδρέας,

Βουτσινά Κατερίνα, ΠΑΝΤΑΖΗ Ζωή, Αιακού Ειρήνη, Κούνα Αγγελική, Βιολιτζή Κωνσταντίνο, Κυριλλίδη Αλεξία, Βαρελάς Ιορδάνης, Γεωργακάκου Μαργαρίτα, Μπαλωμένου Όλγα και ΝΤΕΛΑΚΗ Μαρία διετύπωσαν προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνθεση των Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Οι νέες αυτές προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές ή απορρίφθηκαν, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής. Στη συνέχεια, η Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά πρόταση και στο σύνολο της κατά πλειοψηφία. Ειδικότερα τα θέματα «Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη» έγιναν δεκτά, ομόφωνα, ενώ το θέμα «Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις» έγιναν δεκτά κατά πλειοψηφία. Ειδικότερα, τα θέματα «Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη» έγιναν δεκτά ομόφωνα, ενώ το θέμα «Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία. ΕΚΘΕΣΗ Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», αφού έλαβε υπ' όψη, κατά την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Γλώσσα, Εκπαιδευτικά προβλήματα, Εκπαιδευτικά Συστήματα, Ελληνική Παράδοση, Μάρμαρα Παρθενώνα, Θρησκεία, Κλήρος, Εκκλησία, Αιρέσεις, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Αναλφαβητισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Παραπαιδεία, Σχολική ζωή Ελεύθερος χρόνος, Αθλητισμός, Πολιτισμός Πολιτιστική Κληρονομιά Πολιτιστική Ανάπτυξη Τέχνη, της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΣΤ' Σύνοδος 2000 2001, τις αγορεύσεις της Εισηγήτριας Εύης ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗ, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τα παραπάνω θέματα, κατ' αρχήν, ομόφωνα και κατά πρόταση και στο σύνολο τους, κατά πλειοψηφία, και εισηγείται την ψήφιση τους από τη «Βουλή των Εφήβων», με την προσθήκη των παρακάτω προτάσεων που έγιναν κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή των «Εφήβων Βουλευτών» μελών της Επιτροπής: Ενίσχυση των προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών με ελληνόπουλα από άλλες περιοχές και με παιδιά από άλλες χώρες που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν το μεγαλείο του πολιτισμού μας (ομόφωνα). Φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων από άτομα έμπειρα και εξειδικευμένα σε θέματα αρχαιολογίας, ώστε να καταπολεμείται το φαινόμενο της αρχαιοκαπηλίας (ομόφωνα). Διάκριση του μαθήματος των θρησκευτικών σε μάθημα θρησκευολογίας, που θα είναι βαθμολογήσιμο και σε μάθημα διδασκαλίας της ορθόδοξης χριστιανικής θρησκείας, μη βαθμολογήσιμο, που θα διδάσκεται από κληρικούς (κατά πλειοψηφία). Έκδοση σχολικών εφημερίδων, ώστε να καλλιεργείται η ελευθερία της έκφρασης και η καλή χρήση της γλώσσας (ομόφωνα). Οι έφηβοι αθλητές να ασκούνται σε ειδικά εξοπλισμένες αθλητικές εγκαταστάσεις (κατά πλειοψηφία). Ύψη της μονιμότητας των εκπαιδευτικών λειτουργών (κατά πλειοψηφία). Μείωση της επτάωρης καθημερινής διδασκαλίας σε έξι ή πέντε ώρες (κατά πλειοψηφία). Ίδρυση ελληνικών πολιτιστικών πρεσβειών σε όλες τις χώρες του κόσμου (κατά πλειοψηφία). Εκπροσώπηση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων (ομόφωνα). Ίδρυση σε όλα τα σχολεία γραφείου ενημέρωσης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, για τις σχολές που λειτουργούν, καθώς και για τις δυνατότητες που προσφέρουν (ομόφωνα). Να μην καταργηθούν εντελώς οι εξετάσεις της Β' Λυκείου, αλλά να μειωθεί ο βαθμός δυσκολίας (κατά πλειοψηφία).

Αμφίδρομη αξιολόγηση καθηγητών μαθητών (κατά πλειοψηφία). Απαγόρευση από το Υπουργείο Παιδείας, για μία τουλάχιστον πενταετία, στους συγγραφείς σχολικών βιβλίων, να συγγράφουν βιβλία με ανάλογα θέματα (ομόφωνα). Τα θέματα των πανελλαδικών εξετάσεων να επιλέγονται από εκπαιδευτικούς, που διδάσκουν στα σχολεία και όχι από πανεπιστημιακούς (κατά πλειοψηφία). Εισαγωγή στο μάθημα της Ιστορίας κεφαλαίων για την ιστορία της Κύπρου (κατά πλειοψηφία). Ανέγερση κτηρίων από το ελληνικό κράτος για την στέγαση των ελληνικών σχολείων στις Χώρες του εξωτερικού (κατά πλειοψηφία). Εισαγωγή του μαθήματος της γλωσσολογίας στα σχολεία (κατά πλειοψηφία). Να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της Ιστορίας, με αυτούσια παράθεση των γεγονότων και χωρίς την προσπάθεια διάδοσης καμιάς ιδεολογίας (κατά πλειοψηφία). Αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών εκδρομών (κατά πλειοψηφία). Παρακολούθηση των καθηγητών από ψυχολόγους καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους (κατά πλειοψηφία). Εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στο Δημοτικό Σχολείο (κατά πλειοψηφία). Ίδρυση χριστιανικών και μουσουλμανικών σχολείων στην ορεινή Ξάνθη για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού των ενηλίκων (κατά πλειοψηφία). Εμπλουτισμός του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και με τις υπόλοιπες Πανεπιστημιακές Σχολές και πρωτίστως Σχολές Γεωπονίας, Βιολογίας και Δασοπονίας (ομόφωνα). Περιορισμένος αριθμός γραπτών για κάθε διορθωτή και δειγματοληπτικός έλεγχος των διορθωμένων γραπτών (κατά πλειοψηφία). Σύνδεση του μαθήματος της Ιστορίας με τα σύγχρονα γεγονότα (κατά πλειοψηφία). Δεν έγιναν δεκτές οι προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών: Εισαγωγή του θεσμού της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, ανάλογα με τις κλίσεις, τις δεξιότητες και τα ταλέντα των μαθητών. Κατάταξη των μαθητών σε επίπεδα, από πολύ μικρή ηλικία, ανάλογα με το δείκτη νοημοσύνη τους. Κατάργηση των Πανελληνίων Εξετάσεων και εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ανάλογα με το επίπεδο και τη βαθμολογία του κάθε μαθητή. Επέκταση της ενισχυτικής διδασκαλίας και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Ο αριθμός των απουσιών να μην είναι περιοριστικός για την προαγωγή του μαθητή. Οι μαθητές των ακριτικών περιοχών να συμμετέχουν στις εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ως ειδική κατηγορία. Καθιέρωση «πριμ αποδοτικότητας» στους καθηγητές, ανάλογα με τις επιτυχίες των μαθητών τους. Κλιμάκωση των μισθών των καθηγητών, ανάλογα με την τάξη, στην οποία διδάσκουν. Διδασκαλία της ελληνικής μυθολογίας και ιστορίας από το νηπιαγωγείο. Τα σχολεία να διοικούνται από Διοικητικά Συμβούλια, που θα διορίζονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και θα έχουν την ευθύνη του διορισμού ή της ανανέωσης των συμβάσεων των διδασκόντων. Να διευθύνονται τα σχολεία από διευθυντή ειδικό στη διοίκηση, που δε θα είναι καθηγητής, για να ελέγχεται η απόδοση διδασκόντων και διδασκομένων. Συνεργασία με τους μαθητές για τη συγγραφή των σχολικών βιβλίων. Οι εξετάσεις για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. να γίνονται σε επίπεδο τάξης. Διορισμός των Καθηγητών των Φροντιστηρίων σε Δημόσια Σχολεία και αμοιβή, σύμφωνα με την προϋπηρεσία τους. Οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις να περιλαμβάνουν δοκιμαστική περίοδο ενός έτους και εφαρμογή σε τάξεις, που δεν πρόκειται να επηρεαστούν από πιθανή αποτυχία. Καθιέρωση του «Επιταφίου» του Θουκυδίδη ως υποχρεωτικού μαθήματος γενικής παιδείας, έστω και από μετάφραση. Καθιέρωση πανελληνίων διαγωνισμών από το Γυμνάσιο. Οι βάσεις εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. να είναι προκαθορισμένες, Εξαίρεση των καθηγητών των Ιδιωτικών Λυκείων από τους πίνακες των βαθμολογητών των πανελλαδικών εξετάσεων.